

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี

(พ.ศ. 2561 - 2565)

ฉบับทบทวน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม 2562

คำนำ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี ได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ขึ้น เพื่อแสดงถึงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ซึ่งมีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัด โดยแสดงถึงวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และโครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของจังหวัดในอนาคต

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี ได้ทำการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมีการบูรณาการภายในหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็น และปรับปรุงร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และได้เสนอขอความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจากคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดแล้ว เพื่อเป็นแผนและใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี ต่อไป

ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อคิดเห็น และให้ข้อมูลในการจัดทำแผนฯ ครั้งนี้ ให้สำเร็จได้ด้วยดีและหากมีข้อเสนอแนะเพื่อสามารถนำมาปรับปรุงแผนให้ดียิ่งขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการทบทวนแผนฯ ในระยะต่อไปทางคณะผู้จัดทำขอน้อมรับด้วยความยินดียิ่ง

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี

สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	15
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	71
ส่วนที่ 4 แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี	87
ส่วนที่ 5 โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดจันทบุรี (พ.ศ. 2561 – 2565)	107
ส่วนที่ 6 แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	130
ภาคผนวก	

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. ที่มา

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 78 (2) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา 84(8) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา 84(14) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา 85(2) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

1.2 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

1.3 แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ 5 ปีแรก (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้ในท้ายที่สุด

2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)¹ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับ ศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้าง โอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของ ประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

2.2 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)² กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงาน ในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์ เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนา ภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตร ยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)³ การพัฒนาประเทศใน ระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีในลักษณะการแปลง ยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัว

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580).

² สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2559, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579).

³ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564.

รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

2.3.1 เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้ ค้ำครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

2.3.2 สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้าและพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

2.3.3 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

2.3.4 เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อ ต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.3.5 ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

2.3.6 พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

2.4 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง⁴

2.4.1 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกไล่เขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รื้อไล่ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจนอันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

2.4.2 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ตลอดจนจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร รวมทั้งแก้ปัญหาหนี้ท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำ

⁴ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๕๗, กันยายน). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

ท่วมรุนแรง ดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วมในปี 2554 และหาวิธีที่จะแก้ปัญหาน้ำท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลงโดยเร็วไม่กระทบต่อพืชผล ส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ 1 ปี และในด้านเกษตรกรรมดำเนินการใน 2 เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น

2.5 การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)⁵

2.5.1 กรอบแนวคิดการพัฒนา

1) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทยเป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

2) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

3) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

4) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

5) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

6) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

7) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

⁵ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2559, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564).

8) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

9) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

10) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

11) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

12) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

13) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

2.5.2 ทิศทางการพัฒนา

1) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

2) พันธกิจ

(1) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

(2) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

(3) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

(4) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน

3) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(1) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(2) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 85 ในปี 2564

- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 59,460 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2564

- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี

- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(3) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาการความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่าง

ประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการ
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

ทำงาน

2.6 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

เกษตรแปลงใหญ่ คือ วิธีการหนึ่งในการเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขันของหน่วยผลิตด้วยการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ปริมาณการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงสุด หรืออีกนัยหนึ่งคือการบริหารความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างต้นทุนการผลิตกับปริมาณการผลิต/ขนาดการผลิต เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) ซึ่งจะเกิดขึ้นได้โดยการผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิต การจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี (พันธุ์พืช ปุ๋ย เครื่องจักรกลทางการเกษตร และเทคโนโลยีสมัยใหม่) การจัดการด้านการตลาดและห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของธุรกิจ คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างกำไร ความมั่นคงของกิจการและการเติบโต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

2. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) คือ วิธีการจัดการความรู้อย่างหนึ่งเพื่อให้เกษตรกรที่ต้องการความรู้ ได้รับความรู้และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้พร้อมรับการเกษตรสมัยใหม่ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการจัดการความรู้ และกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยใช้สถานที่ที่เป็นที่ตั้งของแปลงเกษตร/ฟาร์ม ซึ่งเกษตรกรที่เป็นเจ้าของมีความรู้ความสามารถในการผลิตในระดับที่เป็นตัวอย่างให้เกษตรกรรอบบริเวณได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Knowledge Center)

3. พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

โครงการ Smart Farmer คือ กระบวนการพัฒนาทรัพยากรเกษตรกร (Human Resource Development) หรือการพัฒนาและส่งเสริมขีดความสามารถของเกษตรกร ให้มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติและพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำอาชีพเกษตรกรที่ดีขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เช่น การฝึกอบรม การศึกษา การสอนงานและให้คำแนะนำ (Coaching and Mentoring) และการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ การเรียนรู้ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสำเร็จ และจะต้องดำเนินการพัฒนาอีกต่อไปเรื่อยๆ ตลอดเวลาที่ยังมีชีวิต

4. บริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-map)

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม คือ วิธีการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของภาคเกษตรโดยการวางแผนและจัดการให้พื้นที่เกษตรของประเทศที่มีความแตกต่างกันด้านดิน น้ำ และอากาศ ในแต่ละภูมิภาคให้สามารถสร้างรายได้จากการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับประเภท ชนิดพันธุ์ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตคุ้มค่าการลงทุน รวมทั้งการจัดการให้ปริมาณและคุณภาพสินค้าเกษตรมีความสมดุลกับความต้องการของตลาด

5. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)

ความปลอดภัยด้านอาหารหรืออาหารปลอดภัย (Food Safety) คือ อาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษและไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภค และ**มาตรฐานสินค้าเกษตร** คือ ระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะต่างๆ ของตัวสินค้าเกษตร วิธีและขั้นตอนการผลิต รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับสุขลักษณะ ความปลอดภัยมาตรฐาน ทั้งนี้ ในแต่ละประเภทประกอบด้วยมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานระบบ

6. เกษตรอินทรีย์

ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ (Organic Products) คือ ผลิตภัณฑ์จากระบบการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) ซึ่งปลอดภัยจากสารเคมีและการปรุงแต่งโดยสารสังเคราะห์ ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในทุกๆ ขั้นตอนการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา และ**เกษตรอินทรีย์ (Organic Farming)** คือ ระบบการเกษตรที่ผลิตอาหารและเส้นใยด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเน้นหลักการปรับปรุงดิน การเคารพต่อศักยภาพทางธรรมชาติของพืช สัตว์ และนิเวศการเกษตร

7. ตลาดสินค้าเกษตร

ตลาดสินค้าเกษตร คือ การที่ผู้ซื้อ ผู้ขาย มีการตกลงซื้อขายสินค้าและบริการร่วมกัน รวมทั้งปัจจัย การผลิต ซึ่งจะมีความหมายรวมถึงตลาดภายในประเทศ ตลาดขายส่ง ตลาดขายปลีก ตลาดต่างประเทศ ตลาดผลผลิต ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า รวมถึงตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ทั้งนี้ ลักษณะโครงสร้างตลาดที่สำคัญ ประกอบด้วย ลักษณะตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

8. การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการบริหารและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็กออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน มีการคำนวณโดยหลักวิชาการเกี่ยวกับปริมาณน้ำที่จะกักเก็บให้พอเพียงต่อการเพาะปลูกได้ตลอดปี และมีการวางแผนที่สมบูรณ์แบบ

9. แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร คือ วิธีการบริหารจัดการสมดุลของอุปสงค์และอุปทานข้าวของประเทศ (Demand-driven Supply Chains) โดยวิเคราะห์คาดการณ์ปริมาณความต้องการของตลาด (Demand Side) เพื่อนำมาบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ทั้งด้านปริมาณใน ระยะสั้นและในระยะยาว

10. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

การบริหารจัดการน้ำ หมายถึง กระบวนการ (กรรมวิธี) จัดการน้ำ ซึ่งโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับการจัดหาและพัฒนา การจัดสรรและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ รวมตลอดถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำให้คงอยู่และมีใช้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากทรัพยากรน้ำ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้หมดไป และการบริหารจัดการน้ำต้องเป็น “การจัดการแบบบูรณาการ” หรือไม่ก็ “การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน”

11. การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าและการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงาน

โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร คือ วิธีการเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรได้เข้าถึงเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนได้มีโอกาสศึกษา ทดลอง และเรียนรู้การใช้ประโยชน์ผ่านกระบวนการจัดการองค์ความรู้ กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่เกษตรสมัยใหม่ โดยสนับสนุนเครื่องจักรกลผ่านสถาบันเกษตรกร

12. การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ

การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ คือ การพัฒนาองค์กร (Organization Development) ของสหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการธุรกิจ/องค์กร รวมทั้งการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ตลอดจนห่วงโซ่มูลค่าในรูปแบบสหกรณ์

13. ธนาคารสินค้าเกษตร

ธนาคารสินค้าเกษตร คือ สถานที่ที่ทำหน้าที่รับฝาก ถอน ให้ยืม หรือแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร รวมถึงปัจจัยการผลิต (พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย) ซึ่งเป็นการบริหารจัดการด้วยเกษตรกรเอง ในรูปแบบองค์กรเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร

14. การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร คือ วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ (Debt restructuring) และเพิ่มระดับความสามารถในการชำระหนี้สินของเกษตรกร

15. การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน

การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน คือ วิธีการรองรับกฎระเบียบ IUU เพื่อยืนยันว่าสินค้าประมงที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป ไม่ได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) เพื่อรักษา

ทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสม

2.7 แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ฉบับทบทวน⁶

ภาคตะวันออก

“ฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน
2. พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
3. ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว
4. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน
5. แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

1. ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2559 ประมาณ 156,152 ล้านบาท ลดลงจาก 169,632 ล้านบาท ในปี 2555 โดยเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรฯ 139,960 ล้านบาท และสาขาประมง 16,192 ล้านบาท ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาภาคเกษตรฯ ของภาคตะวันออก มีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.2 ในขณะที่ภาคเกษตรฯ ของประเทศมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.1 สาขาเกษตร ของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น ปัญหาคุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี สารเคมีตกค้างในผลผลิต และปัญหาผลไม้น้ำตาลตก เป็นต้น สาขาเกษตรมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ 5.4 ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ 12.5 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรฯ ของประเทศ สำหรับ สาขาประมงมีสัดส่วนการผลิตเพียงแค่อ้อยร้อยละ 0.6 ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก แต่มีสัดส่วนร้อยละ 14.2 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงของประเทศ

2. แหล่งการทำเกษตรฯ ที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ 39.1 รองลงมา คือ ระยองร้อยละ 13.0 ฉะเชิงเทราร้อยละ 11.7 ตราตร้อยละ 11.1 และชลบุรีร้อยละ 10.7 ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออกมี ดังนี้

2.1 ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวมากของภาค คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี

2.2 ผลไม้ ที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนในภาคที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มังคุด แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราตร และระยอง ลำไย แหล่งปลูกลำไยที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี เงาะ แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด ลองกอง แหล่งปลูกลองกองที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี

⁶ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562, มีนาคม). แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ฉบับทบทวน.

2.3 ปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่เนื้อ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง **ไก่ไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครนายก **เปิดเนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และปราจีนบุรี **เปิดไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และ **สุกร** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี

2.4 ประมง ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมง โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดตราด รองลงมา คือ ระยอง และจันทบุรี

3. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 21.1 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ 21.9 พื้นที่ชลประทานของภาคตะวันออกในปี 2559 ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 2.72 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.3 ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ

4. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 พบว่าภาคตะวันออกมีพื้นที่เกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น 242,688.44 ไร่ โดยจังหวัดในภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดตราด และระยอง และเกษตรอินทรีย์ 1,139.04 ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดระยอง รองลงมา คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด

2.8 ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

2.8.1 ยุทธศาสตร์จังหวัดจันทบุรี (ที่มา แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี ฉบับทบทวน พ.ศ. 2561-2565)

เป้าหมายการพัฒนา จันทบุรีเมืองเกษตรปลอดภัย เศรษฐกิจมูลค่าสูง สังคมมีสุขบนวิถีพอเพียง
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

1. มูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น
2. มูลค่าการค้าชายแดน การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเพิ่มขึ้น
3. ความก้าวหน้าของการพัฒนาคนของจังหวัด (HAI) สูงขึ้น
4. ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูเพิ่มขึ้น และมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดจันทบุรี

จังหวัดจันทบุรี มีประเด็นการพัฒนาประกอบไปด้วยทั้งหมด 4 ประเด็นการพัฒนาดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากลและขยายฐานการตลาดนานาชาติ

วัตถุประสงค์ :

1. โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรครอบคลุมพื้นที่การเกษตร
2. ลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร
3. มีการแปรรูปสินค้ามากขึ้นเพื่อดูดซับผลผลิต
4. เพิ่มช่องทางการตลาด

ตัวชี้วัด : ตัวชี้วัดที่ 1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดที่ 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP ภาคการเกษตร

แนวทางการพัฒนา :

1. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
2. ส่งเสริมการขยายผลการใช้สารชีวภัณฑ์ในกลุ่มเกษตรกรผ่านการส่งเสริมให้เกิดผู้ผลิตสารชีวภัณฑ์ขายให้แก่เกษตรกรในเชิงพาณิชย์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต

ให้แก่เกษตรกร

3. ปรับปรุงกระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สูงขึ้น
4. ส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์ การสร้างเครือข่าย

ประเด็นการพัฒนาที่ 2

สู่เศรษฐกิจ

มูลค่าสูง

วัตถุประสงค์ :

1. เพิ่มมูลค่าการค้าขายแดนของผู้ประกอบการจังหวัดจันทบุรี
2. ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกับประเทศในกลุ่มอาเซียน
3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ สินค้า บริการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้มีความหลากหลายได้มาตรฐานสากล
4. ยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงรุก
5. ยกระดับมาตรฐาน คุณภาพ และเพิ่มปริมาณช่างฝีมืออัญมณีและเครื่องประดับ

ตัวชี้วัด :

ตัวชี้วัดที่ 1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP ภาคอุตสาหกรรม

ตัวชี้วัดที่ 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP ภาคบริการ (เป้าหมาย 25)

แนวทางการพัฒนา :

1. ส่งเสริมด้านการค้า การลงทุน และการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างและขยายตลาดการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน
2. ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างบริการพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์

ของพื้นที่แนวชายแดน

3. พัฒนาปัจจัย/ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ
4. ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีปริมาณและคุณภาพรองรับประชาคมอาเซียน
5. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงรุก โดยมีการบูรณาการเชื่อมโยงระดับภาค
6. ส่งเสริมยกระดับมาตรฐานการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ 3

พอเพียง

วัตถุประสงค์ :

1. ยกระดับมาตรฐานการให้บริการสุขภาพ และสร้างความตระหนักของชุมชนในด้านการสาธารณสุข
2. เพิ่มโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถึงแหล่งพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพโดยพัฒนาศูนย์เรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และช่องทางแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
3. ยกระดับการศึกษาให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
5. เพิ่มโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยได้พัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัด :

ตัวชี้วัดที่ 1. อัตราการเจ็บป่วยด้วย 5 โรคไม่เรื้อรังที่สำคัญลดลง

ตัวชี้วัดที่ 2. อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคนลดลง

แนวทางการพัฒนา :

1. พัฒนามาตรฐานการให้บริการสาธารณสุข/การศึกษา

2. เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
3. เพิ่มศักยภาพชุมชนด้านอาชีพและรายได้ในลักษณะของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยขยายผลจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองสำคัญของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม
5. พัฒนา/ปรับปรุง/ระบบสาธารณูปโภค
6. ยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
7. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนจังหวัดจันทบุรีมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมปลอดภัยจากโรคทางกายและทางใจ
8. พัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาในกระบวนการยุติธรรม
9. เพิ่มศักยภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละชุมชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4

วัตถุประสงค์ :

- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
1. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ และบูรณาการน้ำผิวดินและใต้ดินเพื่อเพิ่มน้ำต้นทุน
 2. เสริมสร้างความเข้มแข็งและระดมความร่วมมือขององค์กรและภาคี ในการคุ้มครองและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด :

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียจากแหล่งกำเนิด
- ตัวชี้วัดที่ 1. สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด (เพิ่มขึ้น)
- ตัวชี้วัดที่ 2. สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา :

1. ปกป้อง อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการเพื่อให้พื้นที่ป่าไม้และแหล่งน้ำมีความหลากหลาย คงความอุดมสมบูรณ์
2. สร้างความเข้มแข็งให้ภาคีเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน
4. ส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน

2.8.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (พ.ศ. 2565-2565) (ฉบับทบทวน)

วิสัยทัศน์ (Vision) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

“เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ศูนย์กลางท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศ แหล่งผลไม้และครัวสุขภาพไทย”

พันธกิจ (Mission)

- 1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมและบริการทางการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย มีมาตรฐานสู่สากล
- 2) พัฒนาและเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนา เศรษฐกิจ การค้า การลงทุนในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน
- 3) พัฒนาและส่งเสริมการผลิตภาคการเกษตร และสมุนไพรปลอดภัยอย่างครบวงจรโดยใช้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
- 4) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างสมดุล และยั่งยืน
- 5) พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกช่วงวัย และเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต

6) พัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและการเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์รวม (Ultimate Goals)

- 1) เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- 2) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสมดุล

ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)

- เมืองแห่งคุณภาพชีวิต
- แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศ
- แหล่งผลิตผลไม้ สินค้าเกษตรปลอดภัย
- เมืองสมุนไพรแห่งเอเชีย
- ประตูการค้าชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน
- แหล่งอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

เป้าหมายการพัฒนาที่ 1 : เมืองแห่งคุณภาพชีวิต

ตัวชี้วัด : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (ด้านการศึกษา สุขภาพ ชีวิตครอบครัวและชุมชน) สูง

สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของประเทศ

ตัวชี้วัด : ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู

ตัวชี้วัด : สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคอุตสาหกรรมขยายตัวสูงขึ้น

ตัวชี้วัด : มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มสูงขึ้น

เป้าหมายการพัฒนาที่ 2 : ศูนย์กลางท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศ

ตัวชี้วัด : รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

เป้าหมายการพัฒนาที่ 3 : แหล่งผลไม้และครัวสุขภาพไทย

ตัวชี้วัด : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 กำหนดประเด็นการพัฒนาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2565 จำนวน 6 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สุขภาพ และวัฒนธรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า และการค้าชายแดน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตร (ผลไม้ ปศุสัตว์และประมง สมุนไพรไทย) คุณภาพปลอดภัยอย่างครบวงจร

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และปกป้อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : พัฒนาศักยภาพมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิต
ให้มีความมั่นคงปลอดภัย

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 : เพิ่มขีดความสามารถด้านอุตสาหกรรมและการลงทุนโดยในแต่ละ ประเด็นการ
พัฒนากำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา

2.9 ยุทธศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์พาณิชย์จังหวัด

ยุทธศาสตร์แรงงานจังหวัด

ส่วนที่ 2

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดในภาคตะวันออกของประเทศ ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันออกของอ่าวไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทางประมาณ 245 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 6,338 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,961,250 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.6 ของพื้นที่ภาคตะวันออก และเท่ากับร้อยละ 1.8 ของพื้นที่ทั้งประเทศ

2) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอวังสมบูรณ์ อำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้ว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอบ่อไร่ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด และจังหวัดพระตะบอง ราชอาณาจักรกัมพูชา (แนวเขตยาวประมาณ 86 กิโลเมตร)
ทิศใต้	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย (มีแนวชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 87 กิโลเมตร)
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอเขาชะเมา อำเภอแกลงจังหวัดระยอง และอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

3) สภาพพื้นที่

ลักษณะภูมิประเทศแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

(1) ป่าไม้ ภูเขา และเนินสูง อยู่ทางด้านเหนือและตะวันออกของจังหวัด ได้แก่ อำเภอแก่งหางแมว อำเภอท่าใหม่ อำเภอมะขาม อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน และตอนบนของอำเภอ ชลุม มีจุดสูงสุดของจังหวัดอยู่ที่ยอดเขาสอยดาวใต้ ซึ่งเป็นยอดเขาที่มีความสูงที่สุดในภาคตะวันออก โดยมีความสูง 1,675 เมตร และมีเขตป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า คิดเป็นร้อยละ 29.42

(2) ที่ราบสลับภูเขา อยู่ตอนกลางของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอเขาชีชมภู ตอนบนของอำเภอท่าใหม่ อำเภอชลุม และตอนบนของอำเภอแหลมสิงห์ คิดเป็นร้อยละ 75.04

(3) ที่ราบฝั่งทะเล ได้แก่ พื้นที่อำเภอนายายอาม ตอนล่างของอำเภอท่าใหม่ อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอชลุม มีลักษณะเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลสลับด้วยเนินเขา และบริเวณป่าชายเลน คิดเป็นร้อยละ 5.54

แผนภาพที่ 1 : แสดงอาณาเขต และสภาพภูมิประเทศของจังหวัดจันทบุรี

ที่มา: สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดจันทบุรี

4) ลักษณะดิน

ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี สามารถจัดกลุ่มดินตามลักษณะกลุ่มดินได้ 8 กลุ่ม ประกอบด้วย

(1) กลุ่มดินนา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 25 ของพื้นที่จังหวัด โดยกระจายอยู่ในบริเวณพื้นที่ตอนกลางของอำเภอเมืองจันทบุรี ตอนล่างอำเภอมะขาม ด้านตะวันตกและตอนล่างของอำเภอขลุง ตอนบนและตอนล่างอำเภอท่าใหม่ ด้านตะวันตกและตอนกลางอำเภอแหลมสิงห์ ตอนบนอำเภอโป่งน้ำร้อน และอำเภอสอยดาว และตอนล่างอำเภอนายายอาม

(2) กลุ่มภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 26 ของพื้นที่จังหวัด โดยกระจายอยู่ทั่วไปของอำเภอท่าใหม่ ด้านตะวันตกและตะวันออกของอำเภอแก่งหางแมว ตอนกลางของอำเภอนายายอาม ด้านตะวันออกของอำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอมะขามตอนบนและตะวันตกของอำเภอขลุง และด้านตะวันตกของอำเภอโป่งน้ำร้อนและอำเภอสอยดาว

(3) กลุ่มดินเค็มชายฝั่งทะเล ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 6 ของพื้นที่จังหวัด โดยกระจายอยู่ในบริเวณพื้นที่ตอนล่างของอำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอขลุง อำเภอท่าใหม่ กระจายอยู่ทั่วไปของอำเภอแหลมสิงห์ และตอนล่างของอำเภอนายายอาม

(4) กลุ่มดินตื้น ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 15 ของพื้นที่จังหวัด โดยกระจายอยู่ในบริเวณพื้นที่ตอนกลางของอำเภอเมืองจันทบุรี ตอนบนของอำเภอมะขาม อำเภอขลุงและอำเภอท่าใหม่ ตอนกลางของอำเภอแก่งหางแมว และตอนล่างของอำเภอนายายอาม

(5) กลุ่มดินไร่ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 4 ของพื้นที่จังหวัด โดยกระจายอยู่ในบริเวณพื้นที่ตอนบนและด้านตะวันตกของอำเภอเมืองจันทบุรี ด้านตะวันตกและตอนล่างของอำเภอมะขาม ตอนกลางของอำเภอขลุง ด้านตะวันออกและตอนล่างของอำเภอท่าใหม่กระจายทั่วไปในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน และอำเภอสอยดาว ด้านตะวันออกของอำเภอแก่งหางแมว และตอนกลางของอำเภอนายายอาม

(6) กลุ่มดินเปรี้ยว ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 2 ของพื้นที่จังหวัด พบในบริเวณพื้นที่ตอนล่างของอำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอขลุง อำเภอท่าใหม่ อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอนายายอาม

(7) กลุ่มดินคละ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 1 ของพื้นที่จังหวัด โดยพบอยู่บริเวณพื้นที่ทิศตะวันออกของอำเภอขลุง และตะวันออกของอำเภอมะขาม

(8) กลุ่มดินภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 21 ของพื้นที่จังหวัด แพร่กระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณอำเภอท่าใหม่ ด้านตะวันตกของอำเภอแก่งหางแมว และตอนกลางของอำเภอนายายอาม

ตารางที่ 1 แสดงเนื้อที่ทรัพยากรดินจังหวัดจันทบุรี (จำแนกตามลักษณะประจำกลุ่มชุดดิน)

ทรัพยากรดิน	เนื้อที่ (ไร่)
ทรัพยากรดินที่มีปัญหาต่อการเกษตร	
ดินเปรี้ยวจัด	
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับตื้น	37,030
ดินเค็ม	
ดินเค็มชายทะเล	133,489
ดินทราย	
ดินทรายในพื้นที่ลุ่ม	2,197
ดินทรายในพื้นที่ดอนที่ไม่มีชั้นดานอินทรีย์	11,596
ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์	15,558
ดินตื้น	
ดินตื้นในพื้นที่ลุ่มถึงลูกรังหรือก้อนกรวด	18,839
ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นลูกรังก้อนกรวดหรือเศษหิน	546,058
ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นมาร์ล	22,554
ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นหินพื้น	635,758
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	911,579
ทรัพยากรดินอื่นๆ	
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในพื้นที่ลุ่ม	235,842
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ดอน	1,076,994
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่างพบในพื้นที่ลุ่ม	147,490
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่างพบในที่ดิน	5
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	166,261
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	3,961,250

ที่มา: สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การใช้ประโยชน์ที่ดิน ลักษณะการใช้ที่ดินจังหวัดจันทบุรี แบ่งตามสภาพภูมิศาสตร์ได้เป็น 3 ลักษณะพื้นที่ ดังนี้

(1) **พื้นที่ตอนบน** ประกอบด้วย พื้นที่ของอำเภอแก่งหางแมว อำเภอท่าใหม่ อำเภอมะขาม อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอเขาคิชฌกูฏ และตอนบนของอำเภอขลุง ซึ่งสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขา ป่าไม้ สลับด้วยที่ราบเชิงเขา และที่ราบระหว่างภูเขา ใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่ เขตป่าสงวน ไม้ยืนต้น และไม้ผลสลับกัน

(2) **พื้นที่ตอนกลาง** ประกอบด้วย พื้นที่ฝั่งเหนือและใต้ของทางหลวงสายบางนา-ตราด (สุขุมวิท) ในเขตอำเภอท่าใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอขลุง และตอนบนของอำเภอแหลมสิงห์ ซึ่งสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบมีภูเขาสลับบ้างเล็กน้อย ใช้ประโยชน์ในการทำสวนผลไม้ สวนยางพารา และการค้าขาย

(3) **พื้นที่ตอนล่าง** ประกอบด้วย พื้นที่ตอนล่างของอำเภอนายายอาม อำเภอท่าใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอขลุง และอำเภอแหลมสิงห์เกือบทั้งหมด ซึ่งสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบใกล้ชายฝั่งทะเลสลับด้วยภูเขาขนาดย่อม และป่าชายเลนใช้ประโยชน์ในการทำนา ปลูกไม้ยืนต้น ทำสวนผลไม้ ทำการประมง และการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง

ปัญหาคุณภาพดิน

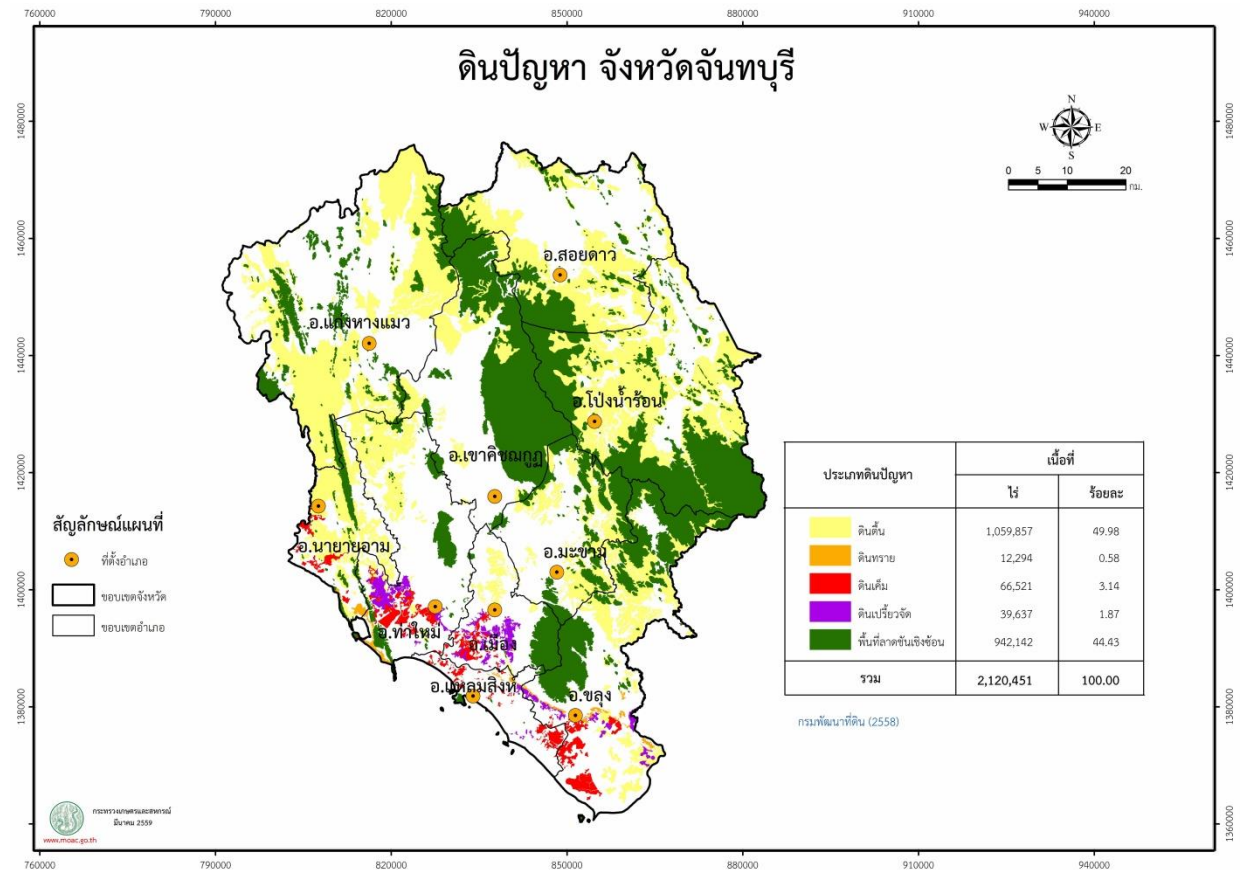
ดินที่มีปัญหาต่อการเกษตรของจังหวัดจันทบุรี เนื่องจากคุณสมบัติของดินเอง ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการปลูกพืช ประกอบด้วย ดินเค็ม ดินเปรี้ยวจัด ดินทรายจัด ดินตื้นปนลูกรัง ดินในพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 58.94 ของเนื้อที่จังหวัด

ตารางที่ 2 ตารางแสดงเนื้อที่และบริเวณที่พบดินมีปัญหาของจังหวัดจันทบุรี

ประเภทดินที่มีปัญหา	บริเวณที่พบ		เนื้อที่	
	อำเภอ	ตำบล	ไร่	%
1. ดินเค็ม	ขลุง ท่าใหม่ แหลมสิงห์	บ่อ บางชัน เกรียนหัก เขาแก้ว ตะกาดเจ้า หนองซิม บางสระเก้า	241,519	6.24
2. ดินเปรี้ยวจัด	ขลุง ท่าใหม่ เมือง	บางชัน บ่อ ขลุง โขม่ง เขาแก้ว ตะกาดเจ้า เกาะขวาง ท่าช้าง หนองบัว	67,347	1.74
3. ดินทรายจัด	ขลุง แหลมสิงห์	บ่อ ช้าง วันยาว แหลมสิงห์ บางกะไชย	25,158	0.65
4. ดินตื้นปนลูกรัง	นายายอาม ท่าใหม่	สนามไชย เขาแก้ว คลองขุด	148,018	10.85
5. ดินตื้นปนเศษหิน	แก่งหางแมว สอยดาว โป่งน้ำร้อน	ขุนซ่อง สามพี่น้อง พวา ทับช้าง ปะตง ทุ้งขนาน คลองใหญ่ โป่งน้ำร้อน ทับไทร	923,501	23.86
6. ดินตื้นปนดินมาร์ล	โป่งน้ำร้อน สอยดาว	คลองใหญ่ เทพนมิตร ทรายขาว	19,740	0.51
รวม			1,425,283	43.85

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี

แผนภาพที่ 2 แสดงเนื้อที่และบริเวณที่พบดินมีปัญหาของจังหวัดจันทบุรี

ที่มา: Agri-map chanthaburi

ศักยภาพทรัพยากรดินจังหวัดจันทบุรี

การจำแนกศักยภาพดินตามสภาพภูมิประเทศ สามารถจำแนกได้เป็นพื้นที่ลุ่ม และที่ดอน โดยในแต่ละพื้นที่จำแนกศักยภาพดินออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ พื้นที่ดินมีศักยภาพสูง พื้นที่ดินมีศักยภาพค่อนข้างสูง พื้นที่ดินมีศักยภาพปานกลางและพื้นที่ดินมีศักยภาพต่ำ รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางแสดงศักยภาพดินระดับจังหวัดจันทบุรี

ศักยภาพดิน	อำเภอที่พบมาก	เนื้อที่	
		ไร่	%
พื้นที่ลุ่ม			
1. พื้นที่ดินมีศักยภาพสูงสำหรับข้าว	เมือง	189,410	4.77
2. พื้นที่ดินมีศักยภาพปานกลางสำหรับข้าว	ขลุง ท่าใหม่	161,389	4.06
3. พื้นที่ดินมีศักยภาพต่ำ	ขลุง ท่าใหม่	113,778	2.87
พื้นที่ดอน			
1. พื้นที่ดินมีศักยภาพสูงสำหรับพืชไร่/ไม้ผล	ท่าใหม่	505,336	12.73
2. พื้นที่ดินมีศักยภาพค่อนข้างสูงสำหรับพืชไร่/ไม้ผล	โป่งน้ำร้อน	570,075	14.36
3. พื้นที่ดินมีศักยภาพปานกลางสำหรับพืชไร่/ไม้ผล	แก่งหางแมว	542,827	13.67
4. พื้นที่ดินมีศักยภาพต่ำ	แก่งหางแมว สอยดาว	534,340	13.46

ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 กรมพัฒนาที่ดิน

พื้นที่ดินมีศักยภาพปานกลาง (ที่ลุ่ม)

ปัญหาและข้อจำกัด

1. ดินค่อนข้างเป็นทราย โครงสร้างดินไม่ค่อยดี ความสามารถในการดูดซึมน้ำและธาตุอาหารต่ำ ส่วนใหญ่พบบริเวณ อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอมะขาม อำเภอแก่งหางแมว อำเภอนายายอาม อำเภอเขาคิชฌกูฏ
2. ดินลูกรัง ส่วนใหญ่พบบริเวณ อำเภอขลุง แก่งหางแมว

พื้นที่ดินที่มีศักยภาพต่ำ (ที่ลุ่ม)

- ดินเค็ม พบบริเวณอำเภอมะขาม อำเภอขลุง อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอแหลมสิงห์
- ดินเปรี้ยวจัดมาก พบบริเวณอำเภอมะขาม อำเภอขลุง อำเภอบำเหน็จณรงค์
- ดินทรายจัด พบบริเวณ อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอแก่งหางแมว

พื้นที่ดินมีศักยภาพปานกลางที่ดอน

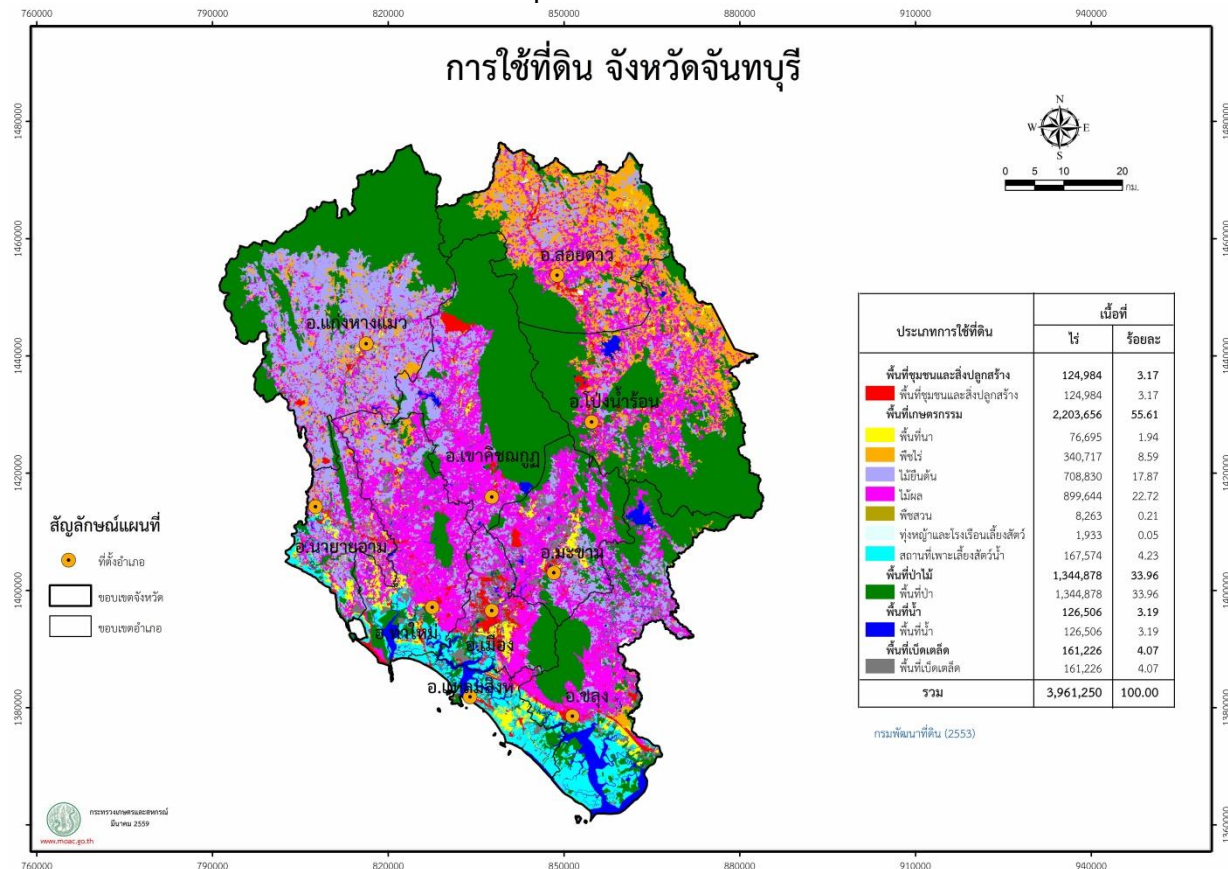
ปัญหาและข้อจำกัด

1. ดินค่อนข้างเป็นทราย โครงสร้างดินไม่ค่อยดี ความสามารถในการดูดซึมน้ำและธาตุอาหารต่ำ ส่วนใหญ่พบบริเวณอำเภอบำเหน็จณรงค์
2. ดินลูกรัง ชั้นของลูกรังอาจเป็นอุปสรรคต่อการชอนไชจากรากพืชได้ พบบริเวณอำเภอมะขาม อำเภอขลุง อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอมะขาม อำเภอแก่งหางแมว อำเภอนายายอาม อำเภอเขาคิชฌกูฏ

พื้นที่ดินที่มีศักยภาพต่ำ (ที่ดอน)

1. ดินทรายจัด พบบริเวณอำเภอขลุง อำเภอบำเหน็จณรงค์
2. ดินตื้น ชั้นของดินเป็นอุปสรรคต่อการชอนไชจากรากพืช และเป็นข้อจำกัดในการกำหนดชนิดพืชที่ปลูก พบบริเวณอำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอสอยดาว อำเภอแก่งหางแมว อำเภอนายายอาม อำเภอเขาคิชฌกูฏ

แผนภาพที่ 3 : แผนที่การใช้ที่ดินจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2559

ตารางที่ 4 : การใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2553 และ ปี พ.ศ. 2559

ประเภทการใช้ที่ดิน	พ.ศ. 2553		พ.ศ.2559		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง
	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	125,373	3.18	136,081	3.44	+0.26
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	125,373	3.18	136,081	3.44	+0.26
พื้นที่เกษตรกรรม	3,835,877	96.82	2,251,610	56.85	-39.97
พื้นที่นา	77,171	1.95	61,453	1.56	-0.39
พืชไร่	329,241	8.31	104,514	2.64	-5.67
ไม้ยืนต้น	710,647	17.94	870,962	22.00	+4.06
ไม้ผล	902,323	22.76	1,039,201	26.22	+3.46
พืชสวน	8,302	0.21	8,108	0.20	-0.01
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	1,743	0.05	896	0.03	-0.02
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	168,634	4.25	116,476	4.20	-0.05
พื้นที่ป่าไม้	1,348,544	34.04	1,312,893	33.14	-0.90
ป่าสมบูรณ์	1,336,716	33.74	1,296,571	32.74	-1.00
ป่ารอสภาพฟื้นฟู	11,828	0.30	16,322	0.40	+0.10
พื้นที่น้ำ	127,100	3.21	131,706	3.33	+0.12
พื้นที่แหล่งน้ำ	127,100	3.21	131,706	3.33	+0.12
พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่นๆ	162,172	4.10	128,960	3.24	-0.86
พื้นที่ลุ่ม	30,737	0.78	25,832	0.65	-0.13
พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่นๆ	131,435	3.32	103,128	2.59	-0.73
รวมทั้งหมด	3,961,250	100	3,961,250	100	

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, 2560

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

1) ฤดูกาล

จังหวัดจันทบุรีมีสภาพภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเมืองร้อน (Tropical Monsoon Climate) เนื่องจากได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีฝนตกชุกตลอด 6 เดือน (มิถุนายน-สิงหาคม) จังหวัดจันทบุรีมีอุณหภูมิเฉลี่ย 23 - 31 องศาเซลเซียสในแต่ละปี โดยที่อุณหภูมิในแต่ละฤดูของจังหวัดจะไม่มี ความแตกต่างกันมากนัก อันเนื่องมาจากการตั้งอยู่ใกล้กับทะเล ประกอบด้วย 3 ฤดูกาล ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ซึ่งพัดพาเอามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้ามาปกคลุมประเทศไทย แต่เนื่องจากจังหวัดจันทบุรีอยู่ในละติจูดที่ต่ำ และมีพื้นที่ติดบริเวณชายฝั่งทะเลซึ่งได้รับอิทธิพลจากลมทะเลทำให้อากาศไม่หนาวเย็นมากนัก ฤดูหนาวมีอุณหภูมิอยู่ระหว่าง 22 - 31 องศาเซลเซียส

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม เมื่อเปลี่ยนเข้าสู่ฤดูร้อนอากาศจะร้อนขึ้นแต่ได้รับกระแสลมจากทะเล ทำให้อากาศไม่ร้อนอบอ้าวมากนัก ในฤดูร้อนมีอุณหภูมิระหว่าง 23 - 33 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นระยะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ซึ่งจะนำความชื้นจากทะเลอันดามันพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคตะวันออก ทำให้อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกทั่วไป ฤดูฝนมีอุณหภูมิระหว่าง 24 - 30 องศาเซลเซียส

จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีฝนมากของประเทศไทย เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูง บริเวณที่อยู่ด้านหน้าของทิวเขาจะเกิดลักษณะฝนภูเขาตกอยู่เสมอ ลักษณะดังกล่าวอาจทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากรุนแรง เข้าท่วมพื้นที่ใกล้เคียงและบริเวณตัวเมืองได้ ประกอบอยู่ใกล้ทะเลจึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้อย่างเต็มที่ ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไปบริเวณอำเภอเมือง อำเภอท่าใหม่ อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอขลุง ซึ่งเป็นบริเวณชายฝั่งทะเลด้านรับลม

สำหรับพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนเข้าสู่บริเวณจังหวัดจันทบุรีส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันมีแหล่งกำเนิดจากทะเลจีนใต้ และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก โดยเคลื่อนผ่านประเทศเวียดนาม ลาว และกัมพูชาเข้าสู่ประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้มีลมแรง ฝนตกหนัก และทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมขึ้นได้ในบางพื้นที่

2) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล 10 ปี)

ตารางที่ 5 แสดงปริมาณน้ำฝนรายเดือนจังหวัดจันทบุรี ปี 2537 - 2562

ปี	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)												รวมทั้งปี	เฉลี่ยต่อเดือน	วันฝนตก
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
2537	0.0	45.559	131.9	45.8	301.1	772.7	230.7	714.6	716.0	133.4	9.0	3.2	3,106.9	258.91	169
2538	20.3	9.1	53.4	68.3	385.0	711.9	529.9	736.9	699.3	350.2	10.7	1.9	3,614.6	301.22	174
2539	5.1	48.7	14.7	122.6	372.6	378.0	417.4	325.5	512.0	303.2	120.7	0.0	2,630.9	219.24	160
2540	6.6	90.4	150.0	78.1	204.9	166.0	512.0	378.9	435.2	257.8	42.5	0.0	2,322.4	193.53	137
2541	0.0	22.0	3.4	21.4	499.8	867.7	520.3	449.9	569.9	168.6	18.2	17.0	3,158.2	263.18	163
2542	1.1	22.4	55.8	463.4	480.4	394.0	731.4	331.7	619.9	308.5	97.8	0.3	3,506.7	292.23	185
2543	33.0	28.0	27.5	179.8	382.1	720.3	516.7	488.8	325.1	235.5	74.9	18.8	3,030.5	252.54	192
2544	70.9	12.2	208.5	180.2	495.5	254.5	337.7	301.5	360.6	276.4	27.5	3.1	2,528.6	210.72	201
2545	1.1	2.7	36.6	77.9	556.4	504.7	317.5	445.7	376.5	237.3	40.2	52.4	2,649.0	220.75	174
2546	0.0	55.4	40.0	91.1	129.2	464.2	599.2	580.7	377.2	137	0.9	-	2,472.90	224.80	159
2547	157.6	17.8	44.6	74.5	389.8	489.5	904.3	512.744	233.2	137.6	177	-	3,139	285.36	159
2548	23.5	0.6	50.3	171.7	330.9	623.7	362.9	42.8	457.9	239.90	179.5	7.40	2,891.1	240.93	175
2549	0	59.40	60.10	101.70	466.20	509.0	585.10	626.30	581.0	829.70	90.70	1.30	3,910.50	325.88	166
2550	19.104	26.40	161.90	272.10	578.40	548.20	851.90	299.80	519.90	144.10	13.10	-	3,434.90	312.26	180
2551	3.0	91.50	55.50	164.50	766.20	458.80	514.80	357.10	695.90	231.10	74.0	-	3,452.40	313.85	190
2552	0.50	0.10	243.2	186.2	633.3	258.1	543.4	236.7	689.4	307.7	0.50	-	3,099.10	258.26	154
2553	30.2	100.2	77.0	159.1	281.6	492.8	567.4	512.7	225.9	375.3	5.7	-	2,827.90	238.01	164
2554	0	32.9	100.3	193.90	290.90	534.40	422.20	563.00	221.20	84.30	23.40	0	2,466.50	205.54	175
2555	61.0	101.8	91.4	60.90	545.90	206.60	475.10	245.50	379.506	172.60	204	0	2,624.90	218.74	193
2556	66.80	43.70	61.20	223.80	140.80	562.30	1,035.4	498.70	76.70	327.00	72.10	2.70	3,711.24	309.27	172
2557	0	40.20	115.80	55.30	170.60	555.20	496.30	298.00	723.80	278.70	78.20	12.30	2,824.40	235.37	165
2558	12.30	46.60	18.80	77.10	594.80	339.70	339.705	411.90	517.40	342.90	98.90	22.50	2,776.00	231.33	161
2559	37.90	3.50	38.00	23.10	289.80	704.40	96.60	499.70	646.90	437.30	170.4	0.30	3,447.90	287.32	164
2560	70.80	15.10	73.30	160.70	730.80	564.70	812.60	414.70	576.90	163.40	84.80	13.80	3,681.60	306.80	176
2561	85.30	8.20	190.80	195.30	145.20	531.80	162.20	426.00	341.90	238.00	51.60	16.90	2,393.20	218.10	199
2562	0	12.10	102.30	103.50	272.50	506.60	542.70						1557.70	222.52	92

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจันทบุรี

ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ณ เดือนกรกฎาคม 2562

ตารางที่ 6 สถิติปริมาณน้ำฝน และสถิติอุณหภูมิของจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2556 - 2561

รายการ/ปี	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ.2561
ฝนรวม (มิลลิเมตร)	3,711.2	2,768.7	2,721.4	3,449.4	3,681.6	2,393.20
จำนวนวันฝนตก (วัน)	178	159	157	168	176	199.43
ฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)	394.9	141.5	197.1	181.7	131.9	195.44
อุณหภูมิสูงสุด (°C)	37.4	36.4	36.0	37.0	36.5	35.40
อุณหภูมิต่ำสุด (°C)	17.4	15.1	18.2	15.4	16.0	21.9

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตารางที่ 7 ตารางแสดงความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%) ปี 2541 – 2562

ปี พ.ศ.	เดือน												เฉลี่ยทั้งปี
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
2541	67.00	76.00	75.40	76.71	81.59	81.50	84.60	75.00	80.50	81.04	73.68	68.63	76.80
2542	76.19	84.54	92.65	94.03	94.74	92.70	92.39	94.03	94.97	91.74	87.27	70.00	88.77
2543	84.71	82.48	89.00	93.93	92.42	94.10	93.61	92.74	93.40	94.48	74.97	77.29	88.59
2544	86.58	87.64	92.32	92.83	92.97	92.23	91.52	92.35	95.67	93.52	80.47	79.52	89.80
2545	82.97	91.75	89.42	90.47	93.84	92.83	88.74	95.10	94.00	89.10	83.60	83.52	89.60
2546	76.06	86.96	90.97	90.90	91.42	94.07	94.16	94.26	94.33	88.68	83.20	73.00	88.17
2547	85.32	83.83	88.90	90.90	92.35	90.37	94.45	92.19	93.53	85.13	77.80	75.23	87.53
2548	72.97	79.73	73.79	78.19	83.13	84.49	84.62	83.22	85.88	84.00	83.00	80.00	81.09
2549	76.50	75.50	79.00	90.50	81.01	84.39	84.00	85.10	85.18	82.05	72.44	62.69	79.86
2550	61.70	72.59	78.65	81.08	85.96	83.59	84.48	83.61	85.00	79.48	65.24	66.72	77.34
2551	65.89	71.02	74.43	81.23	85.87	83.61	83.75	82.18	85.55	81.99	71.55	61.92	77.42
2552	74.87	89.46	90.77	89.53	93.42	80.2	82.53	81.46	86.18	84.79	69.53	68.57	82.61
2553	72.54	78.98	74.42	77.07	79.49	85.13	84.5	86.03	83.12	82.54	67.75	67.89	57.27
2554	55.00	65.00	70.00	73.00	77.00	78.00	78.50	79.50	86.07	79.84	67.39	58.46	72.35
2555	74.08	77.66	76.41	77.82	83.88	80.55	84.59	84.59	87.58	82.01	82.07	69.35	80.05
2556	69.42	74.67	74.90	79.38	80.63	86.03	87.72	84.97	87.05	84.32	76.07	66.27	79.28
2557	62.07	78.72	77.55	77.20	80.45	83.53	82.00	83.14	85.77	81.56	75.43	63.47	77.57
2558	63.51	72.41	77.82	75.73	79.68	82.81	82.01	84.33	86.12	81.37	75.63	70.69	77.67
2559	74.76	64.60	73.90	74.63	77.90	84.31	86.02	82.32	85.85	85.66	76.67	67.98	77.88
2560	69.02	68.20	78.02	81.64	84.76	84.93	86.25	84.44	84.88	82.41	76.79	67.60	79.07
2561	73.90	73.29	78.28	78.52	81.62	83.62	82.12	85.23	84.85	81.06	73.45	70.29	78.85
2562	68.09	78.41	77.86	77.27	83.57	85.38	82.69						79.04

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจันทบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2562

1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง

1) แม่น้ำ

จังหวัดจันทบุรีมีแม่น้ำที่สำคัญ 4 สาย คือ

(1) แม่น้ำจันทบุรี มีต้นกำเนิดจากเขาสอยดาวใต้ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน และเขาสามง่าม เขาชะอม ในเขตอำเภอมะขาม เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญที่สุดของจังหวัดจันทบุรี ไหลผ่านอำเภอเมืองจันทบุรี ประกอบด้วยลำน้ำสาขาที่สำคัญ คือ คลองตารอง และคลองตาหลิว นอกจากนี้ ยังมีคลองทุ่งพล (คลองปรือ หรือคลองพยาธิ) ไหลลงมารวมกับแม่น้ำจันทบุรีที่ตอนใต้ของวัดพญาล้าง ผ่านตัวเมืองจันทบุรีออกปากแม่น้ำที่อำเภอแหลมสิงห์ รวมความยาวทั้งสิ้น 123 กิโลเมตร

(2) แม่น้ำพังราด ประกอบด้วยลำน้ำสายสั้นในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง และ อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ไหลมาบรรจบกันแล้วไหลออกสู่ปากน้ำพังราด เป็นแนวเขตระหว่างจังหวัดระยองและจันทบุรี ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร

(3) แม่น้ำเวฬุ มีต้นกำเนิดจากเขาชะอม เขามะกอก และ เขาสระบาป ไหลผ่านอำเภอขลุง และออกทะเลทางเกาะจิก อำเภอขลุง ระยะทางประมาณ 88 กิโลเมตร

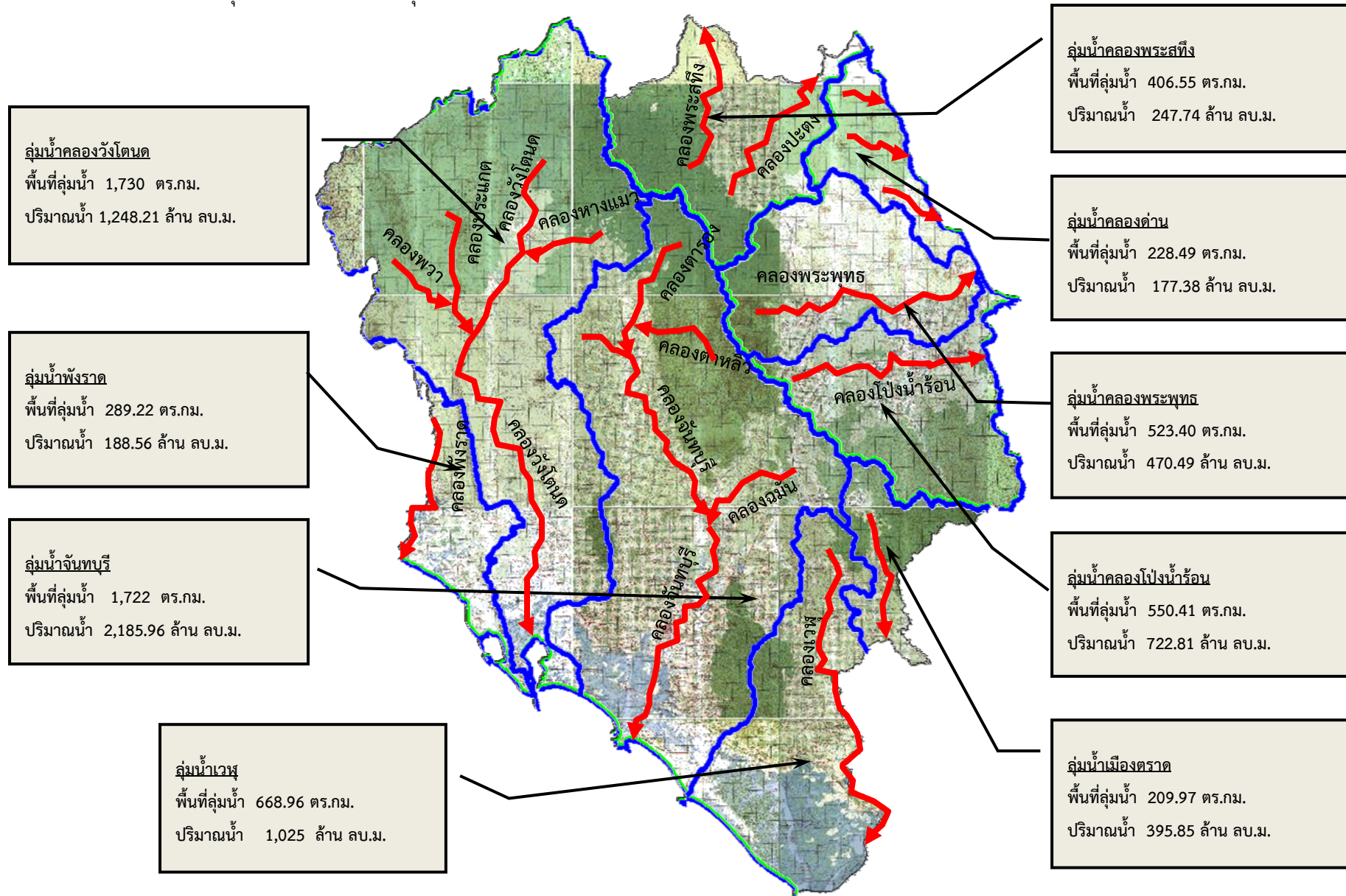
(4) แม่น้ำวังโตนด ประกอบด้วย 2 สาขา คือ คลองโตนด และ คลองประแกต ไหลออกสู่ทะเลที่บ้านปากน้ำแหมหนุ อำเภอท่าใหม่ ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร

2) กลุ่มน้ำจังหวัดจันทบุรี

(1) ขอบเขตพื้นที่ลุ่มน้ำหลักจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ลุ่มน้ำโตนเลสาบ และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก

(2) ขอบเขตพื้นที่ลุ่มน้ำย่อยของจังหวัดจันทบุรี มี 9 ลุ่มน้ำ ประกอบด้วย ลุ่มน้ำคลองพระสทิง ลุ่มน้ำคลองด่าน ลุ่มน้ำคลองพระพุทธร ลุ่มน้ำคลองโป่งน้ำร้อน ลุ่มน้ำเมืองตราด ลุ่มน้ำคลองวังโตนด ลุ่มน้ำพังราด ลุ่มน้ำจันทบุรี ลุ่มน้ำเวฬุ

แผนภาพที่ 4 แสดงขอบเขตลุ่มน้ำย่อยจังหวัดจันทบุรี

ที่มา: โครงการชลประทานจันทบุรี

1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

1) ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดจันทบุรี มีเนื้อที่ป่าไม้จำนวน 1,306,863.31 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 32.44 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด โดยสามารถแบ่งประเภทของป่าของจังหวัดจันทบุรีได้ ดังนี้

ป่าดงดิบ หรือ ป่าดิบชื้น เป็นป่าที่มีใบไม้สีเขียวตลอดปี สภาพป่ารกทึบมักจะพบป่าชนิดนี้ ขึ้นอยู่ตามบริเวณหุบเขา เนินเขา พื้นที่ริมห้วย แม่น้ำ ลำธารต่างๆ หรือบริเวณที่อยู่บนภูเขา ที่มีความชุ่มชื้นสูง เป็นบริเวณที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายที่สามารถเก็บความชุ่มชื้นได้นาน ต้นไม้ที่มีอยู่ในป่าชนิดนี้จะมีลำต้นใหญ่ขึ้นหนาแน่นแสงสว่างส่องไม่ถึงพื้น ทำให้อากาศในป่านี้ชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา มีอุณหภูมิอยู่ในระดับสม่ำเสมอ พบที่บริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลีว อุทยานแห่งชาติเขาคิซมัญญ อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง และอุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น เป็นต้น

ป่าเบญจพรรณ เป็นป่าผลัดใบประเภทหนึ่งที่ต้นไม้ส่วนใหญ่ต่างทั้งใบหมดในช่วงฤดูแล้งและเริ่มผลิใบใหม่ในต้นฤดูฝน อยู่ในพื้นที่ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 1,000 เมตร พันธุ์ไม้เด่นในป่าเบญจพรรณได้แก่ ไม้สัก ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้มะค่าโมง ไม้ตะแบกใหญ่ ไม้ไผ่ ไม้เถา และไม้อิงอาศัย เช่น กระแตไต่ไม้ นมตำเลีย กระเช้าสีดา เอื้องกะเผลวร้อน เอื้องเงิน นอกจากนี้ป่าเบญจพรรณยังอุดมไปด้วยพืชชนิดต่างๆ อีกหลากหลายชนิด ตลอดจนพืชสมุนไพรที่สำคัญ เช่น บุกและพญากาสักดำ พบที่อุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น ป่าสอยดาว ป่าขุนซ่อง ป่าท่าสอน และป่าท่าม่วง เป็นต้น

ป่าชายเลน หรือป่าโกงกาง (Mangrove forest หรือ intertidal forest) คือกลุ่มของสังคมพืช ซึ่งขึ้นอยู่ในเขตน้ำลงต่ำสุด และน้ำขึ้นสูงสุดบริเวณชายฝั่งทะเล ปากแม่น้ำ หรืออ่าวป่าชายเลนเป็นบริเวณที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตหลายชนิด ทั้งพืชและสัตว์ ป่าชายเลนจึงให้ประโยชน์แก่มนุษย์มากมายทั้งในด้านพลังงานและไม้ใช้สอย ตลอดจนเป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนที่สำคัญ เนื่องจากป่าชายเลนเป็นที่วางไข่ แหล่งอาหาร และเจริญเติบโตของสัตว์น้ำเศรษฐกิจนานาชนิด นอกจากนี้ป่าชายเลนยังช่วยป้องกันภัยธรรมชาติโดยเฉพาะเป็นเกราะกำบังและลดความรุนแรงของคลื่นลมชายฝั่ง ช่วยดักตะกอนสิ่งปฏิกูล และสารพิษต่างๆ มิให้ไหลลงสู่ทะเลในบริเวณชายฝั่งและในทะเล บริเวณที่พบ ได้แก่ ป่าเลนปากน้ำพังราด ป่าคู้กระเบน-อ่าวแหมหนุ่ ป่าเลนคลองบางกะจะ ป่าเลนบางกะไชย ป่าเลนคลองพลีว และป่าเลนปากน้ำเวฬุ

จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรป่าไม้ ประกอบด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ 18 แห่ง เช่น ป่าจันท-ตาแป๊ะ ป่าเขาวังแฉ่ง ป่าเขาลูกช้าง ป่าเขาแกรด ป่าเขาสุกิม และป่าปลิว อุทยานแห่งชาติ 3 แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติเขาคิซมัญญ อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลีว และอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา - เขาวง วนอุทยาน 1 แห่ง คือ วนอุทยานเขาแหลมสิงห์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 3 แห่ง คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสอยดาว เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครือหวาย เฉลิมพระเกียรติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคู้กระเบน

จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ชายฝั่งยาวประมาณ 108 กิโลเมตร ขอบเขตชายฝั่งเริ่มจากปากแม่น้ำ พังราวด้านทิศตะวันออก ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดระยอง ทอดยาวลงมาทางตะวันออกเฉียงใต้ถึงปากแม่น้ำแฉะ ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดตราด ชายฝั่งทะเลของจังหวัดจันทบุรีมีหลายประเภท เช่น ชายฝั่งหิน หาดทราย ที่ราบน้ำขึ้นถึงและพรุ แต่ชายฝั่งส่วนมากเป็นที่ราบน้ำท่วมถึง ป่าชายเลนครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งตั้งแต่

อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอขลุง อำเภอท่าใหม่และอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีมีป่าสงวนแห่งชาติที่เป็นป่าชายเลน 6 แห่ง

ตารางที่ 8 : พื้นที่ป่าชายเลนของจังหวัดจันทบุรี

พื้นที่จังหวัด (ตร.กม.)	พื้นที่ป่าไม้ (ตร.กม.)	ขนาดพื้นที่ป่าชายเลน			
		ตร.กม.	พันไร่	ร้อยละของพื้นที่ จังหวัด	ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ใน จังหวัด
6,338.00	2,118.68	89.77	56.11	1.42	4.24

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี, 2561

แนวปะการัง จังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่แนวปะการัง 448.75 ไร่ พบมากในบริเวณหาดเจ้าหลาว อำเภอท่าใหม่ สภาพของแนวปะการังส่วนใหญ่อยู่ในระดับเสื่อมโทรมมากถึงสมบูรณ์ปานกลาง โดยมีปะการังชนิดเด่น ได้แก่ ปะการังโขด (*Porities lutea*) ปะการังวงแหวน (*Favia spp.*) ปะการังสมองใหญ่ (*Symphyllia recta*) ปะการังช่องเหลี่ยม (*Favites spp.*) ปะการังสมองร่องยาง (*Platygyra daedalea*) ปะการังที่พบส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ปานกลาง โดยพื้นที่ๆ พบปะการังมากที่สุด คือ หินอ้ายหลาวกองในร่องลงมาได้แก่ เกาะนมสาว เกาะสะบ้า และหินอ้ายหลาวกองนอก ตามลำดับ และที่แหลมเสด็จพบปะการังน้อยที่สุด

แหล่งหญ้าทะเล จากผลการศึกษาโครงการ UNEP GEF และการสำรวจของศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก จังหวัดจันทบุรีมีแหล่งหญ้าทะเล ดังนี้

ปากแม่น้ำพังราด พบหญ้าทะเล 1 ชนิด คือ หญ้ากยูงชัยเข็ม

อ่าวคุ้งกระเบน พบหญ้าทะเล 6 ชนิด ได้แก่ หญ้าคาทะเล (*Enhalus acoroides*) หญ้ากยูงชัยเข็ม (*Halodule pinifolia*) หญ้ากยูงชัยทะเล (*Halodule uninervis*) หญ้าเงาใส (*Halophila decipiens*) หญ้าใบมะกรูด (*Halophila ovalis*) และหญ้าใบมะกรูดเล็ก (*Halophila minor*)

อ่าวหมันน้อย พบหญ้าทะเล 2 ชนิด คือ หญ้ากยูงชัยเข็ม และหญ้ากยูงชัยทะเล

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดจันทบุรีได้แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 76 ตำบล 731 หมู่บ้าน 33 ชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 82 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 5 แห่ง เทศบาลตำบล 42 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 34 แห่ง มีประชากรรวมทั้งสิ้น 534,459 คน เป็นชาย 261,887 คน เป็นหญิง 272,572 คน

ตารางที่ 9 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดจันทบุรี

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ระยะทาง ถึงจังหวัด	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
1	เมืองจันทบุรี	253,093	-	11	98	1	3	7	4
2	ขลุง	756,038	24	12	90	-	1	6	5
3	ท่าใหม่	612,800	12	14	124	-	1	5	7
4	โป่งน้ำร้อน	926,970	42	5	47	-	-	4	2
5	มะขาม	480,102	13	6	95	-	-	7	-
6	แหลมสิงห์	190,814	32	7	65	-	-	2	4
7	สอยดาว	733,821	72	5	70	-	-	2	4
8	แก่งหางแมว	1,254,125	78	5	66	-	-	1	4
9	นายายอาม	300,017	42	6	67	-	-	3	4
10	เขาคิชฌกูฏ	830,220	28	5	45	-	-	5	-
รวม 10 อำเภอ		6,338,000		76	731	1	5	42	34

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี 2561

จังหวัดจันทบุรีแบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 76 ตำบล 731 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 10 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดจันทบุรีรายตำบล

1. อำเภอเมืองจันทบุรี	2. อำเภอขลุง	3. อำเภอท่าใหม่	4. อำเภอโป่งน้ำร้อน	5. อำเภอมะขาม
1. ตำบลตลาด	1. ตำบลขลุง	1. ตำบลท่าใหม่	1. ตำบลโป่งน้ำร้อน	1. ตำบลมะขาม
2. ตำบลวัดใหม่	2. ตำบลบ่อ	2. ตำบลยายร้า	2. ตำบลทับไทร	2. ตำบลท่าหลวง
3. ตำบลคลองนารายณ์	3. ตำบลเกวียนหัก	3. ตำบลสีพยา	3. ตำบลหนองตากง	3. ตำบลปลั้ว
4. ตำบลเกาะขวาง	4. ตำบลตะปอน	4. ตำบลบ่อพุ	4. ตำบลเทพนิมิต	4. ตำบลวังแฉ่ม
5. ตำบลคมบาง	5. ตำบลบางชัน	5. ตำบลพลอยแหวน	5. ตำบลคลองใหญ่	5. ตำบลฉมัน
6. ตำบลท่าช้าง	6. ตำบลวันยาว	6. ตำบลเขาหัว		6. ตำบลอ่างศิรี
7. ตำบลจันทนิมิต	7. ตำบลซึ้ง	7. ตำบลเขาบายศรี		
8. ตำบลบางกะจะ	8. ตำบลมาบไฟ	8. ตำบลสองพี่น้อง		
9. ตำบลแสง	9. ตำบลวังสรรพรส	9. ตำบลทุ่งเบญจา		
10. ตำบลหนองบัว	10. ตำบลตรอกนอง	10. ตำบลรำพัน		
11. ตำบลพลับพลา	11. ตำบลตกรม	11. ตำบลโขมง		
	12. ตำบลบ่อเวฬุ	12. ตำบลตะกาดเจ้า		
		13. ตำบลคลองซุด		
		14. ตำบลเขาแก้ว		

ตารางที่ 10 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดจันทบุรีรายตำบล (ต่อ)

6. อำเภอแหลมสิงห์	7. อำเภอสอยดาว	8. อำเภอแก่งหางแมว	9. อำเภอนายายอาม	10. อำเภอเขาคิชฌกูฏ
1. ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	1. ตำบลปะตง	1. ตำบลแก่งหางแมว	1. ตำบลนายายอาม	1. ตำบลชากไทย
2. ตำบลเกาะเปริด	2. ตำบลทุ่งขนาบ	2. ตำบลขุนซ่อง	2. ตำบลวังโตนด	2. ตำบลพลวง
3. ตำบลหนองขี้ม	3. ตำบลทับช้าง	3. ตำบลสามพี่น้อง	3. ตำบลกระแจะ	3. ตำบลตะเคียนทอง
4. ตำบลพลั่ว	4. ตำบลทรายขาว	4. ตำบลพวา	4. ตำบลสนามไชย	4. ตำบลคลองพลู
5. ตำบลคลองน้ำเค็ม	5. ตำบลสะตอง	5. ตำบลเขาวงกต	5. ตำบลช้างข้าม	5. ตำบลจันทเขลม
6. ตำบลบางสระแก้ว			6. ตำบลวังใหม่	
7. ตำบลบางกะไชย				

1.2.2 ข้อมูลประชากร

ประชากรจังหวัดจันทบุรี ปี 2561 จังหวัดจันทบุรีมีจำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น 536,052 คน เป็นชาย 262,484 คน เป็นหญิง 273,568 คน โดยมีประชากรหนาแน่นที่สุดในอำเภอเมืองจันทบุรี และมีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุดในอำเภอแก่งหางแมว

ตารางที่ 11 จำนวนประชากรของจังหวัดจันทบุรี ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

ที่	อำเภอ	ประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน	สัดส่วนร้อยละ	ความหนาแน่นประชากร/(ตร.กม.)
		รวม	ชาย	หญิง			
1	เมืองจันทบุรี	129,135	61,316	67,819	67,590	24.09	510.23
2	ท่าใหม่	71,561	34,521	37,040	27,357	13.35	116.78
3	สอยดาว	65,835	33,103	32,732	26,226	12.28	89.72
4	ขลุง	56,825	27,758	29,067	22,228	10.60	75.16
5	โป่งน้ำร้อน	45,032	23,263	21,769	17,529	8.40	48.58
6	แก่งหางแมว	42,082	21,212	20,870	19,457	7.85	33.55
7	นายายอาม	34,225	16,578	17,647	13,247	6.38	114.08
8	มะขาม	31,924	15,778	16,146	13,444	5.96	66.49
9	แหลมสิงห์	30,353	14,707	15,646	11,424	5.66	159.07
10	เขาคิชฌกูฏ	29,080	14,248	14,832	12,585	5.42	35.03
รวม		536,052	262,484	273,568	231,087	100	84.58

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี , 2561

1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

1.3.1 กลุ่มชาติพันธุ์

ชาวจันทบุรี หรือ คนจันทบูร นั้นประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ที่หลากหลาย ทั้งชาติพันธุ์ของคนในท้องถิ่นที่มีมาตั้งแต่ดั้งเดิม ชาติพันธุ์ของประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกัน และชาติพันธุ์ของผู้ที่อพยพมาจากดินแดนที่ห่างไกลเพื่อหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม หรือเดินทางมาค้าขายแล้วตั้งรกรากทำมาหากินในจันทบุรีในเวลาต่อมา ซึ่งชาติพันธุ์เหล่านี้ที่อาศัยอยู่ในจันทบุรีมาจนถึงปัจจุบันนี้ถึงแม้จะมีความแตกต่างด้านชาติพันธุ์แต่ก็เรียกรวมๆ กันว่า คนจันทบูร

1) **ชาวซอง** เป็นคนพื้นเมืองเดิมในดินแดนจันทบุรี ส่วนใหญ่รวมกลุ่มกันอยู่บริเวณเชิงเขา สอยดาว เขาคิชฌกูฏ ในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม และอำเภอเขาคิชฌกูฏ โดยเฉพาะในเขตตำบล ตะเคียนทอง คลองพลู และพลวง ชาวซองมีรูปร่างสันทนต์ สูงประมาณ 5-5.5 ฟุต ผมหยิกขอด ตาโต ริมฝีปาก หนา นักมานุษยวิทยาจัดชนกลุ่มนี้อยู่ในกลุ่มมอญ - เขมร ซึ่งเป็นสาขาย่อยของกลุ่มออสโตร-เอเชียติค ชาวซองมีภาษาพูดและวัฒนธรรมประเพณีของตนเอง นับถือผีบรรพบุรุษ ทำพิธีเซ่นไหว้ทุกปี เป็นการรวมญาติ เรียกว่า พิธีเลี้ยงผีหิ้ง ผีโรง แต่เดิมชาวซองอาศัยอยู่ในพื้นที่ป่าเชิงเขา ปลุกบ้านเรือนอาศัยอยู่อย่างง่าย ๆ และมักโยกย้ายหากมีคนตายในบ้าน นอกจากจะทำมาหากินเลี้ยงชีพด้วยการปลูกข้าวไร่แล้ว ยังเป็นนักเก็บของป่า และเป็นพรานที่ชำนาญ ปัจจุบันจะประกอบอาชีพทำสวนผลไม้และรับจ้าง

2) **ชาวจีน** เนื่องจากเมืองต่างๆ ทางแถบชายฝั่งทะเลตะวันออก อยู่ในเส้นทางการค้าทาง ทะเลระหว่างไทยและจีนมาแต่โบราณ จึงมีชุมชนของชาวจีนในบริเวณนี้เป็นจำนวนมาก เฉพาะที่จันทบุรีมีชุมชน ชาวจีนดั้งเดิมอยู่อาศัยตามชายฝั่งทะเลหลายแห่ง ทั้งในเขตอำเภอขลุง แหหลมสิงห์ และท่าใหม่ ส่วนใหญ่ทำอาชีพ ประมงและค้าขายในเขตอำเภอเมืองจันทบุรีมีชุมชนชาวจีนเก่าแก่เป็นจีนฮกเกี้ยนอยู่ในบริเวณริมแม่น้ำจันทบุรี เรียกว่าย่านท่าหลวงไปจนถึงบริเวณชุมชนชาวนวน ที่เรียกว่าตลาดล่าง โดยมีศาลเจ้าเป็นที่หมายเขต ชาวจีน เป็นผู้บุกเบิกกิจการหลายอย่าง อาทิ การต่อเรือสำเภา การค้า ทำสวน รวมทั้งเป็นนายอากรเก็บส่วยด้วย นอกจากนี้ยังมีชาวจีนแต่จิวตั้งหลักแหล่งอยู่ที่หมู่บ้านบางกะจะอยู่อีกกลุ่มหนึ่ง

3) **ชาวนวน** เข้ามาตั้งถิ่นฐานในจันทบุรีตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย จากประวัติวัดคาทอลิก จันทบุรีระบุว่าพระเจ้าทรงธรรมราชซึ่งปออง เดอ ชิเซ ให้บาทหลวงเอ็ดเดินทางมาดูแลคาทอลิกชาวนวนซึ่งอพยพหนีภัย การบีบคั้นทางศาสนาในญวนเข้ามาอยู่ในจันทบุรีหลายสิบปีก่อนที่บาทหลวงเอ็ดเดินทางมาถึงในปี พ.ศ. 2254 (สมัยพระเจ้าท้ายสระ) พบว่าขณะนั้นจันทบุรีมีคาทอลิกชาวนวนจำนวนประมาณ 130 คน บาทหลวงเอ็ดได้ สร้างโบสถ์หลังเล็กๆ ขึ้น ซึ่งต่อมาได้มีการย้ายโบสถ์อีก 5 ครั้ง จนมาตั้งอยู่ในบริเวณปัจจุบัน จากนั้นชุมชนชาวนวนคริสต์ก็ค่อยๆ ขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ โดยมีโบสถ์เป็นศูนย์กลางของชุมชนและศูนย์รวมจิตใจ จนกระทั่งชุมชน ญวนแถบริมแม่น้ำจันทบุรีไม่สามารถขยายเขตออกไปได้บางส่วนจึงได้แยกไปตั้งถิ่นอื่น เช่นที่อำเภอขลุง อำเภอ ท่าใหม่ และบ้านท่าแฉลบ

4) **ชาวเขมร** เนื่องจากเมืองจันทบุรีเคยเป็นเมืองที่ได้รับอิทธิพลทางศิลปวัฒนธรรมและศาสนา จากเขมร กอปรกับปัจจุบันมีเขตแดนติดต่อกับประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา จึงมีหมู่บ้านชาวเขมรอยู่ตามแนว ชายแดนหลายแห่ง เช่น บ้านแหลม บ้านโหล้าเจียก และบ้านผักกาดในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน

5) **ชาวกุหล่า** ชาวกุหล่าเป็นชนกลุ่มน้อยจากพม่าที่เข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัดจันทบุรีช่วงสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ชาวกุหล่าเรียกตนเองว่า "ไต" แต่คนไทยจะเรียกว่า "ไทยใหญ่" ชาว เขมรจะเรียกชาวต่างชาติที่เข้าไปในเขมรว่า "กาลา" ชื่อกุหล่าก็น่าจะเป็นการเรียกตามภาษาเขมรแต่เพี้ยนเสียง เป็น "กุหล่า" ผู้สูงอายุของชาวกุหล่าเล่าให้ฟังกันต่อๆ มาว่า พวกเขามอพยพ "มาตามพลอย" โดยเริ่มเข้ามาทำ พลอยที่ตำบลบางกะจะ ต่อมาได้อพยพไปทำพลอยที่บ่อไร่ ข้ามไปถึงไพลิน บ่อเวฬุ และได้กลับมาตั้งถิ่นฐานใน จันทบุรีในช่วงหลัง พ.ศ. 2498

1.3.2 ศาสนา

ในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดจันทบุรี มีผู้นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 273,796 คน คิดเป็น ร้อยละ 98.58 รองลงมา นับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 2,433 คน คิดเป็นร้อยละ 1.34 และนับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 181 คน และศาสนสถาน จำนวน 501 แห่ง จำแนกเป็น วัด 250 แห่ง สำนักสงฆ์ 130 แห่งที่พักสงฆ์ 124 แห่ง โบสถ์คริสต์ 9 แห่ง และมัสยิด 1 แห่ง

1.3.3 การศึกษา

ในปี พ.ศ. 2559 จังหวัดจันทบุรีมีสถานศึกษา รวม 256 แห่ง แยกเป็นในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 219 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จำนวน 22 แห่ง สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น จำนวน 9 แห่ง และอื่น ๆ จำนวน 6 แห่ง นักเรียนรวม 94,232 คน แยกเป็นระดับก่อนประถมศึกษา 14,288 คน ระดับประถมศึกษา 41,511 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 23,717 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 14,716 คน สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกและมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี

1.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

1.4.1 การคมนาคมขนส่ง

(1) การคมนาคม

จังหวัดจันทบุรี มีการคมนาคมทางบกเพียงอย่างเดียว การติดต่อระหว่างจังหวัดกับจังหวัด หรืออำเภอกับอำเภอเป็นไปด้วยความสะดวก เพราะมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมติดต่อกัน มีถนนสายหลักและโครงข่ายที่สำคัญ ดังนี้

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ถนนสุขุมวิท) สายบางนา – หาดเล็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของถนนทางหลวงสายเอเชีย AH123 (ระยอง-บ้านหาดเล็ก) เข้าสู่จังหวัดจันทบุรี ผ่านอำเภอนายายอาม อำเภอท่าใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอขลุง เข้าสู่จังหวัดตราด

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 317 สายปากแซง (จันทบุรี) – สระแก้ว เริ่มจากถนนสุขุมวิท หลักกิโลเมตร 333 ที่อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ผ่านอำเภอมะขาม อำเภอสอยดาว และอำเภอโป่งน้ำร้อน เข้าสู่จังหวัดสระแก้ว

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 316 (ถนนรักศักดิ์ชุม) สายเขาไระยา-จันทบุรี เป็นทางหลวงท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี เส้นทางหลักที่ใช้เดินทางเข้าสู่ตัวเมืองจันทบุรี

โครงข่ายทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ทางหลวงหมายเลข 3193 ตอน แยกทางหลวงหมายเลข 317 (โป่งน้ำร้อน) – ชายแดน/กัมพูชา (บ้านแหลม)

โครงข่ายถนนเพื่อการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลระดับสากลอย่างยั่งยืน (Scenic Route) ทางหลวงชนบทสาย รย. 3736 หรือถนนเฉลิมบูรพาชลทิต เข้าสู่จังหวัดจันทบุรี โดยผ่านหาดคันทิมาวน จุดชมวิวนางพญา อำเภอนายายอาม ขึ้นสะพานสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (สะพานแหลมสิงห์) ข้ามสะพาน ปากแม่น้ำจันทบุรี ผ่านคุชชีโก๊ เลาะไปตามแนวชายทะเลแหลมสิงห์ แล้วสิ้นสุดที่สามแยกเฉลิมบูรพาชลทิต จุดตัดทางหลวงแผ่นดิน 3149 อำเภอแหลมสิงห์

จากข้อมูลโครงข่ายสายทางกรมทางหลวงชนบท สำหรับใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานบำรุงทาง พบว่า ปัจจุบันจังหวัดจันทบุรีมีสายทางที่อยู่ภายใต้การดูแลของแขวงทางหลวงชนบทจันทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 37 สายทาง ระยะทาง 627.111 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยางทั้งหมด

สำหรับถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากกระบวนฐานข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในปัจจุบันพบว่า มีจำนวนถนนลูกรัง 3,631 สาย ถนนลาดยาง 1,343 สาย ถนนคอนกรีต 2,894 สาย และถนนอื่นๆ จำนวน 633 สาย

แผนภาพที่ 6 : แผนที่โครงข่ายถนนจังหวัดจันทบุรี

ที่มา : แชงทางหลวงชนบทจังหวัดจันทบุรี, 2561

1.4.2 ไฟฟ้า

ปัจจุบันการให้บริการกระแสไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนครบทุกอำเภอแล้ว โดยมีสถานีจ่ายกระแสไฟฟ้าจำนวน 7 แห่ง สามารถจ่ายพลังไฟฟ้าได้สูงสุด จำนวน 270 เมกกะวัตต์ มีจำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้แล้วรวม 719 หมู่บ้าน 202,807 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.86 ของหมู่บ้านทั้งหมด หรือร้อยละ 98.92 ของครัวเรือนทั้งหมด คงเหลือครัวเรือนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 2,209 ครัวเรือน

ตารางที่ 12 : ข้อมูลผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของจังหวัดจันทบุรี ในปี พ.ศ. 2560

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง)				
		รวม	ที่อยู่อาศัย	สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม	สถานที่ราชการและสาธารณะ	อื่น ๆ
เมืองจันทบุรี	62,255	27.95	11.62	15.26	0.85	0.23
ขลุง	24,979	8.46	3.72	4.47	0.22	0.05
ท่าใหม่	40,161	15.89	7.80	7.44	0.43	0.22
โป่งน้ำร้อน	11,433	7.12	1.83	5.12	0.12	0.05
มะขาม	18,260	4.90	3.06	1.67	0.12	0.04
แหลมสิงห์	11,064	7.61	1.88	5.54	0.18	0.01
สอยดาว	29,245	13.51	4.46	8.78	0.15	0.12
แก่งหางแมว	9,280	1.68	1.41	0.23	0.04	0.01
นายายอาม	19,731	7.58	3.09	4.36	0.10	0.03
เขาคิชฌกูฏ	15,310	4.35	3.30	0.93	0.07	0.05
รวม	241,718	99.03	42.16	53.79	2.27	0.81

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรี, 2561

1.4.3 ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย ☒) มีด้าน

- ☐ ศุลกากร ที่ตั้ง.... ประเภท.....(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่น ๆ)
- ☐ ตรวจพืช ที่ตั้ง... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☐ มี ที่ตั้งสถานกักกันพืช ☐ ไม่มี ☐ มี
- ☒ ตรวจประมง ที่ตั้ง ด้านตรวจสัตว์น้ำจันทบุรี ต.เทพนิมิต อ.โป่งน้ำร้อน จ.จันทบุรี
- มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ☒ ไม่มี ☐ มี
- ☒ ปศุสัตว์ ที่ตั้ง.....ที่ว่าการอำเภอโป่งน้ำร้อน.....มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มีที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ☐ ไม่มี ☒ มี

ที่มา: ด้านตรวจพืช /ตรวจประมง /ปศุสัตว์ จ.จันทบุรี

สถานการณ์การค้าบริเวณชายแดน

จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดชายแดนมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา ด้านอำเภอโป่งน้ำร้อนและอำเภอสอยดาว รวมระยะทางประมาณ 86 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเขตป่าตลอดแนวชายแดนของจังหวัดฯ มีช่องทางผ่านเข้า - ออกประเทศกัมพูชาที่เป็นพื้นที่ในการกำกับดูแลของฝ่ายทหาร และเป็นเขตประกาศกฎอัยการศึก หลังจากได้ปิดชายแดนเมื่อ ปี 2539 โดยเริ่มเปิดชายแดนและทำการค้าใหม่ในปลายปี 2540 ปัจจุบันมีจุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรน 3 แห่ง เพื่อทำการค้าโดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภค น้ำมันเชื้อเพลิง ผลผลิตการเกษตร และสินค้าประมง เป็นต้น

โดยจังหวัดจันทบุรีเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบองและกรุงไพลินของ กัมพูชา จึงมีศักยภาพในการพัฒนาการค้าการลงทุนและการเชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชาและประเทศเวียดนาม ภายใต้ยุทธศาสตร์ ความร่วมมืออริวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (ACMECS) รวมทั้งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เมล็ดถั่วเหลือง มันสำปะหลัง (เส้น) มันสำปะหลัง (หัว) น้ำมันยางยังไม่ได้แปรรูป และเมล็ดงา และสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ขนม เปียร ปูนซีเมนต์ เครื่องดื่มประเภทนม และกาซปโตรเลียมเหลว

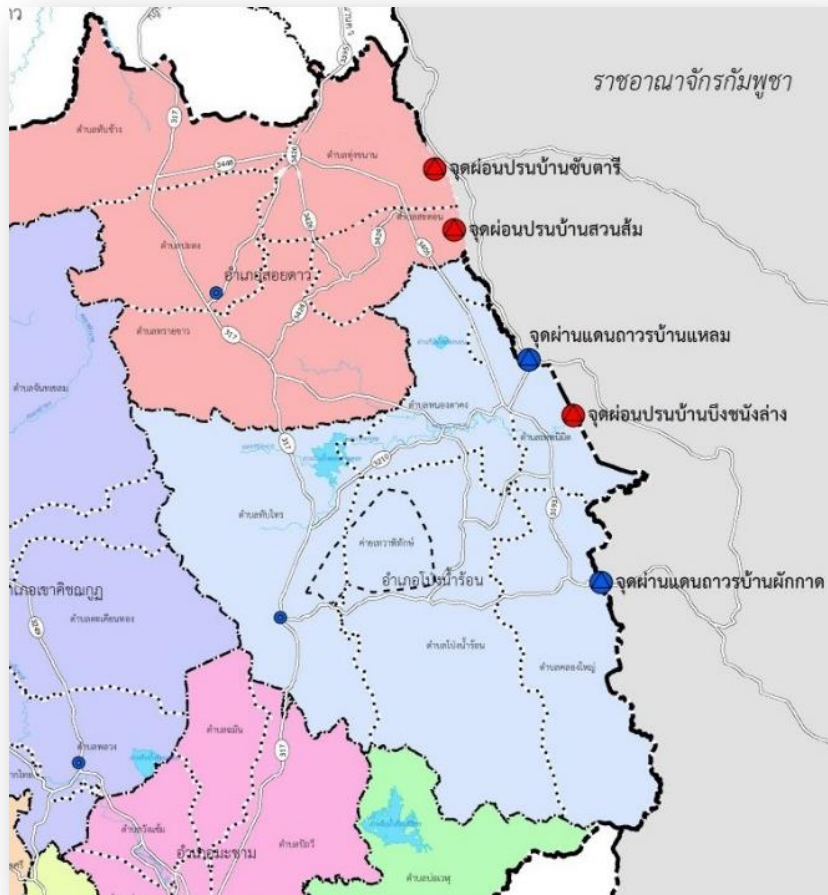
จุดผ่านแดนถาวรหรือด่านพรมแดนถาวร ของจังหวัดจันทบุรี มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- 1) บ้านฝักกาด ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ถนนเลียบชายแดน ตำบลคลองใหญ่ อำเภอโป่งน้ำร้อน ตรงกับฝั่งกัมพูชา คือ บ้านคลองจะกร้อม จังหวัดไพลิน ประเทศกัมพูชา
- 2) บ้านแหลม ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ถนนเลียบชายแดน ตำบลเทพนิมิต อำเภอโป่งน้ำร้อน ตรงกับหมู่บ้านฝักกัมพูชา คือ บ้านกร้อมเรียง อำเภอกြံมเรียง จังหวัดพระตะบอง

จุดผ่อนปรนทางการค้า ของจังหวัดจันทบุรี มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่

- 1) บ้านซันตารี ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 บ้านซันตารี ตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว ตรงกับหมู่บ้านฝักกัมพูชา คือ บ้านโกลาดวน อำเภอกြံมเรียง จังหวัดพระตะบอง
- 2) บ้านสวนส้ม ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 บ้านสวนส้ม ตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว ตรงกับหมู่บ้านฝักกัมพูชา คือ บ้านสังกะสี อำเภอกြံมเรียง จังหวัดพระตะบอง มีการนำเข้าอย่างเดียว โดยเฉพาะไม้แปรรูปและผลิตผลทางการเกษตร
- 3) บ้านบึงขันธ์ล่าง ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 บ้านบึงขันธ์ล่าง ตำบลเทพนิมิต อำเภอโป่งน้ำร้อน ตรงกับหมู่บ้านฝักกัมพูชา คือ บ้านสวายเวง อำเภอกြံมเรียง จังหวัดพระตะบอง

แผนภาพที่ 7 แสดงจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่อนปรนของจังหวัดจันทบุรี

1.4.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ประปา

การประปาส่วนภูมิภาคสาขาจันทบุรี และสาขาขลุง รับผิดชอบการจำหน่ายน้ำประปาในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่ให้บริการ 151 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันมีผู้ใช้น้ำ จำนวน 58,370 ราย และจากระบบฐานข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า จังหวัดจันทบุรีมีจำนวนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ 151,963 ครัวเรือน จำนวนครัวเรือนที่ยังไม่มีน้ำประปาใช้ 45,053 ครัวเรือน

ตารางที่ 13 : สถิติผู้ใช้น้ำ ปริมาณการผลิต และการจำหน่ายของการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 – 2560

รายการ/ปี พ.ศ.	2556	2557	2558	2559	2560
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	51,416	53,478	55,003	53,451	55,412
ปริมาณน้ำผลิตจริง (ลูกบาศก์เมตร)	19,249,531	19,157,035	18,001,485	22,663,200	22,750,800
ปริมาณน้ำขาย (ลูกบาศก์เมตร)	13,032,505	13,122,976	13,416,617	13,523,604	13,532,431

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค, 2561

อินเทอร์เน็ต

จังหวัดจันทบุรีมีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ดังนี้

ผู้ให้บริการเอกชน

TOT บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ความเร็วอินเทอร์เน็ตสูงสุดของบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber optic) ในเขตพื้นที่ จ.จันทบุรี : 1Gbps/100 mbps

CAT บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ความเร็วอินเทอร์เน็ตสูงสุดของบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ผ่านโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber optic) ในเขตพื้นที่ จ.จันทบุรี : 500/500 mbps

TRUE ทูรู คอร์ปอเรชั่น ความเร็วอินเทอร์เน็ตสูงสุดของบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber optic) ในเขตพื้นที่ จ.จันทบุรี : 100/100 Mbps

3BB บริษัท ทริบเบิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด ความเร็วอินเทอร์เน็ตสูงสุดของบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ผ่านโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber optic) ในเขตพื้นที่ จ.จันทบุรี : 200/100 mbps

AIS บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส ความเร็วอินเทอร์เน็ตสูงสุดของบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber optic) ในเขตพื้นที่ จ.จันทบุรี : 200/50 mbps

CTV บริษัท เคเบิล ทีวี จันทบุรี จำกัด ความเร็วอินเทอร์เน็ตสูงสุดของบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber optic) ในเขตพื้นที่ จ.จันทบุรี : 50/20 mbps

ผู้ให้บริการภาครัฐ

เน็ตประชารัฐ เป็นการยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน ด้วยการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ต ให้เข้าถึงหมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ห่างไกลที่ยังไม่มีโอกาสเข้าถึงบริการของภาครัฐ โดยมีคุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ 30 Mbps/10Mbps ในรูปแบบสัญญาณเคเบิลใยแก้วนำแสง FTTx สำหรับใช้ประโยชน์ในชุมชน โดยไม่มีค่าใช้จ่าย โดยมีการติดตั้งจำนวน 24,700 หมู่บ้าน ครอบคลุมทั่วประเทศ

สำหรับปี พ.ศ. 2561 จังหวัดจันทบุรี มีจุดติดตั้งเน็ตประชารัฐกระจายครบทุกอำเภอ จำนวน 221 หมู่บ้าน จากทั้งหมด 728 หมู่บ้าน โดยมีสำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรีเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

จากข้อมูลทางสถิติพบว่า ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2558 – 2560) จังหวัดจันทบุรีมีสัดส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อจำนวนประชากร ดังนี้ ในปี 2558 มีจำนวนร้อยละ 42.23 ปี 2559 ร้อยละ 52.24 และปี 2560 ร้อยละ 56.42 จะเห็นได้ว่าประชากรในจังหวัดมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น

1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

1.4.1 สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. 2558 ของจังหวัดจันทบุรี 115,169 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.89 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (13,672,851 ล้านบาท) จัดอยู่อันดับที่ 21 ของประเทศ โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดจันทบุรีอยู่ในภาคการเกษตรจำนวน 69,400 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.06 และภาคนอกเกษตรจำนวน 45,769 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.91 ขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) มีมูลค่า 218,411 บาทต่อคนต่อปี จัดอยู่อันดับที่ 13 ของประเทศ

1.4.2 ผลผลิตทั้งหมดรวมของจังหวัดจันทบุรี (GPP) 16 สาขา

จังหวัดจันทบุรีมีมูลค่าผลผลิตทั้งหมดรวม (GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. 2559 เท่ากับ 110,078.43 ล้านบาท โดยมีมูลค่าภาคเกษตร จำนวน 60,987.03 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.40 ประกอบด้วยการผลิตด้านเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง ของผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัด และมูลค่าภาคเกษตรของจังหวัดจันทบุรีสูงเป็นอันดับ 1 ของประเทศ มีสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ด้านพืช ได้แก่ทุเรียน ลำไย มังคุด ลองกอง เป็นต้น สำหรับด้านประมง มีสินค้าที่สำคัญ คือ การเพาะเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ (ปี 2559 จังหวัดจันทบุรีมีผลผลิตกุ้ง 35,483 ตัน สูงเป็นอันดับ 1 ของประเทศ) และปลากะพง เป็นต้น ทั้งนี้ ภาคเกษตรของจังหวัดจันทบุรีมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเติบโตของเศรษฐกิจจีนที่เป็นตลาดสำคัญของผลไม้ส่งออกโดยเฉพาะทุเรียนและลำไย

1.6 ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน วัฒนธรรม การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยวตามความสำคัญและสภาพแวดล้อมได้ 12 ประเภท ซึ่งจังหวัดจันทบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั้ง 12 ประเภท ดังนี้

(1) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ หมู่บ้านไร่แผ่นดิน บ้านบางชัน (อำเภอขลุง) และบ้านหนองซึม - เกาะเปริด (อำเภอแหลมสิงห์) มีที่พักแบบโฮมสเตย์และกิจกรรมล่องแพเปียก ชมป่าชายเลนดูเหยี่ยว เทียวทะเลใน และทะเลแหวกปากน้ำแฉะ (อำเภอขลุง)

(2) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ ได้แก่ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา (อำเภอท่าใหม่) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพนาภิรักษ์นาวิ (อำเภอเมืองจันทบุรี)

(3) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อาสนวิหารพระนางมารีปฏิสนธิ์นิรมล ชุมชนริมน้ำจันทบูร ศาลหลักเมือง ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ค่ายเนินวง อุทยานเรือพระเจ้าตากสิน วัดทองทั่ว วัดพลับ (อำเภอเมืองจันทบุรี) คุกขี้ไก่ ตึกแดง ป้อมไพร่พิณาศ (อำเภอแหลมสิงห์) เขาลอยแหวน (อำเภอท่าใหม่)

(4) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน อยู่ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อำเภอท่าใหม่) ผาหินกูบ ที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว (อำเภอสอยดาว)

(5) แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ ได้แก่ Oasis Sea World (อำเภอแหลมสิงห์) และวิวาฟอเรสต้า ฟาร์ม (อำเภอนายายอาม)

(6) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ งานนมัสการพระพุทธบาทพลวง ที่อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ (อำเภอเขาคิชฌกูฏ) ประเพณีแข่งเรือวัดจันทนาราม (อำเภอเมืองจันทบุรี) ประเพณีชักพระบาท (อำเภอขลุง) งานวันสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชรำลึก งานเทศกาลคริสมาสต์ ณ อาสนวิหารพระนางมารีอากุฏิสนธิ์นิรมล (อำเภอเมืองจันทบุรี) งานป้อมไพร่พิณาศรำลึก (อำเภอแหลมสิงห์)

(7) แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด ได้แก่ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมเสด็จ หาดคุ้งวิมาน (อำเภอท่าใหม่) หาดแหลมสิงห์ (อำเภอแหลมสิงห์)

(8) แหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก ได้แก่ น้ำตกพลั่ว น้ำตกคลองนารายณ์ น้ำตกเขาสิบห้าชั้น (อำเภอแก่งหางแมว) น้ำตกเขาสอยดาว (อำเภอสอยดาว) น้ำตกตรอกนอง (อำเภอขลุง)

(9) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ ได้แก่ ถ้ำเขาวงกต (อำเภอแก่งหางแมว)

(10) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ ได้แก่ เกาะจิก เกาะเปริด เกาะนมสาว

(11) แหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่ง ได้แก่ ล่องแก่งคลองโป่งน้ำร้อน (อำเภอโป่งน้ำร้อน)

(12) แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อนธรรมชาติ ได้แก่ น้ำพุร้อนโป่งน้ำร้อน (อำเภอโป่งน้ำร้อน)

จะเห็นได้ว่าจังหวัดจันทบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ มีความโดดเด่นไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ทั้งทะเล ภูเขา น้ำตก รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และเรื่องราวที่น่าสนใจทรงคุณค่ากับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการสืบทอดมาช้านาน

จากข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่าปี 2560 จังหวัดจันทบุรีมีผู้เยี่ยมเยือน จำนวน 1,943,860 คน แบ่งออกเป็น

1) นักท่องเที่ยว จำนวน 1,716,230 คน เป็นชาวไทย 1,649,344 คน ชาวต่างประเทศ 66,886 คน

2) นักทัศนาจร จำนวน 644,056 คน เป็นชาวไทย 620,750 คน ชาวต่างประเทศ 23,306 คน

และมีรายได้จากท่องเที่ยวทั้งหมด 7,628.47 ล้านบาท

ตารางที่ 14 : สรุปจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว จังหวัดจันทบุรี ปี 2558 – 2560 (ตามปีปฏิทิน)

รายการ/ปี	2558	2559	2560
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน (คน)	1,869,469	1,943,860	2,360,286
ชาวไทย	1,791,080	1,862,998	2,270,094
ชาวต่างชาติ	78,389	80,862	90,192
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	5,263.35	5,700.99	7,628.47
ชาวไทย	4,896.68	5,311.73	7,151.82
ชาวต่างชาติ	366.67	389.26	476.65
จำนวนพำนักระยะสั้นของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.12	2.11	2.15
ชาวไทย	2.12	2.11	2.15
ชาวต่างชาติ	2.15	2.13	2.17
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพื่อการท่องเที่ยว (บาท/คน/วัน)	1,586	1,659	1,759.64
ชาวไทย	1,543	1,615	1,716.35
ชาวต่างชาติ	2,539	2,646	2,829.65
จำนวนห้องพัก (ห้อง)	4,256	4,718	6,227
อัตราการเข้าพัก (ร้อยละ)	55	57	58

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2561

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.1 ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ 15 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดจันทบุรี ปี 2561

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครัวเรือนเกษตรกร/ครัวเรือนทั้งหมด
1. เมืองจันทบุรี	67,202	3,381	5.03
2. ชลุม	22,161	3,701	16.70
3. ท่าใหม่	27,235	6,451	23.69
4. โป่งน้ำร้อน	17,427	6,380	36.61
5. มะขาม	13,376	5,527	41.32
6. แห้วมสิงห์	11,399	1,741	15.27
7. สอยดาว	26,130	7,102	27.18
8. แก่งหางแมว	19,389	9,426	48.62
9. นายายอาม	13,202	4,500	34.09
10. เขาคิชฌกูฏ	12,540	4,224	33.68
รวม	230,061	52,433	22.79

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี 2562

2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ 16 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดจันทบุรี

อำเภอ	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำ	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ		การเกษตร	
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด
1. เมืองจันทบุรี	158,183	2,864	3.25	60,481	68.66	660	0.75	24,086	27.34	88,091	55.69
2. ชลุม	472,524	2,189	1.16	116,233	61.86	236	0.13	69,247	36.85	187,905	39.77
3. ท่าใหม่	383,000	1,580	0.58	193,567	71.45	606	0.22	75,172	27.75	270,925	70.74
4. โป่งน้ำร้อน	579,356	858	0.34	171,255	67.60	51,529	20.34	29,705	11.73	253,347	43.73
5. มะขาม	300,064	1,605	0.90	143,587	80.70	1,866	1.05	30,871	17.35	177,929	59.30
6. แห้วมสิงห์	119,259	1,932	2.55	6,310	8.32	160	0.21	67,411	88.92	75,813	63.57
7. สอยดาว	458,638	1,821	0.52	161,226	45.69	121,852	34.54	67,936	19.25	352,835	76.93
8. แก่งหางแมว	783,828	559	0.13	303,248	71.59	11,695	2.76	108,101	25.52	423,603	54.04
9. นายายอาม	187,511	1,474	1.06	69,902	50.21	1,008	0.72	66,846	48.01	139,230	74.25
10. เขาคิชฌกูฏ	518,888	420	0.19	131,629	61.01	771	0.36	82,937	38.44	215,757	41.58
รวม	3,961,251	14,045	0.64	1,357,438	62.11	190,383	8.71	623,599	28.43	2,185,465	55.17

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี 2562

2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

2.3.1 พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทาน ที่มีอยู่ภายในจังหวัดจันทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 184 โครงการ โดยแบ่งเป็น

- โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน 14 โครงการ พื้นที่ชลประทาน 258,150 ไร่
- โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน 170 โครงการ พื้นที่ชลประทาน 130,845 ไร่

ตารางที่ 17 โครงการชลประทานขนาดกลาง จังหวัดจันทบุรี ที่สร้างแล้วเสร็จถึงปี 2560

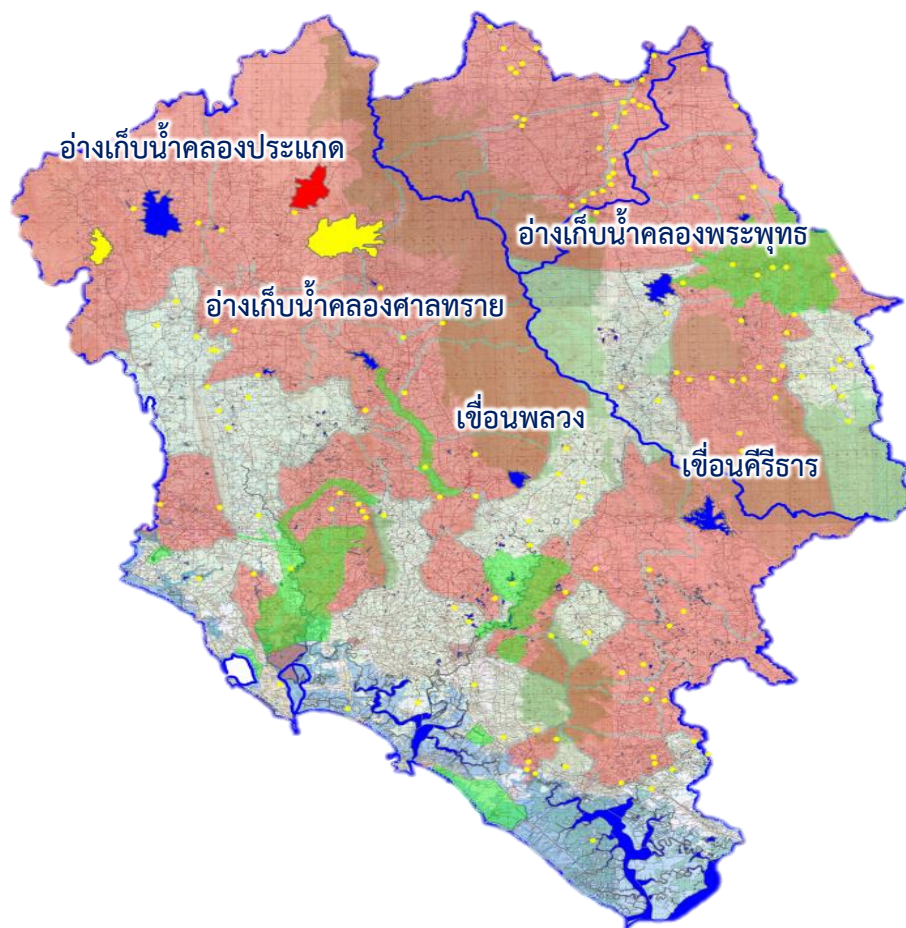
ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ความจุที่ระดับเก็บกัก (ล้านลูกบาศก์เมตร)	พื้นที่รับประโยชน์ อำเภอ / ตำบล *	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)
อ่างเก็บน้ำคลองศาลทราย	ต.คลองพลู เขาคิชฌกูฏ	10.00	เขาคิชฌกูฏ / คลองพลู/ ตะเคียนทอง	13,900
อ่างเก็บน้ำคลองบอน	ต.หนองตากง อ.โป่งน้ำร้อน	2.50	โป่งน้ำร้อน / หนองตากง	1,000
ประตูระบายน้ำคลองวังโตนด	ต.ท่าใหม่ อ.ท่าใหม่	10.80	ท่าใหม่ / โขมิง/ ไร่พัน/ คลองขุด สองพี่น้อง/ทุ่งเบญจา/วังโตนด/วังใหม่	76,000
ฝายคลองพลับพลา	ต.พลับพลา อ.เมืองจันทบุรี	-	เมือง/พลับพลา	5,000
ฝายคลองทรายขาว	ต.ทรายขาว อ.สอยดาว	-	สอยดาว /ทรายขาว ปะตง	2,000
ท่อระบายน้ำคลองพลั่ว	ต.บางสระเก้า อ.แหลมสิงห์	-	แหลมสิงห์/บางสระเก้า/คลองน้ำเค็ม	3,000
ท่อระบายน้ำคลองบ้านกล้วย	ต.ช้างข้าม อ.นายายอาม	-	นายายอาม / ช้างข้าม	2,000
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแหลมสิงห์	ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ.แหลมสิงห์	-	แหลมสิงห์ / ปากน้ำแหลมสิงห์ เกาะเปริด/หนองขี้ม	16,500
อ่างเก็บน้ำคลองพระพุทธร	ต.ทับไทร อ.โป่งน้ำร้อน	70.51	โป่งน้ำร้อน/ทับไทร/หนองตากง และ เขตสอยดาวบางส่วน	58,200
ฝายยางจันทบุรี	ต.จันทนิมิต อ.เมือง	4.20		38,880
ท่อระบายน้ำอ่าวคู้งกระเบนฯ	ต.คลองขุด อ.ท่าใหม่	-	ท่าใหม่ /คลองขุด	-
โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	ต.คลองพลู อ.เขาคิชฌกูฏ	-	เขาคิชฌกูฏ/ คลองพลู	2,185
ระบบส่งน้ำโครงการบ้านข้าตาเรือ				
ฝายท่าระม้า	ต.ท่าหลวง อ.มะขาม	0.83	มะขาม/ท่าหลวง	26,350
ประตูระบายทุ่งเบญจา	ต.ทุ่งเบญจา อ.ท่าใหม่	2.00	ทุ่งเบญจา/วังโตนด	26,350
รวม		100.99		258,150

ที่มา : โครงการชลประทานจันทบุรี

หมายเหตุ

1. ฝายยางจันทบุรีได้รับถ่ายโอนจากกพลงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
2. ยังมีแหล่งน้ำขนาดกลางที่อยู่ในความดูแลของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนอนุรักษ์พลังงาน จำนวน 2 แห่ง
 - เขื่อนพลวง อ.เขาคิชฌกูฏ จ.จันทบุรี ความจุที่ระดับเก็บกัก 80.18 ล้าน ม.³
 - เขื่อนศิริธาร อ.มะขาม จ.จันทบุรี ความจุที่ระดับเก็บกัก 76.00 ล้าน ม.³

แผนภาพที่ 8 แสดงอ่างเก็บน้ำขนาดกลางจังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 แห่ง

ที่มา : โครงการชลประทานจันทบุรี

ตารางที่ 18 โครงการชลประทานขนาดเล็ก ปี 2560 จังหวัดจันทบุรี

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนโครงการ	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
เมือง	6	9,710
ขลุง	18	22,800
ท่าใหม่	14	11,350
แหลมสิงห์	3	3,800
มะขาม	18	15,250
โป่งน้ำร้อน	37	20,850
สอยดาว	43	24,985
แก่งหางแมว	17	11,200
นายายอาม	4	2,700
เขาคิชฌกูฏ	10	8,200
รวม	170	130,845

ที่มา : โครงการชลประทานจันทบุรี

ระบบชลประทาน จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ชลประทานทั้งหมด 237,250 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นโครงการป้องกันน้ำเค็ม และเก็บกักน้ำจืด ในลำคลองและอ่างเก็บน้ำ โดยมีแหล่งเก็บน้ำที่สำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 19 : แหล่งเก็บน้ำที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี

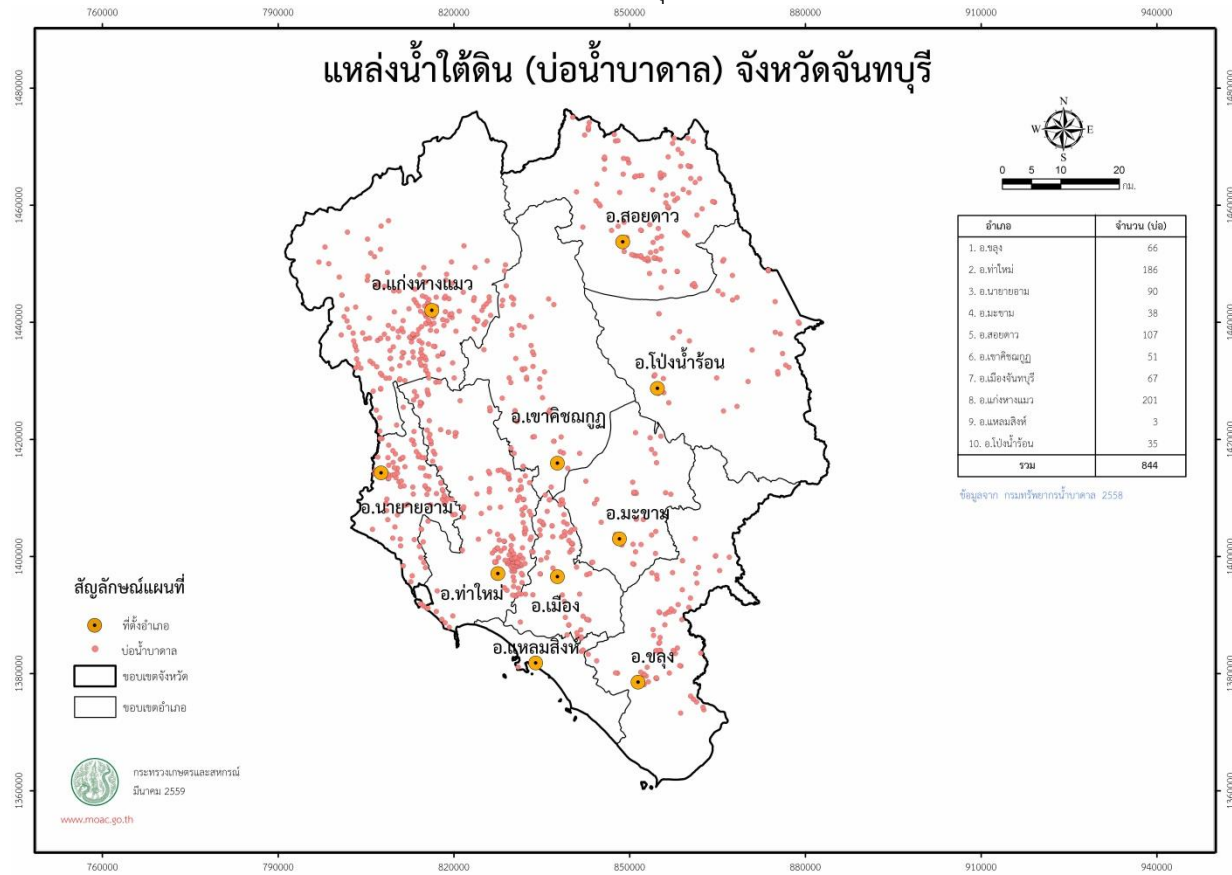
ที่	อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ประตุน้ำ/ฝาย	สถานที่ตั้ง			ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
		หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	
1	เขื่อนศิริธาร	6	ปลิว	มะขาม	80.18
2	อ่างเก็บน้ำบ้านพลวง	4	พลวง	เขาคิชฌกูฏ	80.0
3	อ่างเก็บน้ำคลองพระพุทธ	5	ทับไทร	โป่งน้ำร้อน	70.51
4	อ่างเก็บน้ำคลองประแกต	1, 6, 8, 9, 10	พวา	แก่งหางแมว	60.26
5	อ่างเก็บน้ำคลองศาลทราย	3	คลองพลู	เขาคิชฌกูฏ	10.00
6	ประตุน้ำคลองวังโตนด	-	ท่าใหม่	ท่าใหม่	8.85
7	ฝายยางจันทบุรี	6	จันทนิมิต	เมืองจันทบุรี	4.20
8	อ่างเก็บน้ำคลองบอน	4	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	2.50
9	ฝายท่าระม้า	-	ท่าหลวง	มะขาม	0.83
10	ประตุน้ำปากคลอง (ภักดีรำไพ)	-	จันทนิมิต เกาะขวาง	เมืองจันทบุรี	-

ที่มา : โครงการชลประทานจันทบุรี, 2561

2.3.2 แหล่งน้ำอื่นๆ

แหล่งน้ำบาดาล จากข้อมูลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พบว่า จังหวัดจันทบุรีมีแหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพสูง ได้แก่ น้ำบาดาลในชั้นหินในน้ำตะกอนหินร่วน สํารวจพบในพื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัดโดยทั่วไปสามารถพัฒนาน้ำบาดาลได้ที่ความลึก 9- 24 เมตร น้ำบาดาลมีคุณภาพดีจนถึงปานกลาง ส่วนใหญ่ให้น้ำบาดาลไม่เกิน 10 ลบ.ม./ชม. บางบริเวณอาจให้น้ำในเกณฑ์มากกว่า 20 ลบ.ม./ชม. ได้แก่ บริเวณบ้านคลองนารายณ์ บ้านสระบาปบน บ้านคลองตะเฒ่า ในเขตตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี บ้านห้วยปลาตุ๊ก ในเขตตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม เป็นต้น

แผนภาพที่ 9 แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน บ่อน้ำบาดาลจังหวัดจันทบุรี

ที่มา Agai-map chanthaburi

2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.4.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด

ตารางที่ 20 : พื้นที่ปลูกพืชสำคัญของจังหวัดจันทบุรี ผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ย ปี 2559 - 2561

พืชสำคัญ	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561	2559	2560	2561
ข้าวนาปี	16,557	16,557	13,708	5,976	5,976	6,457	361	361	356
มันสำปะหลัง	155,807	76,981	49,855	482,355	260,655	169,916	3,096	3,386	3,408
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	14,111	11,897	11,599	8,874	7,818	8,178	554	657	705
อ้อยโรงงาน	5,037	5,031	4,697	45,432	45,783	48,515	9,020	9,100	10,329
สับปะรด	659	649	904	2,801	2,789	3,891	4,250	4,297	4,304
ยางพารา	536,917	540,632	561,143	100,603	127,589	131,307	187	236	234
ลำไย	169,376	183,294	200,062	304,467	344,370	279,609	1,798	1,879	1,398
ทุเรียน	171,092	173,672	181,960	187,790	284,874	279,075	1,098	1,640	1,534
มังคุด	129,339	129,537	129,807	68,871	107,138	36,356	532	827	280
เงาะ	56,874	56,491	55,455	53,677	94,324	85,915	944	1,670	1,549
ปาล์มน้ำมัน	20,648	22,563	22,311	40,101	47,653	46,929	1,840	1,942	2,103
ลิ้นจี่	2,248	1,988	1,943	879	1,082	1,989	391	544	1,024
มะพร้าว	1,215	1,195	na	597	582	na	491	487	na
พริกไทย	3,019	3,576	3,824	1,334	2,450	1,946	442	685	509
ข้าวโพดหวาน	233	191	na	508	371	na	2,180	1,942	na

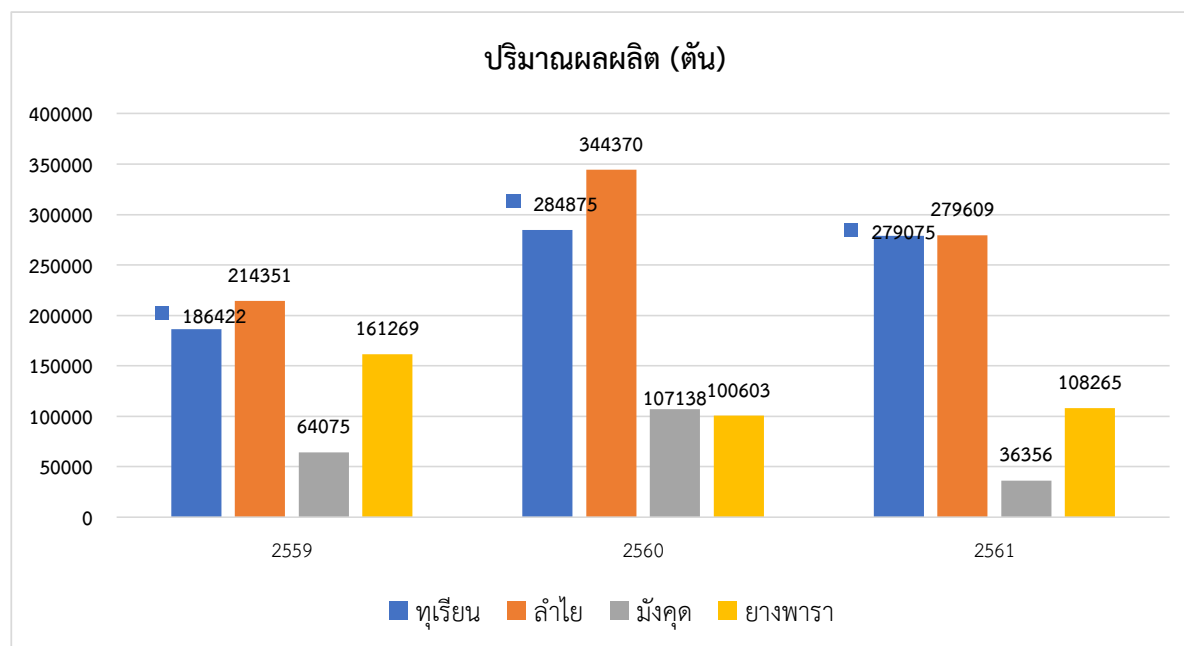
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี และศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561

ตารางที่ 21 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต 2561

ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
1. ทุเรียน	19,403	212,213	181,960	279,075	1,534	72.12
2. ลำไย	15,438	210,811	200,062	279,609	1,398	28.97
3. มังคุด	23,589	132,361	129,807	50,719	391	63.07
4. เงาะ	7,847	55,964	55,455	85,915	1,549	22.88
5. ลองกอง	15,954	30,682	29,973	11,561	386	23.10
6. ยางพารา	15,523	579,784	547,124	103,406	189	40.96

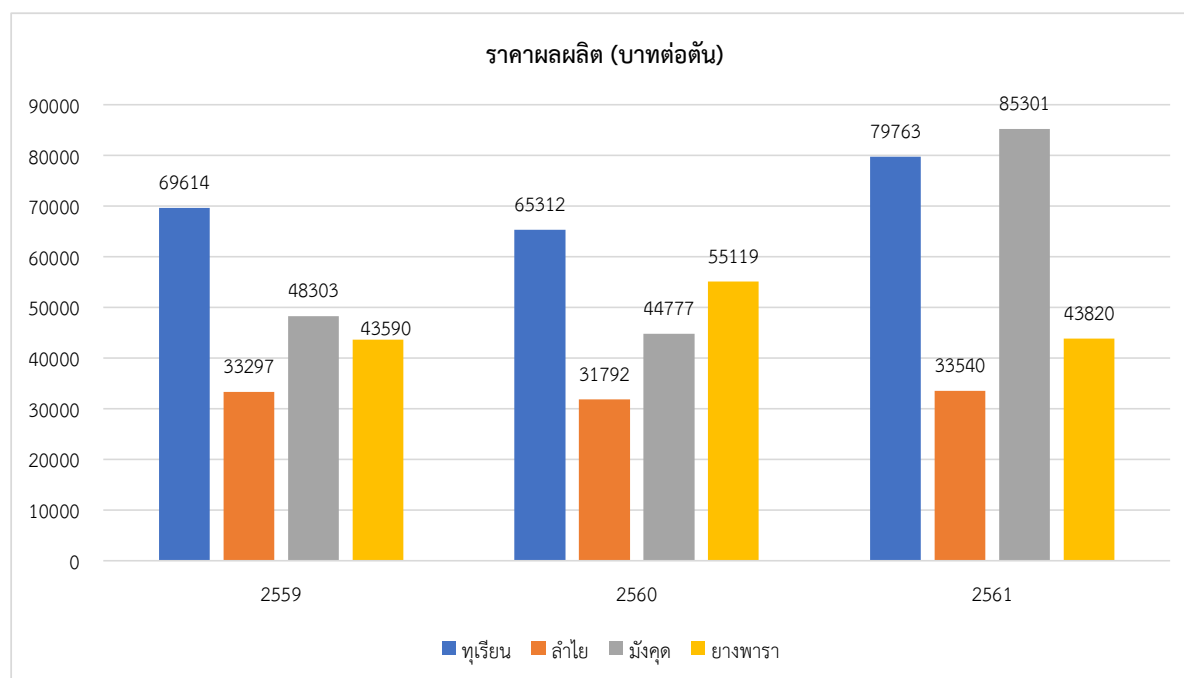
ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี

แผนภาพที่ 10 : ปริมาณผลผลิต ทูเรียน ลำไย มังคุด และยางพารา ของจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2559 – 2561

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี, 2561

แผนภาพที่ 11 : ราคาผลผลิต ทูเรียน ลำไย มังคุด และยางพารา ของจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2556 – 2561

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี, 2561

สถานการณ์พืชเศรษฐกิจหลัก

ภาคเกษตรกรรม มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 55 ของ GDP รวมของจังหวัดจันทบุรี โดยพืชเศรษฐกิจหลักของจันทบุรีคือ ผลไม้ ได้แก่

ทุเรียน เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดจันทบุรี มีการเพาะปลูกมายาวนานเกือบศตวรรษ ประกอบกับในช่วง 5-6 ปี ที่ผ่านมา มีปริมาณความต้องการบริโภคจากตลาดต่างประเทศสูง (จีน) ทำให้เป็นพืชที่สร้างรายได้หลักให้กับจังหวัดเป็นอันดับต้นๆ จากปริมาณผลผลิตในปี 2560 มีผลผลิต สูงถึง 284,874 ตัน ซึ่งสูงที่สุดตั้งแต่มีการเพาะปลูก โดยคิดเป็นอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 53 เมื่อเทียบกับผลผลิตปี 2559 ที่มีผลผลิต 187,790 ตัน และลดลงเล็กน้อยในปี 2561 มีปริมาณผลผลิต 279,075 ตัน การเพิ่มขึ้นของผลผลิตทุเรียนเนื่องมาจาก สภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวย และผลจากการเพาะปลูกจำนวนมากขึ้น เนื่องจากเกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนการปลูกจากสวนยางพารามาเป็นทุเรียน ในช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมาราคายางพาราตลาดต่ำลง รวมถึงความก้าวหน้าด้านการเพาะปลูก การดูแลของเกษตรกร ทำให้มีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น ทุเรียนพันธุ์ที่ได้รับความนิยมในการปลูก ได้แก่ พันธุ์หมอนทอง ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ มีรสชาติหวานมัน เนื้อหนา เปลือกหนา เมล็ดเล็ก น้ำหนักต่อลูกสูง พันธุ์พวงมณีเป็นพันธุ์พื้นเมืองที่มีรสชาติดี ลูกเล็ก รสชาติเข้มข้น หวานมัน ปอกเปลือกง่าย นอกจากนี้พันธุ์นกหยิบเริ่มเป็นที่นิยมแพร่หลาย

ทุเรียน มีพื้นที่เพาะปลูกในปี 2561 ทั้งสิ้น 212,213 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 4,730 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 2.23) พื้นที่ให้ผลผลิต 181,960 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 8,288 ไร่ ผลผลิตรวม 279,075 ตัน ลดลงจากปีก่อนหน้า 5,800 ตัน (คิดเป็นร้อยละ 2.04) และผลผลิตเฉลี่ย 1,534 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตจะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคม โดยมีช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุดในเดือนเมษายนถึงมิถุนายน พื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอท่าใหม่ อำเภอขลุง อำเภอเขาคิชฌกูฏ อำเภอมะขาม อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอเมือง อำเภอนายายอาม อำเภอแก่งหางแมว อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอสอยดาว ตามลำดับ ชนิดพันธุ์ที่นิยมปลูก ได้แก่ พันธุ์หมอนทอง ชะนี พวงมณีก้านยาว และกระดุม

ตารางที่ 22 สถิติการเพาะปลูกทุเรียน จังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)		เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
เมืองจันทบุรี	8,275	8,490	7,218	7,560	11,404	10,750	1,580	1,422
ขลุง	42,232	43,237	33,933	35,870	55,311	57,787	1,630	1,611
ท่าใหม่	68,444	69,838	61,875	62,978	106,487	105,299	1,721	1,672
โป่งน้ำร้อน	11,722	11,737	10,538	10,748	15,238	14,069	1,446	1,309
มะขาม	25,282	25,898	20,683	22,025	32,824	29,734	1,587	1,350
แหลมสิงห์	1,612	1,622	1,490	1,495	2,175	2,287	1,460	1,530
สอยดาว	406	362	347	347	355	165	1,024	476
แก่งหางแมว	5,683	6,393	3,923	4,679	4,511	4,913	1,150	1,050
นายายอาม	8,087	8,396	6,701	7,271	10,541	9,721	1,573	1,337
เขาคิชฌกูฏ	35,740	36,240	26,964	28,987	46,028	44,350	1,707	1,530
รวม	207,483	212,213	173,672	181,960	284,874	279,075	1,640	1,534

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

มังคุด เป็นผลไม้ที่นิยมของผู้บริโภคในประเทศและต่างประเทศ จากข้อมูลของสำนักงานเกษตร จังหวัดจันทบุรี พบว่า ปริมาณผลผลิตมังคุดในปี 2561 มีปริมาณผลผลิต 36,356 ตัน ลดลงร้อยละ 66.06 เมื่อเทียบกับผลผลิตในปี 2560 ที่มีปริมาณถึง 107,138 ตัน โดยมีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 67.2 อันเป็นผลมาจากภาวะภัยแล้ง ปริมาณผลผลิตที่ลดลงในปี 2561 เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย ประกอบกับราคามังคุดในปี 2560 ในช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีผลผลิตมังคุดออกสู่ตลาด เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ราคาตกต่ำอยู่ที่กิโลกรัมละประมาณ 6 - 15 บาท ทำให้เกษตรกรทยอยโค่นต้นมังคุด หันมาปลูกทุเรียนมากขึ้น สำหรับราคามังคุดเฉลี่ยในปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 90.5 เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากผลผลิตมังคุดในปี 2561 น้อยมาก ซึ่งเป็นไปตามกฎ demand supply ข้อจำกัดของการผลิตมังคุด คือ ถึงแม้เปลือกหนาแต่ก็เป็นผลไม้ที่ซ้าซอกง่าย ดังนั้น นอกจากจะต้องเก็บเกี่ยวอย่างระมัดระวังแล้ว การปฏิบัติ หลังการเก็บเกี่ยวก็ต้องกระทำอย่างนุ่มนวล จึงจะได้มังคุดที่มี คุณภาพดี สามารถเก็บรักษาได้นาน

ตารางที่ 23 สถิติการเพาะปลูกมังคุดจังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)		เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
เมืองจันทบุรี	18,726	18,631	17,895	18,104	15,837	4,001	885	221
ขลุง	22,789	22,789	22,789	22,789	20,237	7,019	888	308
ท่าใหม่	21,265	20,881	20,809	20,464	17,126	6,508	823	318
โป่งน้ำร้อน	3,285	3,285	2,984	3,013	2,011	151	674	50
มะขาม	32,666	32,650	32,145	32,270	28,963	8,616	901	267
แหลมสิงห์	3,028	3,023	3,028	3,023	2,295	553	758	183
สอยดาว	658	609	612	570	411	46	672	80
แก่งหางแมว	3,521	3,506	3,448	3,506	2,414	877	700	250
นายายอาม	6,025	6,027	5,735	5,791	4,852	1,894	846	327
เขาคิชฌกูฏ	20,998	20,960	20,092	20,277	18,163	6,691	904	330
รวม	132,961	132,361	129,537	129,807	112,309	36,356	867	280

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ลำไย เป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดที่นิยมปลูกในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในประเทศจีน ส่งผลให้เกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อนและสอยดาว เพิ่มพื้นที่เพาะปลูกลำไยมากขึ้น และมีนวัตกรรมในการเพิ่มผลผลิตโดยไม่ต้องรอฤดูหนาว จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี พบว่า ปริมาณผลผลิตลำไยในปี 2561 มีปริมาณผลผลิต 279,609 ตัน ลดลงคิดเป็นร้อยละ 18.80 เมื่อเทียบกับผลผลิตปี 2560 ซึ่งมีปริมาณผลผลิต 344,370 ตัน

ตารางที่ 24 สถิติการเพาะปลูกลำไย จังหวัดจันทบุรีปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่ยีนตัน (ไร่)		เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
เมืองจันทบุรี	397	397	343	352	353	351	1,030	996
ขลุง	1,085	1,085	956	1,085	1,052	958	1,100	883
ท่าใหม่	1,120	1,120	910	1,100	962	877	1,057	797
โป่งน้ำร้อน	101,783	101,574	89,036	96,960	176,113	138,265	1,978	1,426
มะขาม	1,830	1,830	1,440	1,440	1,709	1,737	1,187	1,206
แหลมสิงห์	81	78	70	70	83	66	1,189	939
สอยดาว	98,171	99,975	86,797	94,994	159,012	131,567	1,832	1,385
แก่งหางแมว	2,570	2,557	2,186	2,317	2,665	3,144	1,219	1,357
นายายอาม	779	779	449	667	603	832	1,342	1,248
เขาคิชฌกูฏ	1,426	1,416	1,107	1,077	1,818	1,812	1,642	1,628
รวม	209,242	210,811	183,294	200,062	344,370	279,609	1,879	1,398

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ยางพารา ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่เคยทำรายได้หลักให้แก่จังหวัดจันทบุรีมาเป็นเวลาหลายทศวรรษ แต่ในช่วง 5-6 ปี ที่ผ่านมาราคายางพาราลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรโค่นยางและ ปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นทดแทน เช่น ทุเรียน มังคุด ลำไย เป็นต้น จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี พบว่า ปริมาณผลผลิตยางพาราในปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.61 เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่ลดลงร้อยละ 37.61 เมื่อเทียบกับปี 2559 เนื่องมาจากฟื้นจากภัยแล้งเมื่อปี 2559 และสภาพอากาศอำนวย สำหรับราคายางพาราเฉลี่ยในปี 2560 พบว่า ลดลงร้อยละ 20.5 เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจโลกชะลอตัวประกอบกับผลผลิตยางพาราของโลกมีมากกว่าความต้องการใช้

ตารางที่ 25 สถิติการปลูกยางพาราจังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)		เนื้อที่กรีด (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
เมืองจันทบุรี	18,472	17,883	16,665	16,653	3,933	3,913	236	235
ขลุง	35,950	34,649	35,394	34,410	7,397	7,433	209	216
ท่าใหม่	61,100	60,529	58,138	58,338	10,000	11,609	172	199
โป่งน้ำร้อน	31,904	26,513	31,575	26,143	5,620	4,706	178	180
มะขาม	36,607	35,970	35,852	35,273	6,489	6,490	181	184
แหลมสิงห์	312	312	287	287	43	44	149	153
สอยดาว	49,299	48,779	38,212	39,641	7,681	7,770	201	196
แก่งหางแมว	267,503	266,946	232,639	236,547	50,250	53,466	216	226
นายายอาม	44,444	42,932	43,133	42,566	9,446	9,577	219	225
เขาคิชฌกูฏ	44,749	43,127	43,819	42,460	7,405	7,898	169	186
รวม	590,340	577,640	535,714	532,345	108,264	112,906	202	212

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

การเพาะปลูกลองกองในปี 2561 พบว่า มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 30,682 ไร่ มีพื้นที่ให้ผลผลิตจำนวน 29,973 ไร่ ผลผลิตทั้งหมด 11,561 ตัน ลดลงจากปี 2560 จำนวน 4,704 ตัน

ตารางที่ 26 สถิติการเพาะปลูกลองกองจังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)		เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
เมืองจันทบุรี	2,524	2,416	2,463	2,376	1,150	846	467	356
ขลุง	2,949	2,949	2,819	2,864	1,401	1,183	497	413
ท่าใหม่	5,480	4,978	5,355	4,896	2,399	1,954	448	399
โป่งน้ำร้อน	845	844	842	844	346	289	411	342
มะขาม	12,257	11,954	11,924	11,734	7,309	4,752	613	405
แหลมสิงห์	369	363	189	233	92	68	487	305
สอยดาว	1,317	941	1,247	941	575	226	461	240
แก่งหางแมว	2,453	2,444	2,348	2,375	1,108	926	472	390
นายายอาม	1,283	1,272	680	1,253	358	528	527	421
เขาคิชฌกูฏ	3,059	2,521	2,977	2,467	1,527	789	513	320
รวม	32,536	30,682	30,844	29,973	16,265	11,561	527	386

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ตารางที่ 27 สถิติการเพาะปลูกเงาะจังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)		เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
เมืองจันทบุรี	4,044	4,044	4,037	4,037	6,532	5,517	1,618	1,375
ขลุง	3,163	3,163	3,019	3,019	4,903	4,881	1,624	1,573
ท่าใหม่	16,763	16,763	16,759	16,759	28,708	28,598	1,713	1,755
โป่งน้ำร้อน	99	99	99	99	129	113	1,298	1,146
มะขาม	14,004	13,889	13,679	13,719	22,926	19,550	1,676	1,425
แหลมสิงห์	62	59	62	59	99	90	1,590	1,528
สอยดาว	34	34	34	34	37	26	1,074	750
แก่งหางแมว	2,378	2,378	2,356	2,378	2,601	2,609	1,104	1,097
นายายอาม	3,875	3,866	3,859	3,820	5,858	6,376	1,518	1,669
เขาคิชฌกูฏ	12,667	12,152	12,587	11,936	22,531	18,155	1,790	1,521
รวม	57,089	55,964	56,491	55,455	94,324	85,915	1,670	1,549

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ตารางที่ 28 สถิติการเพาะปลูกลิ้นจี่จังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)		เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
โป่งน้ำร้อน	1,541	1,501	1,341	1,301	730	1,379	544	1,060
มะขาม	75	70	25	20	1	-	50	-
สอยดาว	622	622	622	622	351	610	564	980
รวม	2,238	2,193	1,988	1,943	1,082	1,989	544	1,024

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ตารางที่ 29 สถิติการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จังหวัดจันทบุรี รุ่น 1 : ปีเพาะปลูก 2559/60-2560/61

อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ ณ ความชื้น 14.5 % (กิโลกรัม)			
							ปลูก		เก็บ	
	ปี 59/60	ปี 60/61	ปี 59/60	ปี 60/61	ปี 59/60	ปี 60/61	ปี 59/60	ปี 60/61	ปี 59/60	ปี 60/61
โป่งน้ำร้อน	1,405	1,242	1,405	1,234	946	881	673	709	673	714
สอยดาว	12,706	10,425	10,492	10,365	6,872	7,297	541	700	655	704
รวม	14,111	11,667	11,897	11,599	7,818	8,178	554	701	657	705

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ตารางที่ 30 สถิติการเพาะปลูกมันสำปะหลังโรงงานจังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
ท่าใหม่	80	-	80	-	251	-	3,138	-
โป่งน้ำร้อน	38,469	22,511	38,392	22,349	130,955	76,769	3,411	3,435
สอยดาว	87,909	24,882	87,564	24,252	293,602	82,239	3,353	3,391
แก่งหางแมว	4,181	2,771	4,147	2,713	14,904	9,078	3,594	3,346
นายายอาม	433	326	426	326	1,430	1,090	3,357	3,344
เขาคิชฌกูฏ	161	215	161	215	583	740	3,621	3,344
รวม	131,233	50,705	130,770	49,855	441,725	169,916	3,378	3,408

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ตารางที่ 31 สถิติการเพาะปลูกข้าวนาปีจังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก		เนื้อที่เก็บเกี่ยว		ผลผลิต		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			
	(ไร่)		(ไร่)		(ตัน)		ปลูก		เก็บ	
	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี
	60/61	61/62	60/61	61/62	60/61	61/62	60/61	61/62	60/61	61/62
เมืองจันทบุรี	2,864	2,694	2,796	2,569	1,021	992	356	368	365	386
ขลุง	2,189	2,278	2,169	2,163	846	818	386	359	390	378
ท่าใหม่	1,580	1,651	1,572	1,569	473	463	299	280	301	295
โป่งน้ำร้อน	858	1,037	833	1,032	283	322	330	311	340	312
มะขาม	1,466	1,550	1,436	1,498	474	476	323	307	330	318
แหลมสิงห์	1,902	1,890	1,846	1,878	770	883	405	467	417	470
สอยดาว	1,070	1,191	1,062	1,184	327	424	306	356	308	358
แก่งหางแมว	459	255	454	235	138	71	301	278	304	302
นายายอาม	1,424	1,324	1,312	1,301	463	497	325	375	353	382
เขาคิชฌกูฏ	233	268	228	268	89	102	382	381	390	381
รวม	14,045	14,138	13,708	13,697	4,884	5,048	348	357	356	369

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ตารางที่ 32 สถิติการเพาะปลูกปาล์มน้ำมันจังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)		เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
เมืองจันทบุรี	315	358	301	315	610	735	2,025	2,332
ขลุง	3,883	3,883	3,883	3,883	8,104	8,306	2,087	2,139
ท่าใหม่	2,569	2,569	2,569	2,569	6,091	6,142	2,371	2,391
โป่งน้ำร้อน	2,518	2,458	2,518	2,458	5,313	4,928	2,110	2,005
มะขาม	2,323	2,323	2,323	2,323	4,739	4,137	2,040	1,781
แหลมสิงห์	474	474	425	466	684	815	1,609	1,749
สอยดาว	3,507	3,463	3,507	3,463	6,488	5,444	1,850	1,572
แก่งหางแมว	5,790	5,790	5,608	5,790	12,147	14,736	2,166	2,545
นายายอาม	1,073	1,073	794	845	1,397	1,378	1,759	1,631
เขาคิชฌกูฏ	2,391	2,344	2,317	2,270	5,480	5,437	2,365	2,395
รวม	24,843	24,735	24,245	24,382	51,053	52,058	2,106	2,135

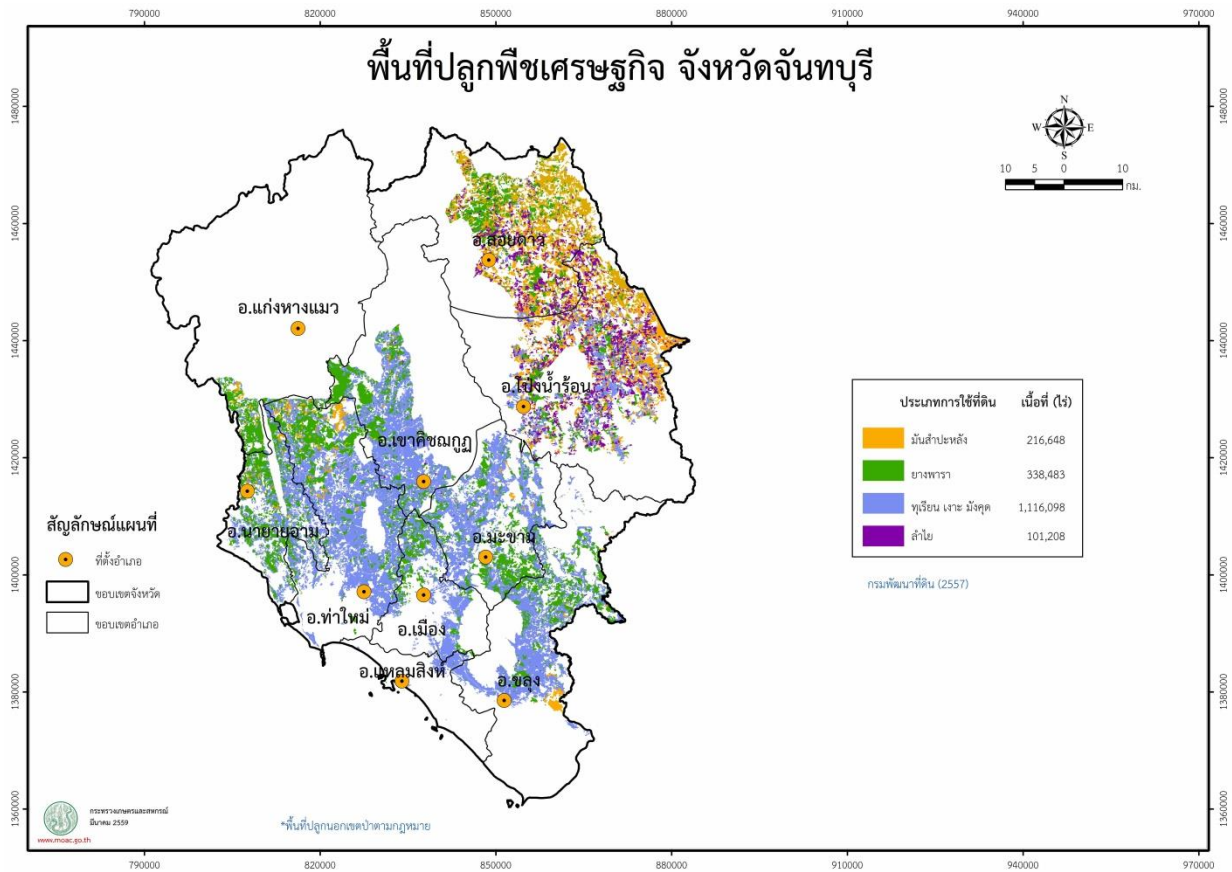
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ตารางที่ 33 สถิติการเพาะปลูกสับปะรดโรงงานจังหวัดจันทบุรี ปีการเพาะปลูก 2560/2561

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปลูก		เก็บ	
							ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
เมืองจันทบุรี	118	-	116	-	443	-	3,754	-	3,819	-
ท่าใหม่	117	113	115	113	442	435	3,778	3,850	3,843	3,850
แก่งหางแมว	646	460	642	440	2,779	1,950	4,302	4,239	4,329	4,432
นายายอาม	137	100	132	100	477	363	3,482	3,630	3,614	3,630
รวม	1,018	673	1,005	653	4,141	2,748	4,068	4,083	4,120	4,208

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

แผนภาพที่ 12 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจจังหวัดจันทบุรี

ที่มา Agri-map chanthaburi มีนาคม 2559

2.4.2 ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี 2561

ตารางที่ 34 ข้อมูลด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี 2561

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
โคนม	67	3,052	6,205	ตัน/ปี (น้ำหนักดิบ)	17.25 / กก.	10,703,625
โคเนื้อ	252	1,772			25,000/ตัว	44,300,000
กระบือ	17	629			30,000/ตัว	18,870,000
สุกร	285	84,209	7,578,810	กก.(90 กก./ตัว)	71.25 /กก.	539,990,212.50
แพะ	8	119			3,000 /ตัว	357,000
แกะ	3	19			3,000 /ตัว	57,000
เป็ดไข่	167	10,653	81,814.40	ฟอง (80%)/วัน	4 /ฟอง	327,258
เป็ดเนื้อ	71	24,475	85,662.50	กก.(3.5กก./ตัว)	69.57/กก.	5,959,540
เป็ดเทศ	387	8,451	33,804	กก.(4กก./ตัว)	67.43 /กก.	2,279,403
ไก่ไข่	575	129,728	103,782.40	ฟอง (80%)/วัน	2.98/ฟอง	3,092,716
ไก่เนื้อ	9,691	2,288,427	2,746,112.40	กก.(1.2กก./ตัว)	38.17 /กก	104,819,110
ไก่พื้นเมือง	9,568	218,652	437,304	กก.(2กก./ตัว)	79 /กก.	34,547,016

ที่มา ปศุสัตว์จังหวัดจันทบุรี

นอกจากนี้ จังหวัดจันทบุรี ยังมีโครงการเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีของกรมปศุสัตว์ เป็นเครือข่ายเกษตรกรที่นำพันธุ์กรรมสัตว์พันธุ์ดีจากกรมปศุสัตว์ไปใช้ในกระบวนการผลิต เช่น นำไปขุน หรือผสมพันธุ์ เพื่อกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกรรายอื่นๆ รวมทั้งใช้องค์ความรู้ และนำเทคโนโลยีด้าน การจัดการฟาร์มและระบบสารสนเทศของกรม ปศุสัตว์ไปใช้ในฟาร์ม โดยจะต้องเก็บข้อมูลฟาร์ม ข้อมูลการใช้ ประโยชน์ ข้อมูลการผลิต และอื่นๆ ได้แก่ เกษตรกรรายย่อย กลุ่มเกษตรกร ฟาร์มเกษตรกรขนาดต่างๆ เป็นต้น กรมปศุสัตว์สามารถให้การรับรองพันธุ์สัตว์ภายในฟาร์มของเครือข่ายได้ เสมือน เป็นตัวแทนกรมปศุสัตว์ในพื้นที่เพื่อผลิตสัตว์พันธุ์ดีกระจายพันธุ์สู่เกษตรกร โดยมีรายละเอียดจำนวน และชนิดของเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีของกรมปศุสัตว์ ดังนี้

ตารางที่ 35 เครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีของกรมปศุสัตว์

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต	
			จำนวน	หน่วยนับ
สัตว์ปีกเปิดเทศพันธุ์กบินทร์บุรี	1	11,000	80,000	ตัว
สัตว์ปีกเปิดไข่พันธุ์กากีแคมป์เบลล์	1	900		
สัตว์ปีกเปิดเทศพันธุ์กบินทร์บุรี	1	0		
กระบือพื้นเมือง	1	49	5	ตัว
โคเนื้อมะรอมัน	1	11	5	ตัว
โคเนื้อมะรอมัน	1	0		
โคเนื้อลูกผสมมะรอมัน	1	3		

โคเนื้อลูกผสมบราห์มัน	1	8	1	ตัว
โคเนื้อลูกผสม	1	10	5	ตัว
โคเนื้อลูกผสม	1	16	3	ตัว
โคเนื้อลูกผสม	1	11	3	

ที่มา ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์จันทบุรี

2.4.3 ด้านการประมงของจังหวัด ปี 2561

เนื่องจากพื้นที่จังหวัดจันทบุรีติดชายฝั่งทะเล ทำให้การผลิตในสาขาสัตว์ประมงมีบทบาทที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของพื้นที่ การผลิตสาขาสัตว์ประมงแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ เพาะเลี้ยงชายฝั่งประมงทะเล

(1) การประมงทะเล เริ่มมีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ลดลง

(2) สัตว์น้ำที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเริ่มมีปริมาณมากขึ้น โดยสัตว์น้ำที่นิยมเพาะเลี้ยงคือ กุ้งขาวแวนนาไม ซึ่งในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่เพาะเลี้ยงคิดเป็นร้อยละ 3.08 ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด โดยพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งจะกระจายตัวอยู่ในแหล่งเพาะเลี้ยงสำคัญ คือ บริเวณอ่าวคุ้งกระเบน อำเภอบางพลาย อำเภอนายายอาม และอำเภอขลุงบริเวณพื้นที่การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลในปัจจุบันมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากราคากุ้งตกต่ำ อันเนื่องมาจากมีปัญหาเรื่องการส่งออก การถูกกีดกันทางการค้า การแข่งขันทางด้านการตลาด ปัญหาเรื่องโรคระบาดของกุ้ง และปัญหาราคาตกต่ำ ทำให้เกษตรกรบางส่วนหยุดเลี้ยงชั่วคราว โดยหันไปเลี้ยงสัตว์น้ำที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า เช่น ปลากระพง ปลาเก๋า เป็นต้น

(3) การประมงของจังหวัดจันทบุรี ในปี 2561 ส่วนใหญ่เพาะเลี้ยงกุ้งทะเล จำนวน เนื้อที่ 19,128 ไร่ รวม 34,630 ตัน ส่วนใหญ่เป็นกุ้งขาวแวนนาไม 34,500 ตัน จังหวัดจันทบุรีมีผลผลิตมากที่สุด在全国ตะวันออก และเป็นอันดับสองของประเทศรองจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 36 ข้อมูลด้านการประมงของจังหวัด ปี 2561

จังหวัด	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	รวมกุ้ง	กุ้งกุลาดำ	แวนนาไม	รวมกุ้ง	กุ้งกุลาดำ	แวนนาไม
จันทบุรี	19,128	144	18,984	34,630	130	34,500
รวมทั่วประเทศ	221,385	10,950	210,435	343,481	13,893	329,588

ที่มา : สถิติการเกษตรประเทศไทย 2561, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 37 ด้านการประมงของจังหวัด ปี 2561

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
กุ้งขาวแวนนาไม	1,882	14,843.94	-	18,765,810	155 (70 ตัว/กก.)	2,908,700,550
กุ้งกุลาดำ	-	132.32	-	87,750	170 (70 ตัว/กก.)	14,917,500

ที่มา: ประมงจังหวัดจันทบุรี

2.4.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ปัจจุบันอยู่ระหว่างการยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ในสินค้า “ทุเรียนจันทน์” จำนวน 6 สายพันธุ์ ได้แก่ (1) พวงมณี (2) นกหยิบ (3) ทองลันจง (4) นวลทองจันทร์ (5) กบสุวรรณ และ (6) จันทบุรี 1-10

โดยจังหวัดจันทบุรีมีสินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสินค้า GI แล้ว จำนวน 1 ชนิด คือ เสือจันทบูร และอยู่ระหว่างดำเนินการยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสินค้า GI ในปี 2562 จำนวน 2 ชนิด คือ ทุเรียนจันทน์ และพริกไทยจันทน์ (กรมทรัพย์สินทางปัญญาแจ้งที่ปรึกษามาดำเนินการจัดทำคำขอขึ้นทะเบียนสินค้า GI พริกไทยจันทน์)

2.4.5 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ 38 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร (ด้านปศุสัตว์)

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวนปริมาณผลผลิต	หน่วยนับ
GAP : 111 ฟาร์ม/ไก่เนื้อ	2,742,730	ตัว
: 60 ฟาร์ม/สุกร	64,349	ตัว
: 15 ฟาร์ม/ไก่ไข่	187,550	ตัว
: 50 ฟาร์ม/โคนม	2,237	ตัว
: 3 ฟาร์ม/เป็ดเนื้อ	12,600	ตัว
: 1 ฟาร์ม/เป็ดไข่	600	ตัว
เกษตรอินทรีย์ อื่นๆ		

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจันทบุรี 2562

ตารางที่ 39 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร (ด้านพืช)

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวนที่รับรอง	หน่วยนับ
GMP	362	โรงงาน
GAP	8,509	แปลง
เกษตรอินทรีย์	57	แปลง

ที่มา: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรที่ 6 ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2562

ตารางที่ 40 สรุปผลการดำเนินงานตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP) ผลสะสมถึงปีงบประมาณ 2562 จังหวัด
จันทบุรี

ที่	พืช	จดทะเบียน			ผ่านการรับรอง Q ไม่ หมดอายุ			อยู่ระหว่างการตรวจ		
		แปลง	ราย	ไร่	แปลง	ราย	ไร่	แปลง	ราย	ไร่
1	ลำไย	2,979	2,484	58,834.10	2,643	2,231	52,142.75	336	253	6,691.35
2	ทุเรียน	3,720	3,182	51,315.25	2,335	2,035	31,237.70	1,385	1,147	20,077.55
3	มังคุด	3,010	2,655	26,033.24	2,236	1,999	17,585.35	774	656	8,447.89
4	หน่อไม้ฝรั่ง									
5	กระเจียบเขียว	1	1	0.50	1	1	0.50	0	0	0.00
6	ข้าวโพดฝักอ่อน									
7	ส้มโอ	1	1	15.00						
8	ลิ้นจี่	10	10	237.00	8	8	189.00	2	2	48.00
9	มะขาม	1	1	2.00				1	1	2.00
10	มะม่วง	56	55	472.85	48	47	413.50	8	8	59.35
11	ชิง									
12	พริก	13	13	21.25	9	9	8.25	4	4	13.00
13	มะพร้าวอ่อน	3	3	60.00				3	3	60.00
14	ลองกอง	720	663	5,990.75	481	442	3,223.10	239	221	2,767.65
15	สับปะรด	6	5	76.00	5	4	60.00	1	1	16.00
16	เงาะ	770	726	5,964.15	412	397	3,030.65	358	329	2,933.50
17	กาแฟ	6	6	56.00	1	1	15.00	5	5	41.00
18	ถั่วลิสง									
19	ถั่วเหลืองฝักสด									
20	ส้มเปลือกกล่อน	1	1	2.00				1	1	2.00
21	กลุ่มพืชตระกูล กะหล่ำ	20	19	30.25	16	16	23.75	4	3	6.50
22	กลุ่มพืชตระกูลถั่ว	22	22	26.95	14	14	15.95	8	8	11.00
23	กลุ่มพืชผักตระกูล มะเขือ	26	24	29.58	19	17	19.38	7	7	10.20
24	กลุ่มพืชตระกูล แตง	24	22	74.58	15	13	17.43	9	9	57.15
25	กลุ่มพืชสมุนไพร	155	149	686.77	93	88	387.02	62	61	299.75
26	ข้าวโพดหวาน									
27	กล้วย	90	84	1,622.40	37	36	830.00	53	48	792.40
28	อื่นๆ	298	287	19,338.54	136	130	3,562.14	162	157	15,776.40
รวม		11,932	10,413	170,889.15	8,509	7,488	112,761.46	3,422	2,924	58,112.69

ที่มา: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรที่ 6 ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2562

ตารางที่ 41 โรงคัดบรรจุที่ผ่านการตรวจรับรองของจันทบุรี

หน่วย: โรง

พืช/จังหวัด	จันทบุรี	
	ผ่านการรับรอง	อยู่ระหว่างรอตรวจ
ทุเรียน	180	
มังคุด	80	2
สับปะรด	1	
กล้วยไข่	8	1
เมล่อน		
ขนุน		
ลำไย	52	
พืชรวม	41	3
รวมทุกชนิด	362	6

ที่มา: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรที่ 6 ข้อมูล ณ วันที่ 23 กรกฎาคม 2562

ตารางที่ 42 สรุปผลการดำเนินงานตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์จังหวัดจันทบุรี

จังหวัด	ตรวจประเมินแหล่งผลิต							
	รายปรับเปลี่ยน		รายใหม่		ต่ออายุ		รวมตรวจ	
	ตรวจ	ตรวจ	ตรวจ	ผ่าน	ตรวจ	ผ่าน	ตรวจ	ผ่าน
จันทบุรี	44	15	14	14	31	28	89	57
รวม	44	15	14	14	31	28	89	57

ที่มา: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรที่ 6 ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2562

2.4.6 สินค้า OTOP ของจังหวัด

ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่ขึ้นทะเบียนของจังหวัดจันทบุรี ปี 2560 มีการลงทะเบียนคัดสรร แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

- 1) ประเภทอาหารสินค้าที่สำคัญ ได้แก่ ผลไม้แปรรูปอาหารทะเลแปรรูป หมูชะมวงบรรจุกระป๋อง กว๊วยเดี่ยวเส้นจันท์ ขนมห่มอแกงทุเรียน เป็นต้น
- 2) ประเภทเครื่องดื่มสินค้าที่สำคัญ ได้แก่ ไวน์ผลไม้ชนิดต่างๆ เช่น ไวน์มังคุดไวน์สับปะรด ไวน์ระกำไวน์กล้วยหอมน้ำผลไม้ น้ำสำรอง น้ำว่านหางจระเข้ และน้ำลูกหว้า เป็นต้น
- 3) ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายสินค้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องประดับอัญมณี เช่น กำไลต่างหู สร้อยคอแหวน และสร้อยข้อมือ เป็นต้น
- 4) ประเภทของใช้ของตกแต่ง และของที่ระลึก สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ เสื่อกกหรือเสื่อจันทบูร ผลิตภัณฑ์จากกก เช่น กระเป๋าเสื่อกล่องใส่กระดาษทิชชู ที่รองจาน/แก้ว กล่องเอนกประสงค์ ตุ๊กตา เป็นต้น
- 5) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารสินค้าที่สำคัญ ได้แก่ ครีมอาบน้ำ แชมพู ยารักษาโรคจากสมุนไพร และน้ำมันเหลือง เป็นต้น

ตารางที่ 43 สรุปผลการการจัดสรรสุดยอด OTOP เด่น จังหวัดจันทบุรี (Provincial Star OTOP: PSO) ปี 2562

	ชื่อกลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ
1	ประเภทอาหาร: ทุเรียนฟรีซดราย (Freeze Dried Durian) บริษัทจันทบุรี ฟรีด โปรดักส์ จำกัด	ทุเรียนตามฤดูกาลในพื้นที่จันทบุรีเนื่องจากเป็นแหล่งส่งออกมากที่สุด
2	ประเภทเครื่องดื่ม: ทุเรียนน้ำกะทิ (Durian with Coconut milk) โคยวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตพืชสมุนไพรบ้านเกาะลอย	จากสมาชิกกลุ่มที่มีสวนผลไม้ สวนสมุนไพร เกษตรอินทรีย์ ที่ได้รับมาตรฐาน GAP Organic Thailand
3	ประเภท ผ้าและเครื่องแต่งกาย: ชุดเครื่องประดับพริกไทยบุรี โดยเอเอส จิวเวลรี่	พลอยเขียวส่องจันทบุรี
4	ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก: ผลิตภัณฑ์ เสื่อกกจันทบูร โดยกนกกรเสื่อกกจันทบูร	เสื่อกกที่มาจากกกกลมที่ปลูกในน้ำกร่อย บริเวณแถบชายฝั่งทะเลจันทบุรี
5	ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร: น้ำมันนวดสมุนไพรอแกนิตราตันก่อหลวง โดย โครงการพัฒนาเครือข่ายผู้สูงอายุ จันทบุรี	ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ไพล จากกลุ่มผู้สูงอายุ ปลูกสมุนไพรโดยไม่ใช้สารเคมีกลุ่มเกษตรอินทรีย์จันทบุรี

ที่มา: พัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี

2.4.7 การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 44 ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

ชนิดสินค้า	รายการ	ร้อยละ และปริมาณการขายผลผลิตเป็นรายเดือน (1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 61)												รวมผลผลิต
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ร้อยละ/ตัน
ทุเรียน	ร้อยละ	-	0.22	6.92	33.45	38.49	17.04	3.88	-	-	-	-	-	100.00
	ปริมาณ	-	614	19,312	93,351	107,416	47,554	10,828	-	-	-	-	-	279,075
มังคุด	ร้อยละ	-	-	3.76	3.36	30.11	21.11	41.66	-	-	-	-	-	100.00
	ปริมาณ	-	-	1,907	1,704	15,271	10,707	21,130	-	-	-	-	-	50,719
เงาะ	ร้อยละ	-	-	-	1.88	25.76	53.87	17.91	0.58	-	-	-	0	100.00
	ปริมาณ	-	-	-	1,615	22,132	46,283	15,387	498	-	-	-	0	85,915
ลองกอง	ร้อยละ				0.67	6.37	12.74	43.79	25.03	9.11	2.29	-	-	100.00
	ปริมาณ	-	-	-	81	774	1,548	5,320	3,040	1,107	278	-	-	12,148
ลำไย	ร้อยละ	10.85	8.07	2.19	0.63	0.09	-	-	1.37	4.15	25.55	22.51	24.59	100.00
	ปริมาณ	30,338	22,564	6,123	1,762	252	-	-	3,831	11,604	71,440	62,939	68,756	279,609
ยางพารา	ร้อยละ	10.89	7.14	2.66	2.30	5.31	6.53	7.09	8.17	9.25	12.77	13.67	14.22	100.00
	ปริมาณ	11,261	7,383	2,751	2,378	5,491	6,752	7,331	8,448	9,565	13,205	14,136	14,705	103,406
ปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	6.57	6.56	7.95	9.59	10.56	8.79	8.12	9.19	9.06	8.96	7.25	7.40	100.00
	ปริมาณ	3,250	3,245	3,933	4,744	5,224	4,348	4,017	4,546	4,482	4,432	3,586	3,661	49,468
ข้าวนาปี	ร้อยละ	-	-	-	1.85	78.44	19.71	-	-	-	-	-	-	100.00
	ปริมาณ	-	-	-	95	4,023	1,011	-	-	-	-	-	-	5,129

หมายเหตุ ช่วงการเก็บเกี่ยว ช่วงที่มีการเก็บเกี่ยวสูงที่สุด ที่มา สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

2.5.1 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ 45 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์		จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)		จำนวนสมาชิก (ราย)	
1	สหกรณ์การเกษตร	จำนวน	47	สมาชิก	45,070 คน
2	สหกรณ์นิคม	จำนวน	1	สมาชิก	4,936 คน
3	สหกรณ์ประมง	จำนวน	5	สมาชิก	882 คน
4	สหกรณ์ออมทรัพย์	จำนวน	6	สมาชิก	13,050 คน
5	สหกรณ์ร้านค้า	จำนวน	3	สมาชิก	2,948 คน
6	สหกรณ์บริการ	จำนวน	20	สมาชิก	2,352 คน
7	สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	จำนวน	23	สมาชิก	38,218 คน

ที่มา: รายงานประจำปีสำนักงานสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี

2.5.2 กลุ่มเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 46 จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดจันทบุรีปี 2562

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกรทำ การผลิต		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน		เครือข่าย วิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
แก่งหางแมว	3	345	2	50	3	36	16	203	1	10
ขลุง	10	1,870	5	64	1	26	48	583	0	0
เขาคิชฌกูฏ	2	398	7	135	0	0	32	529	1	8
ท่าใหม่	13	1,243	10	205	0	0	41	534	0	0
นายายอาม	7	559	19	375	1	23	18	410	0	0
โป่งน้ำร้อน	2	168	19	899	8	200	66	1,481	0	0
มะขาม	3	322	10	190	5	58	51	769	0	0
เมืองจันทบุรี	6	863	16	324	7	142	65	975	0	0
สอยดาว	1	77	11	192	1	30	69	912	0	0
แหลมสิงห์	5	346	9	178	2	30	25	560	0	0
รวมทั้งหมด	53	6,191	108	2,612	28	545	431	6,956	2	18

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และ สำนักงานเกษตรจังหวัด วันที่ 8 พ.ค. 2562

2.6 ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ 47 จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร													อื่นๆ
	เกษตร และ สหกรณ์	ฝน หลวง	บัญชี	ประ มง	ปศุ สัตว์	หมอ ดิน	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	ชล ประทาน	เศรษฐกิจ การ เกษตร	ปฏิรูป ที่ดิน	ชาว นา ขั้น นำ	ยาง พาร า	
เมือง	0	21	45	24	13	75	93	9	0	2	-	0	1	
ท่าใหม่	0	5	59	25	6	140	162	6	8	1	-	0	2	
ขลุง	0	9	31	24	9	105	92	0	0	2	10	0	0	
แหลมสิงห์	0	5	32	32	6	55	65	2	0	1	0	0	0	
นายายอาม	0	10	26	30	70	80	80	3	0	1	0	0	2	
แก่งหางแมว	0	1	27	5	13	80	67	3	0	1	0	0	3	
โป่งน้ำร้อน	0	13	17	7	2	60	47	0	0	1	16	0	0	
เขาคิชฌกูฏ	0	3	23	3	51	60	45	0	0	1	0	0	2	
มะขาม	0	9	25	3	14	70	59	1	0	1	6	0	2	
สอยดาว	0	12	22	1	2	80	80	2	0	1	16	0	1	
รวม	0	88	307	154	168	805	790	26	8	12	48	0	13	

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดิน เกษตรจังหวัด ประมงจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จันทบุรี 2562

2.7 จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี)

ตารางที่ 48 จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)	รายชื่อ
ขลุง	6	นายชะลอ ประณะ นางทองใส สมศรี นางอมรรัตน์ ปิตาคูณ นายสุทธิเดช กฤษณะเศรษฐี นายประเจียด นาคงาม นายสันติ บำรุงสวน
เมือง	3	นายปรีชา ปิয়ারมย์ นายประสาน ปราบไพริน นายอนุชิต เขยวงษ์
นายายอาม	5	นายชโลธร นพฤทธิ์ นายภิรมย์ แก้ววิเชียร นายสมศักดิ์ ชัยเกิด นายสมศักดิ์ เลขการ นายวิชิต เลิศธัญญา

อำเภอ	จำนวน (ราย)	รายชื่อ
ท่าใหม่	14	นายณรงค์ศักดิ์ สุทธาพิพย์ นายสมชาย ลินจง นายสวัสดิ์ ขำเจริญ นายฉลวย จันทแสง นายกำจร เสมสฤษดิ์ นางรสสุคนธ์ ชลเขต นายบุญทิ้ง อิ่มเอี่ยม นายเหลียง ศรนรินทร์ นายประจวบ เสมสฤษดิ์ นายวัลลภ ปลื้มภักตร์ นายนิพล ศรีสุวรรณ นายคำนึง ชนะสิทธิ์ นายวิชาญ เขียวพันธุ์ นางวรางคณา เฉื่อยวิบูลย์
แก่งหางแมว	2	นางสาวอารีรัตน์ พูนपाल นายสมนึก ทวีธรรม
มะขาม	7	นายรัฐไท พงษ์ศักดิ์ นายทองหล่อ หอมฉิม นายประพันธ์ จันทสร นายบุญเกื้อ พันร่อน นายวัฒนา แวเพ็ชร นายนิพนธ์ คุ่มวงษ์ นายอนันต์ จันทฤกษ์
เขาคิชฌกูฏ	9	นายไพโรจน์ ปราปไพรินทร์ นายวิจิต ทำสวน นางศิวพร เอี่ยมจิตกุล นายวิรัตน์ สังข์เสวก นางกุหลาบ เต่าเงิน นายสมพงษ์ ธรรมคงทอง นายสมพงษ์ นาคจันทร์ นายพิพัฒน์ อินทรเจริญ นายประวิทย์ หนูเชื้อเรียง
โป่งน้ำร้อน	3	นายปัญญา หนูดำ นายประสงค์ กอหญากลาง นางดารณี สายแสง
สอยดาว	9	นายสิงไฟ จำปาแดง นายประเสริฐ ละครพล น.ส.นฤมล รอดอยู่ นายพล ถนอมพล นายสวัสดิ์ บรรลึงค์ นายเสนาะ จุฑัย นายเวิน เจริมทด นายประเสริฐ สีทางาม นายณรงค์ ชันกลีกรรม

อำเภอ	จำนวน (ราย)	รายชื่อ
แหลมสิงห์	5	นายยงยุทธ เพิ่มผล นายเจริญชัย ศรีริไสยาสน์ นายวินิจ คงทวี นายดี๊ด พูลผล นายสายัณห์ บรรเทางษ์
รวม	63	

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี

2.8 ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, แหล่งแปรรูป, แหล่งกระจายสินค้า ฯลฯ

2.8.1 Smart Farmer ปี 2562 (ด้านปศุสัตว์)	จำนวนทั้งสิ้น 80 ราย
- พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer	จำนวน 40 ราย
- พัฒนาอาสาปศุสัตว์สู่ Smart Farmer	จำนวน 20 ราย
- Smart Farmer ต้นแบบ	จำนวน 20 ราย

2.8.2 การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 49 สรุปจำนวนแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี แยกตามรายพืชและปีที่เกี่ยวข้องโครงการ

จังหวัดจันทบุรี ได้ดำเนินโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ถึง 2562 มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 66 แปลง เกษตรกรจำนวน 2,639 ราย คิดเป็นพื้นที่ 35,020 ไร่ โคนม 2,576 ตัว ชันโรง 773 ไร่ โดยแบ่งตามชนิดสินค้าได้จำนวน 13 ชนิด คือ ทุเรียน 15 มังคุด 15 แปลง แปลงเงาะ 3 แปลง แปลงลำไย 8 แปลง แปลงยางพารา 14 แปลง แปลงลองกอง 1 แปลง แปลงผัก 1 แปลง แปลงหญ้าเนเปียร์ 1 แปลง แปลงโคนม 1 แปลง แปลงกุ้งขาว 4 แปลง แปลงชันโรง 1 แปลง แปลงมะม่วง 1 แปลง และ แปลงพริกไทย 1 แปลง โดยมีแปลงที่ได้รับการรับรอง GAP จำนวน 1,487 แปลง คิดเป็นร้อยละ 56.35 ของแปลงที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด โดยมีข้อมูลดังนี้

สินค้า	ปี 59	ปี 60	ปี 61	ปี 62	รวม	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
1. ทุเรียน	1		9	5	15	553	8,163
2. มังคุด	3	2	6	4	15	633	6,013.25
3. เงาะ			1	2	3	105	871
4. ลำไย	1	2	1	4	8	359	5,900.75
5. ยางพารา		1	6	7	14	573	11,442.75
6. ลองกอง		1			1	40	310
7. ผัก		1			1	50	295
8. หญ้าเนเปียร์	1				1	24	282
9. โคนม		1			1	112	2,576 ตัว
10. กุ้งขาว	2			2	4	61	
11. ชันโรง		1			1	46	677 ไร่
12. มะม่วง				1	1	50	168
13. พริกไทย				1	1	33	113
รวม	8	9	23	26	66	2,639	35,020

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัด วันที่ 8 ส.ค. 2562

แหล่งกระจายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี

1) ตลาดผลไม้ตามฤดูกาล

1.1 ตลาดศาลาปากแซง ตำบลพลับพลา อำเภอเมืองจันทบุรี อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 5 กิโลเมตรตาม เส้นทางจันทบุรี - สระแก้ว ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 317 ดำเนินการโดย องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี มีโรงเรือนอำนวยความสะดวก มีสถานที่จอดรถยนต์สำหรับผู้ซื้อและผู้ขาย ตลาดจะเปิดตั้งแต่เวลา 09.00 - 20.00 น. เป็นตลาดขายส่งผลไม้

1.2 ตลาดเนินสูง ตั้งอยู่ห่างจากสี่แยกเขาไร่ยาไปตามเส้นทางถนนสุขุมวิท (จันทบุรี - กรุงเทพฯ) ประมาณ 6 กิโลเมตร อยู่ในเขตอำเภอท่าใหม่ บริหารจัดการตลาดโดยเทศบาลตำบลเนินสูง โดยมีการตั้งแผงซื้อขายทั้งปลีกและส่ง ผู้ที่เข้าไปขายต้องเสียค่าบริการเช่นเดียวกับตลาดศาลาปากแซง ตลาดเนินสูงนี้เป็นตลาดขายส่งทุเรียนเป็นหลักและเป็นตลาดส่งออกทุเรียนอีกด้วยโดยผู้ส่งออกจะเข้าไปเปิดจุดรับซื้อเพื่อการส่งออก นับว่าเป็นตลาดทุเรียนที่ใหญ่ที่สุด เปิดดำเนินการระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน ของทุกปี

1.3 ตลาดหนองคล้า ตั้งอยู่ห่างจากตลาดห้วยสะทอนไปตามเส้นทางถนนสุขุมวิท ประมาณ 1 กิโลเมตร อยู่ในเขตสุขาภิบาลหนองคล้า อำเภอท่าใหม่ ดำเนินการโดยเอกชนเป็นตลาดซื้อขายผลไม้หลากหลายชนิด เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง กระท้อน เป็นต้น

1.4 ตลาดสหกรณ์การเกษตรขลุง อยู่ห่างจากตลาดสามแยกตะปอนน้อยไปตามเส้นทางถนนสุขุมวิท (จันทบุรี - ตรว) ประมาณ 8 กิโลเมตร บริเวณหน้าสำนักงานสหกรณ์การเกษตรเมืองขลุง อำเภอขลุง เป็นตลาดขายส่งเงาะเป็นหลัก

ตลาดทั้ง 4 แห่งนี้ เป็นตลาดที่รองรับผลผลิตผลไม้ตามฤดูกาลจากเกษตรกรชาวสวนและผู้ซื้อจากต่างจังหวัดแต่ละตลาดที่สำคัญๆ มีผลไม้จำหน่ายปริมาณมาก ได้แก่ ตลาดศาลาปากแซง ตลาดเนินสูง ตลาดห้วยสะทอน ตลาดกระทิง ตลาดหนองคล้า และตลาดสหกรณ์การเกษตรเมืองขลุง นอกจากนี้ยังมีการซื้อขายตามริมข้างทางอีกหลายจุด เช่น บริเวณปั้มน้ำมันหนองคล้า วัดศรีเมือง เป็นต้น ตลาดเหล่านี้จะมีผู้ส่งออกเข้าไปเปิดจุดรับซื้อเพื่อส่งออก ลักษณะการซื้อขายผลไม้มีการซื้อขายเป็นเงินสด

2) ตลาดพืชไร่

แหล่งผลิตพืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน และอำเภอแก่งหางแมว ตลาดกลางการค้าพืชไร่ยังไม่มี แต่จะอาศัยพ่อค้าท้องถิ่นเป็นผู้ซื้อและรวบรวมหรือเก็บไว้เพื่อส่งไปยังตลาดสำคัญจังหวัดอื่น เช่น มั่นสำปะหลัง พ่อค้าท้องถิ่นหรือลานมันทำมันเส้นจะเป็นผู้ซื้อและจัดส่งไปยังจังหวัดระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว และปราจีนบุรี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พ่อค้าไซโลท้องถิ่นจะเป็นผู้รับซื้อและจัดส่งไปยังผู้ส่งออกไซโล กรุงเทพฯ โรงงานอาหารสัตว์ ชลบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และผู้ส่งออกไซโล อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

3) การส่งออกสินค้า

- **สินค้าประมง** ได้แก่ กุ้ง และปลา ส่งไปจำหน่ายกรุงเทพฯ จังหวัดสมุทรสาครและต่างประเทศ โดยผ่านพ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่น และจังหวัดใกล้เคียง เช่น ระยอง ชลบุรี เป็นต้น

- สินค้าเกษตร

(1) ทุเรียน ส่งไปจำหน่ายยังตลาดภายในประเทศ โดยกระจายไปตามจังหวัดต่างๆ ส่วนตลาดต่างประเทศส่งออกไปยังประเทศเวียดนาม จีน ฮองกง ไต้หวัน มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ ลาว และญี่ปุ่น ส่วนทุเรียนแช่แข็งส่งไปประเทศจีน สหรัฐอเมริกา เวียดนาม แคนาดา ออสเตรเลีย และฮ่องกง

(2) เงาะ ส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดภายในประเทศ โรงงานแปรรูปผลไม้กระป๋อง และตลาดต่างประเทศมีการส่งออกในรูปแบบเงาะสด เงาะกระป๋อง และเงาะสอได้สับปะรด เงาะสดส่งไปขายประเทศเวียดนาม สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และเมียนมา เงาะกระป๋องส่งไปขายประเทศอเมริกา สิงคโปร์ มาเลเซีย อังกฤษ และฝรั่งเศส ส่วนเงาะสอได้สับปะรด ส่งไปขายยังประเทศไต้หวัน สิงคโปร์ มาเลเซีย และฝรั่งเศส

(3) มังคุด ส่งไปจำหน่ายยังตลาดภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศส่งออกในรูปแบบมังคุดสดและแช่แข็ง โดยมังคุดสดส่งไปขายยังประเทศเวียดนาม จีน ฮองกง สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ลาว และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ส่วนมังคุดแช่แข็งส่งไปขายยังประเทศญี่ปุ่น

(4) ลำไย ส่วนใหญ่ส่งออกไปประเทศเวียดนาม จีน และอินโดนีเซีย รวมมูลค่า 10.41 ล้านบาทต่อปี

(5) ยางพารา ส่งไปจำหน่ายยังกรุงเทพฯ และจังหวัดระยอง

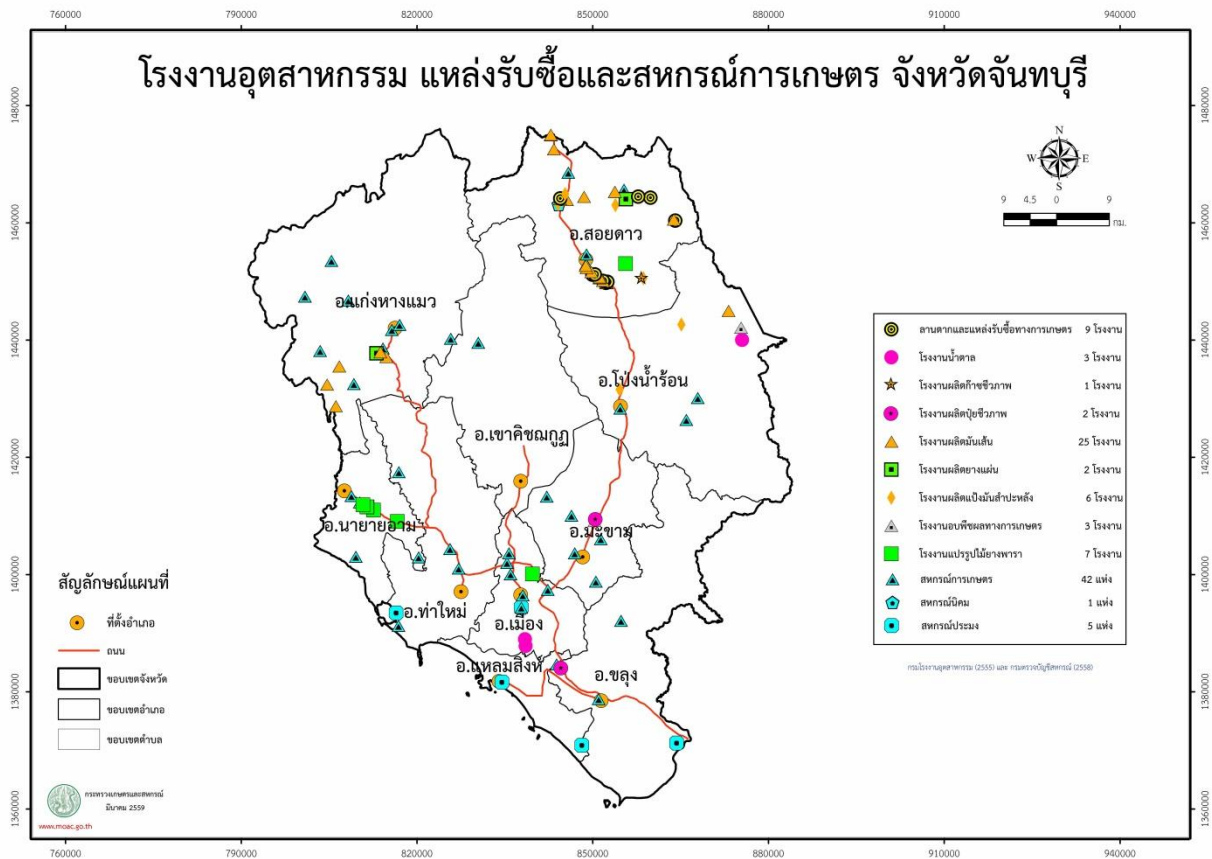
(6) พริกไทย ส่งไปจำหน่ายยังกรุงเทพฯ เชียงใหม่ นครราชสีมา และตลาดต่างประเทศ คือ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ฮองกง เวียดนาม และกัมพูชา

(7) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ส่งไปจำหน่ายยังโรงงานอาหารสัตว์ในกรุงเทพฯ ชลบุรี สมุทรปราการ และสระแก้ว

(8) มันสำปะหลัง ส่งไปจำหน่ายยังจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ปราจีนบุรี และระยอง

ที่มา: พาณิชย์จังหวัดจันทบุรี

แผนภาพที่ 13 แสดงแหล่งรับซื้อและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดจันทบุรี

ที่มา Agri-map chanthaburi

2.9 สภาพปัญหาที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรีที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

1. **ปัญหาภัยแล้ง** จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่การเกษตร 2.46 ล้านไร่ ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความต้องการใช้น้ำมาก จากการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (รับผิดชอบโดยกรมชลประทาน) พบว่า ในปี พ.ศ. 2549 ความต้องการน้ำในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดมีปริมาณ 733.12 ล้าน ลบ.ม. เป็นภาคการเกษตร 687.86 ล้าน ลบ.ม. และในปี พ.ศ. 2554 จะมีความต้องการใช้น้ำปริมาณมากถึง 855.32 ล้าน ลบ.ม. เป็นภาคการเกษตร 803.03 ล้าน ลบ.ม. แต่แหล่งเก็บกักน้ำของจังหวัดจันทบุรี มีอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง รวม 8 แห่ง สามารถเก็บกักน้ำได้เพียง 254.84 ล้าน ลบ.ม.เท่านั้น ทำให้ราษฎรมักประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค รวมทั้งพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายในช่วงฤดูแล้ง จะเห็นได้ว่าจังหวัดจันทบุรี มีการขาดแคลนน้ำอย่างมากทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ปัจจุบันจังหวัดโดยสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดร่วมกับโครงการชลประทานจังหวัดได้จัดทำโครงการบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งไว้เรียบร้อยแล้ว และจะเริ่มดำเนินการตามแผนงานโดยด่วนต่อไป

2. **ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ** จังหวัดจันทบุรีประสบปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเป็นประจำทุกปี สาเหตุเนื่องมาจากสินค้าทางการเกษตรเกือบทุกชนิดมีระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตช่วงระยะสั้น และมีอายุการเก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยวระยะสั้นเช่นกัน ก่อให้เกิดผลผลิตล้น

ตลาด รวมทั้งเกษตรกรขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการเกษตร ทำให้ผลผลิตไม่มีคุณภาพ นอกจากนี้เกษตรกรยังไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาอีกด้วย

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นสำคัญที่ควรตระหนักถึงในเรื่องการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดจันทบุรี เนื่องจากจังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตร จากสภาพภูมิศาสตร์เหมาะสมมีความอุดมสมบูรณ์ด้านอาหารที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานระดับสากล ถือได้ว่าเป็นครัวโลกแห่งหนึ่ง เป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่สำคัญของประเทศ ประกอบด้วย ทูเรียน เงาะ มังคุด คิดเป็นมูลค่า 27,915 ล้านบาท ในปี 2558 ปริมาณผลผลิตผลไม้ ทูเรียน 223,889 ตัน มังคุด 91,845 ตัน เงาะ 137,634 ตัน ปริมาณผลไม้ที่กระจายออกนอกแหล่งผลิต ส่งออกต่างประเทศ (ผลไม้เกรดเอ) ร้อยละ 20 ส่วนผลไม้ที่เหลือร้อยละ 80 อยู่ในเกรดบีและเกรดซี จำหน่ายในประเทศร้อยละ 70 และส่งออกชายแดนไทย-กัมพูชาร้อยละ 10 ส่งผลให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลไม้จังหวัดจันทบุรีคิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า 15,000 ล้านบาท ของมูลค่าสินค้าเกษตร ปี 2554 โดยประมาณคิดเป็นมูลค่า 54,311 ล้านบาท (ด้านพืช 43,600 ล้านบาท ปศุสัตว์ 1,785 ล้านบาท ประมง 8,926 ล้านบาท)

ขณะเดียวกัน ได้ตรวจพบสารเคมีตกค้างในร่างกายของเกษตรกรถึงร้อยละ 19 – 20 ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน อาหารปลอดภัยทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภค เพื่อให้สามารถจำหน่ายเพื่อการส่งออกได้เพิ่มขึ้น โดยพัฒนาการผลิตให้ได้มาตรฐานสากล (มาตรฐานฟาร์ม และมาตรฐานโรงงาน) มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้เพียงพอ จัดตั้งศูนย์ขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเพื่อถ่ายทอดให้มีการทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ตลอดจนการตรวจสอบรับรองคุณภาพไปยังต่างประเทศ และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน การวิจัยพันธุ์ การดูแล การเก็บเกี่ยว การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร ขณะเดียวกันสนับสนุนการกระจายสินค้าออกนอกแหล่งผลิตผ่านตลาดกลางระดับจังหวัด/อำเภอ และสถาบันเกษตรกร ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านการรวบรวม คัดแยก บรรจุภัณฑ์ และการขนส่ง ตลอดจนการสร้างตลาดใหม่รองรับในต่างประเทศ ประกอบด้วย ยุโรป อเมริกา เอเชีย และ อาเซียน โดยเฉพาะประเทศกัมพูชา และเวียดนาม และตลาดปลายทางภายในประเทศ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ สนับสนุนการตลาดด้านประชาสัมพันธ์ เพื่อหาตลาดรองรับอย่างต่อเนื่องตามแผนระยะยาว

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น SWOT Analysis, PESTEL Analysis, 7s McKinsey เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ มาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

3.1 วิธีการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT เป็นการนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในองค์กรมาวิเคราะห์เพื่อเอาชนะอุปสรรคสภาพแวดล้อม หรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้น้อยที่สุด โดยมีการประเมินสภาพแวดล้อมขององค์กร ดังนี้

3.1.1 การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรความสามารถ ภายในองค์กร เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือ ระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร ที่ครอบคลุม ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบระเบียบ วิธีการปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงาน และทรัพยากรในการบริหารงาน (คน , เงิน , วัสดุ และการจัดการ) รวมถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้านี้ ด้วย ซึ่งการประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร จะประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1) จุดแข็งขององค์กร (S - Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กร ว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กร ควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

2) จุดอ่อนขององค์กร (W - Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั้น ๆ เองว่าปัจจัยภายในองค์กร ที่เป็นจุดด้อยข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

3.1.2 การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานขององค์กร ที่ได้รับกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ทั้งในและระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เป็นต้น ซึ่งการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร จะประกอบด้วยดังนี้

1) โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O - Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกขององค์กร ว่าปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กร และพิจารณาว่าองค์กรสามารถนำโอกาสต่าง ๆ มาเป็นข้อดีหรือพัฒนาเป็นจุดแข็งขององค์กรได้หรือไม่

2) อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T - Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อองค์กร ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ทำให้เกิดความเสียหาย ซึ่งองค์กรจำต้องหลีกเลี่ยง หรือปรับสภาพองค์กรให้มีความพร้อมรับกับปัญหาหรืออุปสรรค หรือหากมั่นใจว่าปัญหาและอุปสรรคนั้น จะไม่สามารถแก้ไขให้หมดไปได้ทันที องค์กรต้องหาวิธีการมารับสภาพและดำเนินการกิจไปพร้อมกับการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคนั้น ๆ

3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยการวิเคราะห์ทฤษฎี SWOT

จุดแข็ง (Strengths : S)

- S1 สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และสภาพดินมีความเหมาะสมสามารถผลิตสินค้าทางการเกษตรที่มีศักยภาพ ปริมาณและคุณภาพสูง
- S2 ผลไม้จังหวัดจันทบุรีมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทั้งชาวไทยและต่างประเทศ
- S3 เป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์การค้า เชื่อมต่อการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา และเชื่อมต่อไปยังภูมิภาคอาเซียน และอาเซียน +6
- S4 การแปรรูป มีสินค้าทางการเกษตรที่เหมาะสมกับการแปรรูป และเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้ามีการวิจัยและพัฒนาสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของสินค้าเกษตร
- S5 กลุ่มเกษตรกร ระดับชุมชนเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการแปรรูปสินค้าเกษตร
- S6 เกษตรกรมีองค์ความรู้ และมีความสามารถในการผลิตสินค้าทางการเกษตร มีปราชญ์ชาวบ้านที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นกระจายอยู่ในหลายชุมชน
- S7 การบูรณาการร่วมกันอย่างเข้มแข็งระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน
- S8 มีโรงคัดบรรจุ (ล้าง) มีคุณภาพมาตรฐานในพื้นที่จำนวนมากเป็นแหล่งรวบรวม รับผิดชอบต่อผลผลิตของเกษตรกร บริหารจัดการคัดแยกสินค้าเพื่อการส่งออก
- S9 มีระบบขนส่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่ประเทศกัมพูชา และเชื่อมต่อภูมิภาคอาเซียน
- S10 เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล และสินค้าทะเลที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
- S11 จังหวัดจันทบุรีมีทรัพยากรทางทะเลที่หลากหลาย อุดมสมบูรณ์
- S12 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีศักยภาพ
- S13 สินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เป็นสินค้าเด่นของจังหวัดและมีการรับรองเป็นสินค้า GI เช่น เสือบก พริกไทยสามารถสร้างงานและรายได้ให้กับชาวบ้าน และชุมชนเป็นจำนวนมาก
- S14 มีสถานศึกษาที่หลากหลายครอบคลุมทุกระดับ สามารถให้ความรู้กับเกษตรกร ผู้ผลิตสินค้า การตลาดให้ได้มาตรฐานตามความต้องการและมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนได้ เช่น ศูนย์ผึ้ง ศูนย์พัฒนาไม้ผล ตามพระราชดำริ ศพก.
- S15 มีสถาบันการศึกษา ศูนย์ศึกษาทางวิชาการและแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนทางวิชาการที่หลากหลายที่สามารถพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ
- S16 เกษตรกรสนใจการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ มีการรวมกลุ่มการผลิตและขยายผลการผลิต
- S17 พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านมีแรงงานด้านการเกษตรใช้ได้ทุกฤดูกาลเนื่องจากอยู่ใกล้ชายแดน
- S18 เกษตรกรมีความรู้ มีความเชี่ยวชาญในการทำการเกษตร
- S19 มีกลุ่มเยาวชนและคนนอกภาคเกษตร เข้าสู่ภาคการผลิต และธุรกิจเกษตรเพิ่มมากขึ้น
- S20 มีสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการค้า

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

- W1 ผลผลิตทางการเกษตรขึ้นอยู่กับฤดูกาลมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสภาพอากาศ และสภาวะแวดล้อม ตามปกติผลผลิตทางการเกษตรมีอายุสั้น ทำให้เกิดความเสียหายได้ง่าย
- W2 การเพาะปลูกผลไม้โดยผลิตเฉพาะพืชที่มีราคาสูงโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาดในอนาคต
- W3 เกษตรกรมีแนวโน้มใช้สารเคมีในการผลิตเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากต้องการให้มีปริมาณผลผลิตสูงขึ้น

W4 การทำเกษตรในปัจจุบันใช้สารเคมี และยาปราบศัตรูพืชมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ผีเสื้อและแมลงช่วยผสมเกสรพืช และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

W5 ผู้ประกอบการบางรายขาดความรับผิดชอบต่อผลผลิต ยังขาดจิตสำนึกในการรักษาคุณภาพของสินค้า เช่น ปัญหาเรื่องทุเรียนอ่อน หรือนำผลผลิตที่อื่นมาแอบอ้างขาย

W6 ข้อมูล Big data ด้านการเกษตรยังไม่สมบูรณ์ ครบถ้วน และไม่เป็นเอกภาพ

W7 เกษตรกรบางส่วนมีความรู้การบริหารจัดการด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างผลผลิตและการตลาดที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง ไม่เพียงพอ

W8 ระบบการตรวจสอบคุณภาพสินค้ายังไม่ครอบคลุม ไม่มีความถี่ มีการสุ่มตรวจน้อยเกินไปขาดการประชาสัมพันธ์ไปสู่ผู้บริโภคในเรื่องการตรวจสอบคุณภาพสินค้า

W9 ขาดแคลนแหล่งน้ำ และแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้งแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขนาดใหญ่ในพื้นที่

W10 การขยายพื้นที่ปลูกลำไยโดยขาดการควบคุม ทำให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

W11 การแปรรูปสินค้ายังมีน้อย

W12 ขาดแรงงานในพื้นที่ที่มีคุณภาพ ต้องใช้แรงงานต่างด้าวเข้ามาเก็บเกี่ยวผลผลิต

W13 เกษตรกรมีปัญหาด้านสุขภาพเนื่องจากการใช้สารเคมีในการผลิตผลไม้ เลี้ยงกุ้ง และปศุสัตว์ประกอบกับสถานพยาบาลของรัฐไม่เพียงพอต่อจำนวนของผู้ใช้บริการ

W14 งานวิจัยพัฒนาด้านการเกษตรมีจำนวนน้อย

W15 เกษตรกรบางพื้นที่ขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดินในการทำเกษตร

W16 ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต

โอกาส (Opportunities: O)

O1 การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ทำให้มูลค่าการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น

O2 นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง

O3 เป็นจังหวัดที่ติดต่อกับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ มีการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมระบบโลจิสติกส์ รองรับการผลิต/ การขยายตลาด

O4 นโยบายรัฐบาลผลักดันให้ประเทศไทย สู่การเป็นแหล่งผลิตอาหารของโลก

O5 การแพร่กระจายความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร

O6 การนำสื่อโซเชียล มาเป็นเครื่องมือใช้ในการพัฒนาธุรกิจเกษตรได้อย่างหลากหลาย

O7 สินค้าทางการเกษตรได้รับความสนใจจากผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้มีความต้องการผลไม้และสินค้าเกษตรคุณภาพมากขึ้นทุกปี ตลาดต่างประเทศสามารถรองรับผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะผลไม้ไทยมากขึ้น

O8 การส่งออก มีโรงคัดบรรจุ (ล้าง) เข้ามารับซื้อสินค้าเกษตรทำให้ช่องทางการจำหน่ายมากขึ้นผลผลิตมีราคาสูงขึ้น

O9 แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าและผลผลิตเกษตรอินทรีย์ มีมากขึ้น จะส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาดี

O10 มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีความหลากหลายที่ช่วยพัฒนาและผลิตองค์ความรู้และงานวิจัยด้านการเกษตร

O11 พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีการค้าชายแดนและมีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

O12 มีช่องทางการตลาดที่หลากหลายและมีคุณภาพ รองรับผลผลิตได้มากขึ้น

อุปสรรค (Threats: T)

- T1 เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้ามากขึ้น
- T2 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ทำให้ฤดูกาลเปลี่ยน ส่งผลต่อระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกิดภัยธรรมชาติรุนแรงและความถี่สูงขึ้น
- T3 การพัฒนาการผลิตของประเทศเพื่อนบ้านทำให้มีคู่แข่งการขายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนมาเลเซีย มูซังคิง (Musang King)
- T4 การเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ หรือมาตรการบางอย่างที่ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตด้านการเกษตร
- T5 ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ อันเนื่องจากการกำหนดราคาโดยผู้รับซื้อ
- T6 ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว
- T7 ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร
- T8 กลไกตลาดโดยส่วนมาก พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคาการซื้อขายผลผลิตไม่สามารถควบคุมราคาตลาดได้ เนื่องจากพ่อค้ารายใหญ่เป็นชาวต่างชาติ
- T9 ผลไม้นอกพื้นที่ ที่ไม่ได้คุณภาพถูกนำเข้ามาจำหน่ายในตลาดเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความเสียหาย
- T10 การแปรรูปสินค้าเกษตรขาดการวิจัยหรือนวัตกรรมที่จะนำมาพัฒนา
- T11 การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ ที่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตร
- T12 การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินที่มีผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตร
- T13 กฎระเบียบบางอย่างไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเกษตร (เอกสารสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดิน)
- T14 เทคโนโลยีมีราคาสูง

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
S1 สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และสภาพดินมีความเหมาะสมสามารถผลิตสินค้าทางการเกษตรที่มีศักยภาพ ปริมาณและคุณภาพสูง S2 ผลไม้จังหวัดจันทบุรีมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทั้งชาวไทยและต่างประเทศ S3 เป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์การค้า เชื่อมต่อการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา และเชื่อมต่อไปยังภูมิภาคอาเซียน และอาเซียน +6 S4 การแปรรูป มีสินค้าทางการเกษตรที่เหมาะสมกับการแปรรูป และเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้ามีการวิจัยและพัฒนาสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของสินค้าเกษตร S5 กลุ่มเกษตรกร ระดับชุมชนเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการแปรรูปสินค้าเกษตร S6 เกษตรกรมีองค์ความรู้ และมีความสามารถในการผลิตสินค้าทางการเกษตร มีปราชญ์ชาวบ้านที่	W1 ผลผลิตทางการเกษตรขึ้นอยู่กับฤดูกาลมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสภาพอากาศ และสภาวะแวดล้อมตามปกติผลผลิตทางการเกษตรมีอายุสั้น ทำให้เกิดความเสียหายได้ง่าย W2 การเพาะปลูกผลไม้โดยผลิตเฉพาะพืชที่มีราคาสูงโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาดในอนาคต W3 เกษตรกรมีแนวโน้มใช้สารเคมีในการผลิตเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากต้องการให้มีปริมาณผลผลิตสูงขึ้น W4 การทำเกษตรในปัจจุบันใช้สารเคมี และยาปราบศัตรูพืชมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ผีเสื้อและแมลงช่วยผสมเกสรพืช และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน W5 ผู้ประกอบการบางรายขาดความรับผิดชอบต่อผลผลิต ยังขาดจิตสำนึกในการรักษาคุณภาพของสินค้า เช่น ปัญหาเรื่องทุเรียนอ่อน หรือนำผลผลิตที่อื่นมาแอบอ้างขาย

มีภูมิปัญญาท้องถิ่นกระจายอยู่ในหลายชุมชน S7 การบูรณาการร่วมกันอย่างเข้มแข็งระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน S8 มีโรงคัดบรรจุ (ล้าง) มีคุณภาพมาตรฐานในพื้นที่จำนวนมากเป็นแหล่งรวบรวม รับซื้อผลผลิตของเกษตรกร บริหารจัดการคัดแยกสินค้าเพื่อการส่งออก S9 มีระบบขนส่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่ประเทศกัมพูชา และเชื่อมต่อภูมิภาคอาเซียน S10 เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล และสินค้าทะเลที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน S11 จังหวัดจันทบุรีมีทรัพยากรทางทะเลที่หลากหลาย อุดมสมบูรณ์ S12 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีศักยภาพ S13 สินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เป็นสินค้าเด่นของจังหวัดและมีการรับรองเป็นสินค้า GI เช่น เสืออกก พริกไทยสามารถสร้างงานและรายได้ให้กับชาวบ้าน และชุมชนเป็นจำนวนมาก S14 มีสถานศึกษาที่หลากหลายครบทุกระดับสามารถให้ความรู้กับเกษตรกร ผู้ผลิตสินค้า การตลาดให้ได้มาตรฐานตามความต้องการและมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนได้ เช่น ศูนย์ผึ้ง ศูนย์พัฒนาไม้ผล ตามพระราชดำริ ศพก. S15 มีสถาบันการศึกษา ศูนย์ศึกษาทางวิชาการ และแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนทางวิชาการที่หลากหลายที่สามารถพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ S16 เกษตรกรสนใจการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ มีการรวมกลุ่มการผลิตและขยายผลการผลิต S17 พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านมีแรงงานด้านการเกษตรใช้ได้ทุกฤดูกาล เนื่องจากอยู่ใกล้ชายแดน S18 เกษตรกรมีความรู้ มีความเชี่ยวชาญในการทำเกษตร S19 มีกลุ่มเยาวชนและคนนอกภาคเกษตร เข้าสู่ภาคการผลิต และธุรกิจเกษตรเพิ่มมากขึ้น S20 มีสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการค้า	W6 ข้อมูล Big data ด้านการเกษตรยังไม่สมบูรณ์ ครบถ้วน และไม่เป็นเอกภาพ W7 เกษตรกรบางส่วนมีความรู้การบริหารจัดการด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างผลผลิตและการตลาดที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง ไม่เพียงพอ W8 ระบบการตรวจสอบคุณภาพสินค้ายังไม่ครอบคลุม ไม่มีความถี่ มีการสุ่มตรวจน้อยเกินไปขาดการประชาสัมพันธ์ไปสู่ผู้บริโภคในเรื่องการตรวจสอบคุณภาพสินค้า W9 ขาดแคลนแหล่งน้ำ และแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้งแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขนาดใหญ่ในพื้นที่ W10 การขยายพื้นที่ปลูกลำไยโดยขาดการควบคุม ทำให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ W11 การแปรรูปสินค้ายังมีน้อย W12 ขาดแรงงานในพื้นที่ที่มีคุณภาพ ต้องใช้แรงงานต่างด้าวเข้ามาเก็บเกี่ยวผลผลิต W13 เกษตรกรมีปัญหาด้านสุขภาพเนื่องจากการใช้สารเคมีในการผลิตผลไม้ เลี้ยงกุ้ง และปศุสัตว์ประกอบกับสถานพยาบาลของรัฐไม่เพียงพอต่อจำนวนของผู้ใช้บริการ W14 งานวิจัยพัฒนาด้านการเกษตรมีจำนวนน้อย W15 เกษตรกรบางพื้นที่ขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดินในการทำเกษตร W16 ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต
--	---

โอกาส (Opportunities: O)	อุปสรรค (Threats: T)
O1 การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ทำให้มูลค่าการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น O2 นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง O3 เป็นจังหวัดที่ติดต่อกับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ มีการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมระบบโลจิสติกส์รองรับการเพิ่มปริมาณผลผลิต/ การขยายตลาด O4 นโยบายรัฐบาลผลักดันให้ประเทศไทย สู่การเป็นแหล่งผลิตอาหารของโลก O5 การแพร่กระจายความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร O6 การนำสื่อโซเชียล มาเป็นเครื่องมือใช้ในการพัฒนาธุรกิจเกษตรได้อย่างหลากหลาย O7 สินค้าทางการเกษตรได้รับความสนใจจากผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้มีความต้องการผลไม้และสินค้าเกษตรคุณภาพมากขึ้นทุกปี ตลาดต่างประเทศสามารถรองรับผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะผลไม้ไทยมากขึ้น O8 การส่งออก มีโรงคัดบรรจุ (ล้ง) เข้ามารับซื้อสินค้าเกษตรทำให้ช่องทางการจำหน่ายมากขึ้น ผลผลิตมีราคาสูงขึ้น O9 แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าและผลผลิตเกษตรอินทรีย์ มีมากขึ้น จะส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาดี O10 มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีความหลากหลายที่ช่วยพัฒนาและผลิตองค์ความรู้และงานวิจัยด้านการเกษตร O11 พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีการค้าชายแดนและมีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้าน O12 มีช่องทางการตลาดที่หลากหลายและมีคุณภาพ รองรับผลผลิตได้มากขึ้น	T1 เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้ามากขึ้น T2 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ทำให้ฤดูกาลเปลี่ยน ส่งผลต่อระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกิดภัยธรรมชาติรุนแรงและความถี่สูงขึ้น T3 การพัฒนาการผลิตของประเทศเพื่อนบ้านทำให้มีคู่แข่งการขายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนมาเลเซีย มูซังคิง (Musang King) T4 การเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ หรือมาตรการบางอย่างที่ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตด้านการเกษตร T5 ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ อันเนื่องจากการกำหนดราคาโดยผู้รับซื้อ T6 ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว T7 ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร T8 กลไกตลาดโดยส่วนมาก พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคาการซื้อขายผลผลิตไม่สามารถควบคุมราคาตลาดได้ เนื่องจากพ่อค้ารายใหญ่เป็นชาวต่างชาติ T9 ผลไม้นอกพื้นที่ ที่ไม่ได้คุณภาพถูกนำเข้ามาจำหน่ายในตลาดเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความเสียหาย T10 การแปรรูปสินค้าเกษตรขาดการวิจัยหรือนวัตกรรมที่จะนำมาพัฒนา T11 การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ ที่มีผลต่อภาคการเกษตร T12 การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินที่มีผลกระทบต่อส่งออกสินค้าเกษตร T13 กฎระเบียบบางอย่างไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเกษตร (เอกสารสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดิน) T14 เทคโนโลยีมีราคาสูง

3.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยใช้เครื่องมือ PESTEL Analysis

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยใช้เครื่องมือ PESTEL Analysis เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยแยกเป็นโอกาสและอุปสรรค ดังนี้

3.3.1 ปัจจัยด้านการเมือง (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

- 1) มีนโยบายส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
- 2) มาตรการตรวจสอบแรงงานผิดกฎหมาย
- 3) การกำหนดมาตรการควบคุมสินค้าเกษตร
- 4) นโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง

3.3.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

- 1) เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้ามากขึ้น
- 2) ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ อันเนื่องจากการกำหนดราคาโดยผู้รับซื้อ
- 3) กลไกตลาดโดยส่วนใหญ่ เป็นพ่อค้าชาวต่างชาติ เป็นผู้ควบคุมกลไกการตลาด
- 4) การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินที่มีผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตร
- 5) ผลไม้นอกพื้นที่ที่ไม่ได้คุณภาพถูกนำเข้ามำจำหน่ายในตลาดเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความเสียหาย

เสียหาย

3.3.3 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค

- 1) สินค้าทางการเกษตรได้รับความสนใจจากผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้มีความต้องการผลไม้และสินค้าเกษตรคุณภาพมากขึ้นทุกปี ตลาดต่างประเทศสามารถรองรับผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะผลไม้ไทยมากขึ้น
- 2) แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าและผลผลิตเกษตรอินทรีย์ มีมากขึ้น จะส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาดี
- 3) มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีความหลากหลายที่ช่วยพัฒนาและผลิตองค์ความรู้และงานวิจัยด้านการเกษตร
- 4) การลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว
- 5) การขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร

3.3.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตรและวิถีชีวิตของคน
- 2) มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้า สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ง่าย

3.3.5 ปัจจัยด้านกฎหมาย (Legal Factors)

- 1) กฎหมายการจ้างงาน

3.3.6 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

- 1) พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีการค้าชายแดนและมีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้าน
- 2) เป็นจังหวัดที่ติดต่อกับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ มีการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมระบบโลจิสติกส์รองรับการเพิ่มปริมาณผลผลิต/ การขยายตลาด
- 3) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ทำให้ฤดูกาลเปลี่ยน ส่งผลต่อระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกิดภัยธรรมชาติรุนแรงและความถี่สูงขึ้น
- 4) การพัฒนาการผลิตของประเทศเพื่อนบ้านทำให้มีคู่แข่งการขายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนมาเลเซีย มูซังคิง (Musang King)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้วยวิธีการ PESTEL Analysis สามารถแบ่งปัจจัยภายนอกได้เป็นโอกาสและอุปสรรค ดังรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 49 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ด้านการเมือง	
- นโยบายผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นแหล่งผลิตอาหารโลก - นโยบายอาหารปลอดภัย - นโยบายการท่องเที่ยวเมืองรอง - นโยบายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ทำให้มีการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น - การกำหนดมาตรการควบคุมสินค้าเกษตร	- ความเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ ที่มีผลต่อภาคการเกษตร - มาตรการตรวจสอบแรงงานผิดกฎหมาย
ด้านเศรษฐกิจ	
- มีช่องทางทางการตลาดที่หลากหลายและมีคุณภาพ รองรับผลผลิตได้มากขึ้น	- เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้ามากขึ้น - ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ อันเนื่องจากการกำหนดราคาโดยผู้รับซื้อ - กลไกตลาดโดยส่วนใหญ่ เป็นพ่อค้าชาวต่างชาติ เป็นผู้ควบคุมกลไกการตลาด - การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินที่มีผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตร - ผลไม้นอกพื้นที่ที่ไม่ได้คุณภาพถูกนำเข้ามาจำหน่ายในตลาดเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความเสียหาย
ด้านสังคม	
- สินค้าทางการเกษตรได้รับความสนใจจากผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้มีความต้องการผลไม้และสินค้าเกษตรคุณภาพมากขึ้นทุกปี ตลาดต่างประเทศสามารถรองรับผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะผลไม้ไทยมากขึ้น - แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าและผลผลิตเกษตรอินทรีย์ มีมากขึ้น จะส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาดี - มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีความหลากหลายที่ช่วยพัฒนาและผลิตองค์ความรู้และงานวิจัยด้านการเกษตร	- ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว - ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร

ด้านเทคโนโลยี	
- การแพร่กระจายความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร - การนำสื่อโซเชียล มาเป็นเครื่องมือใช้ในการพัฒนาธุรกิจเกษตรได้อย่างหลากหลาย	
ด้านกฎหมาย	
- กฎหมายการจ้างงาน	- การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย หรือมาตรการบางอย่างที่ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตด้านการเกษตร - กฎหมายการจ้างงาน
ด้านสิ่งแวดล้อม	
- พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีการค้าชายแดนและมีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้าน - เป็นจังหวัดที่ติดต่อกับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ มีการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมระบบโลจิสติกส์ รองรับการเพิ่มปริมาณผลผลิต/ การขยายตลาด	- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ทำให้ฤดูกาลเปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกิดภัยธรรมชาติรุนแรงและความถี่สูงขึ้น - การพัฒนาการผลิตของประเทศเพื่อนบ้านทำให้มีคู่แข่งการค้าขายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนมาเลเซีย มูซังคิง (Musang King)

3.4 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยใช้เครื่องมือ McKinsey 7-s Framework เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อม และทำการสรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยแยกเป็นจุดแข็งและจุดอ่อน ดังนี้

3.4.1 โครงสร้างองค์กร (Structure) หมายถึง ลักษณะโครงสร้างขององค์กร ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึง ขนาดการควบคุมการรวมอำนาจและการกระจายอำนาจของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม การมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ไม่มีความซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งในหน้าที่

1) โครงสร้างองค์กรด้านการเกษตรมีความครอบคลุม ครอบคลุมตามภารกิจขององค์กร
 2) โครงสร้างองค์กรเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน และบุคลากรในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) ขอบเขตความรับผิดชอบงานมีความชัดเจน

4) หน่วยงานมีจำนวนมาก

3.4.2 กลยุทธ์ (Strategy) หมายถึง แนวทางหรือนโยบายที่กำหนดขึ้นเพื่อขับเคลื่อนองค์กร เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลง มีกลยุทธ์ชัดเจน

1) จังหวัดจันทบุรีมีแผนพัฒนาที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกด้าน รวมทั้งด้านการเกษตร

2) มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรที่ชัดเจน

3) หน่วยงานมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

4) ขาดความชัดเจนด้านตัวชี้วัด

3.4.3 ระบบการปฏิบัติงาน (System) หมายถึง กระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่าง ที่เป็นระบบที่ต่อเนื่องสอดคล้องประสานกันทุกระดับ การวางระบบงาน

1) มีคู่มือการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเกษตรสหกรณ์ไปส่วนภูมิภาคของ
คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรระดับจังหวัด (อ.พ.ก.)

2) มีคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาค
การเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation)

- 3) มีระบบอินเทอร์เน็ตใช้ประกอบการดำเนินงาน ครอบคลุมทุกพื้นที่
- 4) ภาระงานมากทำให้กระบวนงานหลัก ไม่ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) เปลี่ยนแปลงระบบรายงานการติดตามผลบ่อย
- 6) ข้อมูลสารสนเทศยังไม่เป็นปัจจุบัน

3.4.4 บุคลากร (Staff) หมายถึง การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การพัฒนาบุคลากร
อย่างต่อเนื่อง

- 1) บุคลากรมีความรู้ความรับผิดชอบ
- 2) มีความใกล้ชิดเกษตรกร
- 3) บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน
- 4) ขาดการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
- 5) บุคลากรมีการโอนย้าย สับเปลี่ยนงานบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน
- 6) บุคลากรมีการประสานงานกัน

3.4.5 ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill) สมรรถนะทางด้านอาชีพ สมรรถนะด้านพฤติกรรม
ความรู้ความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี

- 1) บุคลากร มีทักษะความเชี่ยวชาญในอาชีพ
- 2) บุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 3) บุคลากรไม่สนใจพัฒนาตนเองรับความรู้ใหม่ๆ
- 4) บุคลากรเน้นทำงานประจำมากกว่าการทำงานแบบเริ่มสร้างสรรค์งานใหม่

3.4.6 รูปแบบการบริหารจัดการ (style) รูปแบบในการทำงาน สไตล์การบริหารงาน การสั่งการ
การบริหารงาน

- 1) เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนางาน
- 2) มีการประสานและการทำงานร่วมกันของหน่วยงาน
- 3) ผู้บริหารกระทรวงให้ความสำคัญกับการพัฒนางาน
- 4) ขาดการสั่งการที่ชัดเจน
- 5) มีขั้นตอนการทำงานจำนวนมาก ทำให้งานล่าช้า

3.4.7 ค่านิยมร่วม (Shared values) หมายถึง ค่านิยมร่วมกันระหว่างคนในองค์กร ความเป็น
อันหนึ่งอันเดียวกันความเชื่อร่วมกันในหน่วยงาน

- 1) มีเกษตรกรเป็นศูนย์กลางการพัฒนา
- 2) มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน
- 3) ขาดการสื่อสาร ทำให้เข้าใจคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 50 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยใช้เครื่องมือ McKinsey 7-s Framework

7-s McKinsey	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
โครงสร้างองค์กร (Structure)	1) โครงสร้างองค์กรด้านการเกษตรมีความครอบคลุม ครบถ้วนตามภารกิจขององค์กร 2) โครงสร้างองค์กรเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน และบุคลากรในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 3) ขอบเขตความรับผิดชอบงานมีความชัดเจน	1) หน่วยงานมีจำนวนมาก และตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างกันทำให้ การประสานงานใช้ระยะเวลา
กลยุทธ์ (Strategy)	1) จังหวัดจันทบุรีมีแผนพัฒนาที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกด้าน รวมทั้งด้านการเกษตร 2) มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรที่ชัดเจน 3) หน่วยงานมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน	1) ขาดความชัดเจนด้านตัวชี้วัด
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	1) มีคู่มือการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเกษตรสหกรณ์ไปส่วนภูมิภาคของคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) 2) มีคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) 3) มีระบบอินเทอร์เน็ตใช้ประกอบการดำเนินงาน ครอบคลุมทุกพื้นที่	1) ภาระงานมาก ทำให้กระบวนงานหลัก ไม่ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ 2) เปลี่ยนแปลงระบบรายงานการติดตามผลบ่อย 3) ข้อมูลสารสนเทศยังไม่เป็นปัจจุบัน
บุคลากร (Staff)	1) บุคลากรมีความรู้ความรับผิดชอบ 2) มีความใกล้ชิดเกษตรกร 3) บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 4) บุคลากรมีการประสานงานกัน	1) ขาดการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 2) บุคลากรมีการโอนย้าย สับเปลี่ยนงานบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	1) บุคลากร มีทักษะความเชี่ยวชาญในอาชีพ 2) บุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบ	1) บุคลากรไม่สนใจพัฒนาตนเองรับความรู้ใหม่ๆ 2) บุคลากรเน้นทำงานประจำมากกว่าการทำงานแบบเริ่มสร้างสรรค์งานใหม่
รูปแบบการบริหารจัดการ (style)	1) เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนางาน	1) ขาดการสั่งการที่ชัดเจน 2) มีขั้นตอนการทำงานจำนวนมาก

	2) มีการประสานและการทำงานร่วมกันของหน่วยงาน 3) ผู้บริหารกระทรวงให้ความสำคัญกับการพัฒนางาน	มาก ทำให้งานล่าช้า
ค่านิยมร่วม (Shared values)	1) มีเกษตรกรรมเป็นศูนย์กลางการพัฒนา 2) มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน	ขาดการสื่อสาร ทำให้เข้าใจคลาดเคลื่อน

3.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เพื่อกำหนดกลยุทธ์ (TOWS Matrix) ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาสและจุดอ่อนกับข้อจำกัด

จากการวิเคราะห์ในรูปแบบของ SWOT เพื่อให้เป็นการวิเคราะห์ให้เห็น จุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคแล้วนั้น สามารถนำมาใช้ขั้นตอนการวางแผนกลยุทธ์แบบ TOWS Matrix เป็นตารางการวิเคราะห์ที่นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ประเภทต่าง ๆ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาสเทคนิคที่เรียกว่า TOWS Matrix มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์นั้น สามารถแบ่งการวิเคราะห์เป็น 4 ประเภท คือ

3.5.1 กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อม ที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรุก

3.5.2 กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ ในเชิงป้องกัน ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรมีจุดแข็ง ขณะเดียวกันองค์กรจะเจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัด จากภายนอกที่องค์กรควบคุมไม่ได้ แต่ต้องการสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอกได้

3.5.3 กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรมีโอกาสที่จะนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนที่องค์กรมีอยู่ได้ ตัวอย่างระบบราชการก็มีจุดอ่อน คือ มีขั้นตอนการทำงานที่ยาว ใช้เวลานาน ขณะเดียวกันก็มีโอกาส คือ โอกาสของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ ทั้งหมดสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข คือ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการและในกระบวนการทำงานของราชการให้มากขึ้น (e-Administration)

3.5.4 กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อม ที่เป็นจุดอ่อน และข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรับ ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรเผชิญกับทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดภายนอกที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้ ตัวอย่าง ประเทศไทยจุดอ่อน คือ ต้องนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศ ประกอบกับพบข้อจำกัด คือ ราคาน้ำมัน ในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งหมดนำมากำหนดยุทธศาสตร์ในเชิงรับ คือ ยุทธศาสตร์การลดการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศอย่างจริงจัง และยุทธศาสตร์การหาพลังงานทดแทนที่นำทรัพยากรธรรมชาติในประเทศที่มีอยู่มากขึ้น

ตารางที่ 51 TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
		S1 สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และสภาพดินมีความเหมาะสมสามารถผลิตสินค้าทางการเกษตรที่มีศักยภาพ ปริมาณและคุณภาพสูง S2 ผลไม้จังหวัดจันทบุรีมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทั้งชาวไทยและต่างประเทศ S3 เป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์การค้า เชื่อมต่อการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา S4 มีสินค้าทางการเกษตรที่เหมาะสมกับการแปรรูป และเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า มีการวิจัยและพัฒนาสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของสินค้าเกษตร S5 กลุ่มเกษตรกร มีศักยภาพในการแปรรูปสินค้าเกษตร S6 เกษตรกรมีองค์ความรู้ และมีความสามารถในการผลิต S7 การบูรณาการร่วมกันอย่างเข้มแข็งระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน S8 มีโรงคัดบรรจุ (ล้าง) มีคุณภาพมาตรฐานในพื้นที่จำนวนมากเป็นแหล่งรวบรวม รับซื้อผลผลิตของเกษตรกร บริหารจัดการคัดแยกสินค้าเพื่อการส่งออก S9 มีระบบขนส่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่ประเทศกัมพูชา และเชื่อมต่อกับภาคอาเซียน S10 เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล และสินค้าทะเลที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน S11 จังหวัดจันทบุรีมีทรัพยากรทางทะเลที่หลากหลาย อุดมสมบูรณ์ S12 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีศักยภาพ S13 สินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เป็นสินค้าเด่นของจังหวัดและมีการรับรองเป็นสินค้า GI S14 มีสถานศึกษาที่หลากหลายครบทุกระดับ สามารถให้ความรู้กับเกษตรกร ผู้ผลิตสินค้า การตลาดได้ได้มาตรฐาน S15 มีสถาบันการศึกษา ศูนย์ศึกษาทางวิชาการและแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนทางวิชาการที่หลากหลายที่สามารถพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ S16 เกษตรกรสนใจการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ S17 พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านมีแรงงานด้านการเกษตร S18 เกษตรกรมีความรู้ มีความเชี่ยวชาญในการทำเกษตร S19 มีกลุ่มเยาวชนและคนนอกภาคเกษตรเข้าสู่ภาคการผลิต และธุรกิจเกษตรเพิ่มมากขึ้น S20 มีสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการค้า	W1 ผลผลิตทางการเกษตรขึ้นอยู่กับฤดูกาลมีความ ไม่แน่นอนเกี่ยวกับสภาพอากาศ และสภาวะแวดล้อม ตามปกติผลผลิตทางการเกษตรมีอายุสั้น ทำให้เกิดความเสียหายได้ง่าย W2 การเพาะปลูกผลไม้โดยผลิตเฉพาะพืชที่มีราคาสูงโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาดในอนาคต W3 เกษตรกรมีแนวโน้มใช้สารเคมีในการผลิตเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากต้องการให้มีปริมาณผลผลิตสูงขึ้น W4 การทำเกษตรในปัจจุบันใช้สารเคมี และยาปราบศัตรูพืชมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม มั่งและแมลงช่วยผสมเกสรพืช และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน W5 ผู้ประกอบการบางรายขาดความรับผิดชอบต่อผลผลิต ยังขาดจิตสำนึกในการรักษาคุณภาพของสินค้า เช่น ปัญหาเรื่องทุเรียนอ่อน หรือนำผลผลิตที่อ่อนมาแอบอ้างขาย W6 ข้อมูล Big data ด้านการเกษตรยังไม่สมบูรณ์ ครบถ้วน และไม่เป็นเอกภาพ W7 เกษตรกรบางส่วนมีความรู้การบริหารจัดการด้านการเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างผลผลิตและการตลาดที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง ไม่เพียงพอ W8 ระบบการตรวจสอบคุณภาพสินค้ายังไม่ครอบคลุม ไม่มีความถี่ มีการสุ่มตรวจน้อยเกินไปขาดการประชาสัมพันธ์ไปสู่ผู้บริโภคในเรื่องการตรวจสอบคุณภาพสินค้า W9 ขาดแคลนแหล่งน้ำ และแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้งแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขนาดใหญ่ในพื้นที่ W10 การขยายพื้นที่ปลูกลำไยโดยขาดการควบคุม ทำให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ W11 การแปรรูปสินค้ายังมีน้อย W12 ขาดแรงงานในพื้นที่ที่มีคุณภาพ ต้องใช้แรงงาน ต่างด้าวเข้ามาเก็บเกี่ยวผลผลิต W13 เกษตรกรมีปัญหาด้านสุขภาพเนื่องจากการใช้สารเคมีในการผลิตผลไม้ เลี้ยงกุ้ง และปศุสัตว์ ประกอบกับสถานพยาบาลของรัฐไม่เพียงพอต่อจำนวนของผู้ใช้บริการ W14 งานวิจัยพัฒนาด้านการเกษตรมีจำนวนน้อย W15 เกษตรกรบางพื้นที่ขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดินในการทำเกษตร W16 ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต
ปัจจัยภายนอก	โอกาส (o)	SO กลยุทธ์ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส	WO ปรับปรุงจุดอ่อนเพื่อคว้าโอกาส
	O1 การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ทำให้มูลค่าการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น O2 นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง O3 เป็นจังหวัดที่ติดต่อกับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ มีการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมระบบโลจิสติกส์ รองรับ การเพิ่มปริมาณผลผลิต/ การขยายตลาด O4 นโยบายรัฐบาลผลักดันให้ประเทศไทย สู่การเป็นแหล่งผลิตอาหารของโลก O5 การแพร่กระจายความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร O6 การนำสื่อโซเชียล มาเป็นเครื่องมือใช้ในการพัฒนาธุรกิจเกษตรได้อย่างหลากหลาย O7 สินค้าทางการเกษตรได้รับความสนใจจากผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้มีความต้องการ	SO1ส่งเสริมและขยายผลการทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ให้เห็นผลในทาง ปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน -พัฒนาและขยายแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรของเกษตรกร -ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อ พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกร สู่เกษตรกรมีอาชีพ -เสริมสร้างความเข้มแข็ง การบริหารจัดการ และเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร กลุ่มและสถาบันเกษตรกร สามารถแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อ พัฒนาองค์ความรู้ ของเกษตรกร สู่เกษตรกรมีอาชีพ -ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานปลอดภัย ตรงความต้องการของตลาด -ส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมา ใช้ในการผลิตสินค้า เกษตร -ส่งเสริมการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแบบครบวงจร โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม -การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

อุปสรรค (T)	ST ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค	WT ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค
T1 เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้ามากขึ้น T2 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ทำให้ฤดูกาลเปลี่ยน ส่งผลต่อระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกิดภัยธรรมชาติรุนแรงและความถี่สูงขึ้น T3 การพัฒนาการผลิตของประเทศเพื่อนบ้านทำให้มีคู่แข่งการขายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนมาเลเซีย มูซังคิง (Musang King) T4 การเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ หรือมาตรการบางอย่างที่ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตด้านการเกษตร T5 ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ อันเนื่องจากการกำหนดราคาโดยผู้รับซื้อ T6 ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว T7 ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร T8 กลไกตลาดโดยส่วนมาก พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคาการซื้อขายผลผลิตไม่สามารถควบคุมราคาลาดได้ เนื่องจากพ่อค้ารายใหญ่เป็นชาวต่างชาติ T9 ผลไม้นอกพื้นที่ ที่ไม่ได้คุณภาพถูกนำเข้ามาจำหน่ายในตลาดเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความเสียหาย T10 การแปรรูปสินค้าเกษตรขาดการวิจัยหรือนวัตกรรมที่จะนำมาพัฒนา T11 การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ ที่มีผลต่อภาคการเกษตร T12 การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินที่มีผลกระทบต่อราคาส่งออกสินค้าเกษตร T13 กฎระเบียบบางอย่างไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเกษตร (เอกสารสิทธิ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน) T14 เทคโนโลยีมีราคาสูง	-ใช้แรงงานด้านการเกษตรจากประเทศเพื่อนบ้าน -โรงคัดบรรจุมีคุณภาพมาตรฐาน เป็นแหล่งรวบรวมรับซื้อผลผลิตของเกษตรกร -ใช้เครือข่ายสถาบันเกษตรกรกระจายผลผลิตเมื่อเกิดปัญหาราคาตกต่ำ -สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ที่มีมาตรฐานรับรองเพื่อยกระดับมาตรฐาน สินค้าเกษตรและป้องกันการกีดกันทางการค้า -ส่งเสริมการวิจัยเชิงประยุกต์ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ -สนับสนุนการผลิตสินค้ามาตรฐานการผลิตสินค้าได้มาตรฐานปลอดภัย ตรงความต้องการของตลาดส่งออก -สนับสนุนการเรียนรู้ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ด้านกฎระเบียบ มาตรฐาน ให้สามารถแข่งขันในตลาดเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-การวิจัยปรับปรุงการผลิต เพื่อบังคับให้ผลไม้ออกนอกฤดูกาล เพื่อไม่ให้ตรงกับการผลิตของผลไม้ที่อื่น -สนับสนุนให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานปลอดภัย -การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด -ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยจากสารเคมี และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผลไม้และสินค้าเกษตรคุณภาพมากขึ้นทุกปี ตลาดต่างประเทศสามารถรองรับผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะผลไม้ไทยมากขึ้น O8 การส่งออก มีโรงคัดบรรจุ (ล้าง) เข้ามารับซื้อสินค้าเกษตรทำให้ช่องทางการจำหน่ายมากขึ้นผลผลิตมีราคาสูงขึ้น O9 แนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคสินค้าและผลผลิตเกษตรอินทรีย์ มีมากขึ้น จะส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาดี O10 มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีความหลากหลายที่ช่วยพัฒนาและผลิตองค์ความรู้และงานวิจัยด้านการเกษตร O11 พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีการค้าชายแดนและมีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้าน O12 มีช่องทางการตลาดที่หลากหลายและมีคุณภาพ รองรับผลผลิตได้มากขึ้น	-มุ่งเน้นให้จังหวัดจันทบุรีเป็นแหล่งผลิต จำหน่ายผลไม้ และสินค้าประมงที่ได้รับมาตรฐานเป็นที่ยอมรับเพื่อส่งออกไปยังตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ -ใช้ระบบโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มและขยายตลาดการค้าสินค้าเกษตรของจังหวัดจันทบุรี เพื่อลดต้นทุนการขนส่งและกระจายผลผลิตสู่ตลาดและผู้ซื้อได้อย่างรวดเร็ว	-การใช้สื่อสารสนเทศในการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลด้านการผลิตและ -การตลาดเพื่อถ่ายทอดข้อมูลเผยแพร่องค์ความรู้
ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S) S1 สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และสภาพดินมีความเหมาะสมสามารถผลิตสินค้าทางการเกษตรที่มีศักยภาพ ปริมาณและคุณภาพสูง S2 ผลไม้จังหวัดจันทบุรีมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทั้งชาวไทยและต่างประเทศ S3 เป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์การค้า เชื่อมต่อการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา S4 มีสินค้าทางการเกษตรที่เหมาะสมกับการแปรรูป และเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า มีการวิจัยและพัฒนาสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของสินค้าเกษตร S5 กลุ่มเกษตรกร มีศักยภาพในการแปรรูปสินค้าเกษตร S6 เกษตรกรมีองค์ความรู้ และมีความสามารถในการผลิต S7 การบูรณาการร่วมกันอย่างเข้มแข็งระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน S8 มีโรงคัดบรรจุ (ล้าง) มีคุณภาพมาตรฐานในพื้นที่จำนวนมากเป็นแหล่งรวบรวม รับซื้อผลผลิตของเกษตรกร บริหารจัดการคัดแยกสินค้าเพื่อการส่งออก S9 มีระบบขนส่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่ประเทศกัมพูชา และเชื่อมต่อกับภาคอาเซียน S10 เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล และสินค้าทะเลที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน S11 จังหวัดจันทบุรีมีทรัพยากรทางทะเลที่หลากหลาย อุดมสมบูรณ์ S12 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีศักยภาพ S13 สินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เป็นสินค้าเด่นของจังหวัดและมีการรับรองเป็นสินค้า GI S14 มีสถานศึกษาที่หลากหลายครบทุกระดับ สามารถให้ความรู้กับเกษตรกร ผู้ผลิตสินค้า การตลาดให้ได้มาตรฐาน S15 มีสถาบันการศึกษา ศูนย์ศึกษาทางวิชาการและแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนทางวิชาการที่หลากหลายที่สามารถพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ S16 เกษตรกรสนใจการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ S17 พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านมีแรงงานด้านการเกษตร S18 เกษตรกรมีความรู้ มีความเชี่ยวชาญในการทำการเกษตร S19 มีกลุ่มเยาวชนและคนนอกภาคเกษตรเข้าสู่ภาคการผลิต และธุรกิจเกษตรเพิ่มมากขึ้น S20 มีสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการค้า	จุดอ่อน (W) W1 ผลผลิตทางการเกษตรขึ้นอยู่กับฤดูกาลมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสภาพอากาศ และสภาวะแวดล้อม ตามปกติผลผลิตทางการเกษตรมีอายุสั้น ทำให้เกิดความเสียหายได้ง่าย W2 การเพาะปลูกผลไม้โดยผลิตเฉพาะพืชที่มีราคาสูงโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาดในอนาคต W3 เกษตรกรมีแนวโน้มใช้สารเคมีในการผลิตเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากต้องการให้มีปริมาณผลผลิตสูงขึ้น W4 การทำเกษตรในปัจจุบันใช้สารเคมี และยาปราบศัตรูพืชมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ผึ้งและแมลงช่วยผสมเกสรพืช และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน W5 ผู้ประกอบการบางรายขาดความรับผิดชอบต่อผลผลิต ยังขาดจิตสำนึกในการรักษาคุณภาพของสินค้า เช่น ปัญหาเรื่องทุเรียนอ่อน หรือนำผลผลิตที่อ่อนมาแอบอ้างขาย W6 ข้อมูล Big data ด้านการเกษตรยังไม่สมบูรณ์ ครบถ้วน และไม่เป็นเอกภาพ W7 เกษตรกรบางส่วนมีความรู้การบริหารจัดการด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างผลผลิตและการตลาดที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง ไม่เพียงพอ W8 ระบบการตรวจสอบคุณภาพสินค้ายังไม่ครอบคลุม ไม่มีความถี่ มีการสุ่มตรวจน้อยเกินไปขาดการประชาสัมพันธ์ไปสู่ผู้บริโภคในเรื่องการตรวจสอบคุณภาพสินค้า W9 ขาดแคลนแหล่งน้ำ และแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้งแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขนาดใหญ่ในพื้นที่ W10 การขยายพื้นที่ปลูกกล้วยโดยขาดการควบคุม ทำให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ W11 การแปรรูปสินค้ายังมีน้อย W12 ขาดแรงงานในพื้นที่ที่มีคุณภาพ ต้องใช้แรงงาน ต่างดาวเข้ามาเก็บเกี่ยวผลผลิต W13 เกษตรกรมีปัญหาด้านสุขภาพเนื่องจากการใช้สารเคมีในการผลิตผลไม้ เลี้ยงกุ้ง และปศุสัตว์ ประกอบกับสถานพยาบาลของรัฐไม่เพียงพอต่อจำนวนของผู้ใช้บริการ W14 งานวิจัยพัฒนาด้านการเกษตรมีจำนวนน้อย W15 เกษตรกรบางพื้นที่ขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดินในการทำเกษตร W16 ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต

1) SO ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็น **จุดแข็งและโอกาส** มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดกลยุทธ์เชิงรุก

- ส่งเสริมและขยายผลการทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ให้เห็นผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน
- พัฒนาและขยายแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรของเกษตรกร
- ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อ พัฒนางองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- เสริมสร้างความเข้มแข็ง การบริหารจัดการ และเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร กลุ่มและสถาบันเกษตรกร สามารถแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- มุ่งเน้นให้จังหวัดจันทบุรีเป็นแหล่งผลิต จำหน่ายผลไม้ และสินค้าประมงที่ได้รับมาตรฐานเป็นที่ยอมรับเพื่อส่งออกไปยังตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ
- ใช้ระบบโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มและขยายตลาดการค้าสินค้าเกษตรของจังหวัดจันทบุรี เพื่อลดต้นทุนการขนส่งและกระจายผลผลิตสู่ตลาดและผู้ซื้อได้อย่างรวดเร็ว

2) ST ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็น **จุดแข็งและภัยคุกคาม** มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดกลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ใช้แรงงานด้านการเกษตรจากประเทศเพื่อนบ้าน
- โรงคัดบรรจุมีคุณภาพมาตรฐาน เป็นแหล่งรวบรวมรับซื้อผลผลิตของเกษตรกร
- ใช้เครือข่ายสถาบันเกษตรกรกระจายผลผลิตเมื่อเกิดปัญหาราคาตกต่ำ
- สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ที่มีมาตรฐานรับรองเพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและป้องกันการกีดกันทางการค้า
- ส่งเสริมการวิจัยเชิงประยุกต์ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่
- สนับสนุนการผลิตสินค้ามาตรฐานการผลิตสินค้าได้มาตรฐานปลอดภัย ตรงความต้องการของตลาดส่งออก
- สนับสนุนการเรียนรู้ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ด้านกฎระเบียบ มาตรฐาน ให้สามารถแข่งขันในตลาดเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) WO ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็น **จุดอ่อนและโอกาส** มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดกลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อ พัฒนางองค์ความรู้ ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานปลอดภัย ตรงความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร
- ส่งเสริมการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแบบครบวงจร โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
- การใช้สื่อสารสนเทศในการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลด้านการผลิตและ
- การตลาดเพื่อถ่ายทอดข้อมูลเผยแพร่องค์ความรู้

4) WT ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็น จุดอ่อนและภัยคุกคาม มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดกลยุทธ์เชิงรับ

- การวิจัยปรับปรุงการผลิต เพื่อบังคับให้ผลไม้ ออกนอกฤดูกาล เพื่อไม่ให้ตรงกับการผลิตของผลไม้ที่อื่น
- สนับสนุนให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานปลอดภัย
- การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- ส่งเสริมการทำการเกษตรปลอดภัยจากสารเคมี และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 4

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี มีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีความมั่นคงด้านอาหาร
ผลผลิตได้มาตรฐาน เป็นฐานสร้างรายได้ให้แผ่นดิน”

2. พันธกิจ (Mission)

- 2.1 พัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตร ลดต้นทุน ปลอดภัยได้มาตรฐานตรงตามความต้องการ
ของผู้บริโภค
- 2.2 ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการผลิตการเกษตร โดยใช้หลักปรัชญาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้เพียงพอแก่พื้นที่
เกษตรกรรม
- 2.4 ส่งเสริมการวิจัย พัฒนานวัตกรรมด้านการเกษตร
- 2.5 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรภาคการเกษตร/กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร ให้เป็น Smart Farmer
และ Smart Officer และ Smart Ag-Groups

3. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

- 3.1 โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรครอบคลุมพื้นที่การเกษตรอย่างทั่วถึง
- 3.2 สินค้าเกษตร มีคุณภาพมาตรฐานปลอดภัย ลดต้นทุนการผลิต และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 3.3 มีสินค้าเกษตรมีการพัฒนา โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม สร้างมูลค่าเพิ่ม และตรงตาม
ความต้องการของตลาด
- 3.4 เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็ง สร้างโอกาสใน
การแข่งขันทางการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.5 พัฒนาบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ให้ก้าวสู่การเป็น Smart
Officer

4. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1.1 เกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ได้รับการพัฒนา
ให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง มีความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร และมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

- 1.1 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการอบรมให้ความรู้ ได้รับความเข้าใจ
และนำไปประยุกต์ใช้ในแปลงของตนเอง (ราย)
- 1.2 จำนวนแหล่งด้านการเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา (แห่ง)

- 1.3 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer
- 1.4 จำนวนกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา (กลุ่ม/แห่ง)

กลยุทธ์

- 1.1 ส่งเสริมและขยายผลการทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ให้เห็นผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน
- 1.2 พัฒนาและขยายแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรของเกษตรกร
- 1.3 เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- 1.4 ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อ พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- 1.5 เสริมสร้างความเข้มแข็ง การบริหารจัดการ และเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร กลุ่มและสถาบันเกษตรกร สามารถแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 2.1 สินค้าเกษตรของจังหวัดจันทบุรี มีคุณภาพได้มาตรฐานมีความปลอดภัย ตรงตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ตัวชี้วัด

- 2.1 จำนวนแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP /เกษตรอินทรีย์ (แห่ง)
- 2.2 จำนวนพื้นที่ที่เข้าร่วมการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ไร่)

กลยุทธ์

- 2.1 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานปลอดภัย ตรงตามความต้องการของตลาด
- 2.2 ส่งเสริมการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแบบครบวงจร โดยเน้นพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 1.1 เพื่อให้เกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร เข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแบบครบวงจร และสามารถใช้อย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด

- 3.1 จำนวนชนิดสินค้าเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (ชนิด)

กลยุทธ์

- 3.1 ส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร
- 3.2 วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

- 3.3 การใช้สื่อสารสนเทศในการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 4.1 การบริหารจัดการโครงการพื้นฐานการผลิตสินค้าเกษตร ทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

ตัวชี้วัด

- 4.1 จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรได้รับการพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน (ไร่)
4.2 จำนวนพื้นที่รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำในเขตชลประทาน (ไร่)
4.3 จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร แบบปลอดภัย ไม่ใช้สารเคมีเพิ่มขึ้น (ไร่)

กลยุทธ์

- 4.1 ส่งเสริมและพัฒนาการปรับปรุงคุณภาพดินและน้ำให้เหมาะสมแก่การผลิตสินค้าเกษตร
4.2 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพสูงสุด
4.3 ส่งเสริมการทำการเกษตรปลอดภัยจากสารเคมี และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 5.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากรการเกษตร ภาครัฐและกระบวนการทำงานให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้

ตัวชี้วัด

- 5.1 จำนวนบุคลากร/เจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เป็น Smart Officer. (ราย)
5.2. จำนวนผู้ใช้บริการระบบสารสนเทศการเกษตรเพิ่มมากขึ้น (ราย)
5.3. ร้อยละของผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (ร้อยละ)
5.4 ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการ (ร้อยละ)

กลยุทธ์

- 5.1 พัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ด้านการเกษตร ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5.2 พัฒนาระบบสารสนเทศทางการเกษตร ให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

.....

5. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2565)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	รวม 5 ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร	1.1 เกษตรกร กลุ่ม/ สถาบันเกษตรกร และ องค์กรเกษตรกร ได้รับการ พัฒนาให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง มีความภูมิในอาชีพ เกษตรกร และมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน	1.1 จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการอบรมให้ความรู้ ได้รับความเข้าใจ	1500	1300	-	-	-	2800	1.1 ส่งเสริมและ ขยายผลการทำ การเกษตรตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง ให้เห็นผลอย่าง ยั่งยืน
		1.2 จำนวนแหล่งเรียนรู้ ด้านการเกษตรที่ได้รับการ ส่งเสริมและพัฒนา (แห่ง)	12	12	10	10	10	54	1.2 พัฒนา และ ขยายแหล่งเรียนรู้ ทางการเกษตรของ เกษตรกร
		1.3 จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer	400	500	-	-	-	900	1.3 ส่งเสริมและ ถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อ พัฒนาองค์ความรู้สู่ เกษตรกรมืออาชีพ
		1.4 จำนวนกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ที่ได้รับ การส่งเสริมและพัฒนา (กลุ่ม/แห่ง)	10	10	10	10	10	50	1.4 เสริมสร้างความ เข้มแข็ง การบริหาร จั ด ก า ร แ ลະ เชื่อมโยงเครือข่าย ของเกษตรกร/กลุ่ม

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	รวม 5 ปี	
									และสถาบันเกษตรกรสามารถแข่งขันในตลาด
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	2.1 สินค้าเกษตรของจังหวัดจันทบุรี มีคุณภาพได้มาตรฐานมีความปลอดภัยตรงตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ	2.1 จำนวนแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP /เกษตรอินทรีย์ (แห่ง)	3500	4000	-	-	-	7500	2.1 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานปลอดภัยตรงตามความต้องการของตลาด
		2.2 จำนวนพื้นที่ที่เข้าร่วมการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ไร่)	14845	13397	-	-	-	28242	2.2 ส่งเสริมการบริหารจัดการผลผลิตแบบครบวงจรโดยเน้นพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสม
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	3.1 เพื่อให้เกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร เข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแบบครบวงจร และสามารถใช้อุปกรณ์ได้อย่างทั่วถึง	3.1 จำนวนชนิดสินค้าเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (ชนิด)	3	3	3	3	3	15	3.1 ส่งเสริมให้เกษตรกร/กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร นำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	รวม 5 ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน	4.1 การบริหารจัดการ โครงการพื้นฐานการผลิต สินค้าเกษตร ทรัพยากร การเกษตร และสิ่งแวดล้อม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน	4.1 จำนวนพื้นที่ทำ การเกษตรได้รับการพัฒนา ปรับปรุงบำรุงดิน (ไร่)	4000	5600	-	-	-	9600	4.1 ส่งเสริมและ พัฒนาการปรับปรุง คุณภาพดินและน้ำ ให้เหมาะสมแก่การ ผลิตสินค้าเกษตร
		4.2 จำนวนพื้นที่รับ ประโยชน์จากการบริหาร จัดการน้ำในเขตชลประทาน (ไร่)	400000	650000	-	-	-	1050000	4.2 บริหาร ทรัพยากรน้ำอย่าง เป็นระบบ และมี ประสิทธิ ภาพ สูงสุด
		4.3 จำนวนพื้นที่ที่ทำ การเกษตร แบบปลอดภัย ไม่ใช้สารเคมีเพิ่มขึ้น (ไร่)	2000	2000	-	-	-	4000	4.3 ส่งเสริมการทำ เกษตรปลอดภัย จากสารเคมีและ เป็ น มิ ต ร สิ่งแวดล้อม

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากร	
Positioning 1. สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร								
๑. พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	400,000	/						งบปกติ
๒. ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	1,672,000				/			งบปกติ
๓. สนับสนุนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	884,860			/				งบปกติ
๔. พัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร (คลินิกเกษตร)	58,000					/		งบปกติ
๕. ศูนย์พัฒนาไม่ผลตามพระราชดำริ	184,400	/						งบปกติ
๖. สนับสนุนด้านการประมงตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ								
๗. อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่รอยต่อ ๕ จังหวัด ภาคตะวันออก	235,900	/						งบปกติ
8. สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	5,631,960				/			งบปกติ
๙. เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรรมยั่งยืน (ปราชญ์ชาวบ้าน)	2,362,920	/						งบปกติ
๑๐.บริหารจัดการศูนย์พัฒนาไม่ผลตามพระราชดำริ (รัชกาลที่ ๙) เป็นแหล่งเรียนรู้	1,600,000						/	งบจังหวัด
๑๑.เกษตรทฤษฎีใหม่	1,000,000	/						งบจังหวัด
๑๒.คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ด้านการพัฒนาที่ดิน	585,000	/						งบปกติ
๑๓.สนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	4,472,026	/						งบปกติ
๑๔.ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	408,100	/						งบปกติ
๑๕.พัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	731,700	/						งบปกติ
๑๖. ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	11,115,000	/						งบปกติ
๑๗.คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	416,350					/		งบปกติ
๑๘.พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการพระราชดำริ	270,600	/						งบปกติ

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตร ปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะ บุคลากร	
๑๙.พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่	836,300						/	งบบกดี
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ								
(สกก.ประมงคู้กระเบน)								
๒๐.พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่	270,800						/	งบบกดี
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ								
ประยุกต์ใช้แนวทางตามพระราชดำริ ๗ ชั้น								
๒๑.ส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ตาม	510,750	/						งบบกดี
พระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ								
๒๒.อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก	380,250	/						งบบกดี
พระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ								
๒๓.สนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจาก	6,569,915	/						งบบกดี
พระราชดำริ/พืชสวน								
๒๔.คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ	282,000					/		งบบกดี
๒๕.เกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	280,000	/						งบบกดี
๒๖.ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ	233,500	/						งบบกดี
๒๗.เพิ่มทักษะอาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญา	276,200	/						งบจังหวัด
เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน								
๒๘.สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจาก	6,522,900	/						งบบกดี
พระราชดำริ/คู้กระเบน								
๒๙.ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจาก	4,122,000	/						งบบกดี
พระราชดำริ/ศูนย์หุงเพล								
๓๐.พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	984,130	/						งบบกดี
๓๑.ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจาก	824,000	/						งบบกดี
พระราชดำริ/สดส								
๓๒.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	7,028,640	/						งบบกดี
สินค้าเกษตร								
๓๓.ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งผลิตสู่การ	2,796,000				/			งบจังหวัด
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร								
๓๔.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	949,000	/						งบบกดี
สินค้าเกษตร/ประมง								

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากร	
๓๕. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ปศุสัตว์	828,700	/						งบปกติ
๓๖. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	695,750					/		งบปกติ
๓๗. ศูนย์พัฒนาเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	368,800	/						งบปกติ
๓๘. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/สวพ๖	3,544,230	/						งบปกติ
๓๙. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	408,780					/		งบปกติ
ให้ความรู้ความเข้าใจตามศักยภาพ (ออกหนังสือทำประโยชน์ในนิคมสหกรณ์)								
๔๐. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	237,900	/						งบปกติ
๔๑. ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม/ฝั่ง	2,040,000				/			งบจังหวัด
๔๒. พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ (สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ)	11,507,800						/	งบปกติ
๔๓. พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)/เกษตรกร	1,373,000						/	งบปกติ
๔๔. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	491,600		/					งบปกติ
๔๕. ส่งเสริมการแปรรูปและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดจันทบุรี	2,415,800		/					งบจังหวัด
๔๖. การนำเทคโนโลยีผลงานวิจัยมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลไม้ปลอดภัย	7,094,900			/				งบจังหวัด
๔๗. พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) / ประมง	113,900						/	งบปกติ
๔๘. พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) / ปศุสัตว์	307,200						/	งบปกติ
๔๙. พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	846,256						/	งบปกติ

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากร	
๕๐.พัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม/สปก	116,200				/			งบปกติ
๕๗.พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) / สกจ	98,200						/	งบปกติ
๕๘.วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานเกษตรด้านพืช/พืชสวน	29,517,537	/						งบปกติ
๕๙.พัฒนาผลิตภัณฑ์จากสารสกัดร่อนและเย็นสมุนไพรและเครื่องเทศจังหวัดจันทบุรี /พืชสวน	1,500,000	/						งบกลุ่มจังหวัด
๕๐.ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตร /ศูนย์ผึ้ง	3,065,020				/			งบจังหวัด
๕๑.การพัฒนากระบวนการผลิตและเทคโนโลยีของกลุ่มอาหารภายใต้แนวคิดอุตสาหกรรมยุค ๔.๐	5,000,000		/					งบกลุ่มจังหวัด
๕๒.การพัฒนา “ฟาร์มอัจฉริยะ” เพื่อยกระดับการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี สู่วิถี “มหานครผลไม้”	10,000,000		/					งบกลุ่มจังหวัด
๕๓.การพัฒนาเครื่องผลิตกระถางต้นไม้จากเปลือกมังคุด	500,000					/		งบกลุ่มจังหวัด
๕๔.การยกระดับมาตรฐานโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์และการพัฒนาอุปกรณ์วัดทางการเกษตรอัจฉริยะ	5,000,000	/						งบกลุ่มจังหวัด
๕๕.การสำรวจ จัดทำพืชรหัส ควบคุมโรคโดยชีววิธี และการเพิ่มมูลค่าทุเรียนในจังหวัดจันทบุรี	5,000,000			/				งบกลุ่มจังหวัด
๕๖.การนำเทคโนโลยีและผลงานวิจัยมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลไม้ปลอดภัย	7,094,900	/						งบกลุ่มจังหวัด
๕๗.ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	1,032,300		/					งบปกติ
๕๘.ส่งเสริมเคหกิจเกษตรกรเพื่อความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน	197,000				/			งบปกติ

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากร	
๕๙.เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร	521,800	/						งบปกติ
๖๐.ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและการสร้างเครือข่ายชาวสวนผลไม้ปลอดภัย	10,388,700			/				งบจังหวัด
๖๒.ส่งเสริมการตลาดผลไม้เพื่อเพิ่มศักยภาพการส่งออกสินค้าเกษตร	882,000		/					งบจังหวัด
๖๓.มหกรรมแสดงสินค้าเกษตรคุณภาพและสินค้าแปรรูปขึ้นดีจังหวัดจันทบุรี/เกษ	4,000,000		/					งบจังหวัด
๖๔.สร้างนิคมการเกษตร/พด	320,000				/			งบปกติ
๖๕.พัฒนาผู้แทนเกษตรกร/สปก.	113,570						/	งบปกติ
๖๗.พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมทั้งระบบ	555,000				/			งบปกติ
๖๘.พัฒนาระบบบริหารจัดการและธรรมาภิบาลในการบริหารสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	1,375,040	/						งบปกติ
๖๙.พัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ	139,390		/					งบปกติ
๗๐.ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	408,780	/						งบปกติ
๗๑.ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรโดยกำกับ ดูแลคุ้มครองระบบสหกรณ์	919,748	/						งบปกติ
๗๒.พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	473,340		/					งบปกติ
๗๓.พัฒนาศักยภาพด้านการบัญชีแก่สมาชิกสหกรณ์และประชาชนกลุ่มเป้าหมาย	996,600						/	งบปกติ
๗๔.ฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงินขึ้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์	600,000						/	งบปกติ
๗๕.ตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	12,809,555	/						งบปกติ
๗๖.การพัฒนาการผลิตพริกไทยดำเพื่อวิสาหกิจชุมชน	1,800,000				/			จังหวัด
๗๗.พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและ SMEs สินค้าเกษตร และพืชถิ่น สู่ยุค ๔.๐	1,827,000		/					งบจังหวัด
เรื่อง “แอปพลิเคชันตลาดการค้าผลไม้บน								

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากร	
มือถือ จังหวัดจันทบุรี”								
รวม	203,733,897							

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากร	
Positioning 2. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร								
๑.พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	586,000	/						งบปกติ
๒.ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	3,517,800		/					งบปกติ
๓.เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและควบคุมรักษา	12,180,000			/				งบจังหวัด
มาตรฐานผลไม้ปลอดภัย								
๔.ส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้า (ไม้ผล)	962,000	/						งบจังหวัด
๕.ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	38,540,500					/		งบจังหวัด
๖.ส่งเสริมการผลิตผลไม้ปลอดภัยได้มาตรฐาน	13,766,600			/				งบจังหวัด
สากล								
๗.การรับรองคุณภาพผลไม้ปลอดภัย	10,000,000			/				งบจังหวัด
๘.การยกระดับตลาดสินค้าผลไม้ปลอดภัย	5,139,800			/				งบจังหวัด
๙.พัฒนาสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	1,463,200				/			งบจังหวัด
๑๐.พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	72,000			/				งบจังหวัด
๑๑.ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	1,366,000					/		งบจังหวัด
๑๒.ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรสู่สากล	250,000		/					งบจังหวัด
๑๓.พัฒนาการผลิตสินค้าด้านปศุสัตว์ให้ได้	2,157,420			/				งบกลุ่มจังหวัด
มาตรฐานปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก								
๑๔.ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	8,967,120			/				งบปกติ
๑๕.ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบแปลงใหญ่	438,600					/		งบปกติ
๑๖.ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์	841,700	/						งบปกติ
๑๗.ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	350,200					/		งบจังหวัด
๑๘.ส่งเสริมการใช้บริโภคและใช้วัตถุดิบปลอดภัย	257,100			/				งบปกติ
เลือกใช้น้ำดื่ม Q								
๑๙.เสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์และเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อความยั่งยืน	550,000			/				งบจังหวัด
๒๐.ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (จังหวัด	1,905,000					/		งบจังหวัด
๒๑.พัฒนาพื้นที่และขยายเครือข่ายการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	3,112,000					/		งบจังหวัด
๒๒.ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่/สปก	400,000					/		งบปกติ

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากร	
๒๓.ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์	4,588,780			/				งบปกติ
๒๔.ตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP)	20,789,110			/				งบปกติ
๒๕.ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่/สกก	975,950					/		งบปกติ
๒๖.ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์/พืชสวน	800,000			/				งบปกติ
๒๗.ตรวจประเมินฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	9,623,110			/				งบปกติ
๒๘.ส่งเสริมบริหารจัดการการผลิตสินค้าประมง (ชลประทานน้ำเค็ม)	5,757,760				/			งบปกติ
๒๙.ฝักระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคสัตว์น้ำ และเชื้อโรคตื้อยา	6,324,500			/				งบปกติ
๓๐.การตรวจสอบปัจจัยการผลิต/ศัตรูพืชออกใบรับรองและควบคุมกำกับ ดูแลตาม พ.ร.บ.	2,536,181			/				งบปกติ
๓๑.พัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP)	3,179,475			/				งบปกติ
๓๒.ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	500,000					/		งบปกติ
๓๓.ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่/สตส	1,222,920					/		งบปกติ
๓๔.การวิเคราะห์เส้นทางการขนส่งผลไม้สดจากจังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออก	1,000,000		/					งบจังหวัด
๓๕.ส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านการประมง	48,500		/					งบปกติ
Zoning by agri - map								
๓๖.บริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม/สตส	77,590	/						งบปกติ
๓๓.Zoning by agri - map/พด	1,875,225	/						งบปกติ
รวม	166,122,141							

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากร	
Positioning 3. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม								
๑.ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร	6,961,000	/						งบปกติ
ทดแทนแรงงานเกษตร								
๒.วิจัยและพัฒนาเครื่องใส่ปุ๋ยเคมี กึ่งอัตโนมัติแบบ	1,135,588	/						งบปกติ
โรยตามแนวปลายทรงพุ่มสำหรับสวนทุเรียน								
โดยใช้ต่อพ่วงกับรถแทรกเตอร์ขนาดเล็ก								
๓.เครื่องควั่นเมล็ดเงาะแบบกึ่งอัตโนมัติ	500,000	/						งบจังหวัด
รวม	8,596,588							

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

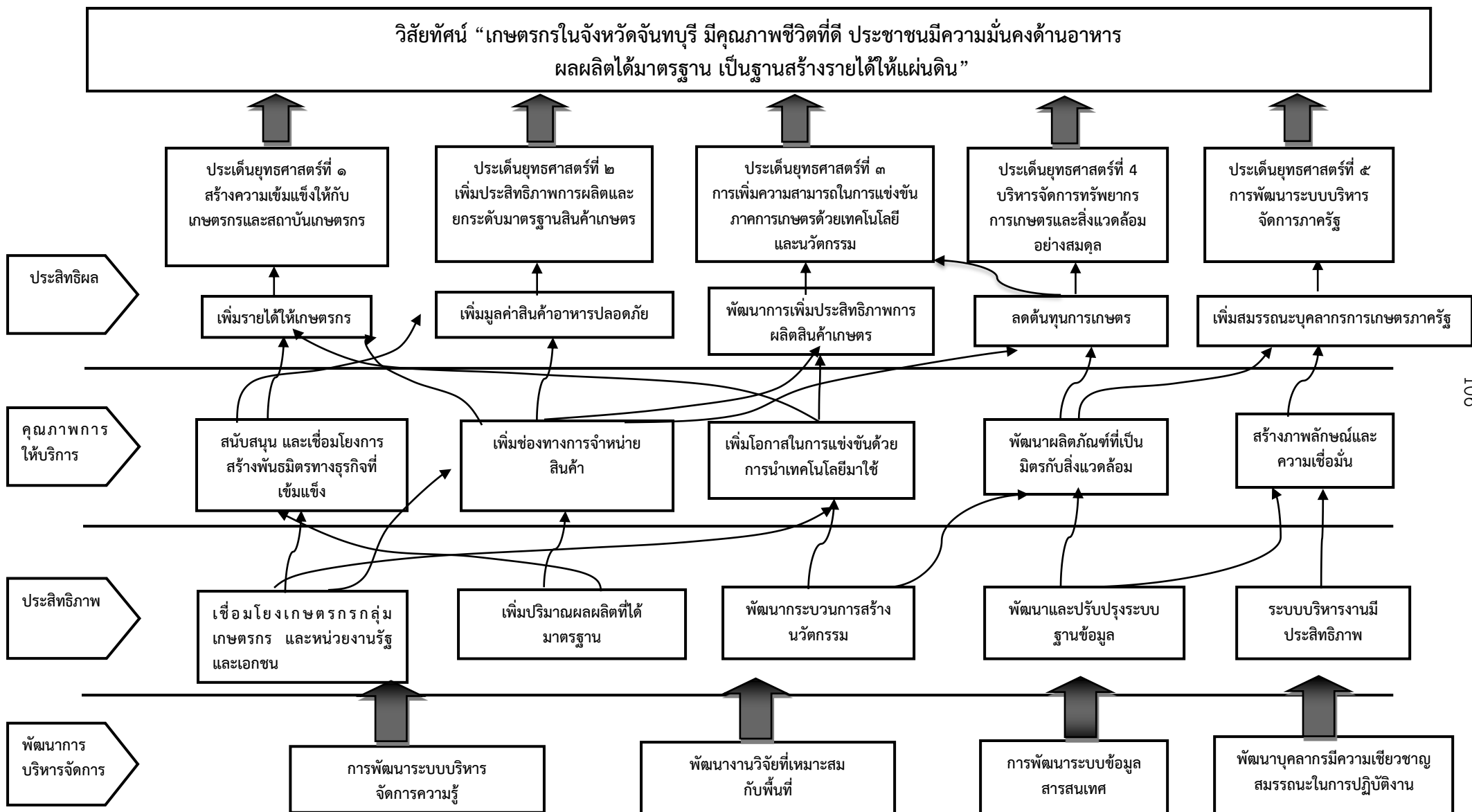
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากร	
Positioning 4. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน								
๑.การพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย	2,233,750					/		งบปกติ
๒.ปรับปรุงคุณภาพดิน	194,250	/						งบปกติ
๓.พัฒนาพื้นที่และขยายเครือข่ายการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	1,368,000	/						งบปกติ
๔.ฟื้นฟูป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน (หญ้าแฝก)	13,306,000					/		งบปกติ
๕.เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการดินในพื้นที่เกษตรกรรม	6,540,000	/						งบปกติ
๖.ปรับปรุงคุณภาพดินในสวนผลไม้สู่การรับรองมาตรฐานแบบมีส่วนร่วม (PGS)	2,953,000			/				งบจังหวัด
๗.ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	13,452,310	/						งบปกติ
๘.การก่อสร้างแหล่งน้ำชุมชน	23,888,800	/						งบปกติ
๙.พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	133,167,636	/						งบปกติ
๑๐.บริหารการส่งน้ำ	3,439,300	/						งบปกติ
๑๑.ซ่อมแซมโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามข้อเสนอของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี	1,000,000	/						งบปกติ
๑๒.บำรุงรักษาทางลำเลียงใหญ่	1,515,000	/						งบปกติ
๑๓.บำรุงรักษาหัวงานและคลองส่งน้ำ	15,526,600	/						งบปกติ
๑๔.ปรับปรุงระบบระบายน้ำคลองส่งน้ำสายใหญ่ ฝิ่งซ้าย กม.๔+๙๐๐ ถึง กม.๕+๐๗๕	20,790,000	/						งบปกติ
อ่างเก็บน้ำคลองพระพุทธร								งบปกติ
๑๕.อ่างเก็บน้ำคลองหางแมว	370,000,000	/						งบปกติ
๑๖.อ่างเก็บน้ำคลองขลุ	125,000,000	/						งบปกติ
๑๗.อ่างเก็บน้ำห้วยแห้ง	100,000,000	/						งบปกติ
๑๘.อ่างเก็บน้ำคลองตาพลาย	95,000,000	/						งบปกติ
๑๙.พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำสนับสนุนพื้นที่ผลไม้และการเกษตร	423,754,000	/						งบกลุ่มจังหวัด
๒๐.พัฒนาเกษตรอินทรีย์	48,960			/				งบปกติ

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ.2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน	เพิ่มสินค้าเกษตร ปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะ บุคลากร	
๒๑.จัดสร้างที่อยู่อาศัยสัตว์ทะเล (ซึ่งเชือก)	590,000	/						งบจังหวัด
๒๒.การรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและ ลดโลกร้อน	358,940	/						งบปกติ
๒๓.ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี ทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์	8,267,720			/				งบปกติ
๒๔.ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์/ทุ้งเพล	1,628,739			/				งบปกติ
๒๕.ส่งเสริมการถ่ายละอองเกสรดอกไม้ของผลไม้ ในจังหวัดจันทบุรีด้วยผึ้งพันธุ์และผึ้งชันโรง	2,000,000					/		งบจังหวัด
๒๖.การพัฒนาระบบการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์อย่าง ยั่งยืน	770,000			/				งบจังหวัด
๒๗.ศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีการควบคุมระบบน้ำ สำหรับการผลิตไม้ผลเมืองร้อน แบบ ประหยัดน้ำและพลังงาน	5,000,000	/						งบจังหวัด
รวม	1,371,793,005							

6. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี

(พ.ศ.2561-2565) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

5.1 งบประมาณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 600,663,593 บาท ประกอบด้วยโครงการจากหน่วยงาน
ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 18 หน่วยงาน ดังนี้

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี	2	530,520
2	โครงการชลประทานจันทบุรี	23	435,998,220
3	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จันทบุรี	10	3,907,390
4	สำนักงานประมงจังหวัดจันทบุรี	13	931,540
5	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จันทบุรี	9	28,416,100
6	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งจันทบุรี	5	7,248,803
7	สถานีวิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์จันทบุรี	4	7,899,740
8	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจันทบุรี	9	3,593,180
9	สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี	14	38,728,513
10	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต 6 จันทบุรี	8	18,507,043
11	ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี	7	26,535,400
12	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี	10	6,432,368
13	ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมจันทบุรี	6	994,160
14	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี (ผึ้ง)	5	608,520
15	สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี	19	13,519,840
16	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี	23	3,597,030
17	สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดจันทบุรี	13	2,036,626
18	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดจันทบุรี	4	1,178,600
รวม		184	600,663,593

5.2 งบประมาณจังหวัดจันทบุรี จำนวน 58,833,520 บาท ประกอบด้วยโครงการจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 7 หน่วยงาน ดังนี้

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี	2	480,200
2	โครงการชลประทานจันทบุรี	1	53,050,000
3	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจันทบุรี	1	507,420
4	สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี	2	723,000
5	ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี	1	18,900
6	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี (ผึ้ง)	1	540,000
7	สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี	3	3,514,000
รวม		11	58,833,520

สรุปงบประมาณโครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2561 - 2565

หน่วย : บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี
งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	4,396,000	1,309,020	52,034,400	12,170,800	5,570,800	75,481,020
งบประมาณของกระทรวง/กรม	14,460,796	16,335,820	16,113,000	16,113,000	16,113,000	79,135,616
	18,856,796	17,644,840	68,147,400	28,283,800	21,683,800	154,616,636

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี
งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	13,663,000	10,423,120	43,424,600	14,049,000	11,255,000	92,814,720
งบประมาณของกระทรวง/กรม	18,918,008	13,008,413	13,795,000	13,795,000	13,795,000	73,311,421
รวม	32,581,008	23,431,533	57,219,600	27,844,000	25,050,000	166,126,141

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี
งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	-	-	500,000	-	-	500,000
งบประมาณของกระทรวง/กรม	7,009,028	187,560	300,000	300,000	300,000	8,096,588
รวม	7,009,028	187,560	800,000	300,000	300,000	8,596,588

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี
งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	2,500,000	723,000	151,241,000	168,143,000	119,000,000	441,607,000
งบประมาณของกระทรวง/กรม	48,968,372	526,676,603	738,246,750	48,246,750	48,246,750	1,410,385,225
รวม	51,468,372	527,399,603	889,487,750	216,389,750	167,246,750	1,851,992,225
รวม 4 ประเด็นยุทธศาสตร์	109,915,204	568,663,536	1,015,654,750	272,817,550	214,280,550	2,181,331,590

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 1. ส่งเสริมและขยายผลการทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้เห็นผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน									
1	พัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน	2	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000	กษจ
2	ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	511,000	261,000	300,000	300,000	300,000	1,672,000	กษจ
รวม			591,000	341,000	380,000	380,000	380,000	2,072,000	
3	สนับสนุนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	2	180,020	164,840	180,000	180,000	180,000	884,860	ปม
4	พัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร (คลินิกเกษตร)	2	20,000	8,000	10,000	10,000	10,000	58,000	ปม
5	ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ	2	-	46,100	46,100	46,100	46,100	184,400	ปม
6	สนับสนุนด้านการประมงตามพระราชดำริ	2	-	72,400	80,000	80,000	80,000	312,400	ปม
7	อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่รอยต่อ 5 จังหวัด ภาคตะวันออก	2	-	55,900	60,000	60,000	60,000	235,900	ปม
รวม			200,020	347,240	376,100	376,100	376,100	1,675,560	
8	สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	838,060	1,193,800	1,200,000	1,200,000	1,200,000	5,631,860	ปศ
รวม			838,060	1,193,800	1,200,000	1,200,000	1,200,000	5,631,860	
9	เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรรายยั่งยืน (ปราชญ์ชาวบ้าน)	2	394,500	468,420	500,000	500,000	500,000	2,362,920	กษ.จบ
10	บริหารจัดการศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ (รัชกาลที่ 9) เป็นแหล่งเรียนรู้	1	-	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000	กษ.จบ
11	เกษตรทฤษฎีใหม่	1	-	-	-	1,000,000	-	1,000,000	กษ.จบ
รวม			394,500	868,420	900,000	1,900,000	900,000	4,962,920	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
12	คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ด้านการพัฒนาที่ดิน	2	120,000	105,000	120,000	120,000	120,000	585,000	พต
13	สนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	661,526	960,500	950,000	950,000	950,000	4,472,026	พต
รวม			781,526	1,065,500	1,070,000	1,070,000	1,070,000	5,057,026	
14	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	2	51,000	87,100	90,000	90,000	90,000	408,100	สปก
15	พัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	2	92,800	158,900	160,000	160,000	160,000	731,700	สปก
รวม			143,800	246,000	250,000	250,000	250,000	1,139,800	
16	ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	2,370,000	2,145,000	2,200,000	2,200,000	2,200,000	11,115,000	สวพ6
รวม			2,370,000	2,145,000	2,200,000	2,200,000	2,200,000	11,115,000	
17	คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	2	299,950	26,400	30,000	30,000	30,000	416,350	สกก
18	พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการพระราชดำริ	2	52,450	60,600	70,000	70,000	70,000	270,600	สกก
19	พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สกก.ประมงคังกระเบน)	2	-	206,300	210,000	210,000	210,000	836,300	สกก
20	พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประยุกต์ใช้แนวทางตามพระราชดำริ 7 ชั้น	2	-	60,800	70,000	70,000	70,000	270,800	สกก
21	ส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	2	153,950	86,800	90,000	90,000	90,000	510,750	สกก
22	อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	2	23,750	86,500	90,000	90,000	90,000	380,250	สกก
รวม			530,100	527,400	560,000	560,000	560,000	2,685,050	
23	สนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	2,199,915	1,070,000	1,100,000	1,100,000	1,100,000	6,569,915	พืชสวน
รวม			2,199,915	1,070,000	1,100,000	1,100,000	1,100,000	6,569,915	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
24	คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ	2	60,000	42,000	60,000	60,000	60,000	282,000	ศูนย์ผึ้ง
25	เกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	80,000	50,000	50,000	50,000	50,000	280,000	ศูนย์ผึ้ง
26	ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ	2	146,000	137,500	150,000	150,000	150,000	733,500	ศูนย์ผึ้ง
27	เพิ่มทักษะอาชีพต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1	-	-	276,700	-	-	276,700	ศูนย์ผึ้ง
รวม			286,000	229,500	536,700	260,000	260,000	1,572,200	
28	สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	1,300,200	1,322,700	1,300,000	1,300,000	1,300,000	6,522,900	คู้งกระเบน
รวม			1,300,200	1,322,700	1,300,000	1,300,000	1,300,000	6,522,900	
29	ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	572,000	850,000	900,000	900,000	900,000	4,122,000	ศูนย์ทุ้งพล
รวม			572,000	850,000	900,000	900,000	900,000	4,122,000	
30	พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	2	-	234,130	250,000	250,000	250,000	984,130	สตส
31	ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	108,800	175,200	180,000	180,000	180,000	824,000	สตส
รวม			108,800	409,330	430,000	430,000	430,000	1,808,130	
รวมทั้งสิ้น			10,315,921	10,615,890	11,202,800	11,926,100	10,926,100	54,934,361	

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 2. พัฒนาและขยายแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรของเกษตรกร									
1	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	2	2,254,940	1,173,700	1,200,000	1,200,000	1,200,000	7,028,640	กษจ
	สินค้าเกษตร								
2	ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งผลิตสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	1	-	-	2,796,000	-	-	2,796,000	กษจ
รวม			2,254,940	1,173,700	3,996,000	1,200,000	1,200,000	9,824,640	
3	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	2	229,000	180,000	180,000	180,000	180,000	949,000	ปม
รวม			229,000	180,000	180,000	180,000	180,000	949,000	
4	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	2	77,700	181,000	190,000	190,000	190,000	828,700	ปศ
รวม			77,700	181,000	190,000	190,000	190,000	828,700	
5	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	2	142,000	103,750	150,000	150,000	150,000	695,750	พด
รวม			142,000	103,750	150,000	150,000	150,000	695,750	
6	ศูนย์พัฒนาเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	2	58,000	70,800	80,000	80,000	80,000	368,800	สปก
รวม			58,000	70,800	80,000	80,000	80,000	368,800	
7	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	2	796,230	648,000	700,000	700,000	700,000	3,544,230	สวพ6
รวม			796,230	648,000	700,000	700,000	700,000	3,544,230	
8	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	2	-	108,780	100,000	100,000	100,000	408,780	สวก

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
	ให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ (ออกหนังสือ								
	ทำประโยชน์ในนิคมสหกรณ์)								
9	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	2	77,400	40,500	40,000	40,000	40,000	237,900	สกจ
	สินค้าเกษตร								
รวม			77,400	149,280	140,000	140,000	140,000	646,680	
10	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อ	1	-	540,000	500,000	500,000	500,000	2,040,000	ศูนย์ฝั้ง
	สร้างมูลค่าเพิ่ม								
รวม			-	540,000	500,000	500,000	500,000	2,040,000	
11	พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	2	1,516,800	2,491,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	11,507,800	คังกระเบน
	(สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ)								
รวม			1,516,800	2,491,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	11,507,800	
รวมทั้งสิ้น			5,152,070	5,537,530	8,436,000	5,640,000	5,640,000	30,405,600	

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 3. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ									
1	พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	2	169,000	304,000	300,000	300,000	300,000	1,373,000	กษจ
2	พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	2	17,600	114,000	120,000	120,000	120,000	491,600	กษจ
3	ส่งเสริมการแปรรูปและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดจันทบุรี	1	-	-	-	1,207,900	1,207,900	2,415,800	กษจ
4	การนำเทคโนโลยีผลงานวิจัยมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลไม้ปลอดภัย	1	-	-	7,094,900	-	-	7,094,900	กษจ
รวม			186,600	418,000	7,514,900	1,627,900	1,627,900	11,375,300	
5	พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	2	43,700	10,200	20,000	20,000	20,000	113,900	ปม
รวม			43,700	10,200	20,000	20,000	20,000	113,900	
6	พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	2	67,400	59,800	60,000	60,000	60,000	307,200	ปศ
รวม			67,400	59,800	60,000	60,000	60,000	307,200	
7	พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	2	173,376	162,880	170,000	170,000	170,000	846,256	สปก
8	พัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	2	16,800	24,400	25,000	25,000	25,000	116,200	สปก
รวม			190,176	187,280	195,000	195,000	195,000	962,456	
9	พัฒนาเกษตรกรสู่เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	2	-	23,200	25,000	25,000	25,000	98,200	สกจ
รวม			-	23,200	25,000	25,000	25,000	98,200	
10	วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐาน	2	5,476,037	6,041,500	6,000,000	6,000,000	6,000,000	29,517,537	พืชสวน

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
	เกษตรด้านพืช								
11	พัฒนาผลิตภัณฑ์จากสารสกัดร่อนและเย็น	1	-	-	-	1,500,000	-	1,500,000	พืชสวน
	สมุนไพรและเครื่องเทศจังหวัดจันทบุรี								
รวม			5,476,037	6,041,500	6,000,000	7,500,000	6,000,000	31,017,537	
12	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตร	1	396,000	369,020	400,000	400,000	400,000	1,965,020	ศูนย์ผึ้ง
13	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร	1	-	-	-	1,100,000	-	1,100,000	ศูนย์ผึ้ง
	คุณภาพ								
รวม			396,000	369,020	400,000	1,500,000	400,000	3,065,020	
14	การพัฒนากระบวนการผลิตและเทคโนโลยี	1	-	-	5,000,000	-	-	5,000,000	ม.ราชมงคล
	ของกลุ่มอาหารภายใต้แนวคิดอุตสาหกรรม								
	ยุค 4.0								
15	การพัฒนา “ฟาร์มอัจฉริยะ” เพื่อยกระดับ	1	-	-	10,000,000	-	-	10,000,000	ม.ราชมงคล
	การเกษตรในจังหวัดจันทบุรี สู่วิถี								
	“มหานครผลไม้”								
16	การพัฒนาเครื่องผลิตกระถางต้นไม้จาก	1	-	-	500,000	-	-	500,000	ม.ราชมงคล
	เปลือกมังคุด								
17	การยกระดับมาตรฐานโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์	1	-	-	5,000,000	-	-	5,000,000	ม.ราชมงคล
	และการพัฒนาอุปกรณ์วัดทางการเกษตร								
	อัจฉริยะ								
18	การสำรวจ จัดทำพินิจภัณฑ์ ควบคุมโรคโดย	1	-	-	5,000,000	-	-	5,000,000	ม.ราชมงคล
	ชีววิถี และการเพิ่มมูลค่าทุเรียนใน								
	จังหวัดจันทบุรี								
19	การนำเทคโนโลยีและผลงานวิจัยมาใช้เพิ่ม	1	-	-	7,094,900	-	-	7,094,900	ม.ราชมงคล
	ประสิทธิภาพการผลิตผลไม้ปลอดภัย								
รวม			-	-	32,594,900	-	-	32,594,900	
รวมทั้งสิ้น			6,359,913	7,109,000	46,809,800	10,927,900	8,327,900	79,534,513	

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 4. เสริมสร้างความเข้มแข็ง การบริหารจัดการ และเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร กลุ่มและสถาบันเกษตรกรสามารถแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ									
1	ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	2	234,300	198,000	200,000	200,000	200,000	1,032,300	กษจ
2	ส่งเสริมเคหกิจเกษตรกรเพื่อความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน	2	42,000	35,000	40,000	40,000	40,000	197,000	กษจ
3	เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร	2	128,000	93,800	100,000	100,000	100,000	521,800	กษจ
4	ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและการสร้างเครือข่ายชาวสวนผลไม้ปลอดภัย	1	-	-	3,462,900	3,462,900	3,462,900	10,388,700	กษจ
5	ส่งเสริมการตลาดผลไม้เพื่อเพิ่มศักยภาพการส่งออกสินค้าเกษตร	1			882,000			882,000	กษจ
รวม			404,300	326,800	4,684,900	3,802,900	3,802,900	13,021,800	
7	มทกรรมแสดงสินค้าเกษตรคุณภาพและสินค้าแปรรูปขึ้นดีจังหวัดจันทบุรี	1	4,000,000	-	-	4,000,000	-	8,000,000	กษ
รวม			4,000,000	-	-	4,000,000	-	8,000,000	
8	สร้างนิคมการเกษตร	2	62,500	62,500	65,000	65,000	65,000	320,000	พด
รวม			62,500	62,500	65,000	65,000	65,000	320,000	
9	พัฒนาผู้แทนเกษตรกร	2	22,550	22,020	23,000	23,000	23,000	113,570	สปก
รวม			22,550	22,020	23,000	23,000	23,000	113,570	
10	พัฒนาศักยภาพการค้าเงินธุรกิจของสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมทั้งระบบ	2	-	135,000	140,000	140,000	140,000	555,000	สกก
11	พัฒนาระบบบริหารจัดการและธรรมาภิบาล	2	23,040	452,000	300,000	300,000	300,000	1,375,040	สกก

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
	ในการบริหารสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร								
12	พัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ	2	-	94,390	95,000	95,000	95,000	379,390	สกจ
13	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	2	-	108,780	100,000	100,000	100,000	408,780	สกจ
	ให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ								
14	ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	2	121,848	197,900	200,000	200,000	200,000	919,748	สกจ
	โดยกำกับ ดูแลคุ้มครองระบบสหกรณ์								
รวม			144,888	988,070	835,000	835,000	835,000	3,637,958	
15	พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	2	-	113,340	120,000	120,000	120,000	473,340	สตส
16	พัฒนาศักยภาพด้านการบัญชีแก่สมาชิกสหกรณ์	2	-	246,600	250,000	250,000	250,000	996,600	สตส
	และประชาชนกลุ่มเป้าหมาย								
17	ฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์	2	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	สตส
18	ตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	2	2,590,575	2,718,980	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,809,555	สตส
รวม			2,710,575	3,198,920	2,990,000	2,990,000	2,990,000	14,879,495	
19	การพัฒนาการผลิตพริกไทยดำเพื่อวิสาหกิจชุมชน	1	-	-	1,800,000	-	-	1,800,000	ม.ราชมงคล
20	พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและ SMEs สินค้าเกษตร และพืชถิ่น สู่ยุค 4.0	1	-	-	1,827,000	-	-	1,827,000	ม.ราชมงคล
	เรื่อง “แอปพลิเคชันตลาดการค้าผลไม้บนมือถือ จังหวัดจันทบุรี”								
รวม			-	-	3,627,000	-	-	3,627,000	
รวมทั้งสิ้น			7,344,813	4,598,310	12,224,900	11,715,900	7,715,900	43,599,823	

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 1. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานปลอดภัย ตรงความต้องการของตลาด									
1	พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	2	-	136,000	150,000	150,000	150,000	586,000	กษจ
2	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	2	-	817,800	900,000	900,000	900,000	3,517,800	กษจ
3	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและควบคุมรักษา	1	5,079,000	1,101,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	12,180,000	กษจ
	มาตรฐานผลไม้ปลอดภัย								
4	ส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้า	1	-	212,000	250,000	250,000	250,000	962,000	กษจ
	(ไม้ผล)								
5	ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	1	8,568,000	7,472,500	7,500,000	7,500,000	7,500,000	38,540,500	กษจ
6	ส่งเสริมการผลิตผลไม้ปลอดภัยได้มาตรฐาน	1	-	-	13,766,600	-	-	13,766,600	กษจ
	สากล								
7	การรับรองคุณภาพผลไม้ปลอดภัย	1	-	-	10,000,000	-	-	10,000,000	กษจ
8	การยกระดับตลาดสินค้าผลไม้ปลอดภัย	1	-	-	5,139,800	-	-	5,139,800	กษจ
9	พัฒนาสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	1	-	-	1,463,200	-	-	1,463,200	กษจ
รวม			13,647,000	9,739,300	41,169,600	10,800,000	10,800,000	86,155,900	
9	พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	1	16,000	11,000	15,000	15,000	15,000	72,000	ปม
10	ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	1	-	316,000	350,000	350,000	350,000	1,366,000	ปม
11	ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรสู่สากล	1	-	-	250,000	-	-	250,000	ปม
รวม			16,000	327,000	615,000	365,000	365,000	1,688,000	
12	พัฒนาการผลิตสินค้าด้านปศุสัตว์ให้ได้	1	-	507,420	550,000	550,000	550,000	2,157,420	ปศ
	มาตรฐานปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก								

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
13	ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	2	1,997,940	1,569,180	1,800,000	1,800,000	1,800,000	8,967,120	ปศ
14	ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบแปลงใหญ่	2	162,300	66,300	70,000	70,000	70,000	438,600	ปศ
15	ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้าน	2	448,600	93,100	100,000	100,000	100,000	841,700	ปศ
	การปศุสัตว์								
รวม			2,608,840	2,236,000	2,520,000	2,520,000	2,520,000	12,404,840	
16	ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	1	-	80,200	90,000	90,000	90,000	350,200	กษ.จบ
17	ส่งเสริมการใช้บริโภคและใช้วัตถุดิบปลอดภัย	2	-	62,100	65,000	65,000	65,000	257,100	กษ.จบ
	เลือกใช้น้ำดื่ม Q								
18	เสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์	1	-	-	550,000	-	-	550,000	กษ.จบ
	และเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อความยั่งยืน								
รวม			-	142,300	705,000	155,000	155,000	1,157,300	
19	ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (จังหวัด	1	-	405,000	500,000	500,000	500,000	1,905,000	พด
20	พัฒนาพื้นที่และขยายเครือข่ายการผลิตและ	1	-	318,000	-	2,794,000	-	3,112,000	พด
	การใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต								
รวม			-	723,000	500,000	3,294,000	500,000	5,017,000	
21	ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	2	-	100,000	100,000	100,000	100,000	400,000	สปก
รวม			-	100,000	100,000	100,000	100,000	400,000	
22	ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์	2	197,680	1,091,100	1,100,000	1,100,000	1,100,000	4,588,780	สวพ6
23	ตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP)	2	4,789,200	3,999,910	4,000,000	4,000,000	4,000,000	20,789,110	สวพ6
รวม			4,986,880	5,091,010	5,100,000	5,100,000	5,100,000	25,377,890	
24	ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	2	-	225,950	250,000	250,000	250,000	975,950	สกจ
รวม			-	225,950	250,000	250,000	250,000	975,950	
25	ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์	2	-	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000	พืชสวน
รวม			-	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000	
26	ตรวจประเมินฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	2	2,907,710	1,615,400	1,700,000	1,700,000	1,700,000	9,623,110	คังกระเบน
27	ส่งเสริมบริหารจัดการการผลิตสินค้าประมง	2	3,426,160	531,600	600,000	600,000	600,000	5,757,760	คังกระเบน

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
	(ชลประทานน้ำเค็ม)								
28	ฝักระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคสัตว์น้ำ	2	2,345,800	978,700	1,000,000	1,000,000	1,000,000	6,324,500	คังกระเบน
	และเชื้อโรคตื้อยา								
รวม			8,679,670	3,125,700	3,300,000	3,300,000	3,300,000	21,705,370	
29	การตรวจสอบปัจจัยการผลิต/ศัตรูพืชออก	2	1,155,003	331,178	350,000	350,000	350,000	2,536,181	ศูนย์ทุ่งเพล
	ใบรับรองและควบคุมกำกับ ดูแลตาม พ.ร.บ.								
30	พัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานการตรวจ	2	818,525	560,950	600,000	600,000	600,000	3,179,475	ศูนย์ทุ่งเพล
	รับรองแหล่งผลิตพืช (GAP)								
31	ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	2	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	ศูนย์ทุ่งเพล
รวม			2,073,528	992,128	1,050,000	1,050,000	1,050,000	6,215,656	
32	ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	2	228,500	244,420	250,000	250,000	250,000	1,222,920	สตส
รวม			228,500	244,420	250,000	250,000	250,000	1,222,920	
33	การวิเคราะห์เส้นทางการขนส่งผลไม้สดจาก	1	-	-	1,000,000	-	-	1,000,000	ม.ราชมงคลฯ
	จังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออก								
รวม			-	-	1,000,000	-	-	1,000,000	
รวมทั้งสิ้น			32,240,418	23,146,808	56,759,600	27,384,000	24,590,000	164,120,826	

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 2. ส่งเสริมการบริหารจัดการผลผลิตสินค้าเกษตรแบบครบวงจร โดยเน้นพื้นที่เพาะปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่									
1	ส่งเสริมเกษตรกรเชิงรุกด้านการประมง	2	9,000	9,500	10,000	10,000	10,000	48,500	ปม
	Zoning by agri - map								
รวม			9,000	9,500	10,000	10,000	10,000	48,500	
2	บริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม	2	77,590	-				77,590	สตส
รวม			77,590	-	-	-	-	77,590	
3	Zoning by agri - map	2	254,000	275,225	450,000	450,000	450,000	1,879,225	พด
รวม			254,000	275,225	450,000	450,000	450,000	1,879,225	
รวมทั้งสิ้น			340,590	284,725	460,000	460,000	460,000	2,005,315	

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 1. ส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร									
1	ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร	2	6,765,400	45,600	50,000	50,000	50,000	6,961,000	สกจ
	ทดแทนแรงงานเกษตร								
รวม			6,765,400	45,600	50,000	50,000	50,000	6,961,000	
2	วิจัยและพัฒนาเครื่องใส่ปุ๋ยเคมี กึ่งอัตโนมัติแบบ	2	243,628	141,960	250,000	250,000	250,000	1,135,588	ศวก
	โรยตามแนวปลายทรงพุ่มสำหรับสวนทุเรียน								
	โดยใช้ท่อพ่วงกับรถแทรกเตอร์ขนาดเล็ก								
รวม			243,628	141,960	250,000	250,000	250,000	1,135,588	
3	เครื่องคว่ำเมล็ดเงาะแบบกึ่งอัตโนมัติ	1	-	-	500,000	-	-	500,000	ม.ราชมงคล
รวม			-	-	500,000	-	-	500,000	
รวมทั้งสิ้น			7,009,028	187,560	800,000	300,000	300,000	8,596,588	

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 1. ส่งเสริมและพัฒนาการปรับปรุงคุณภาพดินและน้ำให้เหมาะสมแก่การผลิตสินค้าเกษตร									
1	การพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย	2	446,750	446,750	446,750	446,750	446,750	2,233,750	พต
2	ปรับปรุงคุณภาพดิน	2	40,500	33,750	40,000	40,000	40,000	194,250	พต
3	พัฒนาพื้นที่และขยายเครือข่ายการผลิตและ	2	-	318,000	350,000	350,000	350,000	1,368,000	พต
	การใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต								
4	ฟื้นฟูป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	2	2,603,000	3,203,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	13,306,000	พต
	(หญ้าแฝก)								
5	เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการดินในพื้นที่	1	2,500,000	723,000	3,317,000	-	-	6,540,000	พต
	เกษตรกรรม								
6	ปรับปรุงคุณภาพดินในสวนผลไม้สู่การรับรอง	1	-	-	2,953,000	-	-	2,953,000	พต
	มาตรฐานแบบมีส่วนร่วม (PGS)								
รวม			5,590,250	4,724,500	9,606,750	3,336,750	3,336,750	26,595,000	
รวมทั้งสิ้น			5,590,250	4,724,500	9,606,750	3,336,750	3,336,750	26,595,000	

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพสูงสุด									
1	ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	2	3,597,700	2,354,610	2,500,000	2,500,000	2,500,000	13,452,310	พต
2	การก่อสร้างแหล่งน้ำชุมชน	2	-	5,888,800	6,000,000	6,000,000	6,000,000	23,888,800	พต
3	พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	2	34,969,000	23,198,636	25,000,000	25,000,000	25,000,000	133,167,636	พต
รวม			38,566,700	31,442,046	33,500,000	33,500,000	33,500,000	170,508,746	
4	บริหารการส่งน้ำ	2	671,300	668,000	700,000	700,000	700,000	3,439,300	ชป
5	ซ่อมแซมโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามข้อเสนอของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี	2	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	ชป
6	บำรุงรักษาทางลำเลียงใหญ่	2	419,000	196,000	300,000	300,000	300,000	1,515,000	ชป
7	บำรุงรักษาหัวงานและคลองส่งน้ำ	2	4,131,600	2,395,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,526,600	ชป
8	ปรับปรุงระบบระบายน้ำคลองส่งน้ำสายใหญ่	2	-	5,790,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	20,790,000	ชป
	ฝั่งซ้าย กม.4+900 ถึง กม.5+075								
	อ่างเก็บน้ำคลองพระพุทธร								
9	อ่างเก็บน้ำคลองหางแมว	2	-	-	370,000,000	-	-	370,000,000	ชป
10	อ่างเก็บน้ำคลองขลุง	2	-	-	125,000,000	-	-	125,000,000	ชป
11	อ่างเก็บน้ำห้วยแห้ง	2	-	-	100,000,000	-	-	100,000,000	ชป
12	อ่างเก็บน้ำคลองตาพลาย	2	-	-	95,000,000	-	-	95,000,000	ชป
13	พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำ	1	-	-	136,611,000	168,143,000	119,000,000	423,754,000	ชป
	สนับสนุนพื้นที่ผลไม้และการเกษตร								
14	เชื่อมปิดช่องเขาและอาคารประกอบอื่น	2	-	53,050,000	-	-	-	53,050,000	ชป
	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองพวาใหญ่								
15	เชื่อมหัวงานและอาคารประกอบพร้อมระบบ	2	-	63,829,803	-	-	-	63,829,803	ชป

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
	ส่วนประกอบอื่น โครงการอ่างเก็บน้ำพวาใหญ่								
16	ค่าควบคุมงานจ้างเหมา เชื้อนปิดช่องเขาและ	2	-	1,701,900	-	-	-	1,701,900	ขป
	อาคารประกอบพร้อมส่วนประกอบอื่น								
	อ่างเก็บน้ำคลองพวาใหญ่								
17	ค่าควบคุมงานจ้างเหมา เชื้อนหัวงานและ	2	-	892,500	-	-	-	892,500	ขป
	อาคารประกอบพร้อมระบบส่วนประกอบอื่น								
	อ่างเก็บน้ำคลองพวาใหญ่								
18	ค่าควบคุมงานจ้างเหมาประตูละบายน้ำ	2	-	1,061,900	-	-	-	1,061,900	ขป
	บ้านหินดาด								
19	ทำนบกั้นน้ำทำเนินจันทร์	2	-	190,500	-	-	-	190,500	ขป
20	ทำนบกั้นน้ำและอาคารประกอบ	2	-	61,600,000	-	-	-	61,600,000	ขป
	อ่างเก็บน้ำคลองขลุ								
21	ทำนบกั้นน้ำและอาคารประกอบอ่างเก็บน้ำ	2	-	68,150,000	-	-	-	68,150,000	ขป
	คลองทางแมว								
22	ประตูละบายน้ำบ้านคลองเรา	2	-	60,038,110	-	-	-	60,038,110	ขป
23	ประตูละบายน้ำบ้านหินดาดโครงการพัฒนา	2	-	21,658,000	-	-	-	21,658,000	ขป
	และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในลุ่มน้ำวังโดนด								
24	ฝายบ้านบ่อยาว 2	2	-	41,384,666	-	-	-	41,384,666	ขป
25	ระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ โครงการ	2	-	60,478,456	-	-	-	60,478,456	ขป
	ระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำคลองพระพุทธร ระยะที่ 3								
26	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้ารายระบบส่งน้ำ	2	-	39,194,837	-	-	-	39,194,837	ขป
	บ้านว่านเหลือง-เขารูปช้าง								
27	ซ่อมแซมฝายฝายยางและระบบไฟฟ้าฝายยาง	2	-	934,100	-	-	-	934,100	ขป
	จันทบุรี								
28	ซ่อมแซมท่อลอดถนน คลองส่งน้ำสายใหญ่	2	-	1,155,958	-	-	-	1,155,958	ขป
	ฝั่งขวา กม.11+700 อ่างเก็บน้ำคลองพระพุทธร								
29	ซ่อมแซมทำนบกั้นน้ำชั่วคราวคลองท่าเสม็ด	2	-	190,700	-	-	-	190,700	ขป
30	ซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบชลประทาน	2	-	936,090	-	-	-	936,090	ขป

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
	โครงการชลประทานจันทบุรี								
31	ซ่อมแซมระบบไฟฟ้าและระบบระบายน้ำ	2	-	953,100	-	-	-	953,100	ชล
	ปตร.ทุ่งเบญจา โครงการชลประทานจันทบุรี								
32	ปรับปรุงอาคารสะพานรถยนต์ กม.3+070	2	-	2,398,600	-	-	-	2,398,600	ชล
	คลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวาอ่างเก็บน้ำ								
	คลองพระพุทธร								
รวม			5,421,900	489,048,220	835,811,000	177,343,000	128,200,000	1,635,824,120	
รวมทั้งสิ้น			43,988,600	520,490,266	869,311,000	210,843,000	161,700,000	1,806,332,866	

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

หน่วย : บาท

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ (บาท)	
กลยุทธ์ที่ 3. ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยจากสารเคมี และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม									
1	พัฒนาเกษตรอินทรีย์	2	11,960	7,000	10,000	10,000	10,000	48,960	ปม
2	จัดสร้างที่อยู่อาศัยสัตว์ทะเล (ซั้งเชือก)	1	-	-	590,000	-	-	590,000	ปม
รวม			11,960	7,000	600,000	10,000	10,000	638,960	
3	การรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดโลกร้อน	2	155,943	152,997	150,000	150,000	150,000	758,940	พด
4	ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์	2	1,474,520	1,693,200	1,700,000	1,700,000	1,700,000	8,267,720	พด
รวม			1,630,463	1,846,197	1,850,000	1,850,000	1,850,000	9,026,660	
5	ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	2	247,099	331,640	350,000	350,000	350,000	1,628,739	ศูนย์ทุ่งพล
รวม			247,099	331,640	350,000	350,000	350,000	1,628,739	
6	ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ของผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีด้วยผังพันธุ์และผังชั้นโรง	1	-	-	2,000,000	-	-	2,000,000	ศูนย์ผึ้ง
รวม			-	-	2,000,000	-	-	2,000,000	
7	การพัฒนาระบบการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์อย่างยั่งยืน	1	-	-	770,000	-	-	770,000	ม.ราชมงคล
8	ศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีการควบคุมระบบน้ำสำหรับการผลิตไม้ผลเมืองร้อน แบบประหยัดน้ำและพลังงาน	1	-	-	5,000,000	-	-	5,000,000	ม.ราชมงคล
รวม			-	-	5,770,000	-	-	5,770,000	
รวมทั้งสิ้น			1,889,522	2,184,837	10,570,000	2,210,000	2,210,000	19,064,359	

คำอธิบายความหมายแหล่งงบประมาณ

หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ 4 แหล่งงบประมาณ ดังนี้

- 1 หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- 2 หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม
- 3 หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 4 หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1
กลยุทธ์ที่ 1

สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
ส่งเสริมและขยายผลการทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน / พัฒนาเกษตรกรที่ยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การส่งเสริมการถ่ายละอองเกสรดอกไม้ของผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีด้วยผึ้งพันธุ์และผึ้งชันโรง
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จากข้อมูลในปี 2558 จังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตร จากสภาพภูมิศาสตร์เหมาะสมมีความอุดมสมบูรณ์ด้านอาหารที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานระดับสากล ถือได้ว่าเป็นครัวโลกแห่งหนึ่ง เป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่สำคัญของประเทศ ประกอบด้วยทุเรียน เงาะ มังคุด คิดเป็นมูลค่า 27,915 ล้านบาท ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีให้เพิ่มขึ้นมากขึ้น ทางศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรีจึงขอเสนอโครงการ การส่งเสริมการถ่ายละอองเกสรดอกไม้ของผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีด้วยผึ้งพันธุ์และผึ้งชันโรง ซึ่งโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดจันทบุรีในการเป็นศูนย์กลางการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรคุณภาพ นอกจากการนำผึ้งและผึ้งชันโรงมาช่วยเพิ่มผลผลิตผลไม้แล้ว ยังได้ผลิตภัณฑ์จากผึ้งชนิดต่าง ๆ เช่น น้ำผึ้ง นมผึ้ง และเกสรผึ้ง ที่สามารถนำมาแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อีกด้วย เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของน้ำผึ้งชนิดต่าง ๆ ที่ผลิตได้ในจังหวัดจันทบุรี ทางศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี จึงได้มีความร่วมมือกับคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จ. ชลบุรี ในการตรวจคุณภาพน้ำผึ้ง รวมทั้งวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีเพื่อรับรองคุณภาพ และเพื่อจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายของน้ำผึ้งที่ได้ผลิตได้ในจังหวัดจันทบุรี นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบสารปนเปื้อนต่าง ๆ ในน้ำผึ้งอีกด้วย เช่น สารกำจัดศัตรูพืชชนิดต่าง ๆ
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรทำสวนผลไม้ นำผึ้งพันธุ์หรือผึ้งชันโรงไปช่วยถ่ายละอองเกสรดอกไม้ของผลไม้ในสวนเพื่อเพิ่มผลผลิตของผลไม้ 2. วิเคราะห์มาตรฐานและองค์ประกอบทางเคมี ของน้ำผึ้งชนิดต่าง ๆ ตามชนิดของผลไม้ เพื่อเพิ่มมูลค่าของน้ำผึ้งและจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายของน้ำผึ้งในจังหวัดจันทบุรีสำหรับการผลักดันสู่การขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าเกษตรบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications : GI)
4. เป้าหมาย	เกษตรกรทำสวนผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีนำผึ้งพันธุ์หรือผึ้งชันโรงไปช่วยถ่ายละอองเกสรดอกไม้ของผลไม้ในสวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 30
5. พื้นที่ดำเนินการ	สวนผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี
6. กิจกรรมหลัก	1. ส่งเสริมให้เกษตรกรสวนผลไม้ นำผึ้งไปช่วยถ่ายละอองเกสรดอกไม้เพื่อเพิ่มผลผลิตผลไม้ โดยมีความร่วมมือกับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง/ผึ้งชันโรงจังหวัดจันทบุรี

	2. วิเคราะห์มาตรฐาน องค์ประกอบทางเคมีและตรวจสอบสารปนเปื้อนในน้ำผึ้งชนิดต่าง ๆ ตามชนิดของผลไม้ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายของน้ำผึ้งที่ได้ผลิตได้ในจังหวัดจันทบุรี
7. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จ. ชลบุรี
8. ระยะเวลาในการดำเนินการ	3 ปี
9. งบประมาณ (เสนอของบรวม 2,000,000 บาท)	1. ค่าเลี้ยงผึ้งและผึ้งชันโรง 1,300,000 บาท 2. วิเคราะห์มาตรฐานและองค์ประกอบทางเคมี ของน้ำผึ้งชนิดต่าง ๆ ตามชนิดของผลไม้ และจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายของน้ำผึ้งในจังหวัดจันทบุรี การตรวจสอบสารปนเปื้อนต่าง ๆ ในน้ำผึ้ง 700,000 บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. ผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีมีผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 2. ฐานข้อมูลความหลากหลายของน้ำผึ้งที่ได้ผลิตได้ในจังหวัดจันทบุรี
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. เกษตรกรทำสวนผลไม้มีรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากผลผลิตผลไม้มีค่ามากขึ้น 2. เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งมีรายได้มากขึ้น เนื่องจากการผลิตน้ำผึ้งเพิ่มขึ้น 3. เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งมีรายได้มากขึ้น เนื่องจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากผึ้ง เช่น นมผึ้ง รังผึ้ง และเกสรผึ้งเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากขึ้น 4. ลดการใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

เฉพาะงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและขยายผลการทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การพัฒนาระบบการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์อย่างยั่งยืน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเกษตรกรอินทรีย์กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากกระแสของการดูแลสุขภาพ ทำให้มีคนหันมาสนใจและบริโภคสินค้าอินทรีย์ มากขึ้น อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากทางรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรผลิต สินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมการตลาดโดยเน้นการบูรณาการ จากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกษตรกรอินทรีย์ สามารถดำเนินการไปได้อย่างยั่งยืน สหพันธ์เกษตรกรอินทรีย์นานาชาติ (International Federation of Organic Agriculture Movement : IFOM) ให้คำนิยามของเกษตรกรอินทรีย์ว่าเป็น “ระบบการเกษตร ที่ผลิตอาหารและเส้นใยด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเน้น หลักการปรับปรุงบำรุงดิน การเคารพต่อศักยภาพทางธรรมชาติของพืช สัตว์ และ นิเวศการเกษตร เกษตรอินทรีย์จึงลดการใช้ปัจจัยการผลิตภายนอก และหลีกเลี่ยงการใช้ สารเคมีสังเคราะห์ เช่น ปุ๋ย สารกำจัดศัตรูพืช และเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์ และในขณะเดียวกัน ก็พยายามประยุกต์ใช้ธรรมชาติในการเพิ่มผลผลิตและพัฒนาความต้านทานโรคของ พืชและสัตว์เลี้ยง” หลักการเกษตรอินทรีย์จึงเป็นหลักการสากลที่สอดคล้องกับเงื่อนไข ทางเศรษฐกิจ สังคม ภูมิอากาศและวัฒนธรรมของท้องถิ่น เนื่องจากก่อให้เกิดผลผลิต ที่ปลอดภัยจากสารพิษ และช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน มีหลักการของการอยู่ร่วมกัน และพึ่งพิงธรรมชาติทั้งบนดินและใต้ดิน ใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเห็นคุณค่า และมีการอนุรักษ์ ให้อยู่อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาแบบเป็นองค์รวมและ ความสมดุลที่เกิดจากความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศทั้งระบบ เกษตรกรอินทรีย์เป็นระบบการผลิตทางการเกษตรที่หลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และฮอร์โมนต่างๆ ตลอดจนไม่ใช้พืช หรือสัตว์ที่เกิดจากการตัดต่อทางพันธุกรรม เน้นการใช้ อินทรีย์วัตถุ เนื่องจากการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในไร่นา ก่อให้เกิดเกษตรกรประสบปัญหาในด้านสุขภาพอย่างรุนแรง ประกอบกับต้องลงทุนสูง นอกจากนี้สารเคมีที่ใช้ยังไปทำลายแมลง และสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติ เป็นผลให้ระบบนิเวศเกิดความไม่สมดุล เกษตรอินทรีย์จะเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดจากประสบการณ์ ผสมผสานกับวิทยาการสมัยใหม่แบบพึ่งพาธรรมชาติเพื่อแก้ปัญหา และนำมาสู่ความยั่งยืนทาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	การเกษตร (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, 2552) ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้ประกอบการเลี้ยงปศุสัตว์อินทรีย์ที่ได้รับการรับรองทั้งสิ้น 149 ราย (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์ที่ 3, 2561) มีผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์จำนวน 134 ราย ซึ่งในการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์ต้องได้รับการดูแลในระบบอินทรีย์ตั้งแต่แรกเกิด ในกรณีที่ผู้ผลิตไม่สามารถหาพันธุ์ไก่ไข่อินทรีย์เนื่องจากเพิ่งเริ่มมีการเลี้ยงสัตว์อินทรีย์ มกท. อาจอนุญาตให้ผู้ผลิตนำสัตว์จากแหล่งทั่วไปเข้ามาเลี้ยงได้ อาหารที่นำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ ต้องเป็นผลิตผลที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และผู้ผลิตต้องจัดทำแผนการให้อาหารสัตว์ และสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา (สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์, 2560) อย่างไรก็ตามการขับเคลื่อนและดำเนินการพัฒนาปศุสัตว์อินทรีย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 เป็นต้นมา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนวิถีคิด และการนำไปสู่การปฏิบัติตาม ระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ไปอย่างช้าๆ (กรมปศุสัตว์, 2555) ดังนั้นการศึกษาต้นแบบปศุสัตว์ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ทั้งนี้เพื่อเป็นการขยายสู่กลุ่มเป้าหมายที่ผลิตไก่ไข่อารมณ์ดีที่ได้รับการรับรองเป็นไก่ไข่อินทรีย์ รวมทั้งการศึกษาวិธีการในการลดต้นทุน และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ไข่ไก่อินทรีย์ เพื่อความยั่งยืนของรูปแบบการเลี้ยงในระบบอินทรีย์ และการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาระบบการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์ที่ประสบความสำเร็จในการขยายผลเพื่อความยั่งยืนของระบบ 2. เพื่อบริหารจัดการโครงการวิจัยย่อยในแผนบูรณาการให้เกิดประสิทธิภาพตามตัวชี้วัดในผลผลิต และผลลัพธ์ของแต่ละโครงการ 3. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยแก่ผู้ใช้ประโยชน์ในการนำไปเป็นต้นแบบ และต่อยอดทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติต่อไป
4. เป้าหมาย	1. นำไปใช้นโยบายสำหรับองค์การเช่น หน่วยงานของกรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร ในการนำแนวทางพัฒนาปศุสัตว์อินทรีย์ โดยใช้แบบอย่างจากโมเดลที่ประสบความสำเร็จ ไปประยุกต์ใช้เพื่อความยั่งยืนของระบบการเลี้ยงไก่อินทรีย์อย่างยั่งยืน 2. นำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยทางด้านแบบโมเดลที่ประสบความสำเร็จ การลดต้นทุน และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ไปขยายผลต่อยอดสู่พื้นที่อื่นๆ เพื่อการพัฒนาเป็นวิสาหกิจชุมชน และผลผลิตเชิงพาณิชย์
5. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดจันทบุรี 1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก 2. กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี อ.เขาชีมณู จังหวัดยโสธร 1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
6. กิจกรรมหลัก	โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การศึกษาต้นแบบไก่ไข่อินทรีย์ “ยโสธรโมเดล” ในจังหวัดยโสธรเพื่อการพัฒนา เกษตรอินทรีย์ในระบบเกษตรยั่งยืน - ดำเนินการจัดทำหลักสูตรไก่ไข่อินทรีย์ยโสธรโมเดล/จัดทำพื้นที่สาธิต โครงการวิจัยย่อยที่ 2 การใช้ใบพืชโปรตีนสูงทดแทนแหล่งอาหารโปรตีนในอาหารไก่ไข่อินทรีย์ - เตรียมสัตว์ทดลอง, อาหาร และโรงเรือน - ดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูล - วิเคราะห์ตัวอย่าง โครงการวิจัยย่อยที่ 3 การผลิตไข่เค็มโซเดียมต่ำสูตรสมุนไพรจีนทุเรียน - การผลิตไข่เค็มสมุนไพรจากไข่ไก่อินทรีย์ - ตรวจสอบคุณภาพทางกายภาพ-เคมี - การประเมินทางประสาทสัมผัส
7. หน่วยงานดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทอดศักดิ์ ปุระมงคล สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
8. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ระยะเวลาโครงการ 1 ปี
9. งบประมาณ	770,000 บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. การเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์ รูปแบบความสำเร็จของการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์ 2. การลดต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์ การใช้ใบพืชโปรตีนสูงทดแทนกากถั่วเหลือง
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	โครงการวิจัยย่อยที่ 1 ได้ต้นแบบการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์ที่ประสบความสำเร็จ สามารถนำไปขยายสู่เกษตรกร/ กลุ่มเกษตรกร ที่เลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี เพื่อพัฒนาสู่การรับรองเป็นระบบอินทรีย์ โครงการวิจัยย่อยที่ 2 ได้สูตรอาหารที่มีต้นทุนต่ำ โดยใช้วัตถุดิบที่ผลิตเองในระบบอินทรีย์ โครงการวิจัยย่อยที่ 3 ได้สูตรไข่เค็มโซเดียมต่ำสูตรสมุนไพร

เฉพาะงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การพัฒนา “ฟาร์มอัจฉริยะ” เพื่อยกระดับการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี สู่ความเป็น “มหานครผลไม้”
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	สืบเนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตจันทบุรี ได้พัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการเป็นเลิศ ด้านการผลิต การเกษตรและเทคโนโลยี มีทีมวิจัย Smart Farm และทีมวิจัยด้านภูมิสารสนเทศ ซึ่งได้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เกี่ยวกับ 1)ระบบ Smart Farming ขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง โดยได้พัฒนาอุปกรณ์และระบบต่าง ๆ ที่ได้จากงานวิจัยพัฒนาถูกนำไปใช้งานจริงในแปลงการเพาะปลูกของเกษตรกรตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการพัฒนาสู่ Smart Farmer โดยการนำเทคโนโลยีในปัจจุบัน ช่วยสนับสนุนแนวทางส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ และเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อช่วยในการลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าทางการเกษตร และใช้เป็นเครื่องมือเพิ่มขีดความสามารถและช่องทางการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร เช่น การทำตลาดเกษตรออนไลน์ การโฆษณาจากการเล่าเรื่องที่เริ่มจากการเป็นเกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อสร้างความสนใจด้านสื่อการตลาดของกลุ่มสินค้าทางการเกษตรแบบออนไลน์ Social Media ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 90 ในปัจจุบัน (ที่มา: การสำรวจด้านสื่อออนไลน์ม, 2562) และ 2)ทีมวิจัยด้านภูมิสารสนเทศ ประกอบด้วย ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์: GIS ระบบกำหนดพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม:GNSS และการรับรู้จากระยะไกล: RS ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่จะช่วยสนับสนุนข้อมูลเชิงพื้นที่ ให้กับเกษตรกร ตามนโยบายหลักของกระทรวงเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก จาก 2 ทีมวิจัยได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีดังกล่าว มาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นทางทีมนักวิจัยจึงมีแนวความคิดที่ต้องการบูรณาการงานวิจัยต่างๆ เหล่านี้ เพื่อสร้างระบบการทำเกษตรแบบแม่นยำด้วย Agri-Big Data และระบบการเพาะปลูกอัจฉริยะ โครงการนี้ จึงเป็นการพัฒนาด้านแบบระดับฟาร์มขนาดเล็ก จนถึงการพัฒนาส่งเสริมของเกษตรแปลงใหญ่ของมหาวิทยาลัยให้เป็นต้นของระบบการทำเกษตรสมัยใหม่โดยใช้เทคโนโลยี Thailand 4.0ในการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ ให้เหมาะสมกับภาวการณ์ขยายตัวทางการเกษตร ร้อยละ 15.3 (ที่มา: ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส2 และแนวโน้มในจังหวัดจันทบุรี, 2562) ได้แก่ดัชนีผลผลิตสินค้าทางการเกษตร ราคาที่ขายได้ และ รายได้ของเกษตรกร เพิ่มขึ้นใน สาขาบริการทางการเกษตร สาขาปศุสัตว์ สาขาพืช สาขาประมง และสาขาป่าไม้ เมื่อได้ต้นแบบและข้อมูลเพียงพอแล้วจึงขยายผล

	ไปสู่การใช้งานระดับชุมชน ตำบล เพื่อส่งเสริมให้เกิดโครงการ 1 ตำบล 1 สมาร์ทฟาร์ม ในเขตจังหวัดจันทบุรี และยังสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนของจังหวัดจันทบุรี ที่ต้องการให้เป็น “มหานครผลไม้” ซึ่งมี Smart Agriculture เป็นหนึ่งในหัวข้อสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของ เกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตด้าน การเกษตร เริ่มจากเกษตรกรในพื้นที่ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับ ตำบล นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมและขยายผลไปสู่เกษตรกรรายอื่น ๆ ใน ประเทศให้ปรับเปลี่ยนระบบการทำการเกษตรให้ทันสมัยและเป็นผู้นำทาง การเกษตรในภูมิภาคอาเซียนในยุคของดิจิทัล 4.0 ซึ่งเกษตรกรต้องมีความ เข้าใจพื้นที่ สามารถบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด เพื่อสร้างความเป็น “มหานครผลไม้” หากนึกถึงผลไม้และศักยภาพแผนที่มหา นครผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี องค์ความรู้ด้านผลไม้ ต้องนึกถึงจังหวัดจันทบุรี ก่อน โดยมุ่งเน้นแนวทางให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้น และทันต่อ พหุกรรมการณ์ซื้อขายสินค้าทางการเกษตรที่เปลี่ยนไป ตลอดจนสร้างระบบ ฐานข้อมูลศักยภาพแผนที่ผลไม้เมืองร้อน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของ ประเทศเพื่อประโยชน์ของข้อมูลมาใช้ในอนาคต สภาพปัญหา / ความต้องการ : ในโลกยุคปัจจุบันสภาพปัญหาด้านความ เปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการติดดอกออกผลของผลไม้ และ การปรับเปลี่ยนระบบการทำการเกษตรที่เน้นที่มุ่งเน้นการทำการเกษตรแบบ อุตสาหกรรมแทนการเกษตรแบบยังชีพ กำลังมีผลกระทบโดยตรงกับการทำ เกษตรกรรมในประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคอาเซียนอย่างหลีกเลี่ยง ไม่ได้ โดยเกษตรกรจะต้องผลิตผลผลิตให้ได้ปริมาณที่มากและมีคุณภาพ มาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากโรงงานอุตสาหกรรมและผู้บริโภค ตัวอย่างสำคัญ เช่น ปลายปี 2561 อากาศหนาวเย็นมีความเหมาะสม ส่งผลให้การออกดอก ของทุเรียนและออกดอกได้หลายรุ่น ทำให้ราคาดีขึ้นเกษตรกรได้รับปริมาณ ผลผลิตได้มากขึ้น ส่วนปี 2559-2560 สภาพอากาศร้อนนานรวมถึง ปริมาณ น้ำฝนไม่เพียงพอ ส่งผลให้การติดดอกออกผลของผลไม้ลดลง เป็นปัญหาอย่าง มากในภาคการผลิตทั้งในประเทศและส่งออก เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูง เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน การให้น้ำ ทำให้พืชยืนต้นตาย อย่างไรก็ตาม หากมี นำเอา Smart Farmer เข้ามาใช้มากขึ้น จะทำให้เกษตรกรสามารถพยากรณ์ ผลผลิตได้ และสามารถแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในรูปแบบหนึ่ง คือ เป็นทั้ง เครื่องมือและสนับสนุนการตัดสินใจ ช่วยควบคุมต้นทุนปัจจัยการเพาะปลูกให้ คงที่หรือลดน้อยลงเพื่อการแข่งขันทางการตลาด โดยเฉพาะการแข่งขัน สินค้าเกษตรอีกทั้งยังสามารถควบคุมเพิ่มปริมาณ ควบคุมคุณภาพตาม มาตรฐาน GAP มีการจัดการกลุ่มร่วมกัน บริหารจัดการด้านการตลาดร่วมกัน โดยเฉพาะสินค้าทางด้านผลิตภัณฑ์เกษตร ดังนั้นการทำการเกษตรแบบเดิมที่ เคยทำกันมาอาจจะไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในยุคปัจจุบัน ความเร่งด่วน : การนำเทคโนโลยีทางการผลิตช่วยเกษตรกร ในยุคดิจิทัล 4.0 (Machine to Machine) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในปัจจุบันเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตทุกสรรพสิ่ง: Internet Of Things ; IOT และเทคโนโลยีเซ็นเซอร์
--	---

	เพื่อการเกษตร ที่มีราคาถูกลงและสามารถเข้าถึงได้ง่าย สามารถนำมาประยุกต์เพื่อยกระดับการทำการเกษตรในประเทศ และ สร้าง Startup เพื่อสอดคล้องกับนโยบาย Thailand 4.0 ซึ่งแอปพลิเคชัน ของการนำเทคโนโลยีมาใช้ฟาร์มเพาะปลูก อาทิเช่น การเก็บบันทึกค่าปัจจัยต่าง ๆ ในฟาร์มด้วยเซ็นเซอร์ การเฝ้าติดตามการเจริญเติบโตของพืชและการแพร่ระบาดของโรคแมลงศัตรูพืช การควบคุมปัจจัยการเพาะปลูกแบบแม่นยำและอัตโนมัติ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกจากข้อมูลที่ได้จากฟาร์ม เช่น การวางแผนการบริหารจัดการฟาร์ม การทำนายผลผลิตล่วงหน้า และระบบซื้อขายผลผลิตเกษตรล่วงหน้า เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการนำเทคโนโลยี เข้ามาจะช่วยให้มนุษย์มีความสะดวกสบายมากขึ้น เหมาะสมกับยุคดิจิทัล “ลดบทบาทของมนุษย์ เพิ่มความฉลาดให้กับเทคโนโลยี” และภูมิสารสนเทศ (Geo-Technology) ก็เป็นตัวช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ ที่สำคัญอย่างหนึ่งในยุคปัจจุบัน และยังเป็นแนวทางการทำระบบเกษตรแนวทางใหม่ที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่มีความยั่งยืน และเป็นความเร่งด่วนในปัจจุบัน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อพัฒนาฟาร์มต้นแบบ Smart Farmer ด้วยนวัตกรรมทำการเกษตรสมัยใหม่ ยุคดิจิทัล 4.0 ด้วยระบบทำการเกษตรแบบแม่นยำ ด้วย Agri-Big Data และระบบการเพาะปลูกอัจฉริยะ สำหรับพืชและสัตว์ 2) เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการผลิตในภาคการเกษตร พร้อมด้วยระบบการควบคุมและสื่อสารผ่านมือถือ 3) เพื่อตรวจสอบและแสดงผลปัจจัยการผลิตด้านการเกษตรของระบบ) 4) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานศักยภาพแผนที่มหานครผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี
4. เป้าหมาย	เกษตรกรต้นแบบ 1 อำเภอ 1 ตำบล 1) เกษตรกรต้นแบบ 10 คน(อำเภอละ 1 ตัวอย่าง) 2) เจ้าหน้าที่ทางการเกษตร ประชาชนทั่วไป จำนวน 150 คน (จำนวน 3 รุ่น การอบรมให้ความรู้ Smart Farmer)
5. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดจันทบุรี (จำนวน 10 อำเภอ)
6. กิจกรรมหลัก	แนวทางการดำเนินงาน : แบ่งออกเป็น 3 ปี ดังนี้ กิจกรรมในปีที่ 1 : เน้นพัฒนาระบบพื้นฐาน ทางด้านเกษตรสำหรับพืชและสัตว์ ให้เป็นฟาร์มอัจฉริยะแบบมีเซ็นเซอร์ตรวจวัด ภาพถ่ายดาวเทียมจังหวัดจันทบุรี พร้อมโดรนเกษตร ศึกษาข้อมูลเพื่อจัดทำแผนที่ศักยภาพมหานครผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี พร้อมกับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT เช่น Data center mobile application เพื่อรองรับระบบต่าง ๆ เช่น ควบคุมระบบฟาร์มอัจฉริยะต้นแบบ E-Farmer market และ traceability application ให้เกิดความสมบูรณ์ เพื่อพร้อมเก็บข้อมูลแบบ Big Data และ ทำการวิเคราะห์ และทำนายผลผลิตล่วงหน้า ให้สอดคล้องกับความต้องการวางแผนการผลิตและการตลาด พร้อมกับการวิเคราะห์ต้นทุนการลงทุน และ ประมวลต้นทุนการผลิตแบบฟาร์มอัจฉริยะ เปรียบเทียบกับการผลิตแบบปกติ เพื่อขยายผลในปีที่ 2 และ 3 ต่อไป

	กิจกรรมในปีที่ 2 : โครงการจะเน้นขยายผลระยะที่ 1 ไปสู่การใช้งานในพื้นที่ภายนอก ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 10 อำเภอ ไม่น้อยกว่า 4 ตำบลนำร่อง พร้อมกับการปรับปรุงระบบฟาร์มอัจฉริยะให้มีความเป็นไปได้ในแง่การลงทุนสำหรับกลุ่มเกษตรกร กิจกรรมในปีที่ 3 : เน้นการขยายพื้นที่ให้ครอบคลุม ทั้ง 10 อำเภอ อำเภอละ 1 ตำบล พร้อมกับการปรับระบบให้ส่งเสริมอบรบเกษตรกรให้มีความรู้ เพื่อพร้อมนำไปใช้งานอย่างยั่งยืนต่อไป
7. หน่วยงานดำเนินงาน	อาจารย์วัชรธร จันทร์ชมภู สาขาระบบสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสังคม ศูนย์ข้อมูลด้านเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรยุคดิจิทัล : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี
8. ระยะเวลาในการดำเนินการ	3 ปี (ปีงบประมาณ 2563-2565)
9. งบประมาณ	10,000,000 บาท
10. ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1) เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ภาครัฐทางการเกษตรเข้ารับการฝึกอบรม ต้นแบบ ทั้ง 10 อำเภอ 10 ตำบลมีองค์ความรู้ เกี่ยวกับ Smart Farmer สำหรับการผลิตด้านการเกษตร จำนวน 10 รายต้นแบบ 2) เกษตรกรมีองค์ความรู้และสามารถตรวจสอบระบบและพยากรณ์การผลิตได้ 3) มีศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตร แบบ Smart Farmer และ Data Center ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : 1) หน่วยงานมีข้อมูลแผนที่ศักยภาพมหานครผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหาร 2) เกษตร Smart Farmer สามารถลดต้นทุนการปฏิบัติงานได้จริง 3) เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีและนำไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบทางการเกษตรในอนาคต 4) เกษตรกรปรับเปลี่ยนเป็น Smart Farmer
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1) เกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี ระดับอำเภอ ตำบล ที่เข้ามีความรู้และนำไปสู่ Smart Farmer สำหรับการผลิตด้านการเกษตร 2) มีหน่วยงานดูแล ด้านข้อมูล Data Center ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้กับเกษตรกรเพิ่มศักยภาพการผลิตทางการเกษตร 3) ภาครัฐและเกษตรกร สามารถสร้างจุดแข็งด้านการผลิตจากการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และนำไปการเป็นนักการตลาดสินค้าและบริการด้านการเกษตรแบบออนไลน์ได้

เฉพาะงบประมาณ/กลุ่มจังหวัด เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 4 เสริมสร้างความเข้มแข็ง การบริหารจัดการ และเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร
กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร สามารถแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การวิเคราะห์เส้นทางการขนส่งผลไม้สดจากจังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออก
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ผลไม้ นับเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญประเภทหนึ่งของประเทศไทย สามารถทำรายได้เข้าประเทศปีละหลายพันล้านบาท โดยการส่งออก และยังเป็นที่ยอมรับบริโภคทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ นอกจากนี้ความต้องการในการบริโภคผลไม้สดวันยังมีเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องมาจากสาเหตุหลักคือจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น และความใส่ใจต่อสุขภาพของมนุษย์ที่เพิ่มมากขึ้นด้วย และเนื่องจากผลไม้ไทยจัดได้ว่าเป็นผลไม้ที่มีลักษณะเฉพาะ ไม่สามารถเพาะปลูกหรือทำการเพาะปลูกได้ยากมากในต่างประเทศ ซึ่งถือเป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจของผลไม้ไทยที่มีเหนือต่างชาติ จึงทำให้ได้รับความนิยมโดยผู้บริโภคในตลาดต่างประเทศอีกด้วย โดยนางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า จากการติดตามสถิติการส่งออกของไทยไปจีน ในช่วง 4 เดือนแรกของปีนี้ (ม.ค.-เม.ย.62) พบว่า ผลไม้เป็นสินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปจีนที่มีอัตราการขยายตัวสูงสุด โดยมีมูลค่า 668.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวถึง 152.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยผลไม้ที่ไทยส่งออกไปจีนมากที่สุดคือ ทูเรียนสด (318.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) รองลงมาคือ มังคุดสด (141.26 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ลำไยสด และทุเรียนแช่เย็นแช่แข็ง ขณะที่การส่งออกสินค้าอื่นของไทยไปจีนในช่วงเดียวกันชะลอตัวลง ทั้งนี้ ในปี 2561 จีนนำเข้าผลไม้จากไทยเป็นอันดับ 1 มีมูลค่า 2,021 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ซิลิ และเวียดนาม ซึ่งทูเรียนสดเป็นสินค้าที่ไทยส่งออกไปจีนมากที่สุด (418 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) คิดเป็น 41.5% ของการส่งออกสินค้าผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้งที่ไทยส่งออกไปจีน รองลงมาคือ ลำไยสด ลำไยแห้ง และมังคุดสด และจากการประเมินพบว่าข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ที่ไทยมีกับจีนภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ACFTA) ซึ่งจีนยกเลิกการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าผลไม้จากไทยทุกรายการ จากเดิมที่เก็บภาษีอยู่ที่ 10-30% ช่วยให้ผลไม้ไทยสามารถแข่งขันในตลาดจีนได้ นอกจากนี้ ความตกลง FTA ที่ไทยทำกับ 18 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เปรู ซิลิ และฮ่องกง โดยประเทศที่ไทยได้ทำ FTA และได้ยกเลิกการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าผลไม้จากไทยแล้วมีอาเซียน 5 ประเทศ (สปป.ลาว เวียดนาม กัมพูชา และมาเลเซียยังเก็บภาษีผลไม้บางประเภทที่อัตรา 5%) และประเทศอื่นอีก 6 ประเทศ ได้แก่ จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ซิลิ เปรู และฮ่องกง (สำหรับญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และอินเดียยังมีการเก็บภาษีผลไม้บางประเภทอยู่) ทำให้มูลค่าการส่งออกผลไม้ไทยไปประเทศดังกล่าวในช่วง 4 เดือนแรกของปีนี้ เติบโตอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นมูลค่า 1,292 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีสัดส่วนถึง 95% ของการส่งออกไปโลก และมีอัตราการขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าถึง 83.7% โดยเฉพาะการส่งออกไปจีน ฮ่องกง และออสเตรเลีย ในด้านการผลิตผลไม้ถือว่าไทยเป็นประเทศที่มีสภาพพื้นที่ และภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการผลิตผลไม้เมืองร้อนหลากหลายชนิด ตั้งแต่ภาคเหนือจนถึงภาคใต้ ซึ่งจากผลการสำรวจเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี พ.ศ.2560 สำรวจลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2562 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่ามีเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากถึง 149,253,717 ตารางกิโลเมตร โดยเป็นเนื้อที่สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น 36,932,123 ตารางกิโลเมตร ส่วนฤดูกาลให้ผลผลิตผลไม้แต่ละชนิดก็ยังคงแตกต่างกันไปในแต่ละสภาพพื้นที่ของแต่ละภาค จึงเป็นข้อดีประการหนึ่งที่ส่งผลให้ไทยมีผลไม้หลากหลายชนิดหมุนเวียนออกสู่ตลาดตลอดทั้งปี ผลไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และมียอดการส่งออกสูง เป็นที่ยอมรับบริโภคในต่างประเทศ เช่น มะพร้าว เงาะ ลำไย ทุเรียน มะม่วง ลิ้นจี่ ฝรั่ง และมังคุด เป็นต้น ขณะเดียวกันในภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ที่มี

หัวข้อ	รายละเอียด
	พื้นที่เพาะปลูกผลไม้เป็นจำนวนมาก และเป็นแหล่งผลิตที่สำคัญในการผลิต เงาะ ทุเรียน และมังคุด ในการบริโภคในประเทศ และส่งออกไปยังต่างประเทศ ทางด้านสถานการณ์ในปัจจุบัน ในปี 2560 ภาพรวมของปริมาณผลผลิตไม้ผลเศรษฐกิจของภาคตะวันออกทั้ง 3 ชนิด คือ เงาะ ทุเรียน มังคุด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560) มีผลผลิตที่ออกมาโดยรวมทั้งสิ้น 631,203 ตัน สำหรับราคาของผลผลิต เงาะ ทุเรียน และมังคุด ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาจะพบว่าเกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาจากราคาผลไม้ตกต่ำมาตลอด สาเหตุของปัญหาหลักมาจากปริมาณผลผลิตที่มีปริมาณมากออกสู่ตลาดพร้อมกันในระยะสั้น ๆ จนเกิดปัญหาราคาตกต่ำในทุกๆ ปี ผลผลิต เงาะ ทุเรียน และมังคุดในภาคตะวันออก จะมีผลผลิตออกมาในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ อีกทั้งยังมีผลผลิตออกมาพร้อม ๆ กันในปริมาณมากจนทำให้มีผลผลิตออกมาเกินความต้องการของตลาด ส่งผลให้ราคาตกต่ำ ซึ่งผลจากการวิจัย การจัดการปัญหาราคาผลไม้ตกต่ำในพื้นที่ภาคตะวันออก (ชวโรจน์ แยมกลั่น และกิจฐเขต ไกรवास, 2561) พบว่า 1 ในวิธีการจัดการปัญหาราคาผลไม้ตกต่ำในพื้นที่ภาคตะวันออก คือ ด้านกระจายสินค้า พัฒนาระบบบริการโลจิสติกส์ที่รวดเร็วครบวงจรตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง เพื่อรักษาคุณภาพของผลผลิตให้คงความสดใหม่ ลดความเสียหายของผลผลิต และลดระยะเวลาในการขนส่ง ซึ่งการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน คือ เครื่องมือสำคัญในการผลักดันให้ผลไม้ไทยมีชื่อเสียงในระดับโลก ทั้งนี้การขนส่ง และเทคโนโลยีการถนอมรักษาคุณภาพของผลไม้ที่เจริญก้าวหน้ามีส่วนช่วยทำให้ชาวต่างชาติที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลได้กินผลไม้ไทยที่มีรสชาติใกล้เคียงกับผลไม้สดที่เพิ่งถูกเก็บออกมาจากสวนของเกษตรกร ประกอบกับการที่ผลไม้สดจัดได้ว่าเป็นสินค้าที่เน่าเสียได้ง่าย การจัดการทางโลจิสติกส์ และห่วงโซ่อุปทานจึงมีส่วนสำคัญอย่างมากสำหรับการช่วยให้สินค้าที่ออกจากมือผู้ผลิตจนถึงมือผู้บริโภคอยู่ในสภาพที่เหมาะสม อันจะทำให้ได้ราคาขายที่เหมาะสมกับคุณภาพของผลผลิต และจากการทบทวนวรรณกรรม การวางแผนระบบโลจิสติกส์เพื่อการส่งออกผลไม้ (เตือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์ และธนศ สิริสุวรรณกิจ, 2551) ได้มีการวิเคราะห์ต้นทุนโลจิสติกส์ พบว่า ต้นทุนค่าขนส่งมีค่าสูงสุดประมาณ 74.76-81.46 % ของต้นทุนโลจิสติกส์ และการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีนส่วนใหญ่มีการนำผลผลิตมาจาก 2 แหล่ง คือ ภาคตะวันออก (จันทบุรี ระยอง และตราด) และภาคใต้ (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) ผู้รับผิดชอบโครงการจึงมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อหาเส้นทางการขนส่งผลไม้สดจากจังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออกที่เหมาะสมที่สุด เพื่อนำไปสู่การวางแผน และตัดสินใจเลือกเส้นทางการขนส่ง เพื่อลดต้นทุนการขนส่งให้ต่ำที่สุด ช่วยให้เกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง หรือผู้ประกอบการสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งใน และต่างประเทศ
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	3.1 เพื่อศึกษาเส้นทางการขนส่งผลไม้สดจากจังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออก 3.2 เพื่อวิเคราะห์ และเปรียบเทียบเส้นทางการขนส่งผลไม้สดจากจังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออก 3.3 เพื่อหาเส้นทางการขนส่งผลไม้สดจากจังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออกที่เหมาะสมที่สุด
4. เป้าหมาย	ตัวชี้วัด: - ร้อยละ 80 ของเกษตรกรเกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้ประกอบการ ผู้เข้าร่วมโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรู้เรื่องเส้นทางการขนส่งผลไม้สดจากจังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออกที่เหมาะสม - เกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้ประกอบการ ผู้เข้าร่วมโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนา และใช้ได้จริง เป้าหมาย: - ได้เส้นทางการขนส่งผลไม้สดส่งออกที่เหมาะสม

หัวข้อ	รายละเอียด																												
5. พื้นที่ดำเนินการ	<table><tr><th>จังหวัด</th><th>พื้นที่ทำโครงการ</th><th>ชื่อสถานที่</th></tr><tr><td>จันทบุรี</td><td>ห้องปฏิบัติการ</td><td>มทร.ตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี</td></tr><tr><td>จันทบุรี</td><td>ภาคสนาม</td><td>พื้นที่ส่วนต้นน้ำและกลางน้ำของผลไม้สดในจังหวัดจันทบุรี</td></tr><tr><td>กรุงเทพมหานคร</td><td>ภาคสนาม</td><td>พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในกรุงเทพมหานคร</td></tr><tr><td>เชียงราย</td><td>ภาคสนาม</td><td>พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดเชียงราย</td></tr><tr><td>ชลบุรี</td><td>ภาคสนาม</td><td>พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดชลบุรี</td></tr><tr><td>มุกดาหาร</td><td>ภาคสนาม</td><td>พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดมุกดาหาร</td></tr><tr><td>นครพนม</td><td>ภาคสนาม</td><td>พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดนครพนม</td></tr></table>					จังหวัด	พื้นที่ทำโครงการ	ชื่อสถานที่	จันทบุรี	ห้องปฏิบัติการ	มทร.ตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี	จันทบุรี	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนต้นน้ำและกลางน้ำของผลไม้สดในจังหวัดจันทบุรี	กรุงเทพมหานคร	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในกรุงเทพมหานคร	เชียงราย	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดเชียงราย	ชลบุรี	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดชลบุรี	มุกดาหาร	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดมุกดาหาร	นครพนม	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดนครพนม
	จังหวัด	พื้นที่ทำโครงการ	ชื่อสถานที่																										
	จันทบุรี	ห้องปฏิบัติการ	มทร.ตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี																										
	จันทบุรี	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนต้นน้ำและกลางน้ำของผลไม้สดในจังหวัดจันทบุรี																										
	กรุงเทพมหานคร	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในกรุงเทพมหานคร																										
	เชียงราย	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดเชียงราย																										
	ชลบุรี	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดชลบุรี																										
	มุกดาหาร	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดมุกดาหาร																										
นครพนม	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนปลายน้ำของผลไม้สดในจังหวัดนครพนม																											
6. กิจกรรมหลัก	การวิเคราะห์เส้นทางการขนส่งผลไม้สดจากจังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออก																												
6.1 กิจกรรมหลัก 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ 1 การวิเคราะห์เส้นทางการขนส่งผลไม้สดจากจังหวัดจันทบุรีเพื่อการส่งออก กิจกรรมที่ 1.1 สํารวจข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลภาคสนามในพื้นที่จริงโดยใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูล กิจกรรมที่ 1.2 วิเคราะห์เส้นทางแต่ละเส้นทาง เพื่อเปรียบเทียบหาเส้นทางที่เหมาะสมโดยใช้เครื่องมือที่แม่นยำ และทันสมัยในการจำลองสถานการณ์หรือใช้แบบจำลองต่างๆ กิจกรรมที่ 1.3 ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้ประกอบการ ผู้ที่สนใจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหรือกำหนดนโยบาย <u>งบประมาณ</u> หน่วย : บาท <table><tr><td>แหล่ง งบประมาณ</td><td>2563</td><td>2564</td><td>2565</td><td>รวม</td></tr><tr><td>จังหวัด</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ส่วนราชการ</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>อปท.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> ผู้รับผิดชอบ นายฐิติ หมอรักษา หน่วยงานรับผิดชอบ สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการเกษตร					แหล่ง งบประมาณ	2563	2564	2565	รวม	จังหวัด					ส่วนราชการ					อปท.								
แหล่ง งบประมาณ	2563	2564	2565	รวม																									
จังหวัด																													
ส่วนราชการ																													
อปท.																													
7. หน่วยงานดำเนินงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี																												
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม 2563 ถึง กันยายน 2565																												
9. งบประมาณ	1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)																												

หัวข้อ	รายละเอียด
10. ผลผลิต (Output)	เกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบเส้นทางการขนส่งผลไม้สดเพื่อการส่งออกที่เหมาะสมที่สุด
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้ประกอบการ และผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้เรื่องเส้นทางการขนส่งผลไม้สดเพื่อการส่งออกที่เหมาะสมที่สุด เป็นการลดต้นทุน เพิ่มกำไร และเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่ง และยังสามารถแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมเกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกรนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ วิจัยพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร	โครงการการพัฒนาการผลิตพริกไทยดำเพื่อวิสาหกิจชุมชน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	พริกไทยเป็นพืชเครื่องเทศที่มีความสำคัญของประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบปลูกมากในประเทศอินโดนีเซีย ประเทศไทย และประเทศศรีลังกา ในประเทศไทยปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจทางภาคตะวันออก แถบจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด และหลายจังหวัดในภาคใต้ ซึ่งผลผลิตพริกไทยที่ส่งออกจะอยู่ในรูปของพริกไทยดำ พริกไทยขาว และพริกไทยป่น ตลาดต่างประเทศที่สำคัญคือ เยอรมัน เกาหลี ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น พริกไทยจึงเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่สำคัญของประเทศไทย ผลผลิตที่ผลิตได้ มีทั้งการนำมาบริโภคในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ แต่มักพบปัญหาอย่างหนึ่งคือภายหลังการเกี่ยวผลผลิตคือเรื่องความชื้นของพริกไทยที่มีปริมาณค่อนข้างสูง ที่ส่งผลกระทบต่อวิธีการลดความชื้นของพริกไทยที่เกษตรกรต้องใช้ระยะเวลาในการลดความชื้น การผลิตพริกไทยแบบเดิมจะนำพริกไทยสดมาตากแดดเป็นพริกไทยแห้ง จะได้พริกไทยดำ แต่ถ้ามีการขัดสีเปลือกออกจะได้พริกไทยขาวตามที่ต้องการ การผลิตแบบเดิมต้องอาศัยแสงแดด การทำแห้งต้องใช้เวลานาน 4 - 5 วันเป็นอย่างน้อย และต้องอาศัยสภาวะอากาศ นอกจากนั้นพริกไทยแห้งที่ได้ยังมีการปนเปื้อนจากสิ่งแวดล้อมได้ การดำเนินโครงการการพัฒนาการผลิตพริกไทยดำเพื่อวิสาหกิจชุมชนในงานวิจัยนี้จะเน้นการใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลที่เหมาะสมต่อการผลิตและการเก็บรักษาเมล็ดพริกไทยดำรวมทั้งการบรรจุที่มีคุณภาพ ที่จะสามารถลดระยะเวลาและขั้นตอนในการผลิตพริกไทยดำลงได้ และลดการปนเปื้อนจะสิ่งแวดล้อม ทำให้เกษตรกรสามารถผลิตได้จำนวนมากและเก็บรักษาผลผลิตไว้ขายในช่วงที่พริกไทยมีราคาสูง ส่งผลให้เกษตรกรลดต้นทุนและมีรายได้จากการผลิตเพิ่มขึ้นเป็นการสร้างความมั่นคงในอาชีพ
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	
กิจกรรมย่อยที่ 1 การพัฒนาเครื่องจักรกลในการคัดแยกและทำความสะอาด	เพื่อออกแบบและสร้างเครื่องคัดแยกและทำความสะอาดเมล็ดพริกไทย
กิจกรรมย่อยที่ 2 การอบแห้งเมล็ดพริกไทยดำด้วยอากาศร้อนเวียนกลับ	เพื่อออกแบบและสร้างเครื่องอบแห้งเมล็ดพริกไทยดำด้วยอากาศร้อนเวียนกลับ
กิจกรรมย่อยที่ 3	เพื่อออกแบบและสร้างเครื่องบรรจุเมล็ดพริกไทย

เครื่องบรรจุเมล็ดพริกไทย		
4. เป้าหมายโครงการ	เพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรเพิ่มศักยภาพและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุนในการแปรรูปพริกไทย	
5. พื้นที่ดำเนินการ	ชุมชน พฤษภา-จันทร์ หมู่ที่ 3 ตำบลจันทเขลม อำเภอเขาคิชฌกูฏ จันทบุรี และ สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม การเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี	
6. กิจกรรมหลัก		
กิจกรรมย่อยที่ 1 การพัฒนาเครื่องจักรกลในการคัดแยกและทำความสะอาด	1. การวางแผนการดำเนินการ 2. การออกแบบ 3. การสร้างเครื่อง 4. การทดสอบเครื่อง 5. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	
กิจกรรมย่อยที่ 2 การอบแห้งเมล็ดพริกไทยด้วยความร้อนเวียนกลับ	1. การวางแผนการดำเนินการ 2. การออกแบบ 3. การสร้างเครื่อง 4. การทดสอบเครื่อง 5. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	
กิจกรรมย่อยที่ 3 เครื่องบรรจุเมล็ดพริกไทย	1. การวางแผนการดำเนินการ 2. การออกแบบ 3. การสร้างเครื่อง 4. การทดสอบเครื่อง 5. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี	
8. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ตลอดโครงการใช้เวลาทั้งสิ้น 1 ปี	
9. งบประมาณ	1,800,000 บาท	
กิจกรรมย่อยที่ 1 การพัฒนาเครื่องจักรกลในการคัดแยกและทำความสะอาด	งบประมาณ 600,000 บาท	
กิจกรรมย่อยที่ 2 การอบแห้งเมล็ดพริกไทยด้วยอา ร้อนเวียนกลับ	งบประมาณ 900,000 บาท	
กิจกรรมย่อยที่ 3 เครื่องบรรจุพริกไทย	งบประมาณ 300,000 บาท	
10. ผลผลิต (Output)		
กิจกรรมย่อยที่ 1 การพัฒนาเครื่องจักรกลในการค และ ทำความสะอาด	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
	- จำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 5 คน - จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ - คน - จำนวนครั้งที่ดำเนินโครงการ 1 ครั้ง	- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในกระบวนการจัดการ

	- ผู้เข้าร่วมโครงการอยู่ในกระบวนการของการจัดกิจกรรมครบถ้วนอย่างน้อย ร้อยละ 100	โครงการอย่างน้อย ร้อยละ 90
กิจกรรมย่อยที่ 2 การอบแห้งเมล็ดพริกไทยดำด้วยอากาศร้อน	เชิงปริมาณ - จำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 5 คน - จำนวนครั้งที่ดำเนินโครงการ 1 ครั้ง - ผู้เข้าร่วมโครงการอยู่ในกระบวนการของการจัดกิจกรรมครบถ้วนอย่างน้อย ร้อยละ 100	เชิงคุณภาพ - ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในกระบวนการจัดการโครงการอย่างน้อย ร้อยละ 90
กิจกรรมย่อยที่ 3 เครื่องบรรจุพริกไทย	เชิงปริมาณ - จำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 5 คน - จำนวนครั้งที่ดำเนินโครงการ 1 ครั้ง - ผู้เข้าร่วมโครงการอยู่ในกระบวนการของการจัดกิจกรรมครบถ้วนอย่างน้อย ร้อยละ 100	เชิงคุณภาพ - ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในกระบวนการจัดการโครงการอย่างน้อย ร้อยละ 90
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ		
กิจกรรมย่อยที่ 1 การพัฒนาเครื่องจักรกลในการคัดแยกและทำความสะอาด	ได้เครื่องคัดแยกและทำความสะอาดเมล็ดพริกไทยที่ได้ขนาดและคุณภาพ	
กิจกรรมย่อยที่ 2 การอบแห้งเมล็ดพริกไทยดำด้วยอากาศร้อนเวียนกลับ	ได้เครื่องอบแห้งเมล็ดพริกไทยดำด้วยอากาศร้อนเวียนกลับที่สามารถลดระยะเวลาในการผลิต	
กิจกรรมย่อยที่ 3 เครื่องบรรจุเมล็ดพริกไทย	ได้เครื่องบรรจุเมล็ดพริกไทยที่สามารถขายและเก็บรักษาผลผลิตได้ระยะเวลานาน	

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
กลยุทธ์ที่ 2 วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การพัฒนาเครื่องผลิตกระถางต้นไม้จากเปลือกมังคุด
2. ความสำคัญของโครงการหลักการและเหตุผล	โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 4. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ข้อที่ 2 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม โครงการสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 9 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม, กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 วิจัยเพื่อการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ, แผนงานวิจัยที่ 1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัยของประเทศ ตลอดจนการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ การใช้ประโยชน์โดยชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ โครงการสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติรายประเด็นกลุ่มเรื่อง สิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก: เรื่อง การแก้ไขปัญหาค่าครองชีพของประชาชน และการสร้างโอกาสในการสร้างรายได้ และการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน, นโยบายระยะการบริหารราชการ 4 ปีของรัฐบาล: นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม ช่วงที่ผ่านมาเกษตรกรจังหวัดจันทบุรีประสบปัญหาอย่างหนัก ในเรื่องของราคามังคุดและเงาะตกต่ำ ซึ่งปัญหาราคาผลไม้ตกต่ำนั้นนับเป็นปัญหาสำคัญของจังหวัดจันทบุรี เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงในด้านเกษตรกรรม มีพื้นที่เพาะปลูกผลไม้หลายอำเภอเป็นอาชีพที่หล่อเลี้ยงชาวจันทบุรีมาเป็นเวลาช้านาน จึงเป็นเรื่องที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีให้ความสำคัญเป็นอย่างมากและได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา ราคามังคุดตกต่ำ สำหรับรองรับปัญหาดังกล่าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีได้ทำการแก้ปัญหาผลไม้ตกต่ำ โดยการรับซื้อเงาะ มังคุดเกือบ 500 ตัน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรชาวจันทบุรี โดยทำการเข้ารับซื้อถึงสวนของเกษตรกร รวมระยะเวลา 17 วัน รวมมังคุดตกไซด์ 246 ตัน เงาะคุณภาพ 227 ตัน เตรียมนำแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีได้เตรียมตัวสำหรับเรื่องน้ำมาตลอดเมื่อเกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบจากบรรดาพ่อค้าก็เข้าดำเนินการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที โดยเปิดรับซื้อเงาะและมังคุดตั้งแต่วันที่ 11 มิถุนายน 2556 เป็นต้นมา เงาะได้รับซื้อที่ลานขนถ่ายสินค้า ศูนย์ปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี แต่มังคุดถือเป็นเรื่องใหม่ในการดำเนินการที่นายจันทน์เจ้าหน้าทีลงซื้อมังคุดจากสวนของเกษตรกรโดยตรง เพื่อตัดวงจรสิ่งที่อาจนำมังคุดมาขายให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ทำให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรียังมีระบบจัดการผลผลิตได้เป็นอย่างดี ทั้งการประสานความร่วมมือกับโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดจันทบุรี เพื่อคว้านเม็ดเงินและเปลือกมังคุดในส่วนของการเตรียมการแปรรูป รวมถึงการประสานตลาดต่างประเทศ เพื่อนำสินค้าแปรรูปไปจำหน่าย การแก้ไขปัญหาราคามังคุดตกต่ำนั้นเป็นสิ่งที่แสดงถึงความจริงใจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อเกษตรกรจังหวัดจันทบุรีมาโดยตลอด ที่จะผลักดันให้สามารถขายผลผลิตได้ในราคาที่เป็ธรรม ปราศจากการถูกเอารัดเอาเปรียบโดยการกดราคาและเพิ่มรายได้สู่ครัวเรือน รวมถึงการมุ่งสร้างให้จังหวัดจันทบุรีเป็นศูนย์กลางการผลิตและจำหน่ายสินค้าการเกษตรภายในอนาคตอันใกล้ให้จงได้ จากความสำเร็จและที่มาของปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรีเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการพัฒนา ดังจะเห็นได้จากพันธกิจของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตร ที่มีเนื้อหาว่า สร้างผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมที่มีคุณค่าตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างต่อเนื่องและเป็นศูนย์บริการทางวิชาการวิชาชีพเสริมสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่สังคมจากพันธกิจดังกล่าวจึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะมีโครงการการสร้างเครื่องผลิตกระถางต้นไม้จากเปลือกมังคุด

หัวข้อ	รายละเอียด											
	คำสำคัญของโครงการ : สร้างมูลค่า, เปลือกมังคุด, กระจ่างต้นไม้, รักษาสิ่งแวดล้อม											
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อสร้างเครื่องผลิตกระจ่างต้นไม้จากเปลือกมังคุดเหลือทิ้ง 2) เพื่อทดสอบคุณสมบัติกระจ่างต้นไม้จากเปลือกมังคุด											
4. เป้าหมาย	ตัวชี้วัด: 1. ร้อยละ 80 ของเกษตรกรเกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้ประกอบการ ผู้เข้าร่วมโครงการ 2. เกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้ประกอบการ ผู้เข้าร่วมโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนา และใช้ได้จริง เป้าหมาย: ได้เครื่องผลิตกระจ่างต้นไม้จากเปลือกมังคุดเหลือทิ้ง											
5. พื้นที่ดำเนินการ	<table><tr><th>จังหวัด</th><th>พื้นที่ทำโครงการ</th><th>ชื่อสถานที่</th></tr><tr><td>จันทบุรี</td><td>ห้องปฏิบัติการ</td><td>มทร.ตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี</td></tr><tr><td>จันทบุรี</td><td>ภาคสนาม</td><td>พื้นที่ส่วนต้นน้ำและกลางน้ำของผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี</td></tr></table>			จังหวัด	พื้นที่ทำโครงการ	ชื่อสถานที่	จันทบุรี	ห้องปฏิบัติการ	มทร.ตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี	จันทบุรี	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนต้นน้ำและกลางน้ำของผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี
จังหวัด	พื้นที่ทำโครงการ	ชื่อสถานที่										
จันทบุรี	ห้องปฏิบัติการ	มทร.ตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี										
จันทบุรี	ภาคสนาม	พื้นที่ส่วนต้นน้ำและกลางน้ำของผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี										
6. กิจกรรมหลัก	1.ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของเปลือกมังคุด 2.ออกแบบและสร้างเครื่องผลิตกระจ่างจากเปลือกมังคุด 3.ทดสอบสมรรถนะเครื่องผลิตกระจ่างจากเปลือกมังคุด 4. ทดสอบคุณสมบัติกระจ่างจากเปลือกมังคุด 5. อบรมให้ความรู้แก่ผู้ที่มีความสนใจ											
7. หน่วยงานดำเนินงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี											
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี											
9. งบประมาณ	500,000 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)											
10. ผลผลิต (Output)	กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย											

หัวข้อ	รายละเอียด				
	<pre> graph TD A[ขยะจากเปลือกมังคุด ที่ผ่านการแปรรูป] --> B[ลดขยะด้วยการทำกระถาง] B --> C[ส่งเสริมการผลิตกับกลุ่มเป้าหมาย] C --> D[ได้กระถางต้นไม้จากเปลือกมังคุด] E[โครงการวิจัยเรื่อง การสร้างเครื่องผลิตกระถาง ต้นไม้จากเปลือกมังคุดเหลือทิ้งจากการแปรรูป] --> F[เครื่องผลิตกระถางต้นไม้จากเปลือกมังคุด] F --> D D --> G[ผลงานวิจัย ได้กระถางต้นไม้จากเปลือกมังคุดที่เหลือจากการแปรรูป ของเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี] </pre> คุณสมบัติของกระถางแบบต่าง ๆ กระถาง ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 หมายถึง"ภาชนะที่มีปากกว้างรูปแบบต่างๆ ใช้สำหรับปลูกต้นไม้หรือใส่ น้ำ" ทำมาจากดิน หรือ พลาสติกหรือ เซรามิก มีรูระบายน้ำที่ก้น และมี ภาตรองรับน้ำเข้าชุดกัน ขนาดรูปทรงและสีสันท่างกันไปตามความนิยมใช้สำหรับตกแต่งสภาพภายในอาคารให้สวยงามเพิ่มขึ้น กระถางดินเผา เป็นกระถางที่ทำด้วยดินเหนียว ด้วยวิธีการนำมาผึ่งลมให้แห้งพอหมาดๆ แล้วนำเข้าเตาเผา มีขนาดรูปร่างแตกต่างกันตั้งแต่ความกว้างของขอบปากกระถาง 1 - 16 นิ้ว โดยแบ่งรูปทรงดังนี้ 1. ทรงมาตรฐาน กระถางแบบนี้มีความสูงเท่ากับ ความกว้างปากกระถาง มีขนาดตั้งแต่ 1 - 16 นิ้ว เหมาะสำหรับปลูกพันธุ์ไม้ทรงสูง ระบบรากลึก 2. ทรงรูปกระโถน กระถางแบบนี้มีความสูงเพียงครึ่งหนึ่งของ ความกว้างปากกระถาง มีขนาดตั้งแต่ 5 - 16 นิ้ว เหมาะสำหรับพันธุ์ไม้ทรงเตี้ย 3. ทรงสี่เหลี่ยมหรือทรงถึง กระถางแบบนี้มีความสูงประมาณ 1 ใน 3 ของความกว้างปากกระถางมีขนาดตั้งแต่ 5 - 16 นิ้ว เจาะรูที่บริเวณขอบกระถางด้านบนประมาณ 3 - 4 รู นิยมใช้แขวนพันธุ์ไม้ค่อนข้างเลื้อย ใบห้อยย้อย ระบบรากตื้น ตารางที่ 1 แสดงข้อดี ข้อเสีย ของกระถางดินเผา <table border="1"> <thead> <tr> <th>ข้อดี</th><th>ข้อเสีย</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> 1. เนื้อกระถางมีความพรุนโดยรอบทำให้การหมุนเวียนของอากาศดี การเจริญเติบโตพันธุ์ไม้เป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากระบบรากพืชได้รับออกซิเจนเพียงพอ 2. สามารถทำการฆ่าเชื้อโรค - แมลง โดยการอบหรือรมยาได้สะดวกไม่เสียรูปทรง 3. รักษาระดับอุณหภูมิให้พอเหมาะต่อการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้ </td><td> 1. มีน้ำหนักเบา 2. สิ้นเปลืองเนื้อที่ในการเก็บรักษา 3. ขำรดและเสียหายง่าย 4. เมื่อใช้ปลูกพืชนานเข้าจะเกิดตะไคร้จับตัวแล้วไม่สวยงาม 5. ลักษณะรูปทรงมีให้เลือกน้อย </td></tr> </tbody> </table> ที่มา : คุณสมบัติของกระถางแบบต่าง ๆ	ข้อดี	ข้อเสีย	1. เนื้อกระถางมีความพรุนโดยรอบทำให้การหมุนเวียนของอากาศดี การเจริญเติบโตพันธุ์ไม้เป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากระบบรากพืชได้รับออกซิเจนเพียงพอ 2. สามารถทำการฆ่าเชื้อโรค - แมลง โดยการอบหรือรมยาได้สะดวกไม่เสียรูปทรง 3. รักษาระดับอุณหภูมิให้พอเหมาะต่อการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้	1. มีน้ำหนักเบา 2. สิ้นเปลืองเนื้อที่ในการเก็บรักษา 3. ขำรดและเสียหายง่าย 4. เมื่อใช้ปลูกพืชนานเข้าจะเกิดตะไคร้จับตัวแล้วไม่สวยงาม 5. ลักษณะรูปทรงมีให้เลือกน้อย
ข้อดี	ข้อเสีย				
1. เนื้อกระถางมีความพรุนโดยรอบทำให้การหมุนเวียนของอากาศดี การเจริญเติบโตพันธุ์ไม้เป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากระบบรากพืชได้รับออกซิเจนเพียงพอ 2. สามารถทำการฆ่าเชื้อโรค - แมลง โดยการอบหรือรมยาได้สะดวกไม่เสียรูปทรง 3. รักษาระดับอุณหภูมิให้พอเหมาะต่อการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้	1. มีน้ำหนักเบา 2. สิ้นเปลืองเนื้อที่ในการเก็บรักษา 3. ขำรดและเสียหายง่าย 4. เมื่อใช้ปลูกพืชนานเข้าจะเกิดตะไคร้จับตัวแล้วไม่สวยงาม 5. ลักษณะรูปทรงมีให้เลือกน้อย				

หัวข้อ	รายละเอียด								
	กระถางพลาสติกเป็นกระถางที่ทำจากเม็ดพลาสติก หลอมด้วยความร้อนให้ได้รูปทรง สี สีสันสวยงามตามรสนิยมของผู้ใช้สอย มีขนาดให้เลือกมากมายตั้งแต่ความกว้างของขอบปากกระถาง 1 - 16 นิ้ว รูปทรงเหมือนกับกระถางดินเผา ตารางที่ 2 แสดงข้อดี ข้อเสีย ของกระถางพลาสติก <table border="1"> <thead> <tr> <th>ข้อดี</th><th>ข้อเสีย</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> 1. ช่วยรักษาความชื้นได้ดี 2. มีน้ำหนักเบาสะดวกในการขนย้าย 3. ไม่สิ้นเปลืองเนื้อที่ 4. ปราศจากเรื่องการเกาะจับของตะไคร่น้ำ 5. ทำความสะอาดง่าย </td><td> 1. ทรงทึบไม่มีความพรุน ทำให้อากาศถ่ายเทไม่สะดวก รากพืชมีโอกาสขาดออกซิเจน 2. ระดับอุณหภูมิของเครื่องปลูกจะสูงเกินไปในฤดูร้อน ทำให้พันธุ์ไม้เป็นอันตราย 3. ไม่สามารถนำไปฆ่าเชื้อโรค - แมลง โดยการอบหรือรมยาได้ เพราะจะทำให้เสียรูปทรง 4. ถ้าผู้ปลูกให้น้ำมากเกินไประบบอาจขาดออกซิเจนและเน่าตายได้ 5. ถ้าให้ถูกความร้อนนานๆ หรือนำไปตากแดดกระถางจะกรอบและแตกหักได้ง่าย </td></tr> </tbody> </table> ที่มา : คุณสมบัติของกระถางแบบต่าง ๆ กระถางเซรามิก เป็นกระถางที่ประดิษฐ์ขึ้นโดยให้มีรูปร่างที่แตกต่างกันออกไป เหมาะสำหรับปลูก ตกแต่งโชว์ลวดลาย สี สันของกระถาง และความสวยงามของพันธุ์ไม้ใบประดับ หรือนิยมประดับติดผนังห้อง ตารางที่ 3 แสดงข้อดี ข้อเสีย ของกระถางเซรามิก <table border="1"> <thead> <tr> <th>ข้อดี</th><th>ข้อเสีย</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> 1. ทำความสะอาดง่าย 2. ปราศจากปัญหาเรื่องตะไคร่น้ำ 3. ลักษณะรูปทรง ลวดลาย สีสันสวยงาม 4. ช่วยเก็บความชื้นได้ดีไม่ต้องรดน้ำบ่อยๆ </td><td> 1. ราคาค่อนข้างแพง 2. มีน้ำหนักมาก เคลื่อนที่ไม่สะดวก 3. ทรงทึบไม่มีความพรุนทำให้การถ่ายเทอากาศเป็นไปในทางเดียวกัน รากกระถางระบบรากพันธุ์ขาดออกซิเจน 4. ถ้าให้น้ำเกินความต้องการหรือมากเกินไป พันธุ์ไม้ อาจเน่าหรือตายได้ </td></tr> </tbody> </table> ที่มา : คุณสมบัติของกระถางแบบต่าง ๆ ตัวอย่างการออกแบบเครื่องผลิตกระถางต้นไม้ออกจากเปลือกมังคุด	ข้อดี	ข้อเสีย	1. ช่วยรักษาความชื้นได้ดี 2. มีน้ำหนักเบาสะดวกในการขนย้าย 3. ไม่สิ้นเปลืองเนื้อที่ 4. ปราศจากเรื่องการเกาะจับของตะไคร่น้ำ 5. ทำความสะอาดง่าย	1. ทรงทึบไม่มีความพรุน ทำให้อากาศถ่ายเทไม่สะดวก รากพืชมีโอกาสขาดออกซิเจน 2. ระดับอุณหภูมิของเครื่องปลูกจะสูงเกินไปในฤดูร้อน ทำให้พันธุ์ไม้เป็นอันตราย 3. ไม่สามารถนำไปฆ่าเชื้อโรค - แมลง โดยการอบหรือรมยาได้ เพราะจะทำให้เสียรูปทรง 4. ถ้าผู้ปลูกให้น้ำมากเกินไประบบอาจขาดออกซิเจนและเน่าตายได้ 5. ถ้าให้ถูกความร้อนนานๆ หรือนำไปตากแดดกระถางจะกรอบและแตกหักได้ง่าย	ข้อดี	ข้อเสีย	1. ทำความสะอาดง่าย 2. ปราศจากปัญหาเรื่องตะไคร่น้ำ 3. ลักษณะรูปทรง ลวดลาย สีสันสวยงาม 4. ช่วยเก็บความชื้นได้ดีไม่ต้องรดน้ำบ่อยๆ	1. ราคาค่อนข้างแพง 2. มีน้ำหนักมาก เคลื่อนที่ไม่สะดวก 3. ทรงทึบไม่มีความพรุนทำให้การถ่ายเทอากาศเป็นไปในทางเดียวกัน รากกระถางระบบรากพันธุ์ขาดออกซิเจน 4. ถ้าให้น้ำเกินความต้องการหรือมากเกินไป พันธุ์ไม้ อาจเน่าหรือตายได้
ข้อดี	ข้อเสีย								
1. ช่วยรักษาความชื้นได้ดี 2. มีน้ำหนักเบาสะดวกในการขนย้าย 3. ไม่สิ้นเปลืองเนื้อที่ 4. ปราศจากเรื่องการเกาะจับของตะไคร่น้ำ 5. ทำความสะอาดง่าย	1. ทรงทึบไม่มีความพรุน ทำให้อากาศถ่ายเทไม่สะดวก รากพืชมีโอกาสขาดออกซิเจน 2. ระดับอุณหภูมิของเครื่องปลูกจะสูงเกินไปในฤดูร้อน ทำให้พันธุ์ไม้เป็นอันตราย 3. ไม่สามารถนำไปฆ่าเชื้อโรค - แมลง โดยการอบหรือรมยาได้ เพราะจะทำให้เสียรูปทรง 4. ถ้าผู้ปลูกให้น้ำมากเกินไประบบอาจขาดออกซิเจนและเน่าตายได้ 5. ถ้าให้ถูกความร้อนนานๆ หรือนำไปตากแดดกระถางจะกรอบและแตกหักได้ง่าย								
ข้อดี	ข้อเสีย								
1. ทำความสะอาดง่าย 2. ปราศจากปัญหาเรื่องตะไคร่น้ำ 3. ลักษณะรูปทรง ลวดลาย สีสันสวยงาม 4. ช่วยเก็บความชื้นได้ดีไม่ต้องรดน้ำบ่อยๆ	1. ราคาค่อนข้างแพง 2. มีน้ำหนักมาก เคลื่อนที่ไม่สะดวก 3. ทรงทึบไม่มีความพรุนทำให้การถ่ายเทอากาศเป็นไปในทางเดียวกัน รากกระถางระบบรากพันธุ์ขาดออกซิเจน 4. ถ้าให้น้ำเกินความต้องการหรือมากเกินไป พันธุ์ไม้ อาจเน่าหรือตายได้								

หัวข้อ	รายละเอียด
	ภาพที่ 1 แสดงตัวอย่างเครื่องอัดกระดาษต้นไม้ที่พัฒนามาจากเครื่องอัดกระดาษ จากตัวอย่างเครื่องอัดกระดาษในภาพที่ 1 ได้ประยุกต์และออกแบบเครื่องผลิตกระดาษต้นไม้จากเปลือกมังคุด โดยออกแบบส่วนประกอบของเครื่องไว้ดังนี้ โครงสร้างเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม มีแม่พิมพ์รูปกระดาษต้นไม้ตามขนาดที่ออกแบบไว้อยู่ด้านใน ใช้แรงอัดไฮดรอลิกสกดอัดแม่พิมพ์กระดาษต้นไม้จากเปลือกมังคุด ระบบการทำงานจะใช้เป็นพลังงานไฟฟ้าควบคุมทั้งหมด ถ้าได้งบประมาณในครั้งนี้จะทำการศึกษาวิจัยหาแนวทางการสร้างให้มีประสิทธิภาพให้ดีเพราะถ้าเครื่องนี้สำเร็จได้จะสร้างประโยชน์ สร้างคุณค่าให้กับเปลือกมังคุดที่เหลือจากการแปรรูปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. นำเสนอผลงานสู่กลุ่มเป้าหมายที่จะนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่า 2. ได้เครื่องผลิตผลิตกระดาษจากเปลือกมังคุด ที่สามารถปลูกไม้ดอก ไม้ประดับได้ 3. ได้กระดาษจากเปลือกมังคุดที่สามารถปลูกไม้ดอก ไม้ประดับได้ 4. ลดปริมาณขยะจากเปลือกมังคุดได้ 5. หน่วยงาน เช่น สถานศึกษา หน่วยงานท้องถิ่น เทศบาลในจังหวัดจันทบุรี

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
กลยุทธ์ที่ 2 วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การยกระดับมาตรฐานโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์และการพัฒนาอุปกรณ์วัดทางการเกษตรอัจฉริยะ
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ในปัจจุบันแนวคิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมสู่ยุคประเทศไทย 4.0 นั้นจะมุ่งเน้นการพัฒนาระบบการผลิตอัจฉริยะ โดยใช้ระบบอัตโนมัติ และใช้ระบบไร้สายในการควบคุมการผลิตทั้งหมด เปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยเป้าหมายของการพัฒนาสู่ประเทศไทย 4.0 คือ เพื่อให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพิ่มความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการภายใน ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การวิจัยและพัฒนา การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต การเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การปรับปรุงคุณภาพชีวิตและกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐ เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยนอกจากการเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญอันดับต้นๆ ของโลกแล้ว ประเทศไทยยังมีความเหมาะสมและมีศักยภาพที่จะผลิตผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตร ซึ่งเป็นที่ต้องการในตลาดโลกมากขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากผู้บริโภคยุคใหม่คำนึงถึงสุขอนามัยความปลอดภัยในการบริโภคและรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เกษตรของไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำมาตรฐานเกษตรของประเทศ และกระบวนการรับรองผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค โดยมอบหมายให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) เป็นผู้จัดทำมาตรฐาน และรับผิดชอบในเรื่องกระบวนการตรวจรับรองระบบงานด้านเกษตรและเพื่อเตรียมพร้อมกับการก้าวเข้าสู่การเป็นไทยแลนด์ 4.0 ตามนโยบายแห่งชาตินั้น ทางผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงขีดความสามารถและตระหนักถึงความสำคัญ ดังกล่าว ทางผู้วิจัยจึงมีความต้องการส่งเสริมพัฒนาและรับรองงานวิจัยมาตรฐานสินค้าพร้อมด้วยเครื่องมือทางการเกษตรให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้นซึ่งอาจช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยและ ช่วยส่งเสริมผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจได้อีกด้วย คำสำคัญของโครงการ : การพัฒนา, การรับรอง, มาตรฐานสินค้าการเกษตร, เครื่องมือการเกษตร
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สินค้าการเกษตร พร้อมทั้งมีงานวิจัยเป็นเครื่องยืนยัน 2.ปรับปรุงพัฒนาต่อยอดจุลินทรีย์เพื่อการบำบัดของเสีย 3.ออกแบบและพัฒนาเครื่องมือวิเคราะห์ดิน และน้ำแบบพกพา
4. เป้าหมาย	1.เกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้ประกอบการ ผู้เข้าร่วมโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนา และใช้ได้จริง 2.โรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
5. พื้นที่ดำเนินการ	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตจันทบุรี โทรศัพท์ (039) 307276, โทรสาร (039) 307276 จังหวัดจันทบุรี
6. กิจกรรมหลัก	1.ศึกษาความต้องการของภาคเอกชนที่มีความต้องการร่วมกัน 2.เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3.ออกแบบและปรับปรุงวิธีการ 4.ดำเนินการตามวิธีการที่ได้ออกแบบไว้ 5.เก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ผลการทำงาน

หัวข้อ	รายละเอียด																
	6.ทำการวิเคราะห์ผลการทำงาน 7.แก้ไขและปรับปรุงงาน 8.ติดตั้งและใช้งานจริง																
7. หน่วยงานดำเนินงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี																
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี																
9. งบประมาณ	5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน)																
10. ผลผลิต (Output)	กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย ความรู้ด้านการเกษตรสมัยใหม่ เทคโนโลยีการเกษตร งานวิจัยทั้งทางด้านเกษตร และด้านเทคโนโลยีชีวภาพ การสนับสนุนทั้งจากภาครัฐและเอกชน ➔ • การเกษตรกรรมสมัยใหม่และแบบยั่งยืน • สร้างมาตรฐานให้แก่สินค้า ผลกระทบ (Impact) ที่คาดว่าจะได้รับ <table><tr><th>ชื่อผลงานเด่น</th><th>ลักษณะผลงาน</th><th>กลุ่มเป้าหมาย / ผู้ใช้ประโยชน์</th><th>ผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ</th></tr><tr><td>โรงงานต้นแบบ GMP ด้านผลิตนวัตกรรม</td><td>โรงงานต้นแบบมาตรฐาน GMP</td><td>โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ</td><td>โรงงานเป็นระบบมาตรฐานGMP</td></tr><tr><td>เครื่องต้นแบบผลิตภัณฑ์ควบคุมและลดระดับน้ำตาลในเลือด จากสารสกัดจากถั่วขาวPLUS</td><td>เครื่องต้นแบบผลิตภัณฑ์</td><td>โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ</td><td>เครื่องต้นแบบการควบคุมและลดระดับน้ำตาลในเลือด จากสารสกัดจากถั่วขาว PLUS</td></tr><tr><td>เครื่องทดสอบ ค่า N P K และค่าPH พร้อมGPS</td><td>เครื่องทดสอบต้นแบบ</td><td>โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ</td><td>เครื่องทดสอบ ค่า N P K และค่าPH พร้อมGPS</td></tr></table>	ชื่อผลงานเด่น	ลักษณะผลงาน	กลุ่มเป้าหมาย / ผู้ใช้ประโยชน์	ผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ	โรงงานต้นแบบ GMP ด้านผลิตนวัตกรรม	โรงงานต้นแบบมาตรฐาน GMP	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	โรงงานเป็นระบบมาตรฐานGMP	เครื่องต้นแบบผลิตภัณฑ์ควบคุมและลดระดับน้ำตาลในเลือด จากสารสกัดจากถั่วขาวPLUS	เครื่องต้นแบบผลิตภัณฑ์	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	เครื่องต้นแบบการควบคุมและลดระดับน้ำตาลในเลือด จากสารสกัดจากถั่วขาว PLUS	เครื่องทดสอบ ค่า N P K และค่าPH พร้อมGPS	เครื่องทดสอบต้นแบบ	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	เครื่องทดสอบ ค่า N P K และค่าPH พร้อมGPS
ชื่อผลงานเด่น	ลักษณะผลงาน	กลุ่มเป้าหมาย / ผู้ใช้ประโยชน์	ผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ														
โรงงานต้นแบบ GMP ด้านผลิตนวัตกรรม	โรงงานต้นแบบมาตรฐาน GMP	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	โรงงานเป็นระบบมาตรฐานGMP														
เครื่องต้นแบบผลิตภัณฑ์ควบคุมและลดระดับน้ำตาลในเลือด จากสารสกัดจากถั่วขาวPLUS	เครื่องต้นแบบผลิตภัณฑ์	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	เครื่องต้นแบบการควบคุมและลดระดับน้ำตาลในเลือด จากสารสกัดจากถั่วขาว PLUS														
เครื่องทดสอบ ค่า N P K และค่าPH พร้อมGPS	เครื่องทดสอบต้นแบบ	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	เครื่องทดสอบ ค่า N P K และค่าPH พร้อมGPS														
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1.สร้างความเชื่อมั่นในสินค้าสารสกัดถั่วขาว และสินค้านวัตกรรมต่อยอดจุลินทรีย์ 2.ได้เครื่องมือในการตรวจวัดดินและน้ำแบบพกพาและมีราคาที่ดี 3.การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ สร้างองค์ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่ สาธารณะชน การบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) และโรงงานอุตสาหกรรม																

หัวข้อ	รายละเอียด				
	ชื่อผลลัพธ์	ประเภท	ปริมาณ	รายละเอียด	
	งานวิจัยรับรองประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์สารสกัดจากถั่วขาว	เชิงปริมาณ	1	เครื่องต้นแบบผลิตภัณฑ์ควบคุมและลดระดับน้ำตาลในเลือด จากสารสกัดจากถั่วขาวPLUS	
	งานวิจัยรับรองสินค้าจากการต่อยอดนวัตกรรมจุลินทรีย์ มาตรฐานGMP	เชิงปริมาณ	1	โรงงานเป็นระบบมาตรฐานGMP	
	ชุดเครื่องมือทดสอบดินและน้ำแบบพกพา	เชิงปริมาณ	1	เครื่องทดสอบ ค่า N P K และค่า PH พร้อมGPS	

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ 2 วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1.ชื่อโครงการ วิจัยพัฒนานวัตกรรมและ เทคโนโลยีด้านการผลิตและ การแปรรูปสินค้าเกษตร	เครื่องคว้านเมล็ดเงาะแบบกึ่งอัตโนมัติ
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เงาะเป็นผลไม้ที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย ได้รับความนิยมอย่างสูงทั้งในประเทศและต่างประเทศมีมากในจังหวัดภาคใต้และภาคตะวันออกของประเทศ ปัจจุบันเงาะได้รับการส่งเสริมเป็นผลไม้เศรษฐกิจ คุณค่าของผลเงาะทั้งคุณประโยชน์ทางโภชนาการ รสชาติ กลิ่นและเนื้อสัมผัส เงาะจึงถูกแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆอีกหลายชนิด ได้แก่ เนื้อเงาะในไซรป์ เนื้อเงาะเชื่อม น้ำและเนื้อเงาะบรรจุกระป๋อง แยมเนื้อเงาะ ฯลฯ ซึ่งแต่เดิมผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีราคาสูงมาก เนื่องจากวัตถุดิบต้องถูกแบ่งจากผลผลิตเงาะบริโภคสดส่วนหนึ่ง แต่เมื่อปริมาณเงาะในตลาดมีสูงขึ้นประกอบกับราคาจำหน่ายผลบริโภคสดตกต่ำ การแปรรูปเงาะเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มการใช้ผลเงาะในฐานะวัตถุดิบประการหนึ่ง และเพื่อเพิ่มมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์เงาะแปรรูปแล้วในอีกประการหนึ่งด้วย การส่งออกในเดือนมกราคม 2561 การส่งออกผักผลไม้กระป๋องและแปรรูป เดือน ม.ค.- ม.ค. 2561 ปริมาณ 129,466 ตัน คิดเป็นมูลค่า 162.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 5.93 เมื่อเทียบกับ ช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยตลาด หลักที่ไทยมีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ขยายตัวร้อยละ 11.02 และ รัสเซีย ขยายตัวร้อยละ 38.27 แบ่งเป็น - การส่งออกผลไม้กระป๋องและแปรรูป ปริมาณ 109,561 ตัน คิดเป็นมูลค่า 138.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 7.25 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยการส่งออกหลักคือ สินค้า สับปะรดกระป๋อง มีปริมาณ 27,722 ตัน คิดเป็นมูลค่า 23.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 41.91 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.59 ของการส่งออกผักผลไม้กระป๋อง แปรรูปทั้งหมด(สำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ,2561) ขั้นตอนการเตรียมผลเงาะเป็นวัตถุดิบสำหรับการแปรรูปที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือการคว้านเมล็ดเงาะออกและปอกเปลือก เพื่อให้เหลือแต่เนื้อเงาะเพียงอย่างเดียว ซึ่งวิธีการปฏิบัติในปัจจุบันยังต้องใช้แรงงานคนที่มีความชำนาญสูงในการทำ ทำให้มีความสามารถในการทำงานต่ำ เกิดความสูญเสียสูง และใช้เวลาปฏิบัติมาก ในฤดูกาลเพาะปลูกซึ่งผลผลิตระบายสู่ตลาด

	ปริมาณสูงมากอย่างต่อเนื่องจะทำให้แปรรูปผลิตภัณฑ์เงาะได้ไม่ทันทั่วทั้งปี เกิดความเสียหายจากการเสื่อมสลายของผลผลิต ประกอบกับการใช้มีดเป็นอุปกรณ์ทำงานย่อมมีความเสี่ยงต่อการเกิดบาดแผลกับผู้ปฏิบัติ คณะผู้วิจัยจึงต้องการที่จะสร้างเครื่องควั่นเมล็ดเงาะแบบกึ่งอัตโนมัติ เพื่อลดเวลาการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยเร่งการแปรรูปผลผลิตเงาะให้ทันในฤดูกาล ลดจำนวนผู้ปฏิบัติงานลงและไม่จำเป็นต้องใช้แรงงานฝีมือ ลดต้นทุนและเป็นเครื่องจักรที่มีความปลอดภัย
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ด้านวิทยาศาสตร์อย่างมีศักยภาพ นำไปสู่การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมที่มีความมั่นคงยั่งยืน
4.เป้าหมาย	สามารถเวลาการควั่นเมล็ดและปอกเปลือกเงาะลงได้ เพื่อช่วยเร่งการแปรรูปผลผลิตเงาะให้ทันในฤดูกาล สามารถลดผู้ปฏิบัติงานลงและใช้เพียงแรงงานไร้ฝีมือในการปฏิบัติ เพื่อลดต้นทุนด้านค่าจ้างแรงงานลง เป็นเครื่องจักรที่มีความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน
5.พื้นที่ดำเนินการ	สถาบันการศึกษาและองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอเขาชัยภูมิ จังหวัดจันทบุรี
6. กิจกรรมหลัก	6.1 ศึกษาหาข้อมูลและออกแบบระบบควบคุมดังนี้ 6.2 ติดตั้งระบบควบคุมและทดสอบการทำงาน 6.3 ทดสอบการทำงาน 6.4 วิเคราะห์ผลการทดสอบและสรุปผล 6.5 จัดพิมพ์รูปเล่มรายงานผลการวิจัย 6.6 เผยแพร่ผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายตามแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี
7.หน่วยงานดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร รวยป้อม สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
8.ระยะเวลาในการดำเนินการ	ระยะเวลาโครงการ 1 ปี
9. งบประมาณ	500,000 บาท
10. ผลผลิต (Output)	ได้เครื่องต้นแบบเครื่องควั่นเมล็ดเงาะแบบกึ่งอัตโนมัติ. สามารถปอกเปลือกและควั่นเมล็ดเงาะ มีความรวดเร็วและมีความซ้ำของเนื้อมากที่สุด โดยใช้ระบบนิวเมติกส์อัตโนมัติในการท่นแรงงาน ช่วยลดปัญหาขาดแคลนแรงงานและค่าตอบแทนแรงงานที่สูงขึ้น
11.ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ลดเวลาการควั่นเมล็ดและปอกเปลือกเงาะลงได้ เพื่อช่วยเร่งการแปรรูปผลผลิตเงาะให้ทันในฤดูกาล สามารถลดผู้ปฏิบัติงานลงและใช้เพียงแรงงานไร้ฝีมือในการปฏิบัติ เพื่อลดต้นทุนด้านค่าจ้างแรงงานลง เป็นเครื่องจักรที่มีความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
กลยุทธ์ที่ 2 วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การพัฒนากระบวนการผลิตและเทคโนโลยีของกลุ่มอาหารภายใต้แนวคิดอุตสาหกรรม 4.0
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของการมีความหลากหลายทางชีวภาพ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม เมื่อเทียบกับหลายประเทศ อย่างไรก็ตาม ภายใต้การแข่งขันของระบบเศรษฐกิจโลก ดังเช่นในปัจจุบัน โอกาสที่จะใช้ประโยชน์จากความสามารถได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบจะมีอยู่จำกัด ความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องปรับเปลี่ยนความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ดังกล่าวให้เป็นความได้เปรียบเชิงแข่งขันด้วยการเติมเต็มผ่านองค์ความรู้ เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญในประเด็นนี้ จึงได้กำหนดให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต (Food for the Future) ซึ่งเป็นหนึ่งในสิบอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ภายใต้ 10 อุตสาหกรรมแห่งอนาคต รัฐบาลมีนโยบายสำคัญในการปรับเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอกเป็นส่วนใหญ่สู่ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีของตนเองในระดับที่เหมาะสม จึงได้กำหนด 5 กลุ่มเทคโนโลยี/อุตสาหกรรมเป้าหมายที่ต้องการและอุตสาหกรรมอาหารก็เป็นหนึ่งในนั้นเช่นกัน ปัจจัยที่จะต้องเติมให้เต็ม (Missing Links) ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานทางด้านเกษตรและอาหาร, นักวิจัยที่สามารถปรับเทคโนโลยีไปใช้งานจริง, เทคโนโลยีการผลิตเครื่องจักรและการบำรุงรักษาของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร, กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับ GM, การสื่อสารระหว่าง Approval Body กับผู้ผลิตเกี่ยวกับการยื่นขอ Kosher และ Halal, ความร่วมมือและการลงทุนใน Scale-Up Facilities, Big Data และ Database Sharing, Translational Researches, ห้องแล็บที่ได้การรับรองมาตรฐาน, ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบระหว่างประเทศ ว่าด้วยการเกษตรอาหาร และ Biotech และสุดท้ายคือการสร้างมูลค่าเพิ่มที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาด ในปัจจุบันรัฐบาลได้มีการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดอุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0) เพื่อผลักดันภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งทางด้านการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปช่วยพัฒนากระบวนการผลิต ลดการพึ่งพาแรงงานคน สามารถปรับปรุงกระบวนการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเชื่อมความต้องการของผู้บริโภคเข้ากับกระบวนการผลิตได้โดยตรง โดยโรงงานในยุคอุตสาหกรรม 4.0 จะสามารถผลิตสินค้าได้หลากหลายและมีรูปแบบแตกต่างกันตามความต้องการเฉพาะของผู้บริโภคแต่ละรายได้เป็นจำนวนมากในระยะเวลาย่นสั้น โดยใช้กระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกันทั้งภายในและภายนอกโรงงานตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลแบบครบวงจร โดยสิ่งที่ภาคอุตสาหกรรมจะต้องทำความเข้าใจและปรับตัวเพื่อรองรับอุตสาหกรรม 4.0 คือ การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ซึ่งได้แก่ การยกระดับนวัตกรรมไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการเชื่อมโยงสู่ภายนอกทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้นในแผนบูรณาการนี้จึงเป็นโครงการที่มีความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งคือผู้ประกอบการที่มีปัญหาในเรื่องของกระบวนการผลิต เทคโนโลยี หรือ บรรจุภัณฑ์ที่ต้องการการพัฒนาเพื่อต่อยอดความสำเร็จทางธุรกิจ เช่น การเพิ่มรายแก่องค์กร การให้คนในชุมชนมีงานทำ และที่สำคัญสามารถทำให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เพื่อยกระดับการผลิตของประเทศสู่อุตสาหกรรม 4.0 คำสำคัญของโครงการ : ประสิทธิภาพ, กระบวนการผลิต, เทคโนโลยี, เทคโนโลยีอาหาร, อุตสาหกรรม 4.0
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเตรียมพร้อมอุตสาหกรรมกลุ่มอาหารเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 2. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากระบวนการผลิตและเทคโนโลยี

หัวข้อ	รายละเอียด																
4. เป้าหมาย	1.เกษตรกรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้ประกอบการ ผู้เข้าร่วมโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนา และใช้ได้จริง 2.โรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานภาครัฐและเอกชน																
5. พื้นที่ดำเนินการ	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตจันทบุรี โทรศัพท์ (039) 307276, โทรสาร (039) 307276 จังหวัดจันทบุรี																
6. กิจกรรมหลัก	1.ศึกษาความต้องการของภาคเอกชนที่มีความต้องการร่วมกัน 2.เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3.ออกแบบและปรับปรุงวิธีการ 4.ดำเนินการตามวิธีการที่ได้ออกแบบไว้ 5.เก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ผลการทำงาน 6.ทำการวิเคราะห์ผลการทำงาน 7.แก้ไขและปรับปรุงงาน 8.ติดตั้งและใช้งานจริง																
7. หน่วยงานดำเนินงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี																
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี																
9. งบประมาณ	5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน)																
10. ผลผลิต (Output)	1. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ 2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี 3. ปัจจัยด้านต้นทุน 4. ปัจจัยทางการตลาด 5. ภาพลักษณ์ตราสินค้า ➔ ตัวแปรตาม ความพึงพอใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ ผลกระทบ (Impact) ที่คาดว่าจะได้รับ <table><tr><th>ชื่อผลงานเด่น</th><th>ลักษณะผลงาน</th><th>กลุ่มเป้าหมาย / ผู้ใช้ประโยชน์</th><th>ผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ</th></tr><tr><td>เครื่องตัดขนมปัง</td><td>เครื่องตัดขนมปังแผ่นบางขนาด 1 มิลลิเมตร</td><td>โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ</td><td>สามารถตัดขนมปังให้มีลักษณะเป็นแผ่นบาง ขนาด 1 มิลลิเมตร</td></tr><tr><td>ผลิตภัณฑ์ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูป</td><td>ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูป</td><td>โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ</td><td>ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูปเพิ่มอายุการบริโภค</td></tr><tr><td>ชุดควบคุมอุณหภูมิแบ่งโรตีมะตะปะ</td><td>เครื่องมือควบคุมอุณหภูมิแบ่งโรตีมะตะปะ</td><td>โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ</td><td>เครื่องมือควบคุมอุณหภูมิแบ่งโรตีมะตะปะ</td></tr></table>	ชื่อผลงานเด่น	ลักษณะผลงาน	กลุ่มเป้าหมาย / ผู้ใช้ประโยชน์	ผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ	เครื่องตัดขนมปัง	เครื่องตัดขนมปังแผ่นบางขนาด 1 มิลลิเมตร	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	สามารถตัดขนมปังให้มีลักษณะเป็นแผ่นบาง ขนาด 1 มิลลิเมตร	ผลิตภัณฑ์ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูป	ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูป	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูปเพิ่มอายุการบริโภค	ชุดควบคุมอุณหภูมิแบ่งโรตีมะตะปะ	เครื่องมือควบคุมอุณหภูมิแบ่งโรตีมะตะปะ	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	เครื่องมือควบคุมอุณหภูมิแบ่งโรตีมะตะปะ
ชื่อผลงานเด่น	ลักษณะผลงาน	กลุ่มเป้าหมาย / ผู้ใช้ประโยชน์	ผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ														
เครื่องตัดขนมปัง	เครื่องตัดขนมปังแผ่นบางขนาด 1 มิลลิเมตร	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	สามารถตัดขนมปังให้มีลักษณะเป็นแผ่นบาง ขนาด 1 มิลลิเมตร														
ผลิตภัณฑ์ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูป	ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูป	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูปเพิ่มอายุการบริโภค														
ชุดควบคุมอุณหภูมิแบ่งโรตีมะตะปะ	เครื่องมือควบคุมอุณหภูมิแบ่งโรตีมะตะปะ	โรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐและเอกชน และผู้ที่สนใจ	เครื่องมือควบคุมอุณหภูมิแบ่งโรตีมะตะปะ														
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. ผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารได้รับทราบข้อมูลและเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรม 4.0 2. การเข้าให้คำปรึกษาเชิงลึกโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยการพิจารณาจากปัญหาและความต้องการพัฒนา																

หัวข้อ	รายละเอียด																
	ของธุรกิจที่ผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ 3. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ สร้างองค์ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่ สาธารณะชน การบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) และโรงงานอุตสาหกรรม <table><tr><th>ชื่อผลิตภัณฑ์</th><th>ประเภท</th><th>ปริมาณ</th><th>รายละเอียด</th></tr><tr><td>เครื่องตัดขนมปัง</td><td>เชิงปริมาณ</td><td>1</td><td>สำหรับตัดแผ่นขนมปัง</td></tr><tr><td>ผลิตภัณฑ์ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูป</td><td>เชิงปริมาณ</td><td>1</td><td>ข้าวเม่าที่มีอายุการเก็บรักษานานขึ้น โดยที่มีความนุ่ม อร่อย เช่นเดิม</td></tr><tr><td>ชุดควบคุมอุณหภูมิแป้งโรตีมะตะปะ</td><td>เชิงปริมาณ</td><td>1</td><td>สามารถควบคุมอุณหภูมิได้คงที่</td></tr></table>	ชื่อผลิตภัณฑ์	ประเภท	ปริมาณ	รายละเอียด	เครื่องตัดขนมปัง	เชิงปริมาณ	1	สำหรับตัดแผ่นขนมปัง	ผลิตภัณฑ์ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูป	เชิงปริมาณ	1	ข้าวเม่าที่มีอายุการเก็บรักษานานขึ้น โดยที่มีความนุ่ม อร่อย เช่นเดิม	ชุดควบคุมอุณหภูมิแป้งโรตีมะตะปะ	เชิงปริมาณ	1	สามารถควบคุมอุณหภูมิได้คงที่
ชื่อผลิตภัณฑ์	ประเภท	ปริมาณ	รายละเอียด														
เครื่องตัดขนมปัง	เชิงปริมาณ	1	สำหรับตัดแผ่นขนมปัง														
ผลิตภัณฑ์ข้าวเม่ากึ่งสำเร็จรูป	เชิงปริมาณ	1	ข้าวเม่าที่มีอายุการเก็บรักษานานขึ้น โดยที่มีความนุ่ม อร่อย เช่นเดิม														
ชุดควบคุมอุณหภูมิแป้งโรตีมะตะปะ	เชิงปริมาณ	1	สามารถควบคุมอุณหภูมิได้คงที่														

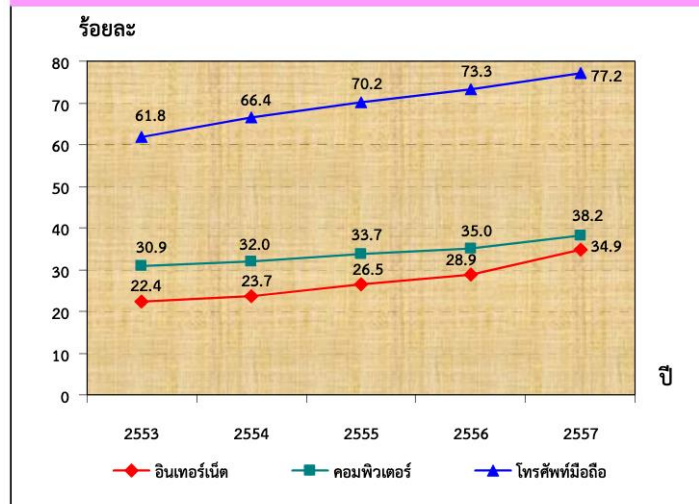
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
 กลยุทธ์ ที่ 3 การใช้สื่อสารสนเทศในการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
1.ชื่อโครงการ	พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและ SMEs สินค้าเกษตร และพืชถิ่น สู่ยุค 4.0 ด้วย นวัตกรรมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เรื่อง “แอปพลิเคชันตลาดการค้าผลไม้บนมือถือ จังหวัดจันทบุรี”
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นที่ยอมรับในยุคปัจจุบันและ เป็นยุคที่หน่วยงาน ต่าง ๆ เห็นความจำเป็นและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การดำเนินงาน การบริหารงาน และการตัดสินใจ ซึ่งในหลายหน่วยงานทั้ง ภาครัฐและเอกชนทั้งในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรมและการศึกษา ต้องมีข้อมูล สารสนเทศที่ดีโดยมีกระบวนการจัดการผ่านคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ นับตั้งแต่การผลิต การจัดเก็บ การประมวลผล การเรียกใช้และ การสื่อสารสารสนเทศ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนและการใช้ทรัพยากร สารสนเทศร่วมกันให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ Thailand 4.0” เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศไทย หรือ โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล บนวิสัยทัศน์ที่ ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ ด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนา ประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและ รุนแรงในศตวรรษที่ 21 ได้ เป็นวิสัยทัศน์เชิง นโยบาย ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และแนวคิดการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและ นวัตกรรมที่ทันสมัยและชาญฉลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการ และการบริหารจัดการเมือง ลดค่าใช้จ่ายและการใช้ทรัพยากรของเมืองและ ประชากรเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจและภาคประชาชนใน การพัฒนาเมือง ภายใต้แนวคิดการพัฒนา เมืองน่าอยู่ เมืองทันสมัย ให้ ประชาชนในเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อย่างยั่งยืน การค้าขายในยุคดิจิทัลมีการแข่งขันกันสูงและรวดเร็ว โดยธุรกิจ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ของไทยได้ เติบโตขึ้นแบบก้าว กระโดด ปัจจัยที่สำคัญมาจากการที่ธุรกิจต่าง ๆ มองว่าเวลานี้ E- Commerce เป็นช่องทางการขายหลักในการเข้าถึงผู้บริโภค อีกทั้งยังมีการ เข้ามาของผู้ให้บริการจากต่างประเทศ ทำให้เกิดการแข่งขันด้านการ ให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ได้มากที่สุด ทั้งการมี ระบบชำระเงินออนไลน์ (Online Payment) ที่พัฒนาไปอย่างมากทั้งในด้าน ความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือ หรือการมีระบบจัดการสินค้าและขนส่ง

ถึงปลายทางพร้อมเก็บเงิน (Warehouse & Fulfillment) นอกจากนี้ยังมีสถิติที่น่าสนใจเกี่ยวกับตัวเลขของคนไทยที่ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือที่เติบโตขึ้นสูงถึง 56.1 ล้านคน (Digital Advertising Association Thailand และ MarketingOps.com, 2558) ตามภาพที่ 1

แผนภูมิ 1 ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ พ.ศ. 2553-2557

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ พ.ศ. 2553 – 2557. จาก บทสรุปสำหรับผู้บริหารการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2557, <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/ICT-HouseExc57.pdf> (สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558)

คณะผู้วิจัยจึงเล็งความสำคัญในการส่งเสริมการค้าผลไม้ออนไลน์ จึงมีแนวคิดเพื่อพัฒนาแอปพลิเคชันตลาดการค้าผลไม้บนมือถือจังหวัดจันทบุรี เพื่อตอบโจทย์การซื้อขายสินค้าผ่านตลาดออนไลน์ของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นช่วยส่งเสริมให้จังหวัดเป็นเมืองการค้าผลไม้แบบอัจฉริยะ (Smart Market Place) และเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพในระดับประเทศ

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	พัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับตลาดการค้าผลไม้จังหวัดจันทบุรี นำไปสู่การพัฒนาการค้าขายสินค้าทางการเกษตรและอุตสาหกรรมที่มีความมั่นคงยั่งยืน
4. เป้าหมาย	สามารถเพิ่มยอดขายให้สินค้าเกษตรชุมชนของจังหวัดจันทบุรี เพิ่มช่องทางการขายและการระบายสินค้าไปสู่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ และสนับสนุนนโยบายของภาครัฐในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือสำหรับการเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี
5. พื้นที่ดำเนินการ	สถาบันการศึกษาและองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดจันทบุรี
6. กิจกรรมหลัก	1. ศึกษาหาข้อมูลและออกแบบแอปพลิเคชัน 2. ติดตั้งระบบแอปพลิเคชัน

	3. ทดสอบการทำงานของระบบ 4. วิเคราะห์ผลการทดสอบและสรุปผล 5. จัดพิมพ์รูปเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์ 6. เผยแพร่ระบบสู่กลุ่มเป้าหมายตามแผนและนำเสนอถ่ายทอดเทคโนโลยีต่อกลุ่มเป้าหมาย
7.หน่วยงานดำเนินการ	นายสมมาตร พรหมพุดม สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขต จันทบุรี
8.ระยะเวลาในการดำเนินการ	1 ปี
9. งบประมาณ	1,827,000 บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. ได้แอปพลิเคชันตลาดการค้าผลไม้บนมือถือ จังหวัดจันทบุรี เป็น ช่องทางสำหรับการขายสินค้าทางการเกษตรผ่านโทรศัพท์มือถือ 2. ได้ระบบที่สามารถแข่งขันในตลาดการค้าผลไม้ระดับสากลได้
11.ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. เกษตรกรหรือผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับผลไม้ สามารถระบายสินค้า เพิ่มรายได้ให้สูงมากขึ้น ให้เกษตรกรมีโอกาสเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ เตรียมพร้อมกับการแข่งขันการค้าในยุคปัจจุบัน 2. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดการค้าผลไม้ระดับสากล

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
กลยุทธ์ที่ 2 วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การสำรวจ จัดทำพินิจภัณฑ์ ควบคุมโรคโดยชีววิธี และการเพิ่มมูลค่าทุเรียนในจังหวัดจันทบุรี
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากร ประกอบด้วย พืชผัก ผลไม้ และสมุนไพรนานาชนิด ปัจจุบันทุเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในจังหวัดจันทบุรีที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรจํานวนมหาศาลในแต่ละปี แต่อย่างไรก็ตามการเพาะปลูกทุเรียนในปัจจุบันใช้สารเคมีจํานวนมากมากหลายชนิดเพียงเพื่อหวังเพิ่มผลผลิต สร้างรายได้ แต่ผลเสียที่เกิดขึ้นมากมาย อาทิเช่นส่งผลกระทบต่อสุขภาพเกษตรกรและสิ่งแวดล้อม รวมถึงความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศสูญเสียไป นอกจากนี้จากการสำรวจพบว่าคนในจังหวัดจันทบุรีเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมะเร็งเพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อการสูญเสียงบประมาณของกระทรวงสาธารณสุขในการรักษาจากรัฐบาลเป็นจํานวนมาก ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรในจังหวัด อย่างยั่งยืน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี จึงมีแนวคิดที่จะสำรวจสายพันธุ์ทุเรียนในจังหวัดจันทบุรี ศึกษาการควบคุมโรคจากทุเรียนโดยใช้ชีววิธีเพื่อทดแทนการใช้สารเคมี และเพิ่มมูลค่าทุเรียนด้วยเทคโนโลยีการแปรรูปและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งอาหารและไม่ใช่อาหาร
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อสำรวจสายพันธุ์ทุเรียนในจังหวัดจันทบุรีและจัดทำเป็นพินิจภัณฑ์ 2.เพื่อศึกษาการควบคุมโรคจากทุเรียนโดยใช้ชีววิธี 3.เพื่อเพิ่มมูลค่าทุเรียนด้วยเทคโนโลยีการแปรรูปและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งอาหารและไม่ใช่อาหาร
4. เป้าหมาย	1.ทราบสายพันธุ์ทุเรียนที่มีในจังหวัดจันทบุรี 2. ได้เทคโนโลยีชีววิธีที่ใช้ในการควบคุมโรคในทุเรียนทดแทนการใช้สารเคมี 3. ได้ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจากทุเรียนเพิ่มมากขึ้น
5. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเขาคิชฌกูฏ
6. กิจกรรมหลัก	1.สำรวจสายพันธุ์ทุเรียนในจังหวัดจันทบุรีและจัดทำเป็นพินิจภัณฑ์ 2.ศึกษาการควบคุมโรคจากทุเรียนโดยใช้ชีววิธี 3.เพิ่มมูลค่าทุเรียนด้วยเทคโนโลยีการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งอาหารและไม่ใช่อาหาร

7. หน่วยงานดำเนินงาน	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี
8. ระยะเวลาในการ ดำเนินการ	1 ปี
9. งบประมาณ	5 ล้านบาท
10. ผลผลิต (Output)	1. ได้พิพิธภัณฑสถานสายพันธุ์ทุเรียนที่มีในจังหวัดจันทบุรี 2. ได้เทคโนโลยีแบบชีววิธีที่ใช้ในการควบคุมโรคในทุเรียนทดแทนการใช้สารเคมี 3. ได้ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจากทุเรียนเพิ่มมากขึ้นที่มีความหลากหลาย
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ได้พิพิธภัณฑสถานสายพันธุ์ทุเรียนในจังหวัดจันทบุรี ส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์ หวง แทนสายพันธุ์ทุเรียนที่มีความหลากหลายในจังหวัด รวมทั้งได้เทคโนโลยีการ ควบคุมโรคโดยชีววิธี ส่งผลให้ลดการใช้สารเคมี เกษตรกรมีสุขภาพที่ดี ลด ภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในการดูแลรักษา รักษาสิ่งแวดล้อม ทำให้ชาว จังหวัดจันทบุรีมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ตลอดจนได้ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจาก ทุเรียนที่หลากหลาย ส่งผลให้เกิดความเข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนของ เกษตรกรชาวจังหวัดจันทบุรี และชาวไทย ตลอดจนเพิ่มความสามารถในการ แข่งขันกับต่างประเทศต่อไป

เฉพาะงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูงสุด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีการควบคุมระบบน้ำสำหรับการผลิตไม้ผลเมืองร้อน แบบประหยัดน้ำและพลังงาน
2. ความสำคัญของโครงการหลักการและเหตุผล	น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต และการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ น้ำตามธรรมชาติที่มนุษย์ใช้ ได้แก่ น้ำในบรรยากาศ(น้ำฝน) น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน(น้ำบาดาล) แหล่งน้ำดังกล่าวเป็นผลิตผลจากธรรมชาติที่เราไม่สามารถกำหนดให้มีปริมาณที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงได้ตามความต้องการของมนุษย์ บางปีเกิดฝนแล้งเป็นเหตุให้น้ำในแหล่งน้ำมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค และการเพาะปลูก หรือในบางปีมีปริมาณน้ำฝนตกชุกจนทำให้เกิดน้ำท่วม ซึ่งสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สิน และพื้นที่เกษตรกรรม จึงควรมีการบริหารจัดการน้ำ การจัดการน้ำ หมายถึง กระบวนการ (กรรมวิธี) จัดการน้ำ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาและพัฒนา การจัดสรรและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ รวมถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำให้คงอยู่และมีใช้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากทรัพยากรน้ำทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ พื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 1) พื้นที่ที่เป็นป่าไม้ ภูเขา และเนินสูง เป็นลักษณะของภูมิประเทศทางด้านเหนือและตะวันออกของจังหวัดบุรีรัมย์ เขตป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพื้นที่การเกษตรปลูกสวนผลไม้ อย่างพารา ปาล์ม น้ำมัน และพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น 2) พื้นที่ราบสลับภูเขา อยู่ทางตอนกลางของจังหวัด เป็นพื้นที่แหล่งน้ำที่ใช้ทำสวนผลไม้ เช่นทุเรียน เงาะ มังคุด กระท้อน และพริกไทย 3) พื้นที่ราบฝั่งทะเล มีลักษณะเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลสลับด้วยเนินเขา เป็นบริเวณป่าชายเลน ซึ่งพื้นที่ ที่มีการเพาะปลูก และความ ต้องการในการใช้น้ำในภาคเกษตรกรรมที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ในปี 2558 ทางกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบปัญหาวิกฤติภัยแล้ง ซึ่งสถานการณ์ภัยแล้งดังกล่าว ในหลาย ๆ พื้นที่ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนไม่มีน้ำใช้เพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค รวมทั้งแหล่งน้ำที่เคยมีได้แห้งขอดลง ไม่สามารถสูบน้ำขึ้นมาใช้ได้ เกษตรกรบางรายต้องนำถังบรรจุน้ำใส่รถไปซื้อน้ำในจุดที่พอมีแหล่งน้ำหลงเหลืออยู่ มารดต้นไม้เพื่อรักษาผลผลิตหรือต้นไม้ไว้ บางรายไม่มีเงินทุนพอสำหรับการแก้ปัญหาที่ปล่อยทิ้งตามสภาพ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายเป็นมูลค่าหลายล้านบาท นอกจากนี้บางท้องที่ได้เกิดปัญหาข้อพิพาทการแย่งชิงน้ำกัน เป็นมูลเหตุในการสร้างความแตกแยกในชุมชนอีกด้วย จากเหตุผลดังกล่าวทางผู้บริหารของจังหวัด จึงได้เน้นย้ำให้ทุกส่วนราชการของจังหวัดได้ช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำของภาคการเกษตร เนื่องจากกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้พบว่าโดยปกติแล้วภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเป็นภูมิภาคที่มีฝนตกชุกทำให้พฤติกรรมการใช้น้ำของเกษตรกร เป็นไปในลักษณะใช้อย่างฟุ่มเฟือยกล่าวคือให้น้ำแบบเปียกชุ่มไว้ก่อนโดยไม่มีข้อมูลว่าการให้น้ำแก่พืชที่พอเพียงอยู่ค่าเท่าใด และเมื่อเกิดภัยแล้ง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ซึ่งทรัพยากรน้ำมีอยู่อย่างจำกัด ก็จะเกิดภาวะขาดแคลนน้ำเป็นระยะเวลายาวนานกว่าที่ควรจะเป็น ตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าวจึงควรมีการศึกษาหาข้อมูลและแนวทางที่เหมาะสม สำหรับการให้น้ำแก่พืชไม้ผล ได้แก่ ปริมาณ ความชื้นที่พอเพียงในดิน รูปแบบการให้น้ำที่เหมาะสมและประหยัดน้ำเกิดความสูญเสีย น้อย และประหยัดพลังงานสำหรับการสูบน้ำ จากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวมาออกแบบสร้าง แหล่งเรียนรู้ระบบให้น้ำแก่สวนผลไม้ในรูปแบบต่าง ๆ 2 รูปแบบ เพื่อให้สามารถ เปรียบเทียบข้อมูลด้านต่าง ๆ ได้ ทำให้กับผู้เข้าศึกษาเรียนรู้เข้าถึงข้อมูลมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านวิศวกรรมระบบควบคุม วิศวกรรมชลประทาน และพลังงานทดแทนสำหรับการเกษตร นอกจากนี้ควรมีการอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติแก่ผู้เข้าศึกษาเรียนรู้จนสามารถ เข้าใจและปฏิบัติได้
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้น้ำที่เหมาะสมกับไม้ผลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ 2) เพื่อสร้างต้นแบบการเรียนรู้ระบบการให้น้ำแก่พืชไม้ผลเมืองร้อนในรูปแบบต่าง ๆ 3) เพื่อให้ผู้เข้าศึกษาเรียนรู้เข้าใจระบบการควบคุม ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สำหรับระบบ การให้น้ำแก่พืชอย่างเหมาะสมประหยัดน้ำ และประหยัดพลังงาน 4) เพื่อสร้างต้นแบบการประยุกต์ใช้พลังงานทดแทนสำหรับระบบน้ำเพื่อการเกษตร
4. เป้าหมาย	1. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม และเรียนรู้ไม่น้อยกว่าปีละ 300 คน 2. เกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้สามารถลดการใช้น้ำและ ลดการใช้พลังงานสำหรับระบบน้ำได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20
5. พื้นที่ดำเนินการ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี
6. กิจกรรมหลัก	โครงการศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีการควบคุมระบบน้ำสำหรับการผลิตไม้ผลเมืองร้อนแบบ ประหยัดน้ำและพลังงาน มีระยะเวลาในการดำเนินโครงการ 5 ปี โดยมีแนวทางในการ ดำเนินโครงการดังนี้ ปี 2563 1. ดำเนินการจัดทำระบบการกักเก็บน้ำในแหล่งน้ำที่มีประสิทธิภาพ และแปลงสาธิตระบบ การให้น้ำแก่สวนผลไม้เมืองร้อนที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ ทุเรียน เงาะ และ มังคุด จำนวน 3 แปลง ขนาดแปลงละไม่เกิน 5 ไร่ โดยมีการเก็บข้อมูลด้าน ต้นทุน การติดตั้งระบบ ปริมาณน้ำที่ใช้ พลังงานที่ใช้ และผลผลิตต่อไร่ ของแต่ละแปลงเพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในด้านต่าง ๆ ในแปลงสาธิตมีการแสดงข้อมูลการทำงานเพื่อ อธิบายรายละเอียดให้ง่ายต่อการเข้าใจของผู้เรียนรู้ โดยมีเป้าหมายผู้เข้าศึกษาเรียนรู้ปีละ ไม่น้อยกว่า 300 คน 2. จัดทำสื่อการเรียนรู้ระบบการสูบน้ำในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยอุปกรณ์จริง ได้แก่ การสูบน้ำ ด้วยเครื่องยนต์ การสูบน้ำด้วยไฟฟ้าด้วยปั้มน้ำประเภทต่าง ๆ โดยมีการแสดงรายละเอียด ข้อมูลด้านวิศวกรรม เช่น พลังงานที่ใช้ ปริมาณน้ำต่อหน่วยเวลา ระยะดูด ระยะส่ง เพื่อให้ เกษตรกรเข้าใจข้อมูลที่เป็นในการเลือกใช้เครื่องสูบน้ำอย่างเหมาะสมด้วยอุปกรณ์จริง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ทั้งนี้สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เป็นการสาธิตอุปกรณ์ขนาดใหญ่ใช้งานจริง วิธีการควบคุมการทำงาน มีข้อมูลแสดงผลแบบตัวเลขเชิงประจักษ์ 3. มีหลักสูตรการจัดอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเกษตรกร ปี 2564 1. การนำพลังงานทดแทนได้แก่ ระบบพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในแปลงสาธิตทั้งระบบ เพื่อเป็นการส่งเสริมการนำพลังงานสะอาดมาใช้ในการเกษตร เนื่องจากทิศทางการยอมรับสินค้าเกษตรในอนาคต จะสนับสนุนสินค้าที่มีกระบวนการผลิตที่ลดการสร้างก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นสาเหตุของภาวะเรือนกระจก โดยมีการสร้างสื่อที่แสดงขั้นตอนการทำงานของระบบ เพื่อให้ผู้เข้าเรียนรู้สามารถเข้าใจระบบได้โดยง่าย 2. ปรับปรุงระบบแปลงสาธิตให้มีการทำงานด้วยระบบอัตโนมัติ ด้วยระบบเซนเซอร์ และเทคโนโลยีการควบคุมที่แม่นยำ เช่นการวัดความชื้นในดินเพื่อควบคุมการให้น้ำและปุ๋ยอย่างเหมาะสมกับความต้องการของพืชไม้ผลในแต่ละช่วง การตรวจวัดปริมาณน้ำฝน ความชื้นในอากาศ การควบคุมระยะไกลด้วยระบบสื่อสารออนไลน์ และอื่น ๆ ที่จำเป็น 3. สร้างแหล่งเรียนรู้ระบบควบคุมแบบรวมศูนย์โดยมีการแสดงข้อมูลด้านต่าง ๆ มายังศูนย์ควบคุมได้แก่ข้อมูลทางกายภาพของแปลงสาธิต การใช้พลังงาน ปริมาณการใช้น้ำ เป็นต้น 4. มีหลักสูตรการจัดอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเกษตรกร 5. การบำรุงรักษาอุปกรณ์ของแปลงสาธิตที่สร้างในปี 2563
7. หน่วยงาน ดำเนินงาน	สาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช และสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี
8. ระยะเวลาใน การดำเนินการ	2 ปี
9. งบประมาณ	5,000,000 บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. ได้ต้นแบบแหล่งเรียนรู้ระบบน้ำสำหรับสวนผลไม้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งแหล่งกักเก็บน้ำ และระบบการให้น้ำ 2. เกษตรกรเข้าใจวิธีการควบคุมระบบไฟฟ้าสำหรับการให้น้ำสำหรับสวนผลไม้ ตลอดจนแนวทางการประหยัดพลังงาน 3. เกษตรกรรู้วิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับระบบการให้น้ำแก่พืช 4. เกษตรกรรู้วิธีการประยุกต์ใช้พลังงานทดแทนสำหรับการเกษตร
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการกักเก็บน้ำ การควบคุมระบบน้ำสำหรับภาคเกษตรกรรม แบบประหยัดน้ำและพลังงานให้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไป 2. หน่วยงานในมหาวิทยาลัย มีการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อแก้ปัญหาให้กับท้องถิ่น โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความยั่งยืน 3. เกิดความร่วมมือในการร่วมพัฒนาท้องถิ่นระหว่าง มหาวิทยาลัย ส่วนราชการ และประชาชน

ส่วนที่ 6

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
กลยุทธ์ที่ 2 วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑	ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาหน่วยตรวจสอบ และรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรภาคตะวันออก
๒	หลักการและเหตุผล	เพื่อสร้างศักยภาพที่จะผลิตผลไม้และผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นที่ต้องการในตลาดโลกมากขึ้นเป็นลำดับเนื่องจากผู้บริโภคยุคใหม่คำนึงถึงสุขอนามัยความปลอดภัยในการบริโภคและรักษาสีสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้นเพื่อให้ผลไม้ของไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากลจึงจำเป็นต้องมีการจัดทำมาตรฐานผลไม้คุณภาพของประเทศ และจัดทำกระบวนการรับรองผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค ดังนั้นด้วยเหตุผลความจำเป็นมีดังต่อไปนี้ ๑. เนื่องจากหน่วยงานที่ให้การรับรองและตรวจสอบส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล แต่แหล่งผลิตสินค้าทางการเกษตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งผลไม้ แหล่งใหญ่ของประเทศอยู่ในภาคตะวันออก ซึ่งเป็นพื้นที่การเพาะปลูกผลไม้ส่งออกที่สำคัญหลายชนิด ๒. เนื่องด้วยระยะทางจากแหล่งผลิตใหญ่ไปยังหน่วยตรวจสอบต้องใช้เวลานาน การนำส่งตัวอย่างเพื่อตรวจสอบและกำกับควบคุมต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก เป็นเหตุให้เกษตรกรต้องแบกรับค่าใช้จ่ายส่งผลให้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้น และไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร ดังนั้นหากมีการจัดตั้งหน่วยตรวจสอบรับรองมาตรฐานสินค้าที่เชื่อถือได้ให้บริการรวดเร็วแม่นยำใกล้พื้นที่การผลิตเพื่อให้ระบบการตรวจสอบติดตาม และควบคุมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับถึงที่มาของสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. สร้างความน่าเชื่อถือ และยอมรับจากผู้บริโภคต่างประเทศ แสดงให้เห็นถึงการตรวจสอบควบคุมที่มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับในระดับสากล
๓	วัตถุประสงค์	ในพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางการผลิตของประเทศมีหน่วยตรวจสอบ และให้การรับรองที่มีมาตรฐานได้รับการยอมรับในระดับสากล
๔	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	-เป็นหน่วยที่มีมาตรฐานศักยภาพในการตรวจสอบและรับรองตามมาตรฐานสากล ได้รับการยอมรับ -สินค้าที่ผ่านการตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐานที่ผู้รับซื้อ/ประเทศคู่ค้ายอมรับ
๕	กิจกรรมหลัก	ตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ผลไม้และผลิตภัณฑ์ ให้ได้คุณภาพ

		และเป็นที่ยอมรับ
๖	พื้นที่ดำเนินการ	มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรีโดย คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์
๗	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หน่วยงานหลัก: -คณะวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี -สภาเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี -สหกรณ์ทำไหมจังหวัดจันทบุรี หน่วยงานสนับสนุน: -กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ -หอการค้าแห่งประเทศไทย -หอการค้าจังหวัดจันทบุรี
๘	ปีงบประมาณที่จะดำเนินโครงการ	ปี ๖๑ – ๖๔
๙	งบประมาณ (บาท)	๔๒,๑๕๑,๔๒๔บาท
๑๐	ผลที่คาดว่าจะได้รับ (output and outcome)	-สินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานโดยหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ -เพื่อพัฒนาหน่วยตรวจสอบและรับรองที่มีศักยภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล -เพิ่มความเข้มแข็ง และโอกาสในการแข่งขันด้วยมาตรฐานให้กับสินค้าทางการเกษตร ในอนาคต -หน่วยสนับสนุนการพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานสินค้าผลไม้เพื่อการส่งออก และเพิ่มมูลค่า
๑๑	สถานะของโครงการ	-ได้มีการนำเสนอผ่าน กรอ.จังหวัด / กลุ่มจังหวัด / ภาคตะวันออก และเข้าสู่มติ คณะรัฐมนตรีวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ซึ่งอยู่ระหว่างการรองรับงบประมาณสนับสนุนในการจัดตั้งและซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อดำเนินการให้บริการ -ซึ่งได้รายงานต่อสำนักนายกรัฐมนตรีจากการประชุมตรวจติดตามของ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (พลเอกนาวัน ดำริกาญจน์) เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมสำนักงานคลังจังหวัดจันทบุรี ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี -ได้ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว -อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงบประมาณ